

PETRE POPA

PITEȘTI PORTRETE POSTUME PENTRU PRIETENI

• Ion BĂCANU • Ion BĂNUȚĂ • Constantin CAPĂȚĂ • Sava
COSTACHE • Ion CRUCEANĂ • Paul DICU • Ion M. DINU •
Valeriu DOBRIN • Valeriu Florin DOBRINESCU • Marin
DRĂGUȘIN • Constantin DUMITRESCU • Nicolae ERNST • Ioan
FOCȘA • Constantin Ion FULGEANU • Marcel Mihail
GHIBERNEA • Gheorghe GOMOIU • Iulian Ilie RIZEA • Ion
LICĂ • Dan Horia MAZILU • Alexandru MULȚESCU •
Constantin OLTEANU • Gheorghe PETRESCU • Gheorghe
POȚINCU • Radu STANCU • Marian STOICA • Constantin
STROE • Ion VASILIU • Silvestru VOINESCU • Constantin
ZĂRNESCU • Nicolae ZEVEDEI

PITEȘTI,

2018

*Cunoștințelor noastre din
reședința Argeșului, trecute în
Lumea umbrelor după 1968,
omagii istorice!*

**PETRE POPA/PITEȘTI. PORTRATE
POSTUME PENTRU PRIETENI**

Coperta I: Efigia municipiului Pitești (2018)
Pagina de titlu: Centrul municipiului Pitești (1982)
Coperta IV: Medalion personalizat. Text selectat
de Mariana Sârbu

Redactor responsabil: Spiridon S. VOINESCU
Tehnoredactori: Cristian Radu, Adrian Mestecăneanu

Documentariști: Nicolae Bănuță, Marta Diaconu, Ion
Dicu, Vasile Ghițescu, Bogdan
Nicușor Nicolescu, Silvia Popescu
Culegere virtuală: Iuliana Liliana Coroș, Mihaela
Fulgeanu Matei, Viorica Soroiu,
Spiridon S. Voinescu

Operatori imagini: Mihaela Deaconu, Ion Marius
Motreanu, Roxana Nicolae, Gabriela
Tomescu
Addenda: Cristina Baci

Consilieri editoriali: Marius Badea, Daniel Mitran
Indice de persoane: Alexandru Vlaicu

Toate drepturile aparțin autorului

Apărut: 2018

În pregătire editorială: *Patriarhii României între amvon și decizii
publice supreme*

Prof. univ. dr.

PETRE POPA

PITEȘTI. PORTRETE POSTUME PENTRU PRIETENI

Editor: *Atitudine în Argeș*, publicație săptămânală,
primul număr, 1 octombrie 2007.

Volum tipografiat la consemnarea *Semicentenarului*
acordării prerogativelor municipale pentru așezarea urbană
Pitești (1968-2018).

PITEȘTI,

2018

VOLUME ELABORATE DE PETRE POPA:

- *Municipiul Pitești pe noi coordonate* (1969, în colaborare);
- *Pitești. Memento* (1983, 2008, în colaborare);
- *Argeș. Cartea eroilor* (1984, coordonator);
- *Memorialul de Război Mateiaș* (1984, 1988, 2009);
- *Pitești. Ghid de oraș* (1985, în colaborare);
- *Pitești. Pagini de istorie* (1986, în colaborare);
- *Istoria municipiului Pitești* (1988, în colaborare);
- *Liceul Alexandru Odobescu Pitești. 75 de ani* (1994);
- *Istoria economiei naționale a României, I* (1999, 2001, 2003);
- *Istoria sistemelor administrative* (1999, 2000, 2001, 2003);
- *Istoria administrației în România* (2000, 2003);
- *Ion Ionescu de la Brad. Enciclopedist român* (2000);
- *China. Sensuri istorice* (2000, 2013);
- *Studii istorice. Culegere antumă* (2000);
- *Permanențe istoriografice românești* (2000, 2003);
- *Istoriografie universală premodernă* (2001);
- *Medalioane universitare. Dicționar* (2002, coordonator);
- *Pagini de istorie modernă universală* (2003);
- *Studii culturale. Culegere antumă* (2003);
- *Monografia Universității din Pitești* (2004);
- *Studii politice. Culegere antumă* (2004);
- *Istoriografie universală modernă și contemporană* (2005);
- *Administrație sistemică universală* (2005, 2006, 2007);
- *Europa. Destin continental* (2007, ediție virtuală);
- *Pitești. Tradiție și contemporaneitate* (2008, în colaborare);
- *Statele Uniunii Europene. Sinteze istorice* (2009);
- *Trei secole de istorie modernă universală. 1618 – 1918. De la Oliver Cromwell la Vladimir Illici Lenin* (2010);
- *Interviuri nonconformiste de pe patru continente* (2015);
- *Discurs istoriografic universal. De la scrierile moralizatoare antice la exprimarea globalizării contemporane* (2016);
- *Președinții Statelelor Uniteale Americii în viziune informală, I* (2016, în colaborare), ediție virtuală;
- *Mareșalul Ion Antonescu și reședința Argeșului. Consemnări istoriografice* (2017);
- *Enciclopedia Argeșului și Muscelului, I* (2008), *II* (2010), *III* (2012), *IV* (2014), inițiator și coordonator, ediție virtuală: www.bjarges.ro/biblioteca_digitala;
<http://bibliotecaupit.ro>; <http://www.muzeul-judetean-arges.ro/>; <http://www.muzeulgolesti.ro>;
www.atitudineinarges.ro; <https://www.jurnaluldearges.ro>.

Autorul acestui volum, profesorul univrsitar dr. PETRE POPA, originar din Măciuca, Vâlcea (16 august 1935), după finalizarea Școlii Medii Tehnice de Comerț Craiova (1953) și Universității *Constantin I. Parhon* București (1958), s-a stabilit, definitiv, la Pitești (1961). Activitate didactică permanentă (1958-2008), calitate doctorală (1974), responsabilități publice temporare, bibliografie editorială relevantă (peste 10 000 de pagini tipărite). Călăuzit de *asertiunea* gânditorului american Charles Beard (1874-1948), respectiv *istoricul trebuie să fie, în primul rând, un fiu al vremii sale*, insistă, concomitent cu elaborarea mai multor *tomuri* generaliste, pentru reliefarea caracteristicilor *Cetății* : ***Municipiul Pitești pe noi coordonate*** (1960); ***Pitești. Memento*** (1983, 2008); ***Pitești. Ghid de oraș*** (1985); ***Pitești. Pagini de istorie*** (1986); ***Istoria municipiului Pitești*** (1988); ***Pitești. Tradiție și contemporaneitate*** (2008); ***Mareșalul Ion Antonescu și reședința Argeșului*** (2017). Asemenea *generice* sunt scrise împreună cu Paul I. Dicu (istoric), Silvestru D. Voinescu (jurist), ori alți cercetători, având preocupări, vârste sau convingeri plurivalente. Noul titlu de autor, ***Pitești. Portrete postume pentru prieteni***, reintegrează actualității 30 de personalități, gest complementar marcării *Semicentenarului* transformării urbei noastre tradiționale (20 mai 1388) în municipiu (1968-2018), localitate *modelată*, astăzi, european. Rămâne adeptul voluntariatului intelectual (Extras din: ***Enciclopedia Argeșului și Muscelului, I-IV***, Pitești, variantă electronică).

CUVÂNT ÎNAINTE

Se împlinesc, în zilele lansării acestei lucrări, 30 de ani de la apariția volumului intitulat *Istoria municipiului Pitești*, tom ce scotea la lumină momente de referință din trecutul Cetății. Cu 10 ani în urmă, în aceleași luni de primăvară, începea titanica muncă la *Enciclopedia Argeșului și Muscelului*, elaborare de anvergură pentru *arealul* geografic și cultural menționat, publicat deja în mediul *on-line* și în pregătiri avansate pentru varianta tipărită.

Cele două *expediții* culturale, alături de multe altele, au avut șansa unui numitor comun! Istoricul Petre Popa a fost și este motorul ce a reușit să pună, într-o mișcare ordonată, *angrenaje* complexe, energii personalizate, dar și instituții, într-o asumare, pe bază de *voluntariat*, a unor proiecte importante.

Un efort în care conotațiile sentimentale, subiective, sunt dublate de un judicios spirit polivalent. Cititorii vor găsi, bunăoară, nu numai datele de naștere ale specialiștilor prezentați, ci și pe cele ale profesorilor sau rectorilor școlilor prin care au trecut, nu numai clădirile construite, ci și data începerii, data definitivării, parcursul acestora în timp.

Volumul de față este, într-o oarecare măsură, continuarea istoriei scrise, împreună cu prietenii Paul Dicu și Silvestru Voinescu, acum 30 de ani, prieteni trecuți în *Lumea umbrelor* și evocați, amândoi, în paginile ce urmează. Dacă, în cartea tipărită de Editura Academiei Române (1988), baza au constituit-o evenimentele, anii, descoperirile arheologice, ei bine, acum a venit rândul oamenilor! *Săpăturile* au continuat, așadar, însă nu în piatra timpului, ci în biografiile, în devenirea celor ce au dezvoltat și re poziționat Piteștiul și Argeșul de astăzi. Profesori universitari, academicieni, scriitori, istorici, dar și arhitecți, primari, actori sau preoți, cu toții, cei ilustrați în paginile următoare, au contribuit, semnificativ, în ultimele cinci decenii (1968-2018), la evoluția noastră.

Preocupări asemănătoare întâlnim și în actual carte, intitulată *Pitești. Portrete postume pentru prieteni*.

Ion BĂCANU, Ion BĂNUȚĂ, Constantin CAPĂTĂ, Sava COSTACHE, Ion CRUCEANĂ, Paul DICU, Ion M. DINU, Valeriu DOBRIN, Valeriu Florin DOBRINESCU, Marin DRĂGUȘIN, Constantin DUMITRESCU, Nicolae ERNST, Ion/Ioan FOCȘA, Constantin Ion FULGEANU, Marcel Mihail GHIBERNEA, Gheorghe GOMOIU, Iulian ILIE RIZEA, Ion LICĂ, Dan Horia MAZILU, Alexandru MULȚESCU, Constantin OLTEANU, Gheorghe PETRESCU, Gheorghe POȚINCU, Radu STANCU, Marian STOICA, Constantin STROE, Ion VASILIU, Silvestru VOINESCU, Constantin ZĂRNESCU, Nicolae ZEVEDEI.

Spre informarea cititorilor, evocarea acestor figure publice s-a relizat, inițial, o dată pe lună, prin săptămânalul *Atitudine în Argeș*, raportate la trei criterii distincte: ziua lor de naștere; faptele perene, care le definesc activitatea din timpul vieții; consemnarea în *Enciclopedia Argeșului și Muscelului*, 30 de medalioane postume, 30 de microbiografii, 30 de incursiuni în istoria culturii și civilizației, cu toate binevenite, mai ales că, în unele cazuri, efortul profesorului universitar dr. Petre Popa are rolul unui *colac de salvare* împotriva uitării! Firul comun este reprezentat de prietenia celor 30 de personalități cu autorul cărții, prietenie cultivată, de cel din urmă, cu credință și devotament, cu noblețe, dezvăluind, încă o dată, înălțimi spirituale greu accesibile.

Pitești, 25 aprilie 2018

Spiridon S. VOINESCU

INTRODUCERE

În 2018, consemnăm, pentru reședința Argeșului, 630 de ani de la prima atestare documentară certă a localității Pitești (20 mai 1388), document purtând *pecetea* voievodului Țării Românești, Mircea cel Bătrân (1386-1418), aproximativ cinci secole de când, într-un *hrisov* al Cancelariei domnului Munteniei, Vlad cel Tânăr (1510-1512) apare, oficial, sintagma *scris în orașul Pitești* (1 aprilie 1510), *Semicentenarul* transformării așezării urbane în municipiu (1968-2018).

Reliefăm, totodată, *memorial*, eroismul ostașilor din Pitești pe timpul Primului Război Mondial (1916-1918) și, în mod distinct, vigoarea susținerii acțiunilor menite să contribuie, nemijlocit, la formarea internă, apoi recunoașterea externă a României Mari (1918-1922).

Asemenea evenimente includ, bineînțeles, notorietatea efortului generațiilor succesive, care, transferând *viitorimii* chintesența amprentei lor materiale și spirituale, au intrat, definitiv, în *Cartea Cetății*. Exponențial, am dorit să evocăm, folosind paginile următoare, 30 de specialiști, remarcați, plenar, după acordarea calităților municipale pentru orașul Pitești (1968), figuri publice ajunse, acum, pe *Tărâmul veșniciei*. Moral, parafrazându-l pe savantul român Nicolae Iorga (1871-1940), îi catalogăm *Oameni cari au fost*, dar, trăitori prin gânduri și fapte comunitare.

Raportându-ne la tradiție, titulatura *municipium* apare, frecvent, în lumea romană antică, semnalând existența unor centre provinciale importante, locuite de persoane libere, etalând exprimări administrative superioare, precum și teritorii adiacente, subordonate *magistraturii* orașului propriu-zis. Sistemul, aplicat și în Dacia, stăpânită de romani (106-271/274), s-a perpetuat milenar, până astăzi, sub diferite modalități, naționale sau universale.

Pentru etapa 1950-1968, prin renunțarea la județele istorice, România a fost organizată în regiuni, structura formată din Argeș, Muscel, Olt, Vâlcea având ca sediu orașul Pitești. Contextul va facilita, aproape două decenii, maxima influență *radială* a municipiului de acum!

La 16 februarie 1968, Marea Adunare Națională a Republicii Socialiste România vota, inițial, **Legea Nr. 1**, care, modificând unele prevederi ale Constituției din 21 august 1965, stabilește următorul criteriu: *Orașele mai importante pot fi organizate ca municipii...* (**Buletinul oficial Nr. 16**, din 16 februarie 1968). În aceeași zi, 16 februarie 1968, a fost aprobată **Legea Nr. 2**, cu privire la **Organizarea administrativă a teritoriului Republicii Socialiste România**, stabilindu-se desființarea regiunilor și revenirea la județe. Argeșul, împreună cu Muscelul formau o singură entitate, reprezentativă pentru acele timpuri, coordonată de la Pitești. Așezarea noastră primea, totodată, statut municipal. (**Buletinul oficial Nr. 17-18**, din 17 februarie 1968). Concomitent, era definită zona metropolitană Pitești, formată din comunele limitrofe Bascov, Bradu, Colibași/Mioveni, Mărăcineni, Ștefănești, asemenea geografie administrativă funcționând până în 1990. Istoriografic, județul Argeș este consemnat la 13 august 1437, iar județul Pădureți, la 19 iulie 1498, devenit Mușcel (30 aprilie 1536).

Perioada 1968-1990 a *propulsat*, în economia și cultura municipiului Pitești, specialiști de talie republicană, o parte fiind prezentați, așadar, prin intermediul *eseurilor* noastre individualizate. Forjând succesele *etatiste*, au contribuit, direct, la afirmarea monografică a reședinței Argeșului: *Pitești, important centru industrial și nod de comunicații, termocentrală, uzine constructoare de autoturisme, poduri, motoare electrice, fabrici de tananți, negru de fum, încălțăminte, produse alimentare, țesătorii și filaturi, combinat pentru prelucrarea lemnului, rafinărie, combinat petrochimic și de articole tehnice din cauciuc, fabrică de stofe, perimetru central reconstruit...* (**Mic dicționar enciclopedic**, București, 1972, p. 1499).

Cele mai multe dintre aceste repere productive, manageriate, cândva, de specialiștii municipiului Pitești, s-au *diluat* îndeosebi după 1998, datorită inclusiv aplicării persuasive a normativelor guvernamentale, referitoare la privatizare, anulării sprijinului financiar acordat de stat, vânzării activelor către firme străine. În primul deceniu al decolului XXI, municipiul Pitești s-a aliniat noilor realități autohtone, reconfigurate după primirea României în Alianța Nord-Atlantică (2004) și în Uniunea Europeană (2007).

*

*

*

Realizarea acestei culegeri, tematice, intitulată ***Pitești. Portrete p ostume pentru prieteni***, a fost gândită din ipostaza conlucrării noastre cu toți cei onorați bibliografic, semnificative rămânând: participarea la elaborarea documentației specifice motivării obținerii statutului de municipalitate; exercitarea, temporar, a funcției de viceprimar, apoi, președinte al forului cultural județean; prestațiile didactice permanente, inclusiv decan fondator, Facultatea de Istorie, Filosofie, Jurnalism, Universitatea din Pitești.

Bilanțând, în 2018, *punctăm* aniversările citate, dar, exclusivist, posibilitatea cunoașterii evoluției urbane, datorită foietării primelor volume postbelice, referitoare la reședința Argeșului: ***Municipiul Pitești pe noi coordonate*** (1969); ***Pitești. Memento*** (1983, 2008); ***Pitești. Ghid de oraș*** (1985); ***Pitești. Pagini de istorie*** (1986); ***Istoria municipiului Pitești*** (1988); ***Pitești. Microalbum*** (1988); ***Pitești. Tradiție și contemporaneitate*** (2008). Majoritatea au fost gândite, elaborate și tipografiate împreună cu doi prieteni statornici: Paul I. Dicu (istoric); Silvestru D. Voinescu (jurist). Le-am dedicat, cu *smerenie*, texte adecvate cultivării respectului pe care îl port acestor intelectuali, adepți ai **Școlii enciclopedice de la Pitești**.

Livrăm, totodată, numeroase detalii referitoare la implicarea în viața *Cetății* a mai multor academicieni, actori, arhitecți, cercetători științifici, demnitari, diplomați, ingineri, medici,

muzicieni, preoți, profesori, regizori, scriitori, născuți la Pitești, ori stabiliți, definitiv, pe aceste locuri, tratarea fiind alfabetică.

Din respect pentru instituția municipalității, nominalizăm, cronologic, primarii aflați la conducerea urbei în ultimii 50 de ani: Gheorghe Marinescu (1968); Alexandru Popescu (1968-1974); Ilie Dima (1974); Valeriu Nicolescu (1974-1982); Manole Bivol (1982-1986); Nicolae Zevedei (1986-1989); Mihai Nistor (1989-1990); Ion Dumitrescu (1990-1992); Tudor Pendiuc (1992-2015); Cornel Constantin Ionică (2016 ~).

Așa cum vom constata, cele 30 de medalioane, grupate alfabetic, reprezintă *tehnologia editorială* a valorificării serialului găzduit, o dată pe lună (ianuarie 2016 – aprilie 2018), sub genericul ***Portrete postume pentru prieteni***, de săptămânalul ***Atitudine în Argeș*** (director, Laurențiu Stoica), rubrică gestionată, *pasional*, de economistul Spiridon Voinescu, fondatorul publicației (2007). Au existat trei cardinalități: raportarea *materialului* la ziua de naștere a personalităților tratate jurnalistic; reliefarea pregnanței faptelor perene, care le-au definit activitatea *antumă*; co nsemnarea în ***Enciclopedia Argeșului și Muscelului***. Opțiunea noastră a rezultat dintr-o listare amplă, cuprinzând peste 200 de nume, prieteni remarcați în diferite etape ale *Semicentenarului* municipalității Pitești. Alte sezoane publicistice, asumate de cunoștințele din noile generații, vor onora, probabil, viitoarele sărbători ale reședinței Argeșului! Mulțumiri colaboratorilor, nominalizați în casele tehnice, precum și celorlalte persoane, alăturate acestui proiect! Opiniile cititorilor sunt binevenite!

Prof. univ. Dr. Petre POPA

Pitești, 24 aprilie 2018

1. ION S. BĂCANU

(Davidești, Muscel, 27 decembrie 1930 – Pitești, Argeș,
8 decembrie 2011).

Profesor, *Geografie*, manager educațional, cercetător științific, publicist, cartograf, colecționar.

Calendarul lunii decembrie înscrie, sinoptic, nașterea mai multor specialiști, apropiați *proiectelor* autorului, precum: Constantin Anghel (general); Andrei Adrian Băjan (arheolog); Gheorghe Buțoiu (ziarist); Dumitru Căpitanu (teatrolog); Gheorghe Chița (inginer); Constantin Iliescu (muzeograf); Corneliu Naie (medic); Petre Tudose (filolog); Ion Tudosescu (universitar). Dar, *istoriografic*, optăm pentru evocarea prietenului nostru, enciclopedistul Ion S. BĂCANU (1930-2011).

*

*

*

BĂCANII MUSCELENI DIN DAVIDEȘTI

Primul *muscelean autentic*, întâlnit de noi pe culoarele Bibliotecii Regionale Pitești (1961), rămâne Ion S. Băcanu, profesor de excepție al școlii argeșene. Confesându-ne reciproc, am aflat, atunci, că tânărul interlocutor este geograf, pasionat de lectură și originar din Davidești. Așezarea sa natală, traversată de râul Argeșel, reprezintă *epicentrul* rural pentru alte două sate, foste comune interbelice, Voroveni și Conțești. Acum, din Davidești, sensurile

radiale pot orienta călătoria spre șapte vecinătăți distincte: Beleți-Negrești, Boțești, Călinești, Hârtiești, Mioveni, Stâlpeni, Țițești.

Cultivând inclusiv astăzi *sorgintea* seculară musceleană, aceste localități au fost integrate totuși, regiunii Argeș (1950), apoi județului Argeș (1968). Reformele administrative nu au diminuat, însă, pentru cetățenii din Davidești, *atracția* urbei Câmpulung, reședință istorică a județului Muscel, deși, până la Pitești, sunt numai 26 de kilometri!

În atare *creuzet* natural, simbolic și sentimental, se va defini prestigiul familiilor Băcanu, din Davidești, care, fără excepție, au preferat ca băieții lor, după finalizarea școlilor elementare, apropiate domiciliului, să urmeze, neapărat, la Câmpulung, liceul teoretic. Principiul a funcționat inclusiv pentru viitorul geograf și publicist Ion S. Băcanu.

Născut în urmă cu 87 de ani (Davidești, 27 decembrie 1930), în familia preotului ortodox Sebastian Băcanu (1899-1981), parcurge *traectoria* devenită clasică, enunțată mai sus, respectiv cursuri primare sătești (1937-1941), printre dascăli aflându-se și tatăl său, apoi Liceul *Dinicu Golescu* Câmpulung (1941-1949). Relata, uneori, despre exigența profesorilor titulari, *înrolați*, temporar, Armatei Române (1941-1945), și atitudinea ceva mai binevoitoare a suplinitorilor, majoritatea tineri, apropiați, ca vârstă, elevilor din clasele terminale.

Efigia acestei strategii, favorabile pregătirii temeinice în anii copilăriei și adolescenței, s-a conturat, inițial, prin succesele *predecesorilor*: Gheorghe V. Băcanu (1892-1991), istoric, directorul Liceului *Dinicu Golescu* Câmpulung, în etapa edificării actualului sediu (1936-1938); Petre V. Băcanu (1895-1961), jurist, înalt magistrat militar (1920-1945); Constantin I.P. Băcanu (1906-1945), fiziolog, medic militar în București, specializat la Paris (1935); Ion I. P. Băcanu (n. 1919), avocat, Baroul Ilfov (1943-1999); Constantin Gh. Băcanu (n. 1920), medic chirurg, Institutul *Ioan C. Cantacuzino* București (1948-1973); Mircea Gh. Băcanu (1922-1985), medic chirurg, director *emblematic* al Spitalului din Câmpulung (1952-1978); Gheorghe S. Băcanu (n. 1926), profesor universitar, prorector

și rector, Intitulul de Medicină Timișoara (1979-1989); Mihai S. Băcanu (n. 1928), inginer, Institutul de Amenajări Silvice București, expert ministerial în *economia vânatului* (1953-1990), ultimii doi, frații personalității sărbătorite astăzi.

Catalogarea, prezentată sumar, degajă concluzia că *Băcanii musceleni*, din Davidești, au fost, sunt și vor dăinui enciclopedic, remarcându-se în segmente de mare importanță pentru evoluția societății românești contemporane.

ION S. BĂCANU ȘI DEFINIREA TRAIECTORIEI PROFESIONALE

Pasionat din școala primară de cunoașterea orizonturilor satului natal, prietenul nostru reușește să facă, din atare curiozitate infantilă, o adevărată profesie! Matricola liceală notifica, la Geografie, aprecieri maxime, iar concursurile pe obiective, din perioada claselor urmate în orașul Câmpulung, aveau, constant, un câștigător previzibil, elevul Băcanu S. Ion.

Recomandarea dirigintelui, parafată prin aprobarea Consiliului pedagogic și acordul părinților, preotul Sebastian Băcanu, respectiv preoteasa Smaranda Băcanu (născută în Priboieni), au cântărit, definitiv, pentru susținerea admiterii la Facultatea de Geologie-Geografie, din cadrul Universității București. Rezultatele concursului fiind pozitive, Ion S. Băcanu a devenit studentul instituției amintite (1949-1953), dar și primul geograf al familiei sale tradiționale.

Atmosfera lucrativă, din timpul prelegerilor fundamentale, seminariilor pragmatice și aplicațiilor de teren, l-au capacitat, operele corifeilor reprezentând litere sacre! După un deceniu și jumătate de la absolvirea facultății, cu ocazia reuniunii dedicate transformării orașului Pitești în municipiu (1968), profesorul Ion S. Băcanu a vorbit despre savanții români geologi și geografi, care *ghidau* preocupările generației sale, unii exprimând contingente argeșene sau muscelene, prin origine, studii prelungite, titluri editoriale.

Raportându-se la succesiunea nașterii academicienilor domeniului, ne-a reamintit, în 1968, activitatea lui Grigore Cobălcescu (1831-1892), deschizătorul drumului în stratigrafie, autorul primei lucrări autohtone de geologie (1862), privind calitățile calcarului. La rândul său, Gregoriu/Grigore Ștefănescu (1836-1911), admirator al zonelor subcarpatice, a inițiat, la București, Biroul Geologic (1882), for științific, sub egida căruia s-a elaborat, în premieră, **Harta geologică a României**. Punctând, cartografic, potențialul zonei Argeș-Muscel, cercetările, întreprinse de absolvenții seriei 1949-1953, au validat preliminariile gândite la sfârșitul secolului XIX.

Considerații speciale avea Ion S. Băcanu pentru Simion Mehedinți (1869-1962), *patriarhul* stabilirii criteriilor acceptării, ca știință, a geografiei, disciplină studiată, până atunci, empiric. Demonstrația era esențializată datorită cărților: ***Terra. Introducere în geografie ca știință; Școala muncii; Către tânăra generație***. Receptat ca fondator al învățământului geografic modern românesc, Simion Mehedinți inspiră și astăzi lucrări de licență, disertații masterale, teze de doctorat, subiecte pentru sesiuni științifice, naționale sau europene. Din aceleași perspective, Ion S. Băcanu perora, cu însuflețire, despre George Vâlsan (1885-1935), al cărui portret veghea comportamentul studenților de la Geologie-Geografie, perindați prin Amfiteatrul etajului III, atunci când audiau cursurile noilor magiștrii. Lecturând opera savantului, cei interesați reflectau

asupra caracteristicilor geografiei umaniste și istoriei geografiei, lansate în etapa interbelică, difuzând valabilitate perpetuă! Printre aceștia se afla, desigur, Ion S. Băcanu, numele lui George Vâlsan fiindu-i cunoscut datorită consemnării în analele Liceului *Ion C. Brătianu* Pitești, frecventat pe timpul când tatăl viitorului academician a lucrat la unitățile căilor ferate din reședința Argeșului. Spre informarea cititorilor, numele elevului era, de fapt, Marinescu Gheorghe, *pseudonimul* făcând trimitere, probabil, la râul Vâlsan, izvorât de sub vârful Moldoveanu, afluent stânga al râului Argeș, captat, în 1965-1966, pentru lacul Vidraru. Galeria personalităților care l-au influențat, covârșitor, pe Ion S. Băcanu, era completată, de colaboratorul nostru, prin câteva detalii asupra academicianului geolog Alexandru Codarcea (1900-1974), deputat de Argeș în Marea Adunare Națională (1961-1969). Fondator al *petrografiei comparatiste*, universitarul Alexandru Codarcea a cercetat substanța rocilor de pe Valea Argeșului, integrate patrimoniului natural dintre Dunăre și Carpații Meridionali. Participant la aceste campanii, profesorul Ion S. Băcanu va folosi concluziile *mentorului* ca suport bibliografic pentru informarea elevilor și studenților, din perioadele *apostolatului* său didactic.

PROFESOR ÎN ȘCOLI REPREZENTATIVE DIN ARGEȘ

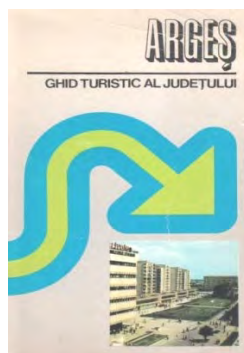
Conform uzanțelor timpului, la repartizarea oficială guvernamentală, din vara anului 1953, fostul student la Facultatea de Geologie-Geografie București, având medie generală avantajoasă, era îndrituit să opteze pentru Capitală. Dar, musceleanul nostru a solicitat regiunea Pitești, unde învățătorul Constantin Arsene (1914-1992), șeful Secției Învățământ-Cultură (1950-1956), pasionat de geografie, l-a sfătuit să accepte, pentru *stagiul la țară*, comuna Merișani. Consensul a fost benefic!

Aflată într-un perimetru colinar, asemănător comunei ancestrale Davidești, localitatea Merișani (15 km. pe traseul rutier și feroviar Pitești-Curtea de Argeș) a devenit a doua sa patrie natală.

Vreme de cinci ani (1953-1958), *debutantul* Ion S. Băcanu se va integra eforturilor cadrelor didactice, originare din această așezare, pentru generalizarea învățământului elementar de șapte ani, consolidarea sistemului gimnazial rural, îmbunătățirea metodei predării la clasă, creșterea prestigiului unităților formative în context teritorial. Distinct, tânărul geograf s-a arătat interesat de cunoașterea coordonatelor proprii satelor Borlești, Brăteasca, Capu Piscului, Crâmpotani, Dobrogea, Malu Vânăt, Merișani, Vârzaru, Vâlcelele, relansate demografic, economic, spiritual. Era perioada când recensământul populației releva creșterea numărului locuitorilor, atingând indicii publicați înaintea participării României la ultima conflagrație mondială (1941-1945), se înfiripa navetismul spre industriile din Pitești și Curtea de Argeș, comitetele cetățenești aveau ca obiective electrificarea, construirea căminelor culturale, extinderea școlilor, organizarea grădinițelor, dispensarelor, magazinelor, cooperativelor agricole.

În notificările referitoare la Merișani, profesorul se oprește asupra importanței descoperirii surselor de petrol și gaze naturale, montării primelor sonde, extragerii agregatelor de râu, funcționării balastierei Borlești, perspectivelor valorificării potențialului oferit de râul Argeș, care traversează inclusiv această localitate, ca variantă hidroelectrică. Totodată, în etapa amintită (1953-1958), pentru Ion S. Băcanu provocatoare au fost discuțiile purtate, uneori, cu mai mulți colegi de cancelarie, prioritar dascălii tradiționaliști, privind posibilitatea activării planului interbelic, vehiculat de guvernele oamenilor politici argeșeni Ion I.C. Brătianu (1864-1927) și Ion/Ioan Antonescu (1882-1946), referitor la construirea căii ferate Vâlcelele-Râmnicu Vâlcea. De atunci, a trecut peste o jumătate de secol, *magistrala* amintită s-a executat la sfârșitul secolului XX, nefiind, însă, până acum, funcțională.

Realități de asemenea factură, dar și alte fenomene, caracteristice comunei Merișani, vor reprezenta, pentru prietenul nostru, teme analitice, geo-geografice, pe marginea cărora a prezentat concluzii folosite, ulterior, monografic.

Legăturile cu intelectualii din Merișani au continuat și după 1958, mai ales în urma căsătoriei sale cu învățătoarea Sabina Diaconu, fiica așezării amintite, cadru didactic la Școala Medie Nr. 2/Colegiul *Zinca Golescu* Pitești (1954-1966) și alte instituții municipale. Datorită rezultatelor obținute la Școala Generală Merișani, promovării definitivatului și comunicării primelor cercetări științifice, Ion S. Băcanu devenea profesorul Școlii Medii Nr. 3/Colegiul *Alexandru Odobescu* Pitești, titularizare liceală prelungită 14 ani (1958-1972). Colaborator statornic al directorilor Ion M. Dinu (Limba română), prezentat în paginile următoare, Eugen Boia (Fizică), Ioana Căpățână (Științe sociale), va imprima obiectelor predate consistență, excursiile cu elevii deveneau *lecții deschise*, iar succesele olimpicilor au plasat Școala, numită *Odobescu*, mereu pe podium!

Conștientizând oportunitatea perfecționării, obține gradul II (1966) și gradul I (1969), frecventează câteva *module* ministeriale la București, acceptă funcția de director adjunct, se implică total în programul sărbătoririi *Semicentenarului* instituției (22 februarie 1970), răspunde solicitării facultății naturaliștilor din reședința Argeșului pentru acoperirea unor seminarii studențești. Transformarea Liceului *Alexandru Odobescu* în unitate experimentală, cu predare intensivă (Matematică și Fizică), obiecte interferate specializărilor energetice nucleare, a determinat regândirea programelor școlare, mai multe materii de cultură generală, printre care și Geografia, reducându-se ponderal. Ca

urmare, profesorul Ion S. Băcanu era încadrat la Școala Generală Nr. 4/Traian Pitești (1972), continuând, cu aceeași pasiune, demersurile pedagogice, până la finalizarea carierei (1993).

LIDERUL GEOGRAFILOR LOCALI ÎN SOCIETATEA NAȚIONALĂ A DOMENIULUI

Conform prevederilor *Legii Învățământului*, din 3 a ugust 1948, profesorii aveau posibilitatea să adere la societățile științifice departamentale, cu sediul în București și filiale provinciale. Printre cele mai active a devenit Societatea de Geografie, Filiala Pitești fiind condusă, ca secretar executiv, timp îndelungat, de Ion S. Băcanu.

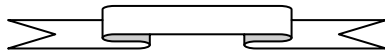
Atare calitate i-a dat posibilitatea să constituie o adevărată echipă colegială, care promovează inițiative nuanțate autohton și continental, militează, cu succes, prin exprimarea *liantului* dintre generațiile profesionale, contribuie la afirmarea cercetătorilor locali și obținerea treptelor didactice.

Persoană *dialogală*, Ion S. Băcanu aducea la același numitor geografii venerabili, respectiv Maria Bărăscu, Ion M. Beșoiu, Ion Postelnicescu, Gheorghe Toma, Desdemona Slavic, foști inspectori metodiști sau directori de școli, autorii unor manuale, atlase, ghiduri turistice, și profesorii din licee ai *noului val*, de atunci, precum Marius Gheorghe Gheorghiu, Lucian Iliescu, Dumitru Mătușoiu, Nicolae Mitulescu, Constantin Ștefănescu, Georgeta Ștefănescu, Romulus Sorescu, nume întâlnite tipografic, remarcate colocvial, posesorii expertizelor acumulate treptat, dar valoros, trainic, modelator. Relevantă este activitatea sa editorială, profesorul Ion S. Băcanu fiind coautor al volumelor *Itinerare argeșene* (1970), *Argeș, Ghid turistic* (1978), *Monografia județului Argeș* (1980) și autorul lucrării *Monografia comunei Davidești* (1999). Totodată, a scris numeroase studii tematice, apărute în reviste din Brașov, București, Pitești, note de drum, grupate sub genericul *Lecturi geografice* (Cehia, Federația Rusă, Slovacia, Transcaucazia), iar portofoliul familial cuprinde peste 3 000 de diapozitive color (Bulgaria, Germania, Kazahstan, Norvegia, Suedia, Ucraina, Uzbekistan,

Turcia), existând soluția transferării digitale. Donațiile personale (eșantioane geologice, cărți poștale ilustrate, fotografii, hărți) completează fondurile Muzeului Județean Argeș, Bibliotecii Locale Merișani, Școlii Gimnaziale Davidești. Se odihnește, după decesul survenit la Pitești (8 decembrie 2011), în Cimitirul Parohiei Merișani! Conlucrarea noastră a fost permanentă, având posibilitatea, bunăoară, să-i amintim numele și opera în cărți referitoare la: *Municipiul Pitești* (1988, 2008); *Liceul Alexandru Odobescu Pitești* (1994); *Memorialul de război Mateiaș* (2009); *Enciclopedia Argeșului și Muscelului, I* (2008). Aprecieri onorabile degajă, cu privire la personalitatea geografului și pedagogului Ion S. Băcanu, pagini semnate de Spiridon Cristocea (*Argeș. Dicționar de istorici*, 2003), Ion M. Dinu (*Monografia Școlii Normale și a Liceului Alexandru Odobescu Pitești*, 1969), respectiv *Figuri de dascăli argeșeni, II*, (2001), ori cuvintele colegilor care au *recenzat*, cu diferite ocazii, scrierile sale, cunoscuții oameni de cultură Tudor Diaconu, Paul Dicu, Iulian Ilie-Rizea, Radu Gava, Ion Lică-Vulpești, Ion Nania, Marian Stoica, Silvestru D Voinescu, majoritatea prezentați în acest volum.

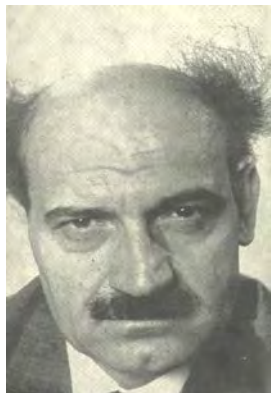
Evenimentele anului 2018 conferă posibilitatea conducerilor Școlii Merișani, Școlii Nr. 4 Pitești, Colegiului *Alexandru Odobescu* Pitești, instituții unde a lucrat, cu devoțiune, profesorul Ion S. Băcanu, dar și Casei Corpului Didactic Argeș, locație preferată pentru Filiala Societății Științifice de Geografie, sau Primăriei Davidești, să omagieze personalitatea acestui rafinat intelectual, readucându-l în actualitatea perioadei noastre istorice. Portretul său trebuie să completeze *panoplia* figurilor marcante ale așezărilor amintite mai sus, generozitatea făcând parte din setul valorilor naționale și europene.

Text promoțional: *Atitudine în Argeș*, Nr. 489, Pitești, 11-17 decembrie 2017

2. ION D. BĂNUȚĂ

(Siliștea, Căteasca, Argeș, 7 noiembrie 1914 – București, 30 decembrie 1986)

Scriitor, militant politic, editor, memorialist, donator comunitar.

Calendarul lunii *noiembrie* înscrie, *sinoptic*, nașterea mai multor personalități apropiate *proiectelor* autorului, precum: Toma Biolan (literat); Gheorghe Bușu (manager); Boris Culiceanu (economist); Flaminio Mârtzu (muzeograf); Dumitru Dem Niculescu (actor). Dar, *istoriografic*, optăm pentru evocarea prietenului nostru, poetul și gazetarul Ion D. BĂNUȚĂ (1914-1986).

*

*

*

ION BĂNUȚĂ ȘI CÂMPIA ÎNALTĂ A PITEȘTIULUI

Detaliind, Ion D. Bănuță (7 noiembrie 1914-30 decembrie 1986) este născut în localitatea Siliștea, din actuala comună Căteasca, entitate reprezentativă pentru celelalte zone rurale. Așezarea sa natală, identificată, documentar, sub titulatura oarecum exotică, respectiv Cacaletii de Sus (sfârșitul veacului XVI), dobânda noi dimensiuni prin reformele administrative moderne.

Ca urmare, la interferența secolelor XIX-XX, Siliștea era comună distinctă, ocupând, teritorial, o parte din: Câmpia Înaltă a Piteștiului; plasa Dâmbovnic (Rociu); raionul postbelic Topoloveni. Apoi, datorită aplicării prevederilor *Legii Nr. 2*, adoptată la 16

februarie 1968, Siliștea, împreună cu satele vecine, Cireșu și Gruiu, *paritare* nucleelor contributoare fundamentale, Catanele, Coșeri, Recea, se integrau, așadar, comunei Câteasca. Opiniile lui Ion Bănuță, referitoare la redimensionarea acestui *conglomerat*, nu s-au pliat, în totalitate, deciziilor timpului!

Interlocutorul nostru, poetul Ion Bănuță, reamintea, persuasiv, ideea că aparține, *genealogic*, unei familii modeste, părinții Dumitru și Rada fiind truditori ai pământurilor din Siliștea Argeșului, alta decât Siliștea Teleormanului, *leagănul* prozatorului Marin Preda.

Personaj vocal, de la nașterea căruia s-au împlinit, zilele trecute, 103 ani (7 noiembrie 1914-7 noiembrie 2017), Ion Bănuță *perimetra*, cu exactitate, limitele Câmpiei Înalte a Piteștiului, dar și reședinței Argeșului, aflată la 20 de km. de Siliștea, *urbea* reprezentând primul oraș văzut, pe timpul copilăriei, din *șuşlețul* caretei trase de calul unui vecin binevoitor.

Cu emoție firească, reamintea deprinderea scrisului și cititului la Școala Primară Siliștea (1921-1925), atunci când, *stăruitor*, învățătorul le prezenta elevilor teoria șesurilor plate, conflictuală, prin urmare, sintagmei *Câmpia Înaltă a Piteștiului!* Dilema se va tranșa, *metaforic*, datorită nuanțării versurilor maturității, consacrate, simbolic, existențialismului patrimonial!

MIRAJUL CAPITALEI ROMÂNIEI MARI

La adolescență, Ion Bănuță, împreună cu alți consăteni, din Siliștea Argeșului, a hotărât să-și găsească *norocul* în București! Erau anii speranței clădirii viitorului, superior mediului agrar, marcând două decenii de la făurirea României Mari (1918-1938). Ca dovadă, *anvergura* industriei și urbanismului Capitalei reclamau atragerea resurselor umane provinciale! În atare context, Ion Bănuță devine, succesiv, ucenic și muncitor calificat la Atelierele *Grivița*, structură economică integrată Căilor Ferate Române. În 1931, finalizează *Școala de Arte și Meserii*, din București.

Acolo, la *Grivița*, intensitatea obligațiilor productive, durata programului lucrativ, reducerea periodică salarială, presiunea șomajului au favorizat declanșarea mai multor acțiuni protestatare (1929-1933), purtând *sigla* organizațiilor politice de stânga. Printre participanți s-a aflat, constant, și tânărul Ion Bănuță.

Interesantă a fost, pentru noi, ca istoric, deslușirea, din interior, a caracteristicilor etapei invocate, precum și motivarea intrării sale în rândurile antifasciștilor (1939), *militantism* pedepsit, uneori, prin detenție (1942-1944). *Derobând* asemenea ipostaze, ne-a reliefat, prioritar, constrângerile, dar și câteva beneficii personale: *escamotarea* încorporării militare; evitarea trimiterii pe *Frontul de Est*; descifrarea pasiunii pentru lectură; exersarea incipientă a talentului poetic; *obiectivarea* sensurilor activităților sociale.

Anii ilegalității partidului din care făcea parte l-au apropiat de câțiva lideri comuniști, iar după evenimentele de la 23 august 1944, Ion Bănuță a fost trimis, în Banat, pentru diriguirea presei regionale, nuanțată propagandistic. Treptat, accede spre câteva direcții relevante: studii liceale, Timișoara (1948); cursuri universitare, București, *Facultatea de Filosofie*, Secția Ziaristică (1959); debut publicistic (versuri), volumul *Cetatea tăcerii* (1946), Timișoara. Urmează, după un deceniu, *Izvoare* (1956), iar peste patru ani, *La hotarul dintre lumi* (1960).

ÎN ARENA EDITURILOR PROFESIONISTE

Obținând primele succese literare individuale, scriitorul Ion Bănuță s-a detașat, parțial, de *convergențele* politice anterioare, transformând lirica pasională în vocație! La 46 de ani, fostul muncitor din Atelierele Grivița, militantul antifascist și ziaristul incisiv, Ion Bănuță, era numit directorul Editurii pentru Literatură București (1960-1969). Apropiat miniștrilor Culturii, Ilie Murgulescu, Constanța Crăciun, Pompiliu Macovei, a colaborat cu valoroși autori tradiționaliști, ori ai *noului val*, sau *debutanți*. Editura pentru Literatură a fost, atunci, printre cele mai prolifiche din România.

Manageriatul instituțional (1960-1969) nu va neutraliza talentul și preocupările sale literare, tipografierea volumelor personale, de poezie, suprapuse acestei etape, având titlurile: *Am rechemat iubirea* (1962); *Scrisoare către anul 2000* (1963); *Versuri* (1963); pr efață, George Călinescu, premiul Mihai Eminescu al Academiei Române; *Lacrima Diavolului* (1965); *Panorama efemeridelor* (1967); *Panorama templului meu* (1968). Ultimele două, precum și cele viitoare, cu aceeași simetrie, fac parte din ciclul *Olimpul diavolului*. Cu toate că timpurile s-au schimbat fundamental, *rezonează* și acum, în 2017, succesele ori limitele Editurii pentru Literatură, iar cărțile scrise de argeșeanul Ion Bănuță completează *portofoliul* multor biblioteci publice și particulare.

Ultima etapă a exprimării poetului Ion Bănuță, în arena profesioniștilor, decupează anii 1969-1986: redactor-șef, revista *Albina*, editată la București, difuzare națională. Este listată, enciclopedic, cu intermitențe, din 1897, iar seria nouă (1948) avea misiunea să illustreze preocupările așezămintelor culturale din România contemporană.

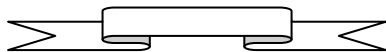
Pragmatic, Ion Bănuță integrează conținutul publicației (1969-1986), în **Programul** Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă/Consiliului Culturii și Educației Socialiste, for republican, coordonatori, președinții Dumitru Popescu, Miu Dobrescu, Suzana Gâdea. Inspirat, conferă revistei *Albina* o altă ținută grafică, tematica devine mult mai atractivă, se extinde cercul colaboratorilor, invitați fiind academicieni, oameni de știință, prozatori, dramaturgi, diplomați, conducători ai departamentelor centrale și instituțiilor profilate, corespondenți teritoriali.

Printre semnatori regăsim inclusiv nume prestigioase din Argeș-Muscel, așa cum a fost prietenul poetului, Ion Cruceană, regăsit, peste câteva pagini, în acest volum.

Persistă, evident, bucuria scrierii versurilor, adunate, de Ion Bănuță, în volumele: **Panorama sărutului** (1969); **Panorama focului albastru** (1972); **Panorama iubirii zugravului** (1974); **Am rechemat iubirea** (reeditare, 1975); **Copiii de pe Argeș după flori** (1975); **Panorama duhului meu** (1975); **Panoramă-n dor de Domnișoara Pogany** (1977); **Panoramă-n sălcii plângătoare** (1981).

Catalogate sistematic, asemenea *generice* îmbogățesc patrimoniul literaturii naționale, probând, indubitabil, calitățile scriitorului Ion Bănuță, asociat, antum și postum, locurilor natale. Sugerăm Consiliului Local și Primăriei Căteasca, realizarea volumului antologic ”Ion Bănuță. Pagini alese. 105 ani de la naștere (1914-2019)”, carte ce se va putea oferi familiilor comunității, onorându-se, așadar, privilegiul ca această localitate să fie altarul perpetuu al renumitului scriitor. Decesul consăteanului, din Siliștea Argeșului, a survenit, la București, cu puține ceasuri înaintea sosirii Anului Nou, 1987!

Text promoțional: *Atitudine în Argeș, Nr. 498*, Pitești, 13-19 noiembrie 2017

3. CONSTANTIN GH. CAPĂȚĂ

(Curtea de Argeș, 23 ianuarie 1927 – Pitești, Argeș, 15 aprilie 2017)

Medic, Pediatrie, manager sănătate, formator de talente, donator comunitar.

Calendarul lui *ianuarie* înscrie, s inoptic, nașterea mai multor specialiști apropiați *proiectelor* autorului, precum: Ion Alexandrescu (inginer); Marin Manu Bădescu (literat); Petru Mihai Gorcea (universitar); Mircea Iancu (farmacist); Victor Mărtoiu (medic); Gheorghe Nicolae (manager); Cecilia Petrescu (profesoară).

Dar, istoriografic, optăm pentru evocarea prietenului nostru, enciclopedistul Constantin Gh. CAPĂȚĂ (1927-2017).

*

*

*

DIN ȚARA FĂGĂRAȘULUI ÎN ȚARA ARGEȘULUI

Pronia a hărăzit ca viitorul medic pediatru și manager, Constantin Capăță, să vină pe lume la Curtea de Argeș (23 ianuarie 1927), părinții numindu-se Gheorghe și Maria. Sorgintea personalității sărbătorite prin acest medalion postum este, însă, Țara *Făgărașului*, celebru perimetru transilvan, convergent așezărilor de la nordul și sudul Carpaților Meridionali, cărările milenare urcând, uneori, spre vîrfurile: Moldoveanu (2544 m.), Negoiu (2535 m.), Vânătoarea lui Buteanu (2507 m.), Suru (2283 m.).

Semnificația întrepătrunderii geografice, dintre *Țara Făgărașului* și *Țara Argeșului*, realități naturale de factură

europăeană, era, pentru Constantin Capătă, un domeniu cu multiple sensuri personale, relevând, constant, pasiunea interlocutorului privind cunoașterea succesiunii *genealogiilor*, confluențe masivelor citate mai sus.

Repere existențialiste, de atare factură, au dăinuit vîguros, în memoria celor născuți pe durata primului deceniu, care consolidau România Mare (1918-1928), apartenența la provinciile unite cu Țara fiind un excelent *simbol moral*, suprapus reevaluării conceptelor statorniceii naționale.

Informativ, orașele Făgăraș și Curtea de Argeș prezentau, în anul nașterii prietenului nostru, Constantin Capătă, câteva similitudini conservate până astăzi: atestare documentară medievală (secolele XIII-XIV); parohii creștin-ortodoxe tradiționale, cu hramul *Sfântul Nicolae*; nuclee urbane gravitând spre *Cetate*; perpetuarea rolului voievozilor Neagoe Basarab (1512-1521) și Constantin Brâncoveanu (1688-1714) în evoluția zonelor intercarpatice românești.

Obligațiile asumate mental, de doctorul Constantin Capătă, pentru locul nașterii sale, Curtea de Argeș, se vor materializa după ceva vreme (1980-1984), atunci când, aflat într-o ipostază favorabilă, decidea, administrativ, edificarea Spitalului polivalent al urbei. Detalii adecvate regăsim foiletând paragrafele următoare.

EFIGIA SISTEMULUI EDUCAȚIONAL DIN TRANSILVANIA

După absolvirea cursurilor primare, adolescentul Capătă Gh. Constantin devenea, pentru anii 1938-1946, elevul Liceului *Gheorghe Lazăr* Sibiu. Inaugura, astfel, traseul pregătirii intelectuale temeinice, probând rafinamentul *Școlii ardelene!* Eponimia liceului amintea, atunci, dar și acum, strădaniile cărturarului luminist, Gheorghe Lazăr (1779-1823), pentru clădirea dimensiunilor românismului unitar, prin învățătură și patriotism nedisimulat. Renumele instituției era incontestabil, iar orașul Sibiu inocula, cotidian, *partituri* ale civilizației de factură occidentală, nuanțate

pluralist. Remarcabile au fost, pentru elevul nominalizat, mesajele colegilor din comunitatea sașilor, descifrate, educațional, sub formula *patrulaterului* moralizator: consistență, amplitudine, rigoare, pragmatism. Asemenea criterii formative l-au călăuzit, benefic, pe doctorul Constantin Capătă, în carieră, atitudine civică, familie.

Exuberanța specifică vârstei a fost umbrită, marcant, de realitatea anului 1940, când: Basarabia și Bucovina de Nord intrau, *ultimativ*, în componența Uniunii Sovietice (iunie); 43.492 kmp. din Transilvania erau ocupați de Ungaria (august); Dobrogea de Sud (*Cadrilaterul*) revenea Bulgariei (septembrie). La 13 ani ai săi, elevul român, Constantin Capătă, se maturiza, așadar, în Sibiu, sub presiunea unor vremuri imprevizibile! Noua graniță, dintre România și Ungaria, *creiona* limite foarte apropiate orașului Făgăraș, iar câțiva colegi, originari din localitățile anexate, vor abandona studiile liceale!

Traumele adolescenței au continuat, apoi, pe timpul participării României la ultima conflagrație mondială (1941-1945). Din atare perspectivă, medicul pediatru, Constantin Capătă, vorbea, *animând* discuțiile noastre despre înrolarea multor consăteni ai părinților săi, inițial, în *oștirea autohtonă*, comandată de mareșalul din Argeș, Ion/Ioan Antonescu (1882-1946), și participarea la operațiunile Frontului de Est (1941-1944), alături de camarazi germani sau italieni, contra Federației Ruse. Ulterior, militarii români, respectând *Comunicatul* regelui Mihai I (1921-2017), adresat Țării (23 august 1944), au luptat pe Frontul de Vest (1944-1945), împreună cu *Armata Roșie*, pentru surclasarea foștilor aliați. O bună parte dintre aceste cunoștințe nu au mai revenit, însă, la *vatră!* Sunt eroi!

Concomitent cu ilustrarea receptării unor asemenea evenimente, prietenul, omagiat astăzi, relatează despre exodul anumitor structuri didactice, refugiate din Cluj, localitate intrată, așadar, sub administrație maghiară (30 august 1940-9 martie 1945), la Sibiu, cea mai importantă fiind Universitatea.

Instituția superioară de învățământ, la care ne referim, organizată conform prevederilor *Decretului-Lege* din 12 septembrie

1919, purtând sigiliul regelui Ferdinand I Întregitorul (1914-1927), avea, în 1940, patru facultăți: Științe, Medicină, Litere și Filosofie, Drept. Primul rector al Universității din Cluj a fost filologul Sextil Pușcariu (1877-1948), născut la Brașov. Pentru etapa 1940-1945, datorită acestui context, orașul Sibiu, unde, elevul Constantin Capătă frecventa ultimele clase liceale, a devenit, pasager, singurul centru universitar românesc din Transilvania!

26 decembrie 1982, de la stânga spre dreapta: Petre Popa, ~, Marius Stephanus BARNARD, Vasile Cândeș, Inez Barnard, ~, Ana Tudor-Cândeș, Constantin Capătă (**Pitești**, terasa Stadionului Trivale).

Ajuns la *ceasul* stabilirii viitoarei traiectorii profesionale, absolventul Liceului Gheorghe Lazăr Sibiu (1946), optează, vocațional, pentru Facultatea de Medicină din Cluj, concursul admiterii aducându-i succesul dorit! Aici, vreme de șase ani (1946-1952), studentul Constantin Capătă a fructificat: pasiunea școlară pentru biologie și chimie; obiectivul intelectual stabilit, probabil, din copilărie; influența colaterală, exercitată de tinerii în *halate albe*, veniți la Sibiu, din Cluj (1940-1945); cotele educației umanitare, acumulate tradițional.

Exodul amintit nu diminuase resorturile pregătirii temeinice a primelor serii postbelice la Facultatea de Medicină din Cluj! Ca dovadă, *campusul* redevine nucleul vieții studentești, amfiteatrele și laboratoarele s-au redimensionat în timp util, iar medicii din Clinică, entitate ce cunoscuse același traseu pe durata războiului, se aliniau *elitelor* continentale. După opinia autorizată a fostului student, Constantin Capătă, *aura* Facultății de Medicină din Cluj, ulterior revenirii în *Cetatea Transilvaniei*, s-a datorat, preponderent, academicianului Iuliu Hațieganu (1885-1959), autorul tratatelor fundamentale pentru patologia aparatului digestiv, cardiovascular și excretor uman, ori altor discipoli ai generațiilor de atunci. Bunăoară, celebru era oftalmologul Nicolae Mihail, preferat, insistent, de pacienții din toată România, mai ales în cazul tratării *sechelelor* dobândite pe timpul confruntărilor militare și bombardamentelor.

Ca specializare, doctorul Constantin Capătă a optat pentru *Pediatrie*, domeniu în care va excela!

DIN NOU, DAR PERPETUU, ÎN ARGES

La finalizarea Facultății de Medicină din Cluj (1952), absolventul Constantin Capătă a fost repartizat, prin hotărâre guvernamentală, în Argeș. Geografic, zona se numea regiunea Pitești (1950-1968), era constituită din județele istorice anterioare Argeș, Muscel, Olt, Vâlcea (desființate), divizându-se în 14 raioane teritoriale. Din punct de vedere *sectorial*, exista, la Pitești, Secția Sanitară Regională, având în subordine secții raionale, spitale, dispensare urbane, rurale sau de întreprindere.

Sistemul autohton al timpului a *pariat*, fără echivoc, pe entuziasmul și probitatea tinerilor profesioniști, principiul conferind medicului Constantin Capătă, care avea, atunci, numai 25 de ani, debutul în viața publică. Prima sa responsabilitate a cumulat funcțiile de medic-șef al Secției Sanitare și Spitalului Raional Costești, Argeș (1952-1963).

Statistic, raionul citat avea exclusiv indicatori rurali: 1 208 kmp., marea majoritate câmpie; 31 de comune, cuprinzând 98 de

sate, multe *răsfirate*; peste 130 de unități agricole; trei spitale (Costești, Izvoru, Mozăceni); 31 de dispensare, folosind dotări minimale. Eforturile medicului-șef, Constantin Capătă, au interferat, permanent, direcționări tematice prioritare: acoperirea *diagramelor* cu medici; acomodarea specialiștilor la *normativele* proprii mediului rural; sporirea numărului de copii născuți în unități sanitare (aproximativ 40% pentru 1960); asigurarea asistenței de profil la copiii cuprinși între 0-4 ani; realizarea controlului periodic al stării de sănătate pentru elevii claselor I-VII; respectarea programului stabilit dispensarelor; conlucrarea cu factorii comunali, privind construirea și dotarea unor spații destinate, special, unităților profilate.

Rezultatele notorii, obținute în derularea acestor programe, au constituit suportul promovării sale ca inspector la Secția Sanitară Regională Argeș (1963-1968), respectiv Secția Sanitară a Județului Argeș (1968-1972), coordonând, aproape un deceniu, sectorul pediatic. Comparativ cu etapa inițială (1952-1963), aria responsabilităților teritoriale și instituționale devenea mult mai generoasă!

Astfel, în regiunea Argeș, indicatorii specifici se raportau atât la raioanele amintite mai sus, dar și la cele șapte orașe, 365 de comune, 1533 de sate. Apoi, prin revenirea la județe (*Legea Nr. 2*, din 16 februarie 1968), cel intitulat Argeș, unit, însă, cu arealul tradițional Muscel, totaliza, datorită noilor reglementări administrative, un m unicipiu (Pitești), patru orașe (Câmpulung, Costești, Curtea de Argeș, Topoloveni), 94 de comune, 496 de sate. Fiecare localitate avea *standarde* bine definite, privind natalitatea, creșterea copiilor și asigurarea sănătății acestora, pe vârste sau etape școlare. Datorită inclusiv preocupărilor inspectorului Constantin Capătă, unitățile sanitare din Argeș-Muscel au obținut, în perioadele notificate, indicatori peste media republicană.

Paralel cu prestațiile amintite, promova, obținând succese plauzibile, treptele obligatorii pentru practicarea medicinei publice, din atare perspectivă, anul 1972 fiind convergent renumelui său. Atunci, Constantin Capătă obținea, la București, *primariatul*, titlu ce înnobilează, profesional, prestigiul fiecărui medic; era numit șeful

Secției Pediatrie, din Spitalul *Nicolae Bălcescu* Pitești, atribuindu-se, totodată, calitatea de coordonator al grupului operațional, care stabilea dotările specifice domeniului, necesare noului Spital Județean Argeș. Apoi, în 1976, va fi cooptat în grupul experților Organizației Națiunilor Unite pentru pediatrie. Identificat, pasional, cu asemenea ipostaze, *probatoriile* vor contura viitoare atribuții superioare.

24 octombrie 2011 (de la stânga la dreapta), în prim-plan: Constantin Budan, Grigore Popescu; rândul II: Petre Popa, Marin Drăgușin, Manole Bivol, Constantin Capătă, Nicolae Ionescu, Spiridon Cristocea (*Pitești*, Muzeul Județean Argeș, membri ai Colegiului *Enciclopediei Argeșului și Muscelului*).

Relevăm faptul că, Spitalul Județean Argeș, amplasat în apropierea Platformei Industriale *Pitești-Nord*, s-a edificat folosind investiții guvernamentale, după proiectul arhitecților Aurel Mureșan și Mihaela Hurduc, prin contribuția specialiștilor Trustului de Construcții Argeș, inginerii: Gheorghe Mândiță (antreprenor); Eugeniu Mazilu, Ion Șișcă (șefi de lot); Constantin Olteanu (director general), ultimul interferând conținutul serialului nostru (săptămâna 6-12 februarie 2017).

La inaugurare (27 iunie 1973), au fost prezente oficialități ale timpului: Ion Dincă (liderul județului); Simion Brătescu, Ion Ionescu, Dumitru Petrescu, Vasile Mușat (adjuncții acestuia); Theodor Burghel (ministrul Sănătății); Alexandru Popescu (primar) și Petre Popa (viceprimar), reprezentând municipiul Pitești; Emil Ștefănescu (director) și Victor Mărtoiu (director adjunct), Direcția Sanitară Argeș. În timpul vizitării principalelor componente funcționale, Constantin Capătă și ceilalți șefi ai secțiilor, oferind explicațiile de rigoare, au accentuat oportunitatea completării dotărilor cu *instrumentar* performant.

DIRECTOR GENERAL AL DIRECȚIEI SANITARE ARGEȘ

Spre finalul deceniului opt al secolului XX, județul Argeș reliefa un potențial demografic în continuă ascensiune, fenomen datorat, mai ales, creșterii natalității. În atare context, medicul primar, Constantin Capătă, șeful Secției Pediatrie, a fost avansat director general al Direcției Sanitare Argeș, calitate exercitată, cu deplină responsabilitate, cinci ani (1979-1984).

Retrospectiv, manageriatul său rămâne de referință în *analele* sistemului, propriu Argeșului contemporan, datorită obținerii resurselor financiare și construirii Spitalului din Câmpulung, Spitalului din Curtea de Argeș, Spitalului de Copii din Pitești, extinderii Spitalului din Călinești, dotării altor unități sanitare urbane sau rurale.

Dimensiunile unor asemenea proiecte erau valorizate prin voința factorilor decidenți ai vremurilor, precum: academicianul Eugeniu Proca (1927-2004), ministrul Sănătății (1978-1985), originar din Godeni; președinții forului administrativ al județului, Ion Sîrbu și Constantin Zanfir; primarii urbani Manole Bivol, Gheorghe Oancea, Nicolae Zevedei, activitatea celui din urmă integrându-se serialului nostru tematic (săptămâna 22-28 mai 2017).

Eforturile s-au materializat conologic! Spitalul din Câmpulung (430 de paturi) era inaugurat la 20 august 1984, implicări directe având: Aurel Constantinescu (arhitect); inginerul Constantin

Dragomir (șef de șantier); chirurgul Mircea Gh. Băcanu (1922-1985), directorul instituției, alți specialiști din Argeș-Muscel. Apoi, la 21 septembrie 1984, devenea funcțional Spitalul din Curtea de Argeș (430 de paturi), care poartă efigia arhitectului Ion V. Popescu, inginerului Gheorghe Vasilescu (șef de șantier), directorului-beneficiar (1978-1990), Alexandru Marin I. Glonțescu (1932-1998), medic primar (*ORL*).

Spitalul de Copii Pitești (1984)

În ceea ce privește Spitalul de Copii din Pitești, detaliile precizează: 450 de paturi; policlinică distinctă; arhitecți Maria Muțescu, Alexandru Muțescu; șef de șantier, inginerul Mircea Georgescu; director fondator, medicul primar, Constantin Capătă (pediatrie); inaugurare calendaristică, sâmbătă, 3 noiembrie 1984. Așadar, personalitatea sărbătorită prin acest portret esențializat, prefera, strategic, asumarea conducerii unei instituții apropiate sufletului său, Spitalul de Copii din Pitești! Noul directorat acoperă etapa 1984-1991, iar colaborarea, încă vreo câțiva ani!

INTELECTUAL DE ANVERGURĂ

Medicul Constantin Capătă a fost un adevărat profesionist, dedicat scopului îndeplinirii *jurământului moral*, rostit la absolvirea facultății: păstrării sănătății copiilor, indiferent de mediul familial; sporirea patrimoniului sanitar material, necesar zonei Argeș-Muscel, conlucrare colegială onorabilă, îndrumarea stagiariilor, evoluții generale citadine.

2014 (de la stânga spre dreapta: Medicii Constantin Capătă, Grațian Hotăran, Vasile Stan și Steliana Dumitrescu (Pitești, Spitalul de Copii)

După opinia noastră, *pediatrilor* Roland Anceanu, Virgiliu Andronescu, Constantin CAPĂTĂ, Ion C. Davidescu, Dumitru Dicu, Steliana Dumitrescu, Maria Georgescu, Jeana Osman, împreună cu alți directori sau șefi de secție, au constituit, atunci când erau în activitate, o adevărată echipă exponențială, numele acestora rezonând peste generații.

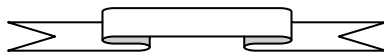
Dar, susținătorii fervenți ai proiectelor personale au fost, la bine, ori la greu, soția, cunoscuta farmacistă Constanța Capătă, precum și ceilalți membri ai familiei din Pitești sau Țara Făgărașului.

De-a lungul timpului, autorul paragrafelor precedente a conlucrat cu medicul și managerul Constantin Capătă în momente speciale, ancorate istoriei municipiului Pitești. Ne referim, bunăoară, la: gestionarea vizitei celebrului chirurg cardio-vascular, Marius Stephanus Barnard (25-26 decembrie 1982); derularea lucrărilor Conferinței internaționale pe tema *Apa și ionii în sistemul biologic*, patronată de profesorul universitar dr. Vasile Vasilescu, șeful catedrei specializate din Institutul *Carol Davila* București (1983); sărbătorirea *Semicentenarului* construirii pavilionului central al Spitalului Militar Pitești (1934-1984).

Productivă rămâne participarea medicului Constantin Capătă la elaborarea *Enciclopediei Argeșului și Muscelului* (2008-2014), variantă virtuală postată pe internet. În această lucrare de anvergură, având calități redacționale, semnează (C.G.C.) enunțurile privind: structura sistemului sanitar; funcționalitatea principalelor instituții; contribuția personalităților, originare din perimetrul aferent, la evoluția științelor generaliste.

În contextul sărbătoririi Zilelor municipiului Pitești (18-25 mai 2018), propunem factorilor abilitați să acorde Spitalului de Pediatrie, din reședința Argeșului, eponimia Constantin Capătă, iar în holul principal să fie așezat *bustul* concetățeanului nostru, care s-a identificat, plin de entuziasm, dăruire și probitate profesională, cu pediatria românească. Pentru eternizarea valorilor, gesturile de atare factură sunt simbolice!

Text promoțional: *Atitudine în Argeș*, Nr. 505, Pitești, 22-28 ianuarie 2018

4. SAVA V. COSTACHE

(Corbeni, Argeș, 3 decembrie 1928 – Pitești, Argeș,
4 februarie 1998)

Inginer, Petrochimie, manager
industrial, parlamentar, formator de opinie.

Reactualizat, calendarul lunii *decembrie*
înscrie, *sinoptic*, nașterea altor specialiști,
aproiați proiectelor autorului, precum:
Gheorghe Bădescu (cercetător științific);
Deceniu Marinică (agronom); Luiza Adriana
Pârvan (profesoară); Gheorghe Petre
(institutor); Ion Postelnicescu (inspector
școlar); Viorica Rotăreasa (parlamentar);

Constantin Ștefănescu (geograf).

Dar, istoriografic, optăm pentru evocarea prietenului nostru,
chimistul Sava V. COSTACHE (1928-1998).

.

*

*

*

SORGINTE FAMILIALĂ INTRAMONTANĂ

La 3 decembrie 2016, renumitul inginer argeșean, Sava Costache, *exponent* al petrochimiei românești, ar fi împlinit 88 de ani! S-a născut în localitatea Corbeni (1928), dar satul care l-a adoptat perpetuu este Galeș (Brăduleț), constituit, *secular*, prin *transhumanța* unor grupuri de români trasilvăneni, ajunși la sudul Carpaților Meridionali. Ne-a părăsit, pentru totdeauna, miercuri, 4

februarie 1998, odihnindu-se, acum, în cimitirul de la Galeș, alături de soție și strămoșii săi.

Familia tradițională din care provine, ramificată *genealogic*, este cunoscută, special, pe văile râurilor Vâlsan și Argeș. Patronimicul, *Costache*, originar de peste munți, a fost, prin 1838, preot la Corbeni, iar Vasile Costache, tatăl personalității evocate, s-a exprimat onorabil inclusiv atunci când se va preocupa de învățătura numeroșilor săi copii. Dintre aceștia, Sava, nume predestinat, amintind faptele învățatului creștin din realitatea europeană medievală, s-a detașat intelectual, iar peste ani, îl așezăm pe *podiumul* oamenilor importanți ai contemporaneității autohtone.

De la Galeș, Sava Costache a dus cu sine, acolo unde va ajunge, în lume, *frumusețea* locurilor ancestrale, *imagea* bisericii ortodoxe (1920-1926), *semnificația* monumentului eroilor din 1916-1918, *beneficiile* dobândite la școala primară, *obârșia* preocupărilor cotidiene, *spectaculozitatea* cărărilor spre izvoare, păduri, *stâne*, șei, sălașe, vârfuri înzăpezite.

GALEȘ – BUCUREȘTI – IAȘI – BORZEȘTI

Asemănător altor consăteni, adolescentul Sava Costache a fost acaparat, la 14 ani, de *mirajul* Capitalei! Ucenicește ca *băiat de prăvălie*, finalizează *module* comerciale și tehnice, susține bacalaureatul (1946), dorește să călătorească peste Ocean, dar, ajunge la Iași! În reședința Moldovei, a urmat Facultatea de Chimie Industrială, din cadrul Institutului Politehnic *Gheorghe Asachi*, primind, așadar, *diplomă inginerească* (1950). Revenit în București, lucrează, *tranzitoriu*, la un laborator specializat (1950-1954), iar în urma căsătoriei cu Maria Andrei, originară din Glâmbocata (Leordeni, Argeș), se nasc fiii lor: Adrian (1950), astăzi, inginer chimist, inovator și inventator; Lucian (1952), cunoscut profesor al Colegiului *Ion C. Brătianu* Pitești (Limba română), inspector școlar, scriitor (romane, poezie, critică literară).

Inginerul Sava Costache și biroul directoral de la Combinatul Chimic Borzești-Onești (1957-1966)

Dezvoltarea României postbelice a *mizat* pe câteva ramuri industriale prioritare, un loc bine definit revenind chimiei, petrochimiei, rafinării superioare a petrolului, valorificării altor resurse subterane. În atare context, Sava Costache era numit directorul Uzinei Chimice din Bocșa Vasiovei (Caraș Severin). Locuia, împreună cu familia, la Reșița (1954-1957).

20 aprilie 1966. Vizita delegației oficiale din Republica Socialistă Federativă Iugoslavia la Rafinăria Onești. În prim plan: Iosip Broz Tito; Sava Costache

Rezultatele productive l-au recomandat, după trei ani, pentru noi funcții de conducere, foarte importantă în carieră devenind numirea ca director al Combinatului Chimic Borzești (1957-1966). Prevalență avea, atunci, construcția, punerea în funcțiune și atingerea parametrilor la Rafinăria Onești, etalon pentru economia județului Bacău, vizitată de multe personalități europene. Succesele manageriale i-au consolidat profesia tutelară!

DIRECTOR FONDATOR AL COMBINATULUI PETROCHIMIC PITEȘTI

Argeșeanul Sava COSTACHE revenea, acasă, în Argeș (1966), datorită selectării pentru conducerea Combinatului Petrochimic Pitești (1966), *nucleul* reprezentativ al Platformei Industriale *Sud*. Amplasarea acestui obiectiv s-a hotărât, la cel mai înalt nivel decizional, în ziua de 10 iunie 1966, iar inaugurarea oficială se va derula peste trei ani (21 iulie 1969), ambele momente fiind patronate de președintele României, Nicolae Ceaușescu (1918-1989). Fotografii și comentariile epocii *livrează* detaliile.

Anterior, la 31 decembrie 1966, devenise funcțională prima capacitate productivă de pe *platformă*, Uzina Chimică, unde se obțineau, anual, 18 000 tone negru de fum, *potențial* dublat până în 1970. Combinatul Petrochimic Pitești, realizat după proiectele *institutenilor* de profil din București și Ploiești, în colaborare cu firme occidentale, a fost una dintre lucrările *emblematiche* ale Întreprinderii de Construcții-Montaj Craiova, Trustului de Construcții Industriale Pitești, subantreprizelor din Capitală.

Pe durata edificării Combinatului, directorul-beneficiar Sava Costache, s-a remarcat prin eforturi fizice și intelectuale, tenacitate, exigență, gândire prospectivă, urmărirea riguroasă a graficelor de execuție, coordonarea echipei de conducere, formată, în bună măsură, din specialiști care l-au urmat pe *traseul* Onești-Pitești, *înființarea* structurilor școlare *patronate* de Combinat, *asigurarea* locuințelor pentru salariați, *extensia* relațiilor cu forurile municipale și județene. Deosebită a fost conlucrarea dintre beneficiar și

antreprenorii generali, Traian Bigan, Nicolae Veza, Tiberiu Carp, Mircea Ioan Moldovan, Gheorghe Năstase, Ion Fîntîneru, mai ales în perioada când, pentru *amenajarea* Platformei Industriale *Pitești-Sud*, pe șantierele zonei au lucrat peste 15 000 de persoane, inclusiv efective militare.

Pitești, Combinatul Petrochimic (inaugurare, 1969). În prim-plan (de la stânga spre dreapta): Costache Sava, Matei Ghigiu, Dumitru Popescu, Nicolae Ceaușescu, Nicolae Nica, Gheorghe Năstase, Alexandru Boabă

Asemenea *panoplie* managerială, precum și atitudinea binevoitoare față de orice persoană care i se adresa, l-au propulsat printre *elitele* Argeșului. Prestigiul inginerului Sava Costache *subsuma* convingător, după inaugurarea citată, profesionalismul individual, în *dialogul* purtat cu experții *pirolizei, polietilenei, cianurilor*, din celelalte combinate românești sau continentale. Prin unificarea administrativă a *Petrochimiei* și a *Rafinăriei* Pitești (*Hotărârea Consiliului de Miniștri Nr. 387*, din 1 a prilie 1973), domeniile competenței s-au multiplicat, iar răspunderea personală a sporit considerabil.

GESTIONAREA INCENDIULUI DE LA 14 APRILIE 1974

Duminică, 14 aprilie 1974 (*Sărbătoarea Pascală*), spre orele serii, Combinatul Petrochimic Pitești a cunoscut primul incendiu de proporții, izbucnit în perimetrul instalațiilor primordiale din piroliză.

După cum am receptat nemijlocit, directorul Sava Costache, sosit imediat la fața locului, a *gestionat*, cu deplină responsabilitate și înțelepciune, evenimentul nedorit, *evitând*, panica generală, neîncrederea stăpânirii situațiilor de această factură, extinderea focului la celelalte puncte sensibile.

Mobilizarea colaboratorilor săi a fost exemplară, acțiunile celor 50 de *mașini de luptă* ale pompierilor militari din Argeș, București, Ploiești, Râmnicu Vâlcea, Slatina, Târgoviște s-au dovedit eficiente (coordonator, colonel Ștefan Lambe, Pitești), existând, din nefericire, o victimă, compresoristul Gheorghe Hristescu (instalația de butadienă). Pierderile materiale, calculate la *cotația* anului 1974, se vor reface prin eforturi bugetare naționale, exprimându-se, constructiv, în premieră, *solidaritatea* petrochimicștilor din toată țara.

Pentru inginerul Sava Costache și alte cadre tehnice au urmat, însă, audieri judiciare, procese prelungite, *destituiiri*, alte măsuri restrictive. Sentințele, pronunțate succesiv, vor intra, după câțiva ani, sub incidența prevederilor unui decret de amnistie, favorabile mai multor inculpați din România. Cu toată severitatea măsurilor vizând prevenirea incendiilor, Platforma Industrială *Pitești – Sud* se va confrunta cu momente dificile asemănătoare în noaptea de 30/31 octombrie 1979 (zona Rafinăriei) precum și miercuri, 23 decembrie 1981, la instalații prelucrătoare conexe.

După 1974, fostul director general al Combinatului Petrochimic Pitești, inginerul Sava Costache, a lucrat la Combinatul de Îngrășăminte Ișalnița (1974-1982) și Direcția Agricolă Argeș (1982-1990).

Statistic, în *interiorul* Combinatului și Rafinăriei de la Pitești (1985) existau: 73 de instalații, care, prin prelucrarea țiteiului (surse interne și externe), procese chimice de sinteză, valorificarea

reziduurilor, obțineau 75 de repere; 750 de beneficiari autohtoni; 55 de importatori; 8 500 de salariați. Transformarea în societate comercială pe acțiuni și achiziționarea de *Compania OMV* au schimbat, radical, situația!

PARLAMENTAR DE ARGES

Etaple importante, care au completat personalitatea inginerului Sava Costache, sunt *convergente* alegerii sale ca deputat (1969-1975) și senator (1990-1992) de Argeș. La 2 martie 1969, așadar, cu aproximativ patru luni înaintea inaugurării oficiale a Combinatului Petrochimic (21 iulie 1969), directorul acestui obiectiv devenea, *electoral*, deputat în Marea Adunare Națională a României, reprezentând cetățenii Circumscripției teritoriale Drăganu. Participarea la sesiunile ordinare și extraordinare ale forului legislativ suprem a *cuantificat* demersuri favorabile extinderii Platformei Industriale *Pitești-Sud*, diversificării activităților specifice localităților rurale din sectorul amintit, reabilitării traseului rutier Pitești- Dedulești, construirii, parțial, a Cartierului *Petrochimiștilor*, pe *vatra* fostei comune suburbane Prundu.

Numele deputatului Sava Costache, reprezentând Frontul Unității Socialiste, este subscris adoptării mai multor legi, privind: **Înființarea, organizarea și funcționarea Consiliului Apărării Republicii Socialiste România (1969); Organizarea producției și a**

muncii în unitățile socialiste de stat (1970); Apărarea secretului de stat (1971); Finanțele publice (1972); Dezvoltarea bazei energetice și folosirea judicioasă a combustibililor (1973); Alegerea Marii Adunări Naționale pe o durată de cinci ani(1972). Următorul scrutin se va desfășura la 9 martie 1975, iar, Sava Costache nu mai apare pe listele noului legislativ!

Totuși, evenimentele din decembrie 1989 l-au readus în prim-planul vieții publice autohtone. Ca dovadă, alegerile *pluraliste*, de la 20 mai 1990, derulate conform prevederilor **Decretului – lege**, emitent, Consiliul Provizoriu de Uniune Națională, îi *facilitează* selecția, pe listele candidaților Organizației Argeș a Frontului Salvării Naționale, pentru Senatul României. Împreună, Adunarea Deputaților și Senatul au lucrat, *prioritar*, în calitate de *Adunare Constituantă*. Obține un *scor* concludent, devenind, pentru doi ani (1990-1992), coleg de *aulă* cu ceilalți senatori argeșeni, Vasile Nițu și Petru Pop. Etapa parlamentară amintită a presupus, din partea senatorului Sava Costache, contribuții directe la elaborarea și aprobarea mai multor legi structurale, privind: **Organizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale (8 august 1990); Înființarea, organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a țării (13 decembrie 1990); Reevaluarea fondului funciar (20 februarie 1991); Regimul investițiilor străine (10 aprilie 1991); Organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații (3 martie 1992); Organizarea și funcționarea regimului zonelor libere (30 iulie 1992); Organizarea judecătorească (13 august 1992); Stema țării și sigiliul statului român (24 septembrie 1992).**

Zile relevante au fost, după cum ne-a declarat ulterior, cele consacrate dezbaterii **Constituției**, aprobată, de Parlament, la 21 noiembrie 1991 și supusă unui *referendum* special (8 decembrie 1991), acceptul cetățenilor totalizând 77,3% din numărul votanților. Prin urmare, senatorul de Argeș, Sava Costache, a devenit *coautorul* unor hotărâri legislative istorice! În alegerile parlamentare din 27 septembrie 1992, nu se va mai implica, iar candidatura la funcția de primar al municipiului Pitești a fost un exercițiu democratic personal.

NOMINALIZĂRI ÎN CRONICA URBEI

Realizările inginerului chimist și managerului de succes, Sava Costache, se regăsesc în diverse pagini antume ori postume. *Carismatic*, deschis dialogului constructiv, generos, dar și exigent cu semenii, *familist* convins, *pasionat* de cercetare științifică, lectură, teatru, sport, dispus la conlucrarea comunitară, personalitatea sărbătorită astăzi s-a aflat, deseori, în campania unor *lideri* naționali ai timpului său, precum Gheorghe Gheorghiu-Dej, Iosip Broz Tito, Nikita Sergheevici Hrusciiov, Nicolae Ceaușescu, Kenneth David Kaunda, a miniștrilor autohtoni de resort, Alexandru Boabă, Mihail Florescu, Matei Ghigiu și multor alți contemporani.

În 1964 și 1969, a fost *gratulat* cu *Premiul de Stat* al României, scriitorul Marin Preda îl transformă în personaj al romanului *Intrusul*, literatul Ion Vlăduțu, rezident în Statele Unite ale Americii, îi dedică un adevărat *laudatio*, folosind mai multe paragrafe din cartea *Limba română în exil* (2014), iar ziariștii amintesc, periodic, despre *părintele petrochimiei din Argeș*.

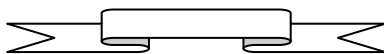

Colaboratorii de la Reșița și Onești păstrează amintirea directoriatului său, cuvinte alese purtând *girul* managerilor care l-au urmat în Pitești: Valentin Ioniță, Gheorghe M. Dinu, Petru Pop, Mihail Petre Georgescu, Andrei Grigorescu, Dorel Jinga

În calitatea de *cronicar* al *Cetății*, am consemnat numeroase date istorice privind evoluția reședinței Argeșului, cu deosebire a creșterii și descreșterii Platformei Industriale *Pitești-Sud*. Contextul ne-a favorizat, totodată, nominalizarea inginerului Sava Costache prin intermediul volumelor: *Monografia Universității din Pitești* (2004); *Pitești 620. Memento* (2008); *Interviuri nonconformiste de pe patru continente* (2015). Un loc aparte ocupă Sava Costache în *Enciclopedia Argeșului și Muscelului, I* (2008, variantă virtuală), prezentarea purtând semnătura redactorului de specialitate, inginerul Grigore Popescu (*G.N.P.*) Opera, având patru tomuri, este inspirată după dicționarele generaliste *Larousse* (Franța).

Pentru 20 mai 2018, atunci când vom sărbători 630 de ani de la prima atestare documentară scrisă a municipiului Pitești, *Clubul Enciclopediștilor din Argeș- Muscel* propune forurilor competente acordarea numelui Sava Costache arterei colaterale de circulație din Cartierul *Petrochimiștilor*, fixarea unei plăci cu inscripționarea directorilor generali ai Combinatului Petrochimic/ *Arpechim* Pitești, precum și instituirea anumitor însemne *post-mortem*, acordate spre cinstirea memoriei oamenilor de seamă ai urbei noastre. Sunt gesturi firești, cu multiple semnificații pentru toate generațiile!

Text promoțional: *Atitudine în Argeș, Nr. 455*, Pitești, 28 noiembrie -4 decembrie 2016

5. ION ST. CRUCEANĂ

**Mozăceni, Argeș, 11 noiembrie 1911 – Pitești, Argeș,
17 noiembrie 1999)**

Literat, finanțist, colaborator media, memorialist, colecționar, fotograf.

De această dată, *calendarul* lunii noiembrie înscrie, *sinoptic*, nașterea unor noi specialiști, apropiați proiectelor autorului, precum: Andrei Bantaș (universitar); Nicolae Ciucă (agronom); Florian Georgescu (cercetător științific); Constantin Ioniță (inginer); Gheorghe Păuna (institutor). Dar, istoriografic, optăm pentru evocarea prietenului nostru, publicistul Ion St. CRUCEANĂ (1911 – 1999).

*

*

*

ION CRUCEANĂ ȘI CÂMPIA GĂVANU-BURDEA

Unul dintre literații de marcă ai timpurilor, care suprapune mai multe perioade contemporane, este, fără dubiu, Ion St. Cruceană (11 noiembrie 1911-17 noiembrie 1999). De la nașterea sa, în comuna Mozăceni, plasa Dâmbovnic (reședință, Rociu), aparținând Câmpiei Găvanu-Burdea, au trecut 106 ani (1911-2017), dar, ecoul faptelor lui, perene și exemplare, persistă cotidian!

Localitatea amintită, *proeminentă* în sudul județului Argeș, la granița cu Dâmbovița, număra, statistic, 4 344 de locuitori (1936), printre aceștia aflându-se și Ion Cruceană, ori neamurile, care l-au

ocrotit să depășească momentele pierderii tatălui său, Stancu, mort la finalul Primului Război Mondial (28 martie 1919). Mama, Anca/Leana, și bunicul, Nicolae Cruceană îl vor călăuzi spre știință de carte, respect pentru semeni, corectitudine civică.

Viitorul nostru prieten, Ion Cruceană, a urmat Școala Primară Babaroaga din Mozăceni (1918-1922), apoi, Liceul Dr. *Constantin Angelescu* Găești, Dâmbovița (1924-1931), instituție gravată, temporar, de prestațiile profesorilor Șerban Cioculescu, Nicolae Iordache/Vladimir Streinu, Vasile Maciu, Octavian Mărculescu, Ion Nanu, Ștefan Popescu (preot), ajunși universitari. Am vizitat, împreună, liceul absolvit de Ion Cruceană, când reședința raională postbelică, orașul Găești, avea peste 7500 de locuitori (1961), fiind *afiliat*, aproape două decenii (1950-1968), regiunii Argeș. Lecturând *Monografia* unității școlare prezentate mai sus, regăsim *grafiat* numele elevului Cruceană St. Ion, clasat printre premianți!

Etapele studiilor superioare se *consumă* la București, Facultatea de Filosofie și Litere (1932-1937), unde i-a audiat, cu *evlavie*, pe *corifeii* Nicolae Cartoian, Dimitrie Caracostea, Petre Cercel, Ovidiu Densușanu, Constantin C. Giurescu, Nicolae Iorga, Alexandru Rosetti, Dan Simonescu. Asemenea *panoplie* academică a contribuit, hotărâtor, la definirea personalității sale, ca interpret al trecutului, prezentului și viitorului României Mari, *filtrate*, nuanțat, în Argeș-Muscel.

FILOLOG, FINANȚIST, FOLCLORIST

Încă din timpul studenției, Ion Cruceană a devenit funcționarul Ministerului Finanțelor, Serviciul Exterior (1934). Pentru acomodare, va lucra la Percepția Jiblea, Circumscripția VI, Plasa Oltul (25 de comune), aparținând județului istoric Argeș. Obișnuindu-se cu specificul acestui domeniu, prelungește contractul până la pensionare (1 decembrie 1973). Scriptic, *Diploma Nr. 5722*, din 8 martie 1938, autentificată prin *apostila* Facultății de Filosofie și Litere București, specializarea Filologie modernă, direcționa perspective umaniste! Convertit economist, reușește, profesional,

echilibrarea celor două alternative: prioritatea atașamentului față de unitățile ministerului adoptiv, iar gradual, inițierea unor cercetări privind particularitățile folclorului din sudul județului Argeș, derulate după venirea de pe front (1944).

Ambele proiecte erau încununate de succes! Ca finanțist, este transferat la Pitești (1939), promovat inspector superior, activitate apreciată în cadrul Circumscripției Urbane I, Secției Regionale de profil, Direcției Județene a Finanțelor Argeș. Complementar, se afirmă ca folclorist, studiile sale fiind recunoscute grație *Anuarului Universității Babeș-Bolyai* Cluj Napoca (1983); obținerii calității de membru fondator și vicepreședinte al Asociației *Constantin Rădulescu-Codin* Argeș (1973); acceptării concluziilor prezentate la reuniuni specializate din țară.

LITERAT, CRONICAR, MEMORIALIST

Observator discret, apolitic, fără beneficii materiale, Ion Cruceană a conservat, prin texte și imagini, multiple realități din perioada 1939-1999 (șase decenii), specifice, prevalent, spațiului *ancestral* Argeș-Muscel.

Informațiile, livrate, pentru început, verbal, apoi tipografic, sunt reductibile surse documentare, indispensabile analiștilor preocupați de evoluția acestor locuri. Stilistic, opera sa are calități

literare, *șlefuite* în Cenaclul *Liviu Rebreanu* Pitești, rigoare cronicărească, valențe memoriale.

Asemenea obiective, asumate aprioric, se degajă chiar din destăinuirile făcute în precuvântarea volumului de autor, ***Momente și figuri argeșene, I***, Pitești, 1980: *Am căutat, cu răbdare și migala arheologului, să dezgrop, din pulberea arhivelor, din liniștea condamnată la pieire sigură a unor documente particulare, sau înainte de trecerea în lumea umbrelor a rudelor, prietenilor, ori martorilor prezenți la diferite evenimente..., frânturi de viață, date biografice, scrieri inedite, trăsături fizice sau morale..., menite să completeze marile sinteze ale patrimoniului cultural național.*

Caracteristici apropiate au și celelalte tomuri semnate de Ion Cruceană: ***Pe Argeș în jos, pe un mal frumos*** (1981); ***Pe Argeș în jos. Locuri și legende*** (1990); ***Mozăceni. Leagănul copilăriei mele. Micromonografie sentimentală*** (2009, postum). Reprezintă, în bună măsură, valorificarea celor peste 300 de eseuri, articole, comunicări, medalioane, publicate în ziare, reviste, anuare, culegeri, crestomații. Parțial, au fost găzduite, la București, de revista ***Albina***, redactor-șef, scriitorul Ion Bănuță, și periodicele: ***Contemporanul, Flacăra, Gazeta finanțelor, Limba română, Manuscriptum*** (București); ***Argeș, Caiete folclorice, Filatelia, Săgetătorul*** (Pitești).

Printr-o asemenea modalitate de investigare, avem, acum, la dispoziție, valoroase indicii referitoare, *de facto*, la interferența anumitor *celebrități* autohtone, precum Tudor Arghezi, Nicolae Bălcescu, George Enescu, Iulia Hașdeu, August Treboniu Laurian, Virgil Madgearu, Alexandru Odobescu, Liviu Rebreanu, Mihail Sorbul George Topîrceanu, cu zona Argeș-Muscel. Se adaugă detalii de mare interes privind exprimarea unor scriitori, născuți pe aceste locuri binecuvântate: Dan Barbilian (Ion Barbu), Alexandru Davila, Gheorghe Ionescu-Gion, Ion Marin Iovescu, Mihail Lungianu, Sanda Movilă, Tudor Mușatescu), ori plasticieni, actori, tipografi.

Totodată, literatul-finanțist, Ion Cruceană, s-a implicat, efectiv, în sărbătorirea urbei Pitești – 600 (1388-1988), contribuind, printre altele, la identificarea și inscripționarea caselor unde au văzut lumina zilei, ori au domiciliat, Armand Călinescu, Alexandru

Kirițescu, Rudolf Schweitzer-Cumpăna, Tudor Teodorescu-Braniște, Ion Trivale, imobile pe care s-au fixat, atunci, plăci evocatoare, acțiune ce se poate relua și extinde pentru Pitești-630 (1388-2018). Preocuparea de atare natură a vizat, în 1988, datorită cunoștințelor sale, inclusiv informații despre: Palatul Administrativ/Prefectura de Argeș (1899); Primăria Veche (1886); Administrația Financiară/Primăria Nouă (1935); Spitalul Județean Argeș (1973); Tribunalul/Judecătoria Pitești (1976).

Deseori, discutam despre viitoarea *Rotondă* a personalităților din Pitești, ne gândeam la *Monumentul reprezentativ al eroilor*, amplasat, dominant, în *triunghiul* format prin sistematizarea confluenței bulevardului *Eroilor* cu strada *Stadionului*, astăzi Nicolae Dobrin, obiective *ratate* pe timpul vieții sale, având, totuși, valabilitate neexpirată!

În decursul anilor, între familiile noastre s-a statornicit respectul reciproc, sincer, direct, onest, ceea ce transpare, motivant, din câteva scrisori, primite la la Ion Cruceană, atunci când călătorea prin țară. Sunt listate, împreună cu mesaje asemănătoare, expediate, pe adresa noastră, din România și unele state ale Europei, pentru editare, întrucât relatările au valoare documentară.

Paginile de față completează medalionul publicat la aniversarea Centenarului nașterii prietenului nostru Ion St. Cruceană (1911-2011), text *intermediat* de cotidianul *Argeșul* (1 noiembrie 2011) și sesiunea științifică a Muzeului Județean Argeș (octombrie 2011).

Având în vedere amplitudinea realizărilor personalității evocate, propunem Primăriei și Consiliului Local Mozăceni, acordarea numelui Ion Cruceană pentru Biblioteca Publică din localitate, sau unei artere de circulație, aferentă perimetrului comunal central. Asemenea gest, dedicat concetățeanului Ion Cruceană, care a parcurs, benefic și cu demnitate, aproape tot secolul Marii Uniri (1918-2018), onorează realitatea proprie Câmpiei Găvanu-Burdea! Se odihnește, etern, în Cimitirul *Sfântul Gheorghe* Pitești.

Semnatarul acestor portrete are privilegiul de a fi lecturat, fără excepție, volumele scrise de Ion Cruceană, dintre care, o bună

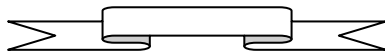
parte completează, la Biblioteca Județeană Dinicu Golescu Argeș, fondul de carte Petre și Livia Popa, valoroase fiind dedicațiile, autografele, consemnările pasagere. Datorită renumelui, literatul Ion Cruceană este nominalizat în principalele elaborări bibliografice despre Pitești (1985, 1986, 1988, 2008), autori, Petre Popa, Paul Dicu, Silvestru Voinescu, apărute la edituri consacrate din România. Un loc special este acordat acestei personalități în *Enciclopedia Argeșului și Muscelului, I-IV*, lucrare de anvergură, postată virtual.

Casa natală, Ion/Ioan Antonescu, Pitești (Imagine: Ion Cruceană, 22 iulie 1975)

Din atare perspectivă, documentarea se va extinde prin interpretarea conținutului celor două volume, editate, relativ recent, de Paul Ioan Cruceană (2011), unul dintre copiii soților Ion și Gheorghîța Cruceană (ceilalți, Florin, Lidia, Radu), ori prelucrarea detaliilor furnizate de familiile Marin Ciofârlă și Gheorghe Funie, domiciliat la Pitești, rude apropiate genealogiilor din Mozăceni. Vor urma, așadar, noi referiri, motivând semnificația cuprinderii prietenului nominalizat în *Galeria oamenilor de seamă* ai Regiunii europene Muntenia-Sud!

Text promoțional: *Atitudine în Argeș*, Nr. 498, Pitești, 13-19 noiembrie 2017

6. PAUL I. DICU

(Topana, Olt, 1 august 1926 – Pitești, Argeș, 19 aprilie 2008)

Profesor, Istorie, Psihologie, Logică, arheolog, cercetător științific, publicist, colecționar, donator comunitar.

Calendarul lunii *august* înscrie, *sinoptic*, nașterea mai multor specialiști, apropiați proiectelor autorului, precum: Gheorghe Roland Anceanu (medic); Sabina Barbu (ingineră); Ion Gh. Bădescu (economist); Miltiade Boborodea (chimist); Marian Georgescu (filolog); Corneliu Ghinescu (manager); Dan Emilian Giurea (ziarist); Ion Grecu (muzician); Dănuț Manu (teolog); Alexandru Popescu (înalț funcționar public); Sorin Zavulovici (actor). Dar, istoriografic, optăm pentru evocarea prietenului și colaboratorului nostru statornic, enciclopedistul Paul I. DICU (1926-2008).

*

*

*

LUNGI SUNT DRUMURILE TOPANEI!

Prietenul nostru, Paul I. Dicu (1 august 1926 – 19 aprilie 2008) a fost și rămâne, în egală măsură, unul dintre intelectualii respectați ai județelor Olt, Argeș, Vâlcea. Faptic, *axioma* se bazează pe: apartenența *generică* la așezarea natală Topana și instruirea *adolescentină* din Slatina, aparținând Oltului; activitatea formativă, ca profesor pluridisciplinar, la unități de învățământ din Pitești sau

împrejurimi, suprapuse Argeşului; exprimarea preocupărilor ştiinţifice şi metodice ataşate, perimetral, geografiei urbane Râmnicu Vâlcea.

Comuna Topana a reprezentat, pentru Paul I. Dicu, principalul reper existenţialist! Tatăl său, Ioan Fl. Dicu, învăţătorul satului Căndeleşti, absolvise Şcoala Normală *Carol I* Câmpulung, Muscel, iar mama, Florica, originară din comuna Groşi, astăzi, sat în Băbana, interfera *genealogia* Antonescu, semnificativă pentru Piteşti. Asemenea climat a influenţat, vizibil, ascensiunea celor patru copii ai familiei: Paul, devenit, aşadar, profesor, cercetător, publicist; Natalia, medic, *Neurologie*, căsătorită Predescu; Ion, funcţionar; Emil, ofiţer.

Prezentarea anumitor detalii, referitoare la Topana, l-au pasionat toată viaţa pe analistul Paul I. Dicu! În timpul discuţiilor, aducea, *elegant*, vorba despre drumurile lungi ale acestor *coline*, direcţionate spre Slatina, Drăgăşani, Piteşti, Râmnicu Vâlcea. Pentru localitatea natală, traversată de râul Vedea, Paul I. Dicu a descifrat importante surse *pietrificate* antic, ori *zapise chirilice*, privitoare la triumghiul nordic al judeţului Olt: Sâmbureşti-Făgeţelu-Topana. Cândva (1821), pandurii lui Tudor Vladimirescu au parcurs, *perpedes*, Drumul Topanei, mergând, de la Piteşti, la Drăgăşani. Contemporan, demonstra interlocutorul nostru, Topana a *gravitat* spre Piteşti, cu deosebire cât a existat regiunea constituită, administrativ, din fostele judeţe Argeş, Muscel, Olt, Vâlcea (1950-1968). Prin urmare, Topana făcea parte, atunci, din caroiajul marilor entităţi geografice ale României (18), nominalizate în *Legea fundamentală postbelică* (24 septembrie 1952): Arad, Bacău, Baia Mare, Bârlad, Braşov (Stalin), Bucureşti, Cluj, Constanţa, Craiova, Deva, Galaţi, Iaşi, Mureş (*Autonomă Maghiară*), Oradea, Piteşti, Ploieşti, Suceava, Timişoara.

Constant, Paul Dicu etala faptul că, Topana a consolidat, decisiv, particularităţile raionului argeşean Vedea (26 de comune, 766 kmp., 57.940 locuitori, 5 200 ha. pomi fructiferi), documentare bazată pe *Anuarul statistic al regiunii Piteşti* (1960), volum al direcţiei specializate, condusă de colegul său din Făgeţelu, economistul Ion C. Anton (1934-1997).

1926. Părinții viitorului istoric; Ioan și Florica Dicu (Topana, Olt)

Apoi, **Legea Nr. 2**, emisă la 16 februarie 1968, reinstaura județele în România contemporană, comuna Topana integrându-se, totalitar, Oltului.

Perorațiile sale, pe atare subiect, se încheiau optimizant, sperând că vom lectura aprecierile, referitoare la Topana, , răsfoind **Enciclopedia României** (1938), dar și dicționarele generaliste ulterioare (1966, 1971). I-am admirat, întotdeauna, sinceritatea, exprimată *nedisimulat*, față de locurile natale!

FIUL ÎNVĂȚĂTORULUI DIN CÂNDELEȘTI (OLT) – STUDENT AL UNIVERSITĂȚII CAPITALEI

Viitorul profesor gradul I, Paul Dicu, onorat, astăzi, când ar fi împlinit 91 de ani (1926-2017), este absolventul Liceului *Radu Greceanu* Slatina (1937-1945), etapă suprapusă *rigorilor* participării României la ultima conflagrație mondială (1941-1945). Denumirea instituției *reverberează* faptele marelui cărturar *premodern*, boierul luminist Radu Greceanu: traducerea, împreună cu fratele său, Șerban Greceanu, a renumitei opere, **Biblia de la București**, din elină, în limba română; tipografierea acestei cărți la finalul domniei voievodului Munteniei, Șerban Cantacuzino (1678-1688); realizarea

sintezei *Cronicii referitoare la epoca lui Constantin Brâncoveanu* (1688-1714).

După obținerea bacalaureatului (1945), absolventul Paul Dicu s-a decis, cu acordul și susținerea familială, pentru continuarea studiilor la Universitatea din București. Succesul admiterii (1945) a fost urmat de frecventarea Facultății de Filosofie-Litere, secțiile: Filosofie-Istorie (1948); Pedagogie-Psihologie (1949). Cochetază, *intermitent*, cu specializarea juridică.

Universitatea din București

Multitudinea ramificațiilor modulare s-a încadrat sensurilor etajate din *Reforma Învățământului* (3 august 1948), ministru, Gheorghe Vasilichi, lege care stabilea, *departamental*, obiective educaționale bine definite pentru școlile urbane sau rurale. Ca urmare, *policalificarea* cadrelor didactice devine prioritate națională!

Deși ajuns la maturitate, Paul Dicu era foarte *volubil* când povestea despre anii studenției sale (1945-1949)! Narația debuta, obligatoriu, prin reamintirea celor patru *cardinalități*, așezate la baza învățământului superior românesc: înființarea Universității din Iași (1860), cu facultățile Științe, Filosofie, Drept, Teologie, primul rector fiind economistul Ion Strat (1836-1879); organizarea Universității din București (1864), având trei facultăți (Drept, Filosofie-Litere, Științe), rector fondator, juristul Gheorghe Costa-Foru (1821-1876); inaugurarea oficială a clădirii Universității Capitalei (14/26 decembrie 1869), arhitect, Alexandru Orăscu (1817-1894); deschiderea Universității din Cluj (17 septembrie 1919), cu facultăți

de Medicină, Științe, Litere-Filozofie, Drept, spiritus rector, lingvistul Sextil Pușcariu (1877-1948).

Asemenea *eșafodaj* conserva, plauzibil, memoria fostului student Paul Dicu! Exprima, fără echivoc, orgoliul finalizării uneia dintre cele mai longevive facultăți din România, *Filosofie-Litere*, București. Developând anii studiilor superioare (1945-1949), avea comentarii adecvate privind aspecte sau evenimente la care a fost martor ocular: existența ruinelor pavilionului central universitar, bombardat de aviația americană (1944); prezența militarilor sovietici pe străzile Capitalei (1944-1958); instaurarea guvernului condus de Petru Groza (6 martie 1945); desfășurarea procesului și execuția mareșalului Ion/Ioan Antonescu (1946); adoptarea formei republicane de stat (30 decembrie 1947); dislocarea statuilor figurative ale monarhilor (1948); excomunicarea universitarilor căzuți în dizgrație (1948); publicarea criteriilor referitoare la naționalizarea industriilor (11 iunie 1948); declanșarea transformării socialiste a satelor (3-5 martie 1949).

Evitând lamentarea, incrimina o anumită esență moralizatoare, transmisă, *post factum*, de enciclopedistul Paul Dicu, auditorilor ultimei etape a veacului XX!

PREOCUPĂRI POLIVALENTE ÎN ARGHEȘ

La absolvirea Universității din București, Paul Dicu era calificat, didactic, pentru: Educație civică, Filosofie, Istorie, Logică, Pedagogie, Psihologie, Sociologie. Va prefera Istoria și Psihologia. Prestațiile, derulate aproape patru decenii (1949-1986), dăinuie în amintirile elevilor care au urmat: Liceul *Radu Greceanu* Slatina (1949-1950); gimnaziile unice Mătăsaru (1952-1953) și Topana (1953-1955); Liceul *Nicolae Bălcescu*/Colegiul *Ion C. Brătianu* Pitești (1959-1986); școlile generale Nr. 2 și Nr. 5 Pitești (1959-1986). Temporar (1955-1959), Paul Dicu a fost inspector la Secția Regională de Învățământ Argeș. Obține, succesiv, gradele didactice II și I, titlul de *Profesor evidențiat*, medalia *Tudor Vladimirescu*, alte recunoașteri publice.

Persoană *dialogală*, profesorul și publicistul Paul Dicu s-a aflat în preajma unor importante oficialități ale vremii: președintele Regiunii Argeș, Constantin Sandu, originar din Vitomirești (Olt); vicepreședintele Nicolae Mihăilescu (chimist), promovat de la Slatina; primarii reședinței Pitești, Marin Teodorescu, Vasile Călinescu, Manole Bivol; inspectorii șefi, Ion T. Radu (*Pedagogie*), Vasile Morărescu (*Istorie*), Stan Florea (*Filosofie*); directorii școlari, Nicolae Vlad (*Istorie*), Lucian Iliescu (*Geografie*), Viorica Rotăreasa (*Biologie*), Emilian Ionescu (*Limba română*), Gheorghe Dragoș (*Istorie*); literații, prezentați deja, la această rubrică, Ion M. Dinu, Constantin Fulgeanu, Ion Lică-Vulpești.

Concomitent cu activitatea prodigioasă la catedră, Paul Dicu s-a dedicat, *voluntar*, conducerii Filialei Pitești a Societății de Științe Istorice din România. Mandat secretar executiv, autoritatea i-a fost recunoscută, *colocvial*, inclusiv de subfilialele Câmpulung și Curtea de Argeș. Structura amintită este datată, național, 9 iunie 1949. Pentru atare segment, preocupările sale erau citate în: volumul *Istoricii și știința istorică din România 1944-1969*, autor, Robert Deutsch, Editura Științifică, București, 1970; rapoartele conducerii centrale a Societății; programele sesiunilor de referate; presa cotidiană. Notificăm, didacticist, numele președinților Filialei, *secundați* de Paul Dicu: Iulian Matei, Gheorghe Dinu, Virgil Radu. Atribuțiile secretarului executiv au revenit, după 1978, profesorului Mircea Crăciun.

Pasionat de cunoașterea tainelor străvechimei, Paul Dicu a cercetat, inițial *empiric*, apoi *sistematizat*, vestigiile arheologice și numismatice, contribuind, efectiv, la caracterizarea *paleoliticului inferior* pe teritoriul României, ori a circulației monedelor antice, provenite din spațiile roman, macedonean, bizantin. Studiile pe aceste teme, semnate, uneori, împreună cu Gheorghe Poenaru-Bordea, Constantin Preda, Radu Ocheșanu, experți ai Academiei Române, se regăsesc în tomuri difuzate continental, iar autorii sunt cupinși în bibliografiile autohtone, europene, americane.

Reținem titluri precum: *Descoperiri atribuite paleoliticului inferior pe cursul mijlociu al Argeșului* (1972); *Paleoliticul inferior în piemontul Cotmeana și în depresiunea Sibiu* (1979); *Monede romane târzii și bizantine din secolele IV-XI* (1989). Exemplele pot continua!

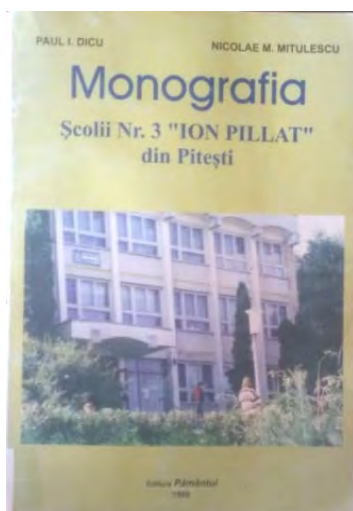
PROFESORUL PAUL DICU ȘI ISTORIOGRAFIA CONTEMPORANĂ DESPRE PITEȘTI

Vineri, 20 mai 1988, reședința județului Argeș a sărbătorit șase secole de la prima atestare medievală scrisă, certitudine datorată documentului autentificat prin *pecetea* voievodului Țării Românești, Mircea cel Bătrân (1386-1418).

Pregătirea evenimentului a generat multiple acțiuni, un loc special ocupând strategia îmbogățirii patrimoniului editorial, referitor la așezarea seculară Pitești. Apetitul profesorului Paul Dicu, pentru realizarea inițiativei, transpare din atitudinea sa pozitivă, demonstrată la reuniunea organizată, în sediul Primăriei, duminică, 24 ianuarie 1971, prefațând, așadar, cu peste un deceniu și jumătate, aniversarea *Pitești 600*. Atunci, semnatarul acestor pagini, împreună cu Silvestru Voinescu, directorul Bibliotecii Județene Argeș, Paul Dicu, secretarul Filialei Societății de Științe Istorice, Constantin Florea,

directorul Arhivelor Statului Pitești, ne-am asumat responsabilitatea elaborării principalelor tipografieri, dedicate momentului.

Bucurându-ne de susținerea mai multor intelectuali cu experiență, care, *aleatoriu*, publicau articole de presă, ori prezentau comunicări la simpoziioanele muzeelor, vom aprofunda cercetarea tematică, lărgind, consistent, aria potențialului propriu, rezultatele fiind receptate periodic. Echipa operativă s-a diminuat, însă, prin decesul directorului Constantin Florea (9 iulie 1926-13 august 1978)! Bănuind, probabil, agravarea suferinței, prietenul nostru, Constatin Florea, a transferat, *generos*, filele dactilografiate, tabelele sinoptice, alte materiale preliminare, profesorului Paul Dicu, având credința finalizării proiectelor ”**Pitești 1988**”. Cei doi, colaboratori statornici, se născuseră în același an, 1926!

Ideile, schițate la 24 ianuarie 1971, *agrementate*, mai ales, datorită *persuasiunii* istoricului Paul Dicu, erau concretizate, după 1984, prin apariția cărților: *Pitești. Ghid de oraș*, Editura *Sport-Turism*, București, 1985; *Pitești. Pagini de istorie*, Tipografia *Argeș*, Pitești, 1986; *Istoria municipiului Pitești*, Editura Academiei Române, București, 1988; *Pitești. Tradiție și contemporaneitate*.

Eseuri istorice, Editura Tiparg, Pitești, 2008. Afișează, pe coperte, aceiași autori: Petre Popa, Paul Dicu, Silvestru Voinescu. Prefața ilustrează colaborarea noastră *tranzitorie* cu directorul Constantin Florea, *listează* numele tuturor celor care au livrat informații conexe *Proiectului Pitești 600*, amintește persoanele implicate redacțional și tehnologic, iar bibliografia generală cuprinde importante detalii punctuale.

Manuscrite, șpalturi, semnale editoriale, cristalizând succesiunea elaborării acestui portofoliu istoriografic, se păstrează la Secția Colecții Speciale a Bibliotecii Județene *Dinicu Golescu* Argeș. Tot acolo, regăsim volumul **Monografia Școlii Nr. 3 Ion Pillat din Pitești (1873-1998)**, lucrare scrisă de Paul Dicu în colaborare cu directorul instituției, Nicolae Mîțulescu (1998), dar și opt extrase din opera personalității aniversate astăzi, semnate olograf, clasificate, recomandate uzual.

STRADĂ EPONIMĂ ÎN MUNICIPIUL PITEȘTI

După 1992, istoricul Paul Dicu a fost invitat, de conducerea Primăriei Pitești, să facă parte din Comisia instituită pentru redenumirea străzilor și avizarea noilor schițe *cartografice*, adaptate realităților postrevoluționare. Contribuția personală, *grefată* pe atribuțiile colectivului coordonat de secretarul Primăriei, juristul Iosiv Cerbureanu, a interferat, benefic, serviciile Administrativ, Arhitectură, Cultură, Patrimoniu. Multe dintre sugestiile avansate au fost aprobate de primarul Tudor Pendiuc și obțineau acordul Consiliului Local.

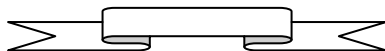
Ca urmare, actuala *tramă* stradală din Pitești nominalizează, motivant, celebre personalități, aparținând arealului Argeș-Muscel, evidențiate în compartimente fundamentale, aspect ce presupune circumscrierea patriotismului *provincial*, sferei provocărilor naționale. Descifrăm ecuația prin ultima scriere elaborată de Paul Dicu, respectiv *Ghidul arterelor de circulație din municipiul Pitești* (2001).

Prietenul nostru a decedat, la Pitești, sâmbătă, 19 aprilie 2008. Dona, *testamentar*, Muzeului Județean Argeș - director, Spiridon Cristocea, doctor în istorie, laureat al Academiei Române – majoritatea cărților din biblioteca proprie, exponate arheologice și numismatice, fotografii, câteva obiecte personale, manuscrise, dactilograme.

S-a constituit, astfel, *Colecția Paul Dicu (istoric)*, plasată, temporal, între *Colecția Emanoil Popescu (muzician)* și *Colecția Ion Focșa (actor)*, tripletă ce amintește tot atâtea repere ale spiritualității urbane, din ultima jumătate a secolului XX. Precizăm faptul că, dorința exprimată de Paul DICU a fost gestionată de nepoata celui dispărut, profesoara Michaela Cojocea (*Matematică*), născută Predescu, împreună cu soțul său, inginerul Mihai Cojocea (*Automobile*).

Conform deciziei onorante a Consiliului Municipal, în Pitești există, acum, strada *eponimă* Paul Dicu! Este adiacentă traseului rutier spre Câmpulung! Ne raliem unor asemenea gesturi, care denotă civismul secolului XXI.

Text promoțional: *Atitudine în Argeș*, Nr. 485, Pitești, 14-20 august 2017

7. ION M. DINU

(Saru, Valea Mare, Dâmbovița, 8 august 1920 – Pitești, Argeș, 19 ianuarie 2009)

Profesor, *Limba și literatura română*, manager școlar, publicist, cercetător științific, monografist.

Calendarul lunii *august* înscrie, *sinoptic*, nașterea mai multor specialiști, apropiați *proiectelor* autorului, precum: Eugen Boia (fizician); Tudor Diaconu (literat); Eugeniu Dumitrache (inginer); Anton Ionescu (biochimist); Eduard Minasian (profesor); Emil Morțun (matematician); Augustin Z.

N. Pop (universitar); Gheorghe Stănescu (biolog). Dar, istoriografic, optăm pentru evocarea prietenului nostru, doctorul în filologie, Ion M. DINU (1920-2009).

*

*

*

NORMALIST AL SOCIETĂȚII PENTRU ÎNVĂȚĂTURA POPORULUI ROMÂN

Cunoscutul pedagog, publicist, memorialist, Ion M. Dinu, născut în localitatea Saru, Valea Mare, Dâmbovița (8 august 1920), devine argeșean *notoriu* la 1 septembrie 1955, iar trecerea spre *Lumea umbrelor* este datată, Pitești, 19 ianuarie 2009. Așadar, timp de peste cinci decenii, a *înnobilat*, prin activități plurivalente, sensurile existențialiste, proprii mediilor formative autohtone. Dimensiunile sale intelectuale au purtat *matricea școlilor normale*

interbelice (1919-1939), instituții menite să *armonizeze* transmiterea cunoștințelor științifice și cerințelor educaționale în toate teritoriile românești, unificate național (1918).

În asemenea context, un rol deosebit a revenit Școlii Normale din București, aparținând Societății pentru Învățătura Poporului Român, unde, adolescentul, de atunci, Ion M. Ion, *catalogat*, ulterior, Dinu M. Ion, era primit *elev solvent* (1933-1941). Va păstra amintirea strădaniei majorității profesorilor săi, devotați învățământului și culturii *aborigene*, precum: Petre Gârboviceanu, Ionică Popescu (directori); Victor Brătulescu, Vladimir Streinu (*Limba română*); Ion Ursu Soricu (*Limba latină*); Dumitru Teodosiu (*Pedagogie*); Constantin Roibănescu (*Matematică*); Ion Ionașcu, Aurel Sacerdoțeanu (*Istorie*); Sterian Dobrescu (*Geografie*); Vasile Morlova (*Științe agricole*); Nicolae Stoicescu (*Religie*); Constantin Caracostea, Constantin Jianu, Ion Vicol (*Muzică*); Constantin Petrescu- Dragoe (*Desen*); Ernest Lascăr (*Educație fizică*). O parte erau militanți sociali, autori de manuale, donatori comunitari, calități inoculate, preferențial, *normaliștilor*.

La rândul lor, absolvenții instituției au *transferat*, prioritar spre școlile sătești, dăruirea, seriozitatea, perseverența, climatul consolidării structurilor statale după 1918. Reliefaarea unui asemenea conportament, dublat prin moralitate civică, au demonstrat inclusiv colegi ai prietenului nostru, aduși, deseori, în prim-planul convorbirilor ocazionale: Vasile Bunescu, profesor universitar (*Pedagogie*); Constantin Cristea, medic primar (*Chirurgie*); Ilie P. Ion, cadru didactic emerit (*Matematică*).

Deprinderi acumulate la Școala Normală din București îl vor călăuzi și pe Ion M. Dinu: rigoarea, corectitudinea, pasiunea pentru lectură și îndeletniciri uzuale, explorarea *caligrafierilor* narrative, implicare cetățenească, receptarea idealurilor exprimate de elevi sau colaboratori.

FILOLOG PRIN VOCAȚIE

Promovarea examenelor finale, în unitatea școlară amintită (1941), deschidea mai multe perspective, selectate, *pragmatic*, în

condițiile executării stagiului militar și altor preocupări, *cazone* sau *civile*, pe timpul ultimului Război Mondial (1941-1945). Susține, apoi, diferențele *convertirii Certificatului de normalist în Diploma liceală de bacalaureat*, la Școala din Găești (Dâmbovița).

Noul *atestat* i-a dat posibilitatea frecventării studiilor superioare: învățătorul Ion M. Dinu era admis *student ordinar*, la două facultăți din Capitală, respectiv *Filologie* și *Filosofie* (1945-1948).

Colocvial, ori tipografic, a citat, cu deosebită considerație, numele și prestațiile *docenților*, audiați în semestrele studenției: George Călinescu (1899-1965), Ștefan Ciobanu (1883-1950); Mircea Florian (1888-1960); Constantin C. Giurescu (1901-1977); Alexandru Rosetti (1895-1990); Tudor Vianu (1897-1964). După obținerea licențelor, optează pentru *Filologie modernă*, domeniu *antamat*, inițial, prin lucrarea Examenului de stat: ***Influența franceză asupra poetului român Vasile Alecsandri***. Pasional, Ion M. Dinu era, așadar, profesor (*Limba și literatura română*), calitate regăsită la școli medii sau licee din Pucioasa (1949-1955) și Pitești (1955-1984), în reședința Argeșului fiind, permanent, titularul actualului Colegiu *Ion C. Brătianu* (1957-1984).

De-a lungul acestor etape, a scris numeroase volume, articole, referate, cronici, portrete literare, comunicări, recenzii, note de călătorie, pagini memoriale. Va colabora la periodicele: ***Contemporanul, Flacăra, Gazeta învățământului, Limba și literatura română, Manuscriptum, Revista de istorie și teorie literară*** (București); ***Argeș, Buletinul Facultății de Învățământ Pedagogic, Calende, Junimea, Săgetătorul, Studii și comunicări muzeale, Zorile*** (Pitești).

Numele său este asociat revistelor școlare, din liceele *Alexandru Odobescu* și *Nicolae Bălcescu* Pitești, contribuind, astfel la: stimularea pasiunii elevilor pentru știință, artă, cultură, sport; promovarea rezultatelor obținute la olimpiade; informarea privind admiterea în facultăți; etalarea succeselor autohtone pe coordonate internaționale.

DIRECTOR DE LICEU ȘI INSPECTOR ȘCOLAR GENERAL

Datorită rezultatelor evidente, obținute la catedră și în prestațiile obștești, Ion M. Dinu a fost *selectat* pentru anumite funcții de conducere: inspector, Secția Regională de Învățământ și Cultură Argeș (1955-1957); inspector, Secția Orașenească de Învățământ și Cultură Pitești (1957-1959); director, Școala Medie Mixtă Nr. 3/Liceul *Alexandru Odobescu*/Liceul de Electrotehnică și Fizică/Liceul de Matematică și Fizică Nr.1 Pitești (1962-1968; 1969-1974; director adjunct, 1974-1975); inspector general, Inspectoratul Școlar Județean Argeș (1968-1969). Enumerarea degajă concluzia atribuirii acestor responsabilități, totalizând aproape două decenii, ca expresie a *registrului* calităților sale indubitabile.

Pitești, 17 mai 1968, vizita oficială a președintelui Franței.

În prim plan, de la stânga, spre dreapta:

Charles de Gaulle, ~, Nicolae Mihăilescu, Nicolae Ceaușescu, Eugenia Andrei, Petre Duminică, Ion M. Dinu (Zona centrală urbană).

Ne-am cunoscut în sălile de lectură ale Bibliotecii Regionale Argeș, unde eram director (1961-1964), iar etapele viitoare, până spre debutul anului 2008, au presupus numeroase *intersectări*

didactice, vocaționale, administrative. Din 1968, deveneam titular al Liceului *Alexandru Odobescu* Pitești, condus, vreme îndelungată, de profesorul Ion M. Dinu! Câteva enunțuri prezintă anumite particularizări.

Așa, de exemplu, organizarea Centrului Universitar Pitești (1962), sporirea indicilor demografiei urbane (1966-1980), creșterea numărului elevilor, prin introducerea clasei I primare, experimental, de la șase ani (1967-1968), prelungirea cursurilor liceale, 12 clase la zi (1968-1969), au determinat *transferarea* instituției, gestionate de Ion M. Dinu, succesiv, în patru locații (1962-1974): școlile gimnaziale 9 (*Nord*), 11 (*Craiovei*), 2 (*Exercițiu*), Complexul *Odobescu* (Războieni). Asemenea *transbordare* a rămas *proverbială!* Reorganizarea, de fiecare dată, a sistemului funcțional, parcurgerea *materiei*, conform programei analitice, obținerea succeselor scontate la învățătură, au impus, se înțelege, adoptarea deciziilor *productive*, multiplicarea propriului efort fizic și intelectual, *catalizarea* echipei formate din cadre didactice, personal auxiliar, părinți, elevi. Directorul Ion M. Dinu a depășit *impedimentele*, dovedindu-se eficient, energic, victorios!

Pitești, 3 iunie 1971, conducerea Societății Cultural-Științifice Vladimir Streinu, de la stânga spre dreapta, profesorii: Radu Petre, Florian Dițuleasa, Ion Postelnicescu, Ion M. Dinu, ~, Pandele Olteanu, Marin Dobre (Casa Elevilor și Studenților)

Atribuții municipale ne-au determinat să participăm la Consiliul pedagogic al școlii (15 iunie 1974), atunci când se vehicula *transformarea* Liceului Teoretic *Alexandru Odobescu*, în Liceul de Electrotehnică și Fizică Pitești, sub *patronajul* Institutului de Reactori Nucleari Energetici, Mioveni/Colibași, Argeș (1 septembrie 1974). Umanist convins, *segment* care urma să fie diminuat în favoarea obiectelor tehnologice, Ion M. Dinu s-a postat în *tabăra novativă*, ceea ce proba acceptarea restructurării formative a tinerilor, suprapusă cerințelor progresului economiei *etatiste*. Personal, i-am respectat logica și opțiunea electivă! Iar, ca urmare, instituția va beneficia de investiții guvernamentale pentru alte imobile, fonduri necesare dotării laboratoarelor și amenajării atelierelor, *traietorie* favorabilă accesului absolvenților spre studii superioare adecvate, garantarea locurilor de muncă pe platforma amintită. La inaugurarea obiectivului strategic, invocat mai sus (17 septembrie 1976), regăsim, *motivant*, cadrele didactice și elevii liceului de profil, din Pitești!

Un eveniment răsunător, inițiat și condus de profesorul Ion M. Dinu, având calitatea managerială deja precizată, rămâne sărbătorirea *Semicentenarului* Liceului *Alexandru Odobescu* Pitești (22 februarie 1970). Aniversarea reverbera momentul 10 noiembrie 1919: deschiderea Școlii Normale de Învățători, din reședința Argeșului, spații și obiective programatice majore, continuate, după 1948, prin demersurile instituției organizatoare. Pregătirile au presupus: editarea, sub coordonarea directorului, a primului *Anuar* școlar postbelic din Argeș (1967); apariția, noutate absolută, a *Monografiei Școlii Normale și Liceului Alexandru Odobescu Pitești* (1969), autor Ion M. Dinu; realizarea unui număr special din revista elevilor (*Zorile*), redactor-responsabil, profesorul Augustin Stoenescu (*Limba latină*); activarea Cenaclului literar și Societății Cultural-Științifice *Vladimir Streinu*; amenajarea unor expoziții tematice; derularea mai multor competiții sportive; desfășurarea reuniunii omagiale, spectacolului festiv, revederii promoțiilor. Directorii adjuncți ai *Semicentemarului*, colaboratori statornici ai profesorului Ion M. Dinu, erau: Eugen Boia (*Fizică*); Ion Postelnicescu (*Geografie*); Ioana Căpățână (*Filosofie*). Preliminariile

au fost realizate întocmai, fiind și astăzi surse de inspirație pentru acțiuni asemănătoare.

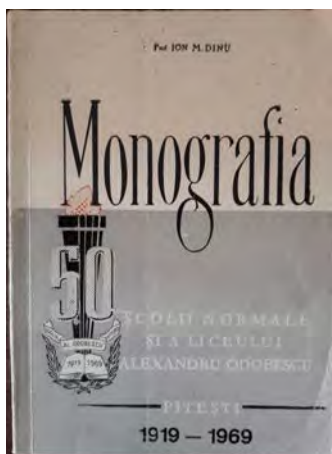
Pe timpul cât Ion M. Dinu a exercitat funcția de inspector școlar general (1968-1969), evidențiem, *istoriografic*, includerea sa în protocolul vizitei, la Pitești (17 mai 1968), a președintelui din *Hexagon*, Charles de Gaulle (1890 -1970). După cum ne mărturisea, stimulat de această ipostază, va diversifica preocupările consacrate descifrării *secretelor* civilizației pariziene, vizitând, apoi, câteva orașe din Franța (1981).

DOCTORAT CU ZOE DUMITRESCU-BUȘULENGA

Interesat permanent de perfecționare și cunoașterea noutăților domeniului asumat profesional, Ion M. Dinu a *urcat* toate *treptele* didactice, gradul I fiindu-i acordat în urma inspecției reprezentanților forului central de resort (22 mai 1965). Următorul reper devine obținerea titlului doctoral (*Literatură română*). Promovează *examenul admiterii* și primește acceptul comisiei Facultății de Litere București (1972), formată din universitarii Zoe Dumitrescu-Bușulenga, Dumitru Micu, Vera Călin. Subiectul tezei a fost inedit: ***Viața și activitatea literară a scriitorului Nicolae I. Apostolescu, primul comparatist român.*** Precizăm faptul că, Nicolae I. Apostolescu (1876-1918) este unul dintre profesorii celebri ai Liceului *Ion C. Brătianu* Pitești (1899-1918), remarcant, la nivel național, prin scrieri nuanțate *bivalent* (limbile română și franceză), *asertiunile* sale dezvoltând sensuri generaliste, ori particulare, *similitudini*, sau diferențe majore, dar comparabile!

Cuantificările s-au *bilanțat* după patru ani, apreciindu-se, pozitiv, rezultatele probelor intermediare, *eseurile* complementare elaborării tezei, documentarea și concluziile integrate capitolelor lucrării, susținută public. La 19 mai 1976, Comisia, aprobată ministerial, din care au făcut parte academicienii Ion Coteanu (președinte), Zoe Dumitrescu-Bușulenga (îndrumător) și profesorii universitari Dan Simonescu, Dimitrie Păcurariu, Augustin Z. N. Pop,

conferea, la Facultatea de Litere București, *titlul doctoral* pentru Ion M. Dinu (*Literatură română*).

Succesul individualizat, solitar în *peisajul* liceal din Argeș-Muscel, era consolidat datorită redimensionării *portofoliului* publicistic, formând, împreună cu volumele anterioare, un amplu suport bibliografic. Listăm: *Nicolae I. Apostolescu. Omul și opera* (1983); *Studii și portrete literare* (1983); *Figuri de dascăli argeșeni, I* (1991); *II* (2001); *Romulus Dianu. Jurnal intim din timpul detenției comuniste* (1999); *Restituiri. Popas de cultură și lumină* (2001); *Oameni de seamă ai Argeșului de ieri și de astăzi, I* (2004) , *II* (2006); *Pași prin memorie* (2005).

Consultanți științifici, profesorii Constantin Ion Fulgeanu (1933-2005), Ion Băcanu (1930-2011), incluși în această culegere de portrete. Marea majoritate a tomurilor, consacrate, monografic, așezărilor urbane sau rurale, din geografia noastră, cuprind idei și concluzii ale autorului, formulate *antum*, ceea ce reprezintă, *peren*, un binemeritat omagiu, adus profesorului dr. Ion M. Dinu.

COLABORATOR LA ENCICLOPEDIA
ARGEȘULUI ȘI MUSCELULUI

Așa cum s-a precizat deseori, în 2003, semnatarul acestor pagini a inițiat *Enciclopedia Argeșului și Muscelului*, operă de anvergură, postată, din 2014, pe *internet* (patru volume). Răspundeau, voluntar, apelului nostru, acceptând să devină redactori de specialitate, persoane foarte importante, cu preocupări cunoscute și publicații în diferite domenii. Dintre *fondatorii proiectului*, unii nu mai sunt pe această *Lume*: Ion Băcanu (profesor), Ion Gh. Bădescu (economist), Manole Bivol (înalt funcționar public), Constantin Capătă (medic), Gheorghe Chița (inginer), Ion Cojocaru (inginer), Ion M. Dinu (profesor), Ion/Ioan Focșa (actor), Dumitru Gherăsoiu (inginer), Zicu Ionescu (medic), Virgil Martinescu (ziarist), Alexandru Muțescu (arhitect), Vintilă Purnichi (professor), Marian Stoica (profesor), Silvestru D. Voinescu (jurist). Elaborările și numele lor sunt consemnate, cu deosebită stimă, în filele *Enciclopediei*, alăturat de cei ce pregătesc tipografierea. Extrasele din scrierile personale, sau adiacente, livrate de profesorul dr. Ion M. Dinu, au stat *patrimonial*, folosindu-se simbolul convenit (I.M.D.).

Informații enciclopedice ne-au parvenit inclusiv de la soția sa, Simona Dinu (economistă), născută Constantinescu, care, după cum spunea *evlavios* profesorul, i-a fost principalul susținător al gândurilor exprimate și realizărilor obținute după 19 octombrie 1958 (data căsătoriei). Provine din *genealogia* renumiților artiști plastici, Iosif și Rudolf Materna, domiciliați, în Pitești, de la sfârșitul secolului XIX.

Memoriile r reporterului Ion M. Dinu cuprind, frecvent, *spicuri* despre excursiile externe, relizate împreună cu Simona Dinu, ori cumnații, Cornel și Aurelia Constantinescu, în: Austria, Bulgaria, Cehia, Egipt, Estonia, Federația Rusă, Franța, Germania (de Est), Grecia, Letonia, Malta, Polonia, Republica Moldova, Serbia, Slovacia, Turcia, Ucraina, Ungaria. Este un *periplu* greu de egalat! Impresiile, acumulate treptat, vor redimensiona opiniile sale *apriorice*, despre oameni, monumente, realități economice, dimensiuni culturale și religioase, sisteme educaționale, perspective comparatiste, transformate, selectiv, în subiecte *dialogale* cotidiene.

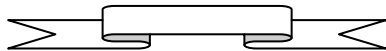

Famiiliile noastre s-au respectat *nedisimulat*, mai ales că, Livia Popa (1936-2001) a fost tot profesoară (*Limba și literatura română*), aflată, multă vreme, în conducerea Liceului *Zinca Golescu* Pitești, ori, inspector școlar, ceea ce *transpare*, generos, din cartea ***Figuri de dascăli argeșeni, II*** (2001), elaborată de Ion M. Dinu.

Fără îndoială, personalitatea evocată, prin acest *portret postum*, are un loc bine definit în spiritualitatea contemporană! De aceea, volumele noastre de autor, scrise, uneori, în colaborare cu intelectuali din generații diferite, fac referiri la viața și realizările profesorului dr. Ion M. Dinu, respectiv: ***Pitești. Memento*** (1983, 2008); ***Pitești. Pagini de istorie*** (1986); ***Istoria municipiului Pitești*** (1988); ***Liceul Alexandru Odobescu Pitești. 1919-1994*** (1994); ***Medalioane universitare. Dicționar*** (2002); ***Monografia Universității din Pitești*** (2004); ***Pitești. Tradiție și contemporaneitate*** (2008); ***Enciclopedia Argeșului și Muscelului, II*** (2010).

Prin tot ceea ce a lăsat didacticii și culturii argeșene, îl putem considera, legitim, adevărat *arhetip*! Ca urmare, pentru sărbătoarea *Pitești-630* (2018), avansăm factorilor abilitați două propuneri: amplasarea bustului *Ion M. Dinu* (1920-2009) în holul central din Colegiul *Alexandru Odobescu* Pitești, instituție căreia profesorul i-a consacrat, directoral, o bună parte din existența sa pământeană; fixarea, pe casa din strada *Crinului*, Nr. 3, Pitești, a unei plăci (marmură albă), consemnând contribuția familiilor Iosif Materna și Ion M. Dinu la propășirea urbei noastre. Asemenea gesturi vor demonstra urmașilor că faptele bune, deși se răsplătesc simbolic, reprezintă suportul biruințelor viitoare!

Text promoțional: ***Atitudine în Argeș, Nr. 439***, Pitești, 8-14 august 2016

8. VALERIU N. DOBRIN

(Slatina, Olt, 1 februarie 1935 – Pitești, Argeș, 18 august 2007)

Om de cultură, regizor, grafician, muzeoraf, realizator *media*.

Calendarul lunii *februarie* înscrie, sinoptic, nașterea mai multor specialiști, apropiați *proiectelor* autorului, precum: Dragoș Gh. Băjan (inginer); Ion Chelcea (sociolog); Nicolae Pătroi (agronom); Ion Popescu (geograf); Tatiana Vișescu (profesoară); Ion Gheorghe Vrăneanțu (artist plastic). Dar, *istoriografic*, optăm pentru evocarea prietenului nostru, managerul cultural Valeriu N. DOBRIN (1935-2007).

*

*

*

ÎN CĂUTAREA SENSURILOR EXISTENȚIALISTE

Omul de cultură, Valeriu Dobrin, s-a născut, la 1 februarie 1935, în orașul Slatina, județul Olt. După frecventarea, succesiv, a școlilor medii Radu Greceanu, Slatina și Nicolae Bălcescu, Pitești, se îndrepta, cu speranța navigării oceanice, spre Școala Superioară de Marină Constanța (1953), cursuri finalizate în 1956. Dar, testele riguroase finale nu i-au fost favorabile! Ca urmare, experimentează diverse preocupări maturizante, stabilindu-se, apoi, definitiv, în Pitești (1962).

Angajat, inițial, metodist la Casa Regională a Creației Populare Argeș (1962-1968), se va remarca, îndubitabil, în calitatea de manager: Palatul Culturii (1968-1980, 1990-1998); Centrul

Cultural Pitești (1998-2000); Galeria de Artă a Muzeului Județean Argeș (1980-1990). Asemenea responsabilități, prestate, uneori, nonconformist, vor stimula inițiative relevante, precum: organizarea Trupeii de Teatru Scurt (*Breve*); realizarea primelor ediții ale Festivalului-Concurs de Muzică Cultă și Dans Clasic *Darclée*; mijlocirea reuniunii literare *Poetul și Cetatea*; derularea mai multor turnee artistice în state occidentale; revigorarea colaborării cu instituții specializate și ambasade din București; aducerea, în spațiile Galeriei de Artă Pitești, a primei Expoziții *Brâncuși* (parteneriat cu Muzeul de Artă Craiova, Dolj).

VIZIUNE REGIZORALĂ NOVATIVĂ

În 1969, Valeriu Dobrin a fost *etichetat* premiantul Clasei Regie Teatru, existentă, grație actorului Ion Foțșă, la Școala de Artă Pitești. Noul absolvent devenea, probabil, solitar pentru Argeș, în ceea ce privește diversificarea reală a exprimărilor regizorale: ansambluri folclorice, teatru de amatori, teatru profesionist, spectacole muzicale, montaje literare, arte vizuale.

Debutul s-a produs în etapa 31 iulie – 30 august 1969. Atunci, Ansamblul Folcloric *Doina* (coregrafie, Natalia Petreanu, Dorin Oancea, dirijor, Emil Tănase), regizor, Valeriu Dobrin, a realizat un turneu de mare succes în Franța. Peste trei ani (14-26 aprilie 1972), sub *bagheta* aceluiași regizor, Trupa *Breve*, din cadrul Palatului Culturii Pitești, susținea, în premieră absolută, mai multe spectacole în Belgia, organizator, Asociația Națională Flamandă de Teatru, cu sediul în orașul Gand. Pentru acest eveniment, Valeriu Dobrin a pregătit un spectacol colaj, intitulat *Gioconda și celelalte...*, respectiv *Mașă*, de A.P. Cehov, cu Marta Diaconu; *Înainte gustării de dimineață*, de Eugen O'Neill, cu Sorina Săceanu; *Rochia*, de Romulus Vulpescu, cu Marta Diaconu și Sorina Săceanu. Vorbitor de limbă franceză, Valeriu Dobrin realiza, spre lămurirea sensurilor mesajului românesc, comentarii scenice adecvate.

LE THÉÂTRE ROUMAIN SE PRODUIT DEMAIN

A la veille de sa représentation, demain vendredi soir à la M.C., la troupe, de la Maison de la Culture de Pitești (Roumanie), était reçue mercredi par les animateurs du Théâtre Avaricum, Jean-Jacques et Yves Dupont

De la stânga spre dreapta: Yves Dupont, Jean-Jacques Dupont, Petre Popa, Elena Mihăilescu, Valeriu Dobrin, ~ Bourges, Franța, 25 martie 1974

Succesul repurtat în Belgia a favorizat decizia ministerială, privind deplasarea Trupeii *Breve* în Franța (22 martie – 4 aprilie 1974), partener, Theatre *Avaricum*, din Bourges. După cum ne explica regizorul Valeriu Dobrin, perimetrul orașului francez amintit beneficia de mulți iubitori ai artei dramatice, motiv pentru care va stabili prezentarea atât a piesei ***Rochia***, de Remulus Vulpescu, în distribuție, Marta Diaconu și Mariana Barbu, dar și a microspectacolului ***Recviem pentru capul prinților***, de Mihai Georgescu, sugerând epoca voievodului Constantin Brâncoveanu, iar ca alternativă, *tripticul* retoric, ***Războiul, jucărie pentru oameni mari?***, autor, Dumitru Solomon, având un număr variabil de interpreți.

GREVA FOAMEI PE TREPTILE PALATULUI CULTURII DIN PITEȘTI

Conform uzanțelor timpului, în 1955, clădirea Tribunalului Argeș devenea sediul Palatului Culturii Pitești. Apoi, după

evenimentele din decembrie 1989 – ianuarie 1990, se va elabora legislația care va acorda, foștilor proprietari, dreptul recuperării patrimoniului interbelic. În atare context, Ministerul Justiției a inițiat procedura evacuării Palatului Culturii, pentru instalarea Curții de Apel Pitești. Directorul instituției, Valeriu Dobrin, împreună cu mai mulți apărători ai culturii, declanșează greva foamei, prelungită peste zece zile, treptele Palatului Culturii devenind o adevărată tribună. Totuși, Justiția câștiga această competiție!

Pitești, 1965: Palatul Culturii, astăzi - Curtea de Apel

Convorbirea noastră ulterioară, purtată cu Valeriu Dobrin, excludea *teribilismul*, construit prin *media*, la adresa greviștilor, atitudinea, cumva *insolită*, derobând opțiunea liber exprimată, favorizantă spiritualității provinciale.

Vor urma cinci ani de colaborări cu televiziuni din Argeș, emisiunile axându-se prevalent, pe subiecte aflate la ”Ordinea zilei”. Istoriografia culturii, suprapusă interferenței secolelor XX-XXI, notifică, așadar, numele lui Valeriu Dobrin!

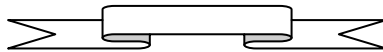
Pitești, Palatul Culturii, 15 iunie 1980. Rândul II, în prim-plan (de la stânga spre dreapta): Romeo Tudor, Valeriu Dobrin, Marta Diaconu (Trupa Breve), turnee externe, Belgia și Franța, numeroase premii naționale.

Galeria de Artă Pitești, 22 febr. 1989. Semnează, în Cartea de onoare, Alec Pattison, reprezentantul Consiliului Britanic din România. În plan secund, de la stânga spre dreapta: Valeriu Dobrin, Traian Gărduş, Petre Popa

A fost căsătorit cu actrița Lidia Crețu (1933-2006), cunoscută din spectacolele estradei piteștene. Ambii se odihnesc în pacea cimitirelor din Pitești, statut acordat perpetuu inclusiv actorilor Ion Focșa și Ileana Focșa. Gesturile oficiale, de recunoaștere a meritelor oamenilor de cultură, trecuți în Lumea umbrelor, se lasă așteptate!

Text promoțional: *Atitudine în Argeș, Nr. 508*, Pitești, 12-18 februarie 2018

9. VALERIU-FLORIN F. DOBRINESCU

(Ianca, Galați, 25 aprilie 1943 – Pitești, Argeș,
28 decembrie 2003)

Profesor universitar, *Istorie-Relații internaționale*, expert continental, publicist, editor.

Calendarul lunii *aprilie* înscrie, *sinoptic*, nașterea mai multor specialiști, apropiați *proiectelor* autorului, precum: Gheorghe Costache (agronom); Constantin Dejan (ierarh); Ioan/Ion Ionescu (dirijor); Aurică Simion (cercetător științific); Marieta Ștefănescu (profesoară). Dar, istoriografic, optăm pentru evocarea prietenului nostru, enciclopedistul Valeriu-Florin F. DOBRINESCU (1943-2003).

*

*

*

PERMANENȚA MODELULUI

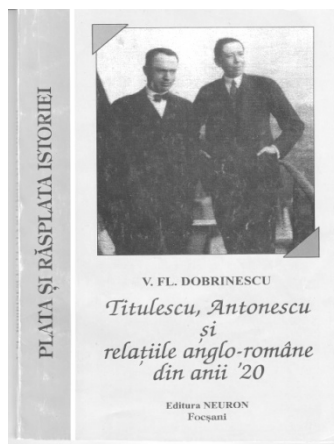
Astăzi, luni, 25 aprilie 2016, unul dintre cei mai cunoscuți și respectați istorici contemporani, profesorul universitar dr. Valeriu-Florin Dobrinescu, ar fi împlinit 73 de ani! Existența sa, pe această Lume, se finaliza, surprinzător, însă, duminică, 28 decembrie 2003, având, atunci, prin urmare, vârsta *maturizării* polivalente, respectiv șase decenii. Am avut privilegiul să-i cunosc multiple realizări și proiecte, intersectându-ne, benefic, în diverse activități comunitare, științifice, editoriale, didactice.

Așa cum atestă *Certificatul de naștere Nr. 21*, din 27 aprilie 1943, viitorul istoric s-a născut la 25 aprilie 1943 în localitatea Ianca – Sat, raionul *Filimon Sârbu*, regiunea Galați, fiind unul dintre cei trei copii ai familiei Florea și Maria Dobrinescu. Părinții, originari din Argeș, se aflau, acolo, ca *slujbași* ai statului, tatăl fiind angajat în armată, mama, dedicându-se creșterii și formării celor ce vor deveni: Gabriela Dobrinescu – Melnic; Valeriu-Florin Dobrinescu; Mihaela Dobrinescu.

Pentru etapa 1950-1957, Valeriu-Florin este elev al școlilor generale Nr. 2, respectiv Nr. 3, numită, acum, *Ion Pillat*, devenind unul dintre preferații învățătorilor și profesorilor, care i-au îndrumat pașii spre învățătură. Frecventează, apoi (1957-1961), Liceul *Nicolae Bălcescu* Pitești, astăzi, Colegiul *Ion C. Brătianu*, obținând, la absolvire, *laurii* unei generații de excepție, renumită în anele instituției. Pasiunea nativă pentru istorie i-a fost stimulată, în anii liceului, mai ales, de profesorul Ovidiu Dumitrescu, lider recunoscut al Catedrei de profil.

După satisfacerea stagiului militar (24 octombrie 1961 – 2 octombrie 1963), Valeriu-Florin Dobrinescu ajunge, în toamna anului 1963, student la Facultatea de Istorie – Filosofie, Universitatea *Alexandru Ioan Cuza* Iași, finalizată prin *Diploma Nr. 253 002/9032*, datată, 14 februarie 1968, obținând, așadar, calitatea de profesor (istorie).

Revenit la Pitești, lucrează, pentru început (10 septembrie 1968 – 16 ianuarie 1969), în cadrul Organizației Județene de Tineret Argeș, colaborând, prevalent, cu Constantin Voineag, admirator al reconstrucției naționale, care i-a facilitat transferul, respectându-i dorința, într-o instituție de învățământ. Ca urmare, trei semestre didactice (17 ianuarie 1969 – 31 august 1970), Valeriu-Florin Dobrinescu a predat Istoria, la Școala Nr. 1 Pitești, numită, astăzi, *Nicolae Simonide*, conlucrând, mai ales, cu directorul Marin Ghindescu, profesor gradul I, cunoscut manager și pedagog.

Următorul exercițiu didactic (1 septembrie 1970 – 1 septembrie 1971), Valeriu-Florin Dobrinescu îl prestează în cadrul Liceului Industrial Construcției de Mașini din Ștefănești, localitate suburbană municipiului Pitești (1968-1990). Sub îndrumarea directorului Gheorghe Nițică (inginer), obține definitivatul, procesul-verbal elaborat de Comisia specială prezentându-l la superlativ.

Pentru puțină vreme (1 septembrie 1971 – 28 octombrie 1971), este profesorul Liceului/Colegiului *Zinca Golescu* Pitești, stârnind admirația elevilor pentru temeinica sa documentare în domeniul științelor umaniste. Cuvintele de apreciere din partea directoarei, profesoara Cecilia Petrescu (*Istorie*), pentru tânărul dascăl, Valeriu-Florin Dobrinescu, au reverberat multe decenii după aceea. Așa cum a mărturisit deseori, *ucenicia* argeșeană l-a marcat favorabil pentru toată viața! Au fost anii când și-a regăsit copilăria și adolescența, a cunoscut colegi din alte timpuri, a făcut primii pași în *descifrarea* unor documente muzeale sau arhivistice.

TRAIECTORII ȘTIINȚIFICE

Din octombrie 1971, până în octombrie 1995, istoricul Valeriu-Florin Dobrinescu s-a contopit climatului emulativ, propriu Institutului de Istorie și Arheologie *Alexandru D. Xenopol* Iași,

aparținând, succesiv: Academiei de Științe Sociale și Politice din București (28 octombrie 1971 – 1 iulie 1975); Universității *Alexandru Ioan Cuza* Iași (1 iulie 1975 – 1 aprilie 1990); Centrului de Istorie și Civilizație Europeană al Academiei Române, Filiala Iași (1 aprilie 1990 – 2 octombrie 1995). Printre cei care l-au *consiliat*, cu generozitate, s-au aflat, constant, academicienii Petru Jitariu și Cristofor Simionescu, iar universitarii Gheorghe Buzatu, Vasile Cristian, Gheorghe Platon, Ilie Grămadă, alături de mulți alții, îi vor deveni colaboratori.

În atare context, reprezentativ pentru cultura română, Valeriu-Florin Dobrinescu a urcat treptele consacrării naționale, atât prin obținerea *claselor* științifice, acordate gradual, cât, mai ales, în direcția recunoașterii potențialului său intelectual, competenței emiterii concluziilor definitorii asupra unor perioade cardinale din istoria autohtonă, ori universală, editării de volume, referate, articole cu sensuri bibliografice majore.

Perseverând asupra cercetării anumitor segmente tematiche, finaliza studii doctorale, la Iași, 4 iulie 1977 (*Diploma Nr. 1428*). Teza prezentată s-a referit la *Studentimea ieșeană în viața social-politică a României (1914-1947)*, conducător științific, profesorul universitar dr. Aurel Loghin. Debutase publicistic (1973) cu un eseu amplu, intitulat *Probleme ale revoluției democrat-populare din România în unele lucrări străine*, tipografiere *Anuarul* Institutului de Istorie și Arheologie *Alexandru D. Xenopol* Iași (colaborare colegială). Primul succes valoros este volumul, *Relații româno-engleze. 1914-1933*, Editura Universității *Alexandru Ioan Cuza* Iași (1986), pentru care a obținut Premiul *Nicolae Iorga* al Academiei Române, București (1990).

La Iași, Valeriu-Florin Dobrinescu a publicat, singur sau în colaborare, peste 130 de studii și articole, bazate pe documentări *exhaustive* privind istoria modernă și contemporană a României, abordând, cu predilecție, relațiile internaționale interbelice (1918-1939). Concomitent, alte 11 volume *propulsează* numele autorului în neuitare, dintre acestea, anumite conotații având tomurile referitoare la Basarabia. Din 1990, până în 1996, a fost, paralel cu activitatea de

cercetare, cadru didactic asociat la Facultatea de Economie a Universității *Petre Andrei* Iași.

Universitatea din Pitești, 15 aprilie 2003, Simpozionul Gheorghe I. Brătianu. De la stânga spre dreapta: Gheorghe Nicolescu, Spiridon Cristoceă, Valeriu-Florin Dobrinescu, Gheorghe Barbu, Valeriu Răpeanu

PROFESOR LA TREI UNIVERSITĂȚI: IAȘI, CRAIOVA, PITEȘTI

Considerente de ordin personal, datorită, mai ales, apropierii de mama sa, Maria, pe care a respectat-o *iconografic*, având domiciliul permanent în Pitești, l-au determinat să se transfere la Universitatea din Craiova, Facultatea de Istorie, Filosofie, Geografie (2 octombrie 1995). I se acordă, prin **Ordinul Ministerului Învățământului Nr. 3 640** din 1996, titlul de profesor universitar, asimilat, ca activitate prodigioasă, domeniului cercetării științifice. Așadar, Valeriu-Florin Dobrinescu își restabilește *statul major* la Pitești (1997). De aici, va continua să susțină cursuri universitare, pentru un timp, la Iași, dar, în mod constant, ca titular, la Craiova.

Aprobarea specializării *Istorie-Muzeologie* la Universitatea din Pitești (1997), îl dertermină să se alăture inițiatorilor acestui

demers. Beneficiul a fost concludent: profesorul Valeriu-Florin Dobrinescu era o personalitate consacrată, publicase numeroase pagini sub *sigla* unor editurii consacrate național și continental, la care se adăuga experiența catedrelor academice de la Iași și Craiova. Acceptând noua provocare, de la 1 octombrie 1997, până spre finalul anului 2003, celor ce am pregătit, la Pitești, viitoarele generații de istorici, Valeriu-Florin Dobrinescu ne-a fost, cu adevărat, model spiritual, bucurându-se de aprecierile unanime ale cadrelor didactice, studenților, cercetătorilor din instituțiile specializate ale Argeșului. Inițial, a fost singurul profesor universitar implicat în derularea acestui proiect didactic de la Pitești. Revenea, prin urmare, la obârșie, întrucât, atunci când s-a aflat pe aceste locuri, Valeriu-Florin Dobrinescu se considera, la propriu și la figurat, acasă. Iar aici, alături de evocările personale, avea numeroși prieteni, cu deosebire familia profesorilor Gheorghe și Lenuța Nicolescu.

Domiciliat, prin urmare, la Pitești, conduce doctorate și masterate la Craiova, unde inițiază, *directoral*, cu ajutorul rectorului, inginer dr. Mircea Ivănescu, piteștean de origine, Centrul de Studii ale Relațiilor Internaționale (1997). Colaborează, sistematic, cu istoricii Gheorghe Buzatu, ajuns, de asemenea, universitar în *Bănie*, și Ion Pătroi, originar din Ciofrângeni, Argeș, șeful Catedrei de Istorie de la Universitatea din Craiova, semnează, după 1996, alte 12

volume cu tematică actuală, comunică aproximativ 80 de studii și articole către cititorii diferitelor reviste din țară și străinătate, recomandă colegi din Pitești pentru a obține titlurile de conferențiar sau profesor universitar, oferă serviciile, ca editor, unor instituții de profil din Iași și Focșani, organizează reuniuni științifice sub patronajul Primăriei Pitești (1 Decembrie 1998), pune la dispoziția multor studenți și doctoranzi cărți, fișe, extrase sau comentarii, existente în biblioteca proprie, considerată una dintre cele mai valoroase ale municipiului nostru.

S-a bucurat de atenția a unor importante *oficialități*, precum: Ștefan Andrei și Mircea Malița, foști miniștri de externe ai României; Adrian Năstase, prim-ministrul României. Ioan Scurtu, consilier prezidențial, directorul Institutului de Istorie *Nicolae Iorga* București, Dan Berindei, Florin Constantiniu, Răzvan Theodorescu (academicieni); Gheorghe Barbu, Nicolae Bocșan, Constantin Bușe, Nicolae Ciachir, Gheorghe Ioniță, Marcel Popa, Gheorghe Secară, Radu Stancu, Ștefan Trâmbaciu (universitari din București, Cluj, Pitești); Jipa Rotaru, Alexandru Oșca (cercetători militari).

Istoricul Valeriu-Florin Dobrinescu este consemnat în *Dicționar enciclopedic român, II*, București (1996), ceea ce îl consacra, încă din timpul vieții, ca fiind unul dintre marii analiști contemporani. Bilanțul demersurilor sale științifice și editoriale se degajă, totodată, din mai multe *tomuri* sau *monografii*, semnate de cunoscuți publiciști și oameni de cultură, precum: *Scritori ieșeni contemporani* (1997); *Școala Nr. 3 Ion Pillat din Pitești* (1998); *Personalități din Oltenia* (1999); *Interferențe spirituale oltene* (1999); *Figuri de dascăli argeșeni* (2001); *Permanențe istoriografice românești* (2002); *Pitești. Medalioane universitare* (2002); *Argeș. Dicționar de istorici* (2003); *Monografia Universității din Pitești* (2004); *Pitești 620. Memento* (2008); *Enciclopedia Argeșului și Muscelului, II*, Pitești (2010). Toate titlurile elaborate de prolificul autor sunt listate în *Bibliografia istorică a României*, editată, la Cluj Napoca, sub egida Academiei Române. Selectăm: *Relații româno-engleze. 1914-1933*, Iași, 1986; *România și organizarea postbelică a Lumii. 1945-1947*, București,

1988; *Diplomația României. Nicolae Titulescu și Marea Britanie*, Iași, 1991; *Ultimele luni de pace. Martie-August, 1939*, Iași, 1992; *Anglia și România între 1939-1947*, București, 1992; *România și sistemul tratatelor de pace de la Paris. 1919-1923*, Iași, 1993; *Emigrația română din lumea anglo-saxonă în anii celui de-al doilea război mondial*, Iași, 1993; *Plata și răsplata istoriei. Titulescu, Antonescu și relațiile anglo-române în anii '20*, Focșani, 1995; *România și Ungaria de la Trianon la Paris (1920-1947). Bătălia diplomatică pentru Transilvania*, București, 1996; *The Diplomatic Struggle over Bessarabia*, Iași, 1996; *Relații politico-diplomatice și militare româno-italiene. 1914-1947*, București, 1999 (în colaborare); *Șefii Statului Major General Român. 1859-2000*, București, 2001 (în colaborare).

Centrul de Cultură Brătianu (Vila Florica), Ștefănești, Argeș, 15 aprilie 2003, expoziție documentară Gheorghe I. Brătianu, referent, Valeriu-Florin Dobrinescu.

UN POTENȚIAL MEMBRU AL ACADEMIEI ROMÂNE

Deseori, Valeriu-Florin Dobrinescu a reprezentat cercetarea autohtonă la congrese internaționale organizate în Anglia, Finlanda, Franța, Germania, Italia, România, Statele Unite ale Americii, obținând, pe lângă Premiul *Nicolae Iorga*, amintit mai sus, alte *gratulări* din partea anumitor foruri prestigioase. De asemenea, a realizat cercetări în importante arhive din: Londra, Palo Alto, Paris, Rio de Janeiro, Roma, Washington. Era, pentru acest început de Mileniu, un *potențial* membru al Academiei Române. Una dintre calitățile sale a fost *arta dialogului constructiv*, comunicarea deschisă cu semenii, arătându-se, constant, partizan al creșterii prestigiului românesc prin reliefaarea consecventă a istoriei, cu plusurile și minusurile inerente, la nivel continental. Prevestea, în discuțiile noastre colegiale, oportunitatea amplificării cercetărilor pentru domeniile social-umane, având *distincții* teritoriale, comparativ cu segmentele tehnice, pretabile globalizării.

Decesul istoricului Valeriu-Florin Dobrinescu (Pitești, 28 decembrie 2003), ne-a convins, o dată în plus, că *veșnicia* nu poate să existe decât în sensul perenității operei, ca expresie a vieții consacrate binelui și prosperității spirituale. Atunci când se *confesa*, era convins de rigoarea acestui principiu. Nu s-a înșelat! Scrierile sale sunt, în continuare, un *summum* pentru istoria națională, iar Muzeul Județean Argeș acordă, anual, Premiul de excelență *Valeriu-Florin Dobrinescu*, stimulând cercetările specifice Istoriei contemporane universale. În ceea ce ne privește, am încercat să contribuim la conservarea renumelui său, permanentizându-i modelul. Ca decan al Facultății de Istorie, Filosofie, Jurnalism Pitești (2002-2004) notificam public, prin presa acelor zile, din decembrie 2003, inclusiv în revista *Argeș* (ianuarie 2004), câteva intenții privind omagierea mentorului Valeriu-Florin Dobrinescu.

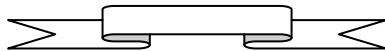
Anunțăm, atunci, printre altele: acordarea eponimiei Amfiteatrului 309, din incinta instituției noastre academice; amplasarea unui bust de interior; amenajarea vitrinei permanente cuprinzând principalele lui scrieri, inclusiv volumul ce-i anunța

împlinirea celor 60 de ani de viață, așezarea fotografiei în Galeria Catedrei de Istorie. Acum, la consemnarea nașterii sale, anunțată introductiv, încercăm sentimente de pioșenie pentru faptul că, intențiile noastre, de altădată, s-au realizat, fiind amplificate prin atenția cadrelor didactice și studenților, care s-au atașat acțiunilor consacrate, special, promovării imaginii unui adevărat model, științific, didactic, cetățenesc, Valeriu Florin Dobrinescu.

Meritorie a fost receptivitatea administrației locale, din 2004, privind ridicarea, în Cimitirul *Sfântul Gheorghe* Pitești, a monumentului funerar *Povara lumii*, partener, Fundația Culturală *Doina și Ion Aldea Teodorovici*, Pitești-Chișinău, președinte, primarul Tudor Pendiuc, prim-vicepreședinte Florin Șandru, operă de artă care înobilează mormântul istoricului, realizată de Marius Viorel Ivanovici (2004), membru al Uniunii Artiștilor Plastici din România, Filiala Pitești (2001). Totodată, la Pitești, un grup de entuziaști, lider, atunci, doctorul în istorie, colonelul Cornel Carp, Comandantul Centrului de Studii și Păstrare a Arhivelor Militare Istorice, *talonat* de foști studenți, a pus bazele Asociației Culturale *Valeriu-Florin Dobrinescu*, editând, periodic, revista ***Orizont XXI***, depășindu-se, astfel, cu fervoare, sensul provincialismului uzual.

Apreciind demersurile citate, ne gândim la oportunitatea valorificării *textelor inedite*, inclusiv a *scrisorilor*, elaborate, ori primite, ca destinatar, de istoricul Valeriu-Florin Dobrinescu. Permanentizarea unei asemenea rubrici, în publicația ***Orizont XXI***, va conferi, nemijlocit, tinerilor cercetători, formați, din punct de vedere moral, la noua școală istoriografică argeșeană, posibilitatea venerării marelui istoric român, Valeriu-Florin Dobrinescu (1943-2003).

Text promoțional: ***Atitudine în Argeș, Nr. 427***, Pitești, 18-24 aprilie 2016

10. MARIN N. DRĂGUȘIN

(Drăgolești, Cotmeana, Argeș, 10 noiembrie 1929 – Pitești, Argeș, 29 mai 2014)

Preot paroh, *iconom stavrofor*, muzician, memorialist, donator comunitar.

Reevaluat, calendarul lunii *noiembrie* înscrie, *sinoptic*, nașterea altor specialiști, apropiați proiectelor autorului, precum: Ion Anton (economist); Bratu I. Gelu Bratu (ziarist); Valeriu Buciu (actor); Emil Răcilă (universitar). Dar, *istoriografic*, optăm pentru evocarea prietenului nostru, ierarhul și cărturarul Marin N. DRĂGUȘIN (1929-2014).

*

*

*

ORIGINAR DE PE VALEA COTMENEI

Personalitatea nominalizată astăzi, Marin N. Drăgușin (10 noiembrie 1929 - 29 mai 2014), este fiul satului Drăgolești, din comuna Cotmeana, atestată, documentar, la 20 mai 1388, localitate reprezentativă pentru *geografia* județului Argeș. Cu toată certitudinea, *efigia* așezării natale a înrâurit formarea sa intelectuală, datorită, mai ales, *nimbului* edificiilor Mănăstirii Cotmeana, finalizate, prin 1387-1388, de voievodul Țării Românești, Mircea cel Bătrân (1386-1418). Intuiește, încă de pe timpul copilăriei și adolescenței, valoarea acestui ansamblu monahal, în special, vechimea considerabilă a bisericii ortodoxe (*plan triconc*), imensitatea clopotului de bronz (527 kg), datând din 1385, aflat, acum, în turnul vestic (1857), chintesența

cărților ritualice, păstrate peste veacuri: *mineie* (1776-1780), *psaltire* (1780), *cazanie* (1792), *penticostar* (1800), *ochtoih* (1811), *trioid* (1816).

După cum ne-a relatat uneori, avea un mare respect pentru învățătorul de la Școala Primară Drăgolești (1936-1940), care, o dată pe an, îi conducea pe elevi atât la Mănăstirea Cotmeana, dar și la cealaltă mănăstire, Bascovele, aflată în satul Ursoaia, unde, așezământul principal există de peste trei veacuri. Sărbătorile se venerau, familial, în Biserica *Nașterea Maicii Domnului* Drăgolești, ridicată, așa cum spune *pisania*, prin „*contribuția în muncă și bani a enoriașilor din Drăgolești, Bunești și Buzoești (1892-1910)*”

DINASTIA PREOȚILOR DRĂGUȘIN

Așadar, la 10 noiembrie 2016, Marin N. Drăgușin ar fi împlinit 87 de ani! Enoriașii parohiei *Sfântul Ioan Botezătorul* Pitești, al cărui slujitor *emblematic* este considerat fără ezitare, ori alte cunoștințe din țară, îl onorează pentru noblețea faptelor și continuitatea *misiei* familiale creștine, dedicate ortodoxismului autohton.

Biserica din Drăgolești, (Cotmeana), ctitorie a familiei Drăgușin

Fondatorul *dinastiei* preoților Drăgușin, din Cotmeana, este Gheorghe Drăgușin (1871-1936), bunicul ierarhului evocat astăzi.

Deși, la decesul acestuia, Marin Drăgușin avea numai șapte ani, din mărtirisirile sale aflăm că i-a moștenit *harul* muzicii bizantine, decența *profesiei*, pasiunea pentru lectură și dialog civic. Asemenea calități sau *cizelat* prin influența tatălui său, preotul Nicolae Gh. Drăgușin (1904-1987), căsătorit cu fiica preotului din Ursoaia, Ioan Bălășescu. Părinții, Nicolae și Elena Drăgușin sunt pomeniți pentru stăruința lor privind sporirea influenței școlii și bisericii în existența cotidiană a locuitorilor din Drăgolești, reabilitarea *lăcașului* de cult, ridicat pe terenul și prin *osârdia* preotului Gheorghe Drăgușin, *evlavia* față de ce zece eroi ai satului, căzuți pe câmpurile de luptă, câțiva aparținând familiei lor.

Ulterior, până în zilele noastre, *genealogia* s-a ramificat, convingător, datorită preocupării fiilor lui Nicolae Gh. Drăgușin, preoții: Marin N. Drăgușin (1929-2014); Constantin N. Drăgușin (1931-2014); Valeriu N. Drăgușin (1942-2001). Surorile lor, Filofteia și Maria, dar și soțiile preotese, le-au fost mereu aproape! Spiritual, *dinastia* preoților Drăgușin conferă modele, recunoștință, optimism!

PREDESTINAREA CIVITATES DEI

În ceea ce ne privește, atunci când vorbim despre slujitorii creștini, relevăm, mental, definițiile folosite de *fundamentalistul* Aurellus Augustinus (354-430), pentru motivarea prin opera ***De Civitates Dei*** (413), a celor două componente suprapuse existenței perpetue: *Civitates Dei* și *Civitates Terra*. Ambele erau translate, spre clarificări sau protejare confesională, atât filozofilor, dar, mai ales preoților din milenii următoare. Asemenea *duplex ideatic* a juxapus, fără îndoială, dogmatismul moral și conceptul organizării vieții diurne, exprimate, constant, de cărturarul Marin N. Drăgușin.

Sintetizând percepția noastră asupra Sfinției Sale, considerăm că întâiul cuvânt care trebuie comunicat semenilor este *predestinarea*. Acest *laudatio* sporește starea de spirit invocată. *Ființa Supremă* i-a *predestinat* preotului Marin N. Drăgușin, după opinii convergente, calități esențiale: legătura sufletească, de excepție, dintre sine și familie; sinceritatea înnăscută față de enoriași; echilibrul conlucrării

cu superiorii Bisericii Ortodoxe Române; integrarea benefică personală în viața Cetății. Asemenea principii se vor defini *etajat*, pornind de la anii grei ai războiului, ca elev, al instituțiilor școlare eclesiastice, dătătoare de speranțe.

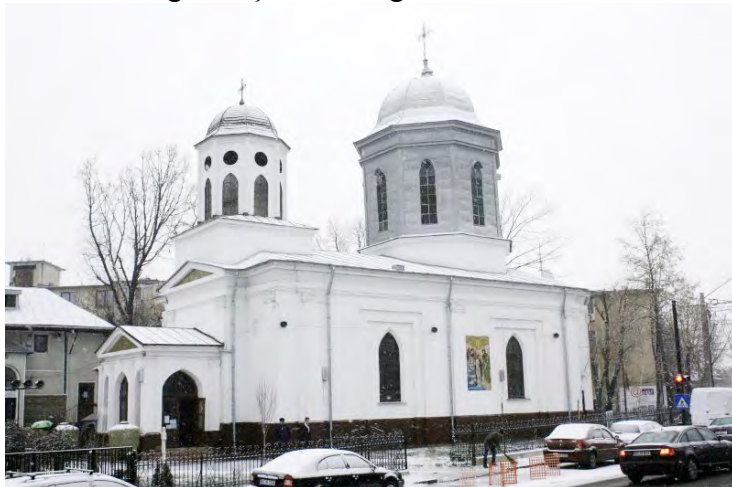

Drăgolești, Cotmeana, Argeș, 8 septembrie 2009. De la stânga spre dreapta: preotul Marin Drăgușin ; profesorii Silvia Popescu și Ion Popescu-Sireteanu

La 19 ani (1948), finaliza, sub *aura* Episcopiei Argeșului, transferată în Râmnicu Vâlcea, Seminarul Teologic. A făcut parte, așadar, din prima generație de tineri slujitori ai cultului creștin ortodox, *predestinați* să *păstorească* după canoanele *manageriale* impuse de regimul politic postbelic, *opozant*, decizional, privind interferența instituțională a bisericii cu statul, *nihilist* în sensul recunoașterii greco-catolicismului autohton, *supervizor* pentru atitudinea indivizilor sau comunităților față de tradițiile seculare.

Motivațiile unor asemenea practici le-a deslușit treptat, comparând, în amfiteatrele Institutului Teologic din Sibiu (1948-1952), *deismul* cu *ateismul*. Își asuma, astfel, *taina* disocierii binelui de rău, dorind să înțeleagă, intelectual, verticalizarea mediului universitar, din debutul unei temporalități care urmărea, prevalent, îngustarea bazei sociale a celor ce promovau *creaționismul*. Invocând aceeași *predestinare*, se poate spune că, studentul Marin N. Drăgușin a inspirat

combustia emanată prin prelegerile și confesiunile ultimilor mari profesori transilvăneni, *clasiți în materie*, dislocați, uneori catastrofal, după 1953, din *misia* lor didactică și morală, aspect repercutat asupra formării viitoarelor generații de teologi.

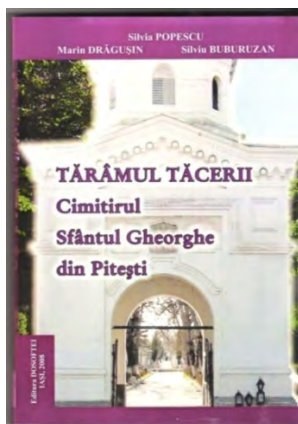
Pitești, 2012, Biserica Sfântul Ioan Botezătorul, paroh emblematic – preot Marin Drăgușin

Pentru următorii ani (1952-1958), traiectoria *predestinării* îl conduce, ca diacon, în Protopopiatul Mediaș, receptând, acolo, convulsiile redimensionării cultelor din zonă, specifice unor demografii pluraliste, etnic și religios, racordate incertitudinii normalității. Voința divină și chemarea familială l-au adus, apoi, în reședința Argeșului.

STATORNICIE ȘI DĂRUIRE PASTORALĂ

Un sens major al existenței pământene a parohului Marin N. Drăgușin a fost, *statornicia*. Atare virtute s-a regăsit, concomitent, în exercitarea, *stricto sensu*, a menirii eclesiastice și exemplaritatea atitudinii civice, ambele calități fiind consonante structurii sale interioare. Cea mai plauzibilă fațetă a *statorniciei* rămâne păstoria, cu deosebită distincție, a Parohiei *Sfântul Ioan Botezătorul*, din Pitești,

stare de grație prelungită, virtual, aproape o jumătate de veac (15 august 1963-1 iunie 2006).

Privilegiul de a-l fi cunoscut pe Marin Drăgușin, datează din etapa 1962-1963, când a fost, temporar, preot la Biserica *Sfântul Gheorghe* Pitești. Studia cărți rare din *portofoliul* Bibliotecii Regionale Argeș, al cărei director eram. *O tempora!*

Talentul și *statornicia*, suprapuse unei voci de excepție, l-au determinat pe baritonul Marin Drăgușin să răspundă afirmativ solicitării cunoscutului dirijor, Emanoil Popescu (1926-2007), pentru a face parte din celebrele formații corale existente, până în 1990, la Palatul Culturii Pitești. Descifrarea și adaptarea celor mai grele *partituri*, pentru *partidele înalte*, se vor realiza, mulți ani, de profesor, împreună cu valorosul său colaborator.

Preotul Marin Drăgușin, devenit solist al Coralei *Dumitru Georgescu-Kiriac*, a fost apreciată în mari spectacole din București, turnee artistice internaționale, ori la concursuri republicane, contribuind, astfel, la promovarea imaginii municipiului Pitești. Sfinția Sa rămâne, totodată, *mentorul fondator* al Coralei preoților din Protopopiatul Pitești.

Preotul Marin Dragusin, membru marcant al Coralei Dumitru Georgescu-Kiriac, dirijor, profesorul Emanoil Popescu

Numeroși locuitori din Pitești au optat să aparțină Parohiei *Sfântul Ioan Botezătorul* pentru motivul subiectiv că, *aici, slujea Părintele Drăgușin*. Noblețea diferitelor *servicii cultice* l-a caracterizat. Valențe aparte au dobândit, spre exemplu, slujbele *ad memoire*, întrucât, *discursul final* conținea, pe baza cunoașterii nemijlocite, a persoanelor decedate, idei și fapte *curriculare* autentice, fiind excluse improvizațiile. Bunăoară, cel dedicat profesorului Constantin Ion Fulgeanu (1933-2005), dascăl de excepție al Colegiul *Ion C. Brătianu* Pitești, prezentat în cartea noastră, a degajat relevante trimiteri generalizatoare. Adresându-se, celor din familia îndoliată, implora *Trinitatea* să-i ajute spre a recepta semnificația realității de neegalat: *”Mergeți, astăzi, spre locul de veci al soțului și al tatălui dumneavoastră cu toții, împreună, dar, la întoarcere, veți fi cu unul mai puțin. Tristețea momentului să ne conducă, spiritual, spre tărâmul necuprins al Lumii de Dincolo, unde, fiecare va sosi la rândul său!”*.

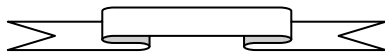
Coloane ale înțelepciunii, *predestinarea* și *statornicia* s-au contopit generozității mai puțin specifice în zilele noastre: frații Marin, Constantin, Valeriu, Filofteia și Maria Drăgușin, urmașii lor, au donat statului proprietățile moștenite la Cotmeana, pentru înființarea unui azil de bătrâni, menit să găzduiască cincisprezece persoane aflate în dificultate.

ETERNITATES

Ideile din aceste paragrafe transpar inclusiv prin scrierile semnate, ca autor, ori în colaborare, de cel pe care îl evocăm astăzi, *preotul-cetățean* Marin Drăgușin. În 2002, a finalizat volumul intitulat *Amintiri, reflecții, gânduri*, integrate lucrării *Trepte spre Cer*, dedicate, cu afecțiune, celor trecuți, din familie, în *Neființă*. Urmează tomul bibliografic inedit *Tărâmul tăcerii. Cimitirul Sfântul Gheorghe din Pitești* (2008), semnat alături de profesoara Silvia Popescu, inițiatoare inspirată a proiectului, și istoricul Silviu Buburuzan, finalizată, tipografic, la Iași. Specială este, însă, cartea *Preotul Marin Drăgușin, la 82 de ani. Pagini de portret*, elaborarea aparținând profesoarei Silvia Popescu, Editura Printis, Iași (2009, 2012), unde regăsim texte și fotografii având un pronunțat caracter individualizat, dar, integrate, valoric, evoluției generale a municipiului Pitești.

Faptele parohului Marin Drăgușin, realizate în *Viața de Aici*, calitățile Sfinției Sale, modelul civic oferit enoriașilor, alte criterii esențiale ne-au determinat să-l integrăm *Enciclopediei Argeșului și Muscelului, II*, (2010), operă de anvergură pentru actualitatea culturii românești. Suportul prezentării îl constituie sensul extrasului dintr-o scrisoare adresată lui Tacitus (55 – 120), renumit istoric al tradiționalității clasice europene, de Plinius cel Tânăr (62 – 113), un alt reper al spiritualității universale, care aprecia: ”*Eu îi consider fericiți pe aceia cărora zeii le-au hărăzit darul fie de a făptui lucruri demne de scris, fie de a scrie lucruri demne de citit, și nespun de fericiți pe aceia care au parte de amândouă aceste daruri.*” Sunt comentarii cu valoare perenă, *pliate* inclusiv personalității preotului Marin Drăgușin.

Text promoțional: *Atitudine în Argeș, Nr. 452*, Pitești, 07-13 noiembrie 2017

11. CONSTANTIN I. DUMITRESCU

(Bărbătești, Vâlcea, 30 mai 1936 – Pitești, Argeș, 12 iunie 1980)

Istoric, publicist, muzeograf, cadru didactic universitar, cercetător științific, editor.

Calendarul lunii *mai* înscrie, *sinoptic*, nașterea mai multor specialiști, apropiați proiectelor autorului, precum: Cornelia Alecu (publicistă); Alexandru Boiu (fizician); Vasile D. Călinescu (întal funcționar public); Viorel Popa (matematician); Sorin Simion (inspector școlar); George D. Vasiliu (biolog). Dar, *istoriografic*, optăm pentru evocarea prietenului nostru, profesorul Constantin I. DUMITRESCU (1936-1980).

*

*

*

DIN BĂRBĂTEȘTI (VÂLCEA) LA PITEȘTI (ARGEȘ)

Luni, 30 mai 2016, ne reamintim, special, de istoricul Constantin I. Dumitrescu, participant direct la organizarea și evoluția, pentru primele decenii, a Centrului Universitar Pitești. Născut în urmă cu opt decenii (30 mai 1936), la Bărbătești, lângă Horezu, renumită zonă colinară a județului Vâlcea, provine dintr-o familie numeroasă. Părinții săi, Ion și Alexandrina Dumitrescu, oameni harnici, respectați de consăteni, erau integrați locuitorilor cu posibilități economice medii. Din cei șase copii ai lor, *Costache* va exprima, constant, pasiune evidentă pentru învățătură.

Inițial, urmează cursurile primare și gimnaziale în așezarea natală, ori pe lângă Mănăstirea Bistrița (1943-1950), la absolvirea celor șapte clase, profesorii orientându-l, datorită rezultatelor meritorii, spre Școala Pedagogică din Râmnicu Vâlcea, frecventată cu succese notabile (1950-1954). Primește, așadar, **Diploma de Învățător**, dar și recomandarea expresă, conform uzanțelor vremii, privind continuarea studiilor superioare.

Clasat printre primii la concursul de admitere, Constantin I. Dumitrescu devine student al Facultății de Istorie, cursuri de zi (1954-1959), Universitatea *Constantin I. Parhon* București. Este etapa când ne-am cunoscut personal, cel care vă relatează fiind, atunci, în anul II al instituției amintite. Peste timp, ne vom revedea la Pitești! Mentorii săi au fost renumiții istorici: Dumitru Almaș, Dumitru Berciu, Eliza Campus, Emil Condurachi (academician), Valeria Costăchel, Gheorghe Georgescu-Buzău, Ion Ionașcu, Mauriciu Kandel, Vasile Maciu, Ion Nestor, Andrei Oțetea (academician), Aron Petric, Dionisie Pippidi, Aurel Sacerdoțeanu, Gheorghe Ștefan, Dumitru Tudor, Emil Vârtosu, titulari ai cursurilor fundamentale. De la aceste personalități, Constantin I. Dumitrescu a deprins oportunități intelectuale, *tehnologia* cercetării interdisciplinare, metodică transmiterii concluziilor existențialiste către elevi și studenți.

Preocupat de cunoașterea și analiza evenimentelor specifice istoriei naționale și universale, primește, la finalizarea facultății (iunie 1959), titlul de *diplomat universitar*. Printre colegii săi, regăsim specialiști ai domeniului: Gheorghe Cantacuzino, Iulian Cârțână, Ștefan Hurmuzache, Constantin Iliescu, Vlad Georgescu, Vasile Novac, Gheorghe Poenaru-Bordea, Virgiliu Teodorescu, Magdalena Totu.

Cu toate că a dovedit, pe timpul studiilor superioare, înclinații ce îl recomandau *mediilor* științifice, din Capitală, va opta, prin repartitie guvernamentală, pentru *profesorat provincial*. Debutează, ca *dascăl*, în Școala Generală Vaideeni, județul Vâlcea (1 septembrie 1959), unde a predat istoria și obiecte adiacente. Va fi transferat, apoi (1960) la Școala Generală din comuna Bodești, aflată lângă

Bărbătești, unde era numit director. Avea 24 de ani! Dar, la 15 iunie 1961, acceptă, după efectuarea stagiului obligatoriu rural, postul de muzeograf, Complexul Memorial Golești, Ștefănești, Argeș. Intra, astfel, datorită noilor preocupări, în spiritualitatea acestei zone de largă *respirație* istorică, pentru care a trudit cu demnitate.

Spre finalul anului 1962, la Pitești s-a înființat, noutate în domeniu, Institutul Pedagogic de 3 ani, reședința Argeșului devenind, atunci, al 13-lea centru urban din România cu asemenea structuri școlare superioare și contemporane. Constantin I. Dumitrescu obține, la noua instituție, calitatea de asistent (15 februarie 1963 – 1 octombrie 1971), activitate efectivă din primul an universitar (1962-1963), respectiv al doilea semestru didactic. Va rămâne, multă vreme, singurul istoric al Catedrei Științelor Sociale.

Datorită atașamentului față de *Alma Mater*, avansează în ierarhia universitară, prin concurs, gradual și convingător: lector (1971-1978), perioadă când, pe baza **Decretului Nr. 105**, din 1974, Institutul Pedagogic s-a unificat cu Institutul de Subingineri (1 iulie 1974), rezultând, astfel, Institutul de Învățământ Superior Pitești; conferențiar (16 februarie 1978 - 12 iunie 1980), titlu conferit prin **Ordinul Nr. 22**, al Ministerului Educației și Învățământului București. Contopirea entităților formative, amintite mai sus (1974), a determinat, la Pitești, regrouparea specializărilor anterioare în Facultatea de Învățământ Pedagogic și Facultatea de Învățământ Tehnic, *panoplie* existentă peste un deceniu.

DOCTORAT ÎN ISTORIE ȘI MONOGRAFIST

Anul 1974 devine, pentru Constantin I. Dumitrescu, un reper profesional cu semnificații majore: obținerea doctoratului la Facultatea de Istorie, Universitatea din București.

Teza susținută a fost amplă, două volume, referitoare la ***Dezvoltarea învățământului în județul Argeș (1864-1918)***, conducătorul științific, profesorul universitar dr. Vasile Maciu (1094-1981), membru corespondent al Academiei Române, membru titular, Academia de Științe Sociale și Politice din România. Era prima

lucrare de factură monografică, având acest *discurs*, exersat convingător. Opera se bazează, preponderent, pe cercetarea izvoarelor inedite, realizată la Pitești, Râmnicu Vâlcea, Câmpulung, Târgoviște, Slatina, ori în depozitele centrale specializate. Documentarea esențială cuprinde, pe lângă fondurile arhivistice, alte 318 surse bibliografice.

Sesiune științifică, Muzeul Județean Argeș (7 decembrie 1977). De la stânga, spre dreapta: Spiridon Cristoceca, Vasile Novac, Constantin I. Dumitrescu

Volumul I (XVIII + 439 p.) reliefează, sub maniera unor analize complexe, tematici majore, precum: ***Situația economică, socială și politică a României, cu deosebire a județului Argeș, în perioada 1864-1918*** (Capitolul I); ***Dezvoltarea culturii în etapa 1864-1918. Lupta de idei în problemele de învățământ*** (Capitolul II); ***Situația învățământului înainte de 1864*** (Capitolul III); ***Aplicarea Legii Instrucțiunii Publice din 1864 în județul Argeș*** (Capitolul IV); ***Dezvoltarea învățământului după Războiul de Independență până la sfârșitul secolului XIX*** (Capitolul V); ***Dezvoltarea învățământului de la sfârșitul secolului XIX până la Primul Război Mondial*** (Capitolul VI); ***Situația învățământului în anii Primului***

Război Mondial. 1914-1918 (Capitolul VII); **Concluzii** (Capitolul VIII).

Cel de al doilea volum (CXIII/113 p.), cuprinde *anexele* tezei: situații statistice, tabele nominale, grafice, schițe, indicele persoanelor. Materia investigată este, prin urmare, foarte amplă, implicând 1 826 de surse informale sau note explicative, *aparat critic*, sistematizat cu *acribie*, la subsolul filelor amintite. Noutatea tratării subiectului este ilustrată chiar de autor, atunci când prezintă **Istoriografia temei** (p. IX): „*O lucrare asemănătoare, care să studieze sub toate aspectele învățământului dintr-un județ, nu există la această dată, ca de altfel nici o istorie a învățământului românesc din epoca modernă. Diferite aspecte... sunt analizate în lucrările de istoria pedagogiei*“.

Pentru ilustrarea sporurilor, ori a insuficiențelor domeniului, istoricul Constantin I. Dumitrescu *segmentează* perioada enunțată (1864-1918) în mai multe etape raportate la: evenimentele majore premoderne și moderne naționale; legislația elaborată la nivel statal; demografia zonei; extensia suportului material din localitățile argeșene; realizarea portofoliului didactic; dimensiunea sistemului pregătirii învățătorilor și profesorilor; instituționalizarea obligativității sau gratuității școlare.

Teza de doctorat, având, așa cum s-a spus, un aparat critic redutabil, ce probează seriozitate și profunzime, degajă valoroase descriții, instrumente *sinoptice*, concluzii definitorii, privind temporalitatea și tematica respectivă. Ca urmare, multe dintre detaliile acestei lucrări au fost valorificate, ulterior, în sintezele elaborate la nivel național, ori local, reprezentând surse pentru diverse articole, studii, expoziții județene, orășenești, comunale, sătești. Tipografierea *dactilogramelor*, pe care autorul nu a reușit să o finalizeze, rămâne de actualitate pentru instituțiile de profil ale Argeșului.

DECAN, EDITOR, FORMATOR DE OPINIE

Datorită calităților indubitabile, inițiativă, exigență, patriotism, apreciate ca atare, doctorul în Istorie Constantin I. Dumitrescu a fost ales șeful Catedrei Științelor Sociale (1974-1976), apoi, până la decesul său prematur (12 iunie 1980), conduce, ca decan, Facultatea de Învățământ Pedagogic.

Campusul Universitar Gheorghe Doja Pitești (1974).

Sunt anii când a inițiat și gestionat: numeroase activități formative cotidiene; culegerile periodice intitulate *Lucrări științifice, Studii și comunicări, Buletinul științific al Facultății de Învățământ Pedagogic*; extinderea conlucrării cu unități similare din țară, ori de peste hotare (Cehoslovacia, Finlanda, Germania, Italia, Polonia). Asemenea demersuri au contribuit la difuzarea valorilor românești pe coordonate continentale. Remarcăm faptul că, în etapa 1976-1980, la facultatea condusă de Constantin I. Dumitrescu, a sporit considerabil numărul studenților străini, veniți, la Pitești, pentru *Anul pregătitor*, originari din Africa, America de Sud, Asia, Europa, ceea ce a presupus eforturi manageriale considerabile, având, totdată, un pronunțat grad de nouitate metodică. Spre

informarea cititorilor, anul universitar 1979-1980 *conservă* recordul în materie: 423 de studenți străini au studiat Limba română, la Pitești, folosind Campusul *Gheorghe Doja*!

Istoricul Constantin I. Dumitrescu a participat, frecvent, la reuniuni locale, zonale și naționale, organizate de foruri abilitate, publicând studii și articole pe diverse teme, unde analiza, uneori, subiecte *delicate* din punct de vedere politic, economic, social, militar, pedagogic, numele său fiind *listat*, *antum* sau *postum*, în creștomatii, dicționare, monografii, bibliografii, enciclopedii. Așa, de exemplu, conferențiarul universitar dr., Spiridon I. Cristoceă, director general al Muteului Județean Argeș (2005-2015), în volumul *Argeș. Dicționar de istorici* (2003), face valoroase precizări asupra *portofoliului* publicistic aparținând personalității evocate. Textele, semnate de Constantin I. Dumitrescu, regăsite, mai ales, în anuare și buletine din Pitești (1968-1980), se referă la aspecte care *acoperă*, predilect, secolele XVI-XX, precum: *Lupta țărănimii împotriva exploatării feudale*; *Aplicarea Legii instrucțiunii publice din 1864 în Argeș*; *Contribuții argeșene la susținerea Războiului Independenței (1877)*; *Făurirea statului național unitar român (1918)*; *Atitudinea față de războiul contra Uniunii Sovietice (1841-1844)*, semnate, uneori, împreună cu soția sa, profesoara Floarea Dumitrescu (*Istorie*). Aprecieri complementare, referitoare la Constantin I. Dumitrescu transpar, frecvent, din scrierile inițiate de noi: *Istoria municipiului Pitești* (1988); *Medalioane universitare* (2002); *Monografia Universității din Pitești* (2004); *Pitești. Tradiție și contemporanitate* (2008); *Enciclopedia Argeșului și Muscelului, II* (2010). Punctual, anuarul *Argessis*, Muzeul Județean Argeș (2001) și culegerea *Studii vâlcene* (2006) au preluat, de asemenea, texte dedicate celui sărbătorit astăzi.

Cei 18 ani, cât l-am regăsit în Centrul Universitar Pitești (1962-1980), au presupus excelente colaborări cu profesorii de renume, care au condus rectoratul instituției tutelare: Marin Z. Mocanu, Sofia Sorescu, Augustin Z. N. Pop (1910-1988), Ion Todor (1914-1983), Gheorghe Poșincu (1933-2002), Victor Rădulescu. Conlucrarea benefică a favorizat *întronarea* criteriilor academice, sporirea calității

preocupărilor interdisciplinare argeșene, conexarea la *standardele* sistemului autohton.

Întâlnire de promoție (1978), specializarea Educație Fizică și Sport, Campusul Gheorghe Doja. În prim-plan: Sofia Sorescu, Constantin I. Dumitrescu, Mihai Sorescu

Dar, cei mai apropiați i-au fost, lui Constantin I. Dumitrescu, membrii familiei, cu deosebire soția sa, Floarea, născută la Izvoru (3 august 1941), absolventă a Universității *Alexandru Ioan Cuza* Iași, profesoară de istorie a municipiului Pitești, recunoscută, special, pentru activitatea remarcabilă din Liceul/Colegiul *Zinca Golescu* Pitești. Prin căsătoria lor (30 iunie 1966), în *Casa Dumitrescu* apare (2 august 1967) Izabela-Veronica, ulterior studentă, Institutul *Carol Davila* București, devenită medic, succesiv, la Câmpulung și Pitești, temporar, cadru didactic asociat, Facultatea de Educație Fizică, Universitatea din Pitești.

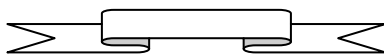
Așadar, Constantin I. Dumitrescu, ce se odihnește în cimitirul localității natale, Bărbătești (Vâlcea), s-a format concomitent cu sporirea rolului Școlii Înalte din *Cetatea* noastră. Așa cum probează documentele vremii, la Pitești se vor sărbători două decenii de învățământ superior (14-15 mai 1982), dar, fostul decan,

Constantin I. Dumitrescu, trecuse, deja, în *Lumea umbrelor*. Destinul nu i-a hărăzit bucuria finalizării multor proiecte, printre acestea aflându-se și organizarea *Secției de Istorie*, la Facultatea Pedagogică Pitești.

Totuși, asemenea deziderat a devenit realitate (1997), existând, pentru un timp, chiar în cabinetul unde a lucrat, decanatul *Facultății de Litere și Istorie*, devenită, apoi, *Facultatea de Istorie, Filosofie, Jurnalism* (2002). Pentru a-i perpetua renumele, fotografia sa onorează *Galeria personalităților*, care au favorizat promovarea învățământului superior istoric la Pitești, aflată în incinta Facultății de Științe Socio-Umane. Sugerăm conducerii Universității, ca unul dintre spațiile didactice reprezentative, din Complexul *Gheorghe Doja*, să poarte numele *Constantin I. Dumitrescu (1936-1980)*.

Text promoțional: *Atitudine în Argeș, Nr. 432*, Pitești, 30 mai-05 iunie 2016

12. NICOLAE N. ERNST

(Vulcan, Braşov, 1 ianuarie 1939 – Curtea de Argeş,
2 ianuarie 2005)

Arhitect, *urbanist*, grafician, funcţionar public.

Calendarul lunii ianuarie înscrie, *sinoptic*, şi de această dată, naşterea mai multor specialişti, apropiaţi *proiectelor* autorului, precum: Ioan Barba (inginer); Benedict Gheorghescu (medic); Sergiu I. Nicolaescu (filolog); Ion Suceavă (general); Victor Vasilescu (agronom). Dar, *istoriografic*, optăm pentru evocarea prietenului nostru, creatorul unor proiecte unicat, Nicolae EENST (1939-2005).

*

*

*

IANUARIE – ÎNCEPUT ŞI SFÂRŞIT DE CAPITOL

La 1 ianuarie 2017, Nicolae Ernst, unul dintre talentaţii arhitecţi români contemporani, ar fi *celebrat* 78 de ani! *Rânduiala* a făcut, însă, ca duminică, 2 ianuarie 2005, să pornească spre *Lumea umbrelor*, ducând cu sine, la vârsta celor şase decenii şi jumătate împlinite, *povara* renumelui. Se odihneşte, acum, în Cimitirul din Curtea de Argeş. Prin urmare, simbolic, luna ianuarie a fost, pentru Nicolae Ernst, *începutul* şi *sfârşitul* capitolului vieţii sale terestre!

S-a născut, aşadar, la 1 ianuarie 1939, în localitatea Vulcan, din judeţul Trei-Scaune, astăzi, judeţul Braşov, dovedind, de

timpuriu, talent pentru *desen, caligrafie, geometrie, arte vizuale*. Înțelegându-i menirea, familia și dascălii școlii gimnaziale l-au îndrumat să urmeze, la București, Liceul de Arhitectură, finalizat cu succes (1956), apoi, Institutul de Arhitectură *Ion Mincu*, seria 1964. Timp de patru ani (1964 – 1968), se exprimă, promițător, la *direcția* specializată din Brașov.

Reuniune colegială: În prim plan, Nicolae Ernst

Familial, optează, însă, pentru stabilirea dincoace de Carpați (1968)! Era etapa când așezarea natală, Vulcan, număra, statistic, 6300 de cetățeni, metropola Brașov avea peste 180 000 de locuitori, iar orașul Pitești, *proclamat* municipiu prin **Legea Nr.2**, din 16 februarie 1968, contura marile platforme industriale *Est, Nord, Sud*, precum și importante cartiere, demografia însumând, aproximativ, 115 000 de rezidenți. *Contextual*, evidențiem integrarea arhitectului Nicolae ERNST în *eșantioanele* redutabililor, veniți, spre Argeș – Muscel, din Bicaz, Brașov, Cisnădie, Onești (1966 – 1970), cărora le datorăm influențe notabile privind evoluția *energeticii, construcțiilor de mașini, chimiei, industriei ușoare, urbanisticii moderne*, pe aceste locuri. Sociologii, istoricii, economiștii, alți analiști ai fenomenului,

acceptă asemenea realitate, reprezentând o nouă *fațetă* a legăturilor permanente dintre provinciile tradiționale autohtone.

Dinamica relevată în 1968, de municipiul Pitești, îl capacitează pe tânărul arhitect, spre beneficiul urbei noastre, dar și al apropiaților săi.

Vreme de un deceniu (1968 – 1977), contribuie la creșterea prestigiului Institutului de Proiectare Argeș, numit, frecvent, Direcția de Sistematizare, Arhitectură și Proiectarea Construcțiilor/*DSAPC*, elaborează documentații pentru edificii reprezentative din Pitești, Curtea de Argeș, Râmnicu Vâlcea, călătorește în Europa, obține premii naționale și continentale, participă la reuniuni tematice, asimilează noutățile domeniului, practicate, mai ales, în Occident, acceptă sugestii colegiale, este *receptiv* la solicitarea forurilor administrative privind conservarea tradițiilor locale și diversificarea *expertizei* acumulate, anterior, de alți profesioniști.

PRIMUL MARE PROIECT DE SUCCES: HOTELUL MUNTENIA II, PITEȘTI

Zona centrală a reședinței Argeșului este dominată, după 1976, prin fizionomia Hotelului *Muntenia II /Turnul*, edificat conform planurilor arhitectului Nicolae Ernst. A fost și rămâne un succes notoriu! Pentru informarea cititorilor, Complexul hotelier *Muntenia* s-a realizat în două etape. Corpul *A/Bara* datează din 20 noiembrie 1970 (inaugurare, primarul Alexandru Popescu), cele șase niveluri, proiectate de Laurian Mina, ridicându-se sub coordonarea șefului șantierului, Ion Amuzescu. Ocupă terenul pe care s-au aflat, tradițional, Hotelul *Splendid*, Restaurantul *Victoria*, Tipografia *Voiculescu*.

București, întâlnire de promoție. Primul din dreapta, Nicolae Ernst

Mult mai renumit este, însă, Corpul B/*Turnul*, având subsol, parter, mezanin și 12 etaje, proiect *emblematic* pentru Nicolae Ernst, elaborat (1974–1975) împreună cu inginerul Eugeniu Dumitrache (rezistență). Investiția de stat, beneficiar, Oficiul de Turism Argeș, director, Ion Coman, s-a executat (1975–1976) prin Trustul de Construcții Argeș, director, Constantin Olteanu (1929–2005), interferat volumului nostru, șeful șantierului, Ion Vasiliu, prezentat, la această rubrică, în săptămâna 27 iunie–3 iulie 2016.

Originalitatea edificiului degajă: siluetă *octogonală*, croită în jurul unui *miez* de beton armat, rezistent la seisme și trepidații stradale; plasarea pe o suprafață strictă (24x24m), obținută prin demolări minimale, între Corpul A, Bulevardul Republicii, Piața Civică *Muntenia*; verticalizare unicat pentru municipiul Pitești. Inaugurat la 30 aprilie 1976 (lider al județului, Ion Dincă), Hotelul *Muntenia II/Turnul* oferea 180 de camere, 350 de locuri, numeroase anexe, terasă superioară circulabilă, cu vizualizare spre toate punctele cardinale, multiple facilități pentru turiștii autohtoni și străini. Sălile de protocol au găzduit vizite la cel mai înalt nivel, din: Bulgaria, Cehoslovacia, Malta, Mongolia, România.

Pitești. Hotelul Muntenia II/Turnul

Spre evocarea memoriei prietenilor noștri, Nicolae Ernst și Ion Vasiliu, *sursele* informale generaliste despre Pitești, *tipografiate* sau *electronice*, prezintă, constant, imaginea acestui hotel, considerat, încă din timpul vieții lor, puncte de interes geografic, rutier, tehnic, arhitectural.

NICOLAE ERNST – ARHITECT ȘEF AL MUNICIPIULUI PITEȘTI

Prin acordarea *statutului* de municipiu (16 februarie 1968), schema reședinței Argeșului prevedea, *expres*, instituirea funcției de *arhitect-șef*, având atribuții speciale privind: extinderea *vetrei* tradiționale *metropolitane*: sistematizarea comunelor *periurbane* Bascov, Bradu, Colibași, Mărăcineni, Ștefănești; regândirea căilor de acces dinspre București, Craiova, Drăgășani, Rânicu Vâlcea, Curtea de Argeș, Câmpulung. După evenimentele din decembrie 1989, așezările conexe vor părăsi această structură, raportată la anul 1968, dar, *plusurile* acumulate, vreme de peste două decenii, au favorizat, printre altele, transformarea localităților Colibași/Mioveni și Ștefănești, în orașe.

Noul *departament* municipal a fost condus, succesiv, un sfert de veac, de cunoscuții arhitecți: Ion V. Popescu (1968–1973); Gheorghe Iliuță (1973–1977); Nicolae Ernst (1977–1993). Este perioada când au intrat în funcțiune mari *capacități productive*, s-au construit principalele cartiere *rezidențiale*, perimetrul central se *definea* după alte criterii, sistemul *radial* terestru era gândit funcțional, urban și rural, pentru aproximativ 200 000 de locuitori. Deciziile majore ale forurilor administrative competente subsumau, obligatoriu: acordul arhitectului – șef municipal; avizul coordonatorului Scitei Generale de Sistematizare Urbană (arhitectul Radu Răuță); acceptul Consiliului Științific, din Institutul de Proiectare Argeș.

Prin urmare, Nicolae Ernst a fost arhitect – șef al municipiului Pitești într-o etapă *cardinală* pentru istoria noastră contemporană (1977 – 1993)! După succesul proiectului său, respectiv Hotel *Muntenia II*, va *gestiona*, de pe treptele superioare ale *podiumului*, cerințe *pluraliste*, emise de reprezentanții *statului*, ai organizațiilor sectoriale și asociațiilor patronale, ori, în vederea recuperării proprietăților individuale. De-a lungul celor 16 ani, concluziile oficiale, semnate de Nicolae Ernst, sunt *parafate*, cu deosebire, prin *girul* primarilor: Valeriu Nicolescu, Manole Bivol, Nicolae Zevedei, Ion Dumitrescu, Tudor Pendiuc.

RECONFIGURAREA CLĂDIRII TEATRULUI DIN PITEȘTI

În memoria colectivă, arhitectul Nicolae Ernst dăinuie, inclusiv pentru elaborarea proiectului modernizării Teatrului *Alexandru Davila* Pitești (1977–1979). Așa cum precizează studiul său preliminar, construcția inițială se ridicase, în 1910–1914, după planurile arhitectului Alexandru Clavel (1877–1916), la sugestia primarului Nicolae Gh. Dumitrescu (1857–1948), fiind folosită, timp de aproape o jumătate de secol, pentru adunări comunale și baie publică.

Ulterior (1952–1955), după schițele conductorului-arhitect Dumitru S. Achimescu (1909–1987), erau modificate structura de

rezistență, fațada, interioarele, iar edificiul se dedica, *exclusivist*, prestațiilor scenice. Dacă în primii ani după instituționalizare (1949–1956), Teatrul din Pitești avea, la sediul principal, numai Secția *Proză*, treptat, activitatea s-a diversificat prin secțiile *Estradă*, *Păpuși*, *Folclor*, ritmicitatea spectacolelor crește vizibil, reprezentațiile dobândesc *anvergură*, numărul actorilor și participanților la diferite manifestări devine tot mai mare. Se impunea, așadar, *reconfigurarea* clădirii tradiționale, proiectarea fiind *adjudecată* de personalitatea evocată, arhitectul Nicolae Ernst, prin intermediul forurilor municipiului Pitești și Direcției de Sistemizare Argeș.

Clădirea Teatrului Alexandru Davila după reconfigurarea din 1977-1979

Comparativ cu *designul* exterior precedent, arhitectul Nicolae Ernst a transformat imobilul Teatrului *Alexandru Davila* Pitești într-o emblemă modernă a reședinței noastre seculare, conferind valențe superioare perimetrului virtual. Totodată, în interior, păstrând stilul clasic al *sălii mari* și *scenei*, a creat noi spații pentru *foaier*, *sala mică* (125 de locuri), *agenție*, *repetiții*, *alveole expoziționale*, *birouri*, *garderobă*. Ambiental, există, astăzi: *Fresca Sud* (orientată spre sediul municipalității, Fântâna muzicală, Galeria de Artă); *Fresca*

Nord (unde s-a amenajat Muzeul Teatrului); *Studio 125* (practic, un nou etaj funcțional).

Concretizarea ideilor arhitectului Nicolae Ernst s-a datorat, în special, c olaborării de excepție cu: șeful șantierului, inginerul Dumitru Gherăsoiu (1933–2016); regizorii Liviu Ciulei și Constantin Dinischiotu; artistului plastic Sorin Ilfoveanu; actorii Ion Foțșă (1925-2012), Constantin Zărnescu (1931-2003), Dumitru–Dem Niculescu (1929-2004); juristul Radu Constantin Baltazar (1937-2018). Primarul municipiului (1974-2004), Valeriu Nicolescu.

STUDIU DE AMPLASAMENT PENTRU ROTONDA GOLEȘTIILOR

După cum este cunoscut, în localitatea Golești, apropiată municipiului Pitești, ființează, convergent conacului tradițional, Muzeul Viticulturii și Pomiculturii din România. *Inventarele* existente au fost completate, în 1988, prin amenajarea *rotondei* militanților progresiști ai secolului XIX, aparținând *familiei paternale*: Radu Golescu/*Banul*; Gheorghe / Iordache Golescu; Ștefan C. Golescu; Nicolae C. Golescu; Radu C. Golescu; Alexandru C. Golescu / *Albu*; Alexandru G. Golescu / *Arăpilă*; medicul Carol Davila și revoluționarul Nicolae Bălcescu. Este vorba despre nouă busturi (0,80m înălțime), executate, din piatră de Viștea (Cluj), la Institutul *Nicolae Grigorescu* București, rector, Vasile Drăguț, prin voluntariatul studenților Clasei/Clasa Paul Vasilescu, inițiativă suprapusă extinderii Memorialului de război Mateiaș (1979-1984), precum și aniversării *Pitești–600* (20 mai 1988).

La rugămintea noastră, arhitectul Nicolae Ernst a realizat: studiul de amplasament al sculpturilor în parcul Conacului Goleștilor; schițele *traveelor* pe care se profilează *chipurile* citate mai sus; motivarea poziționării *rotondei*, față de bustul cărturarului Constantin/Dinicu Golescu, fixat, cu ani în urmă, pe alea principală. Conceptul este

apreciat ca soluție viabilă, conferă luminozitate *mentorilor*, apropiindu-i, simbolic, de vizitatori. Astăzi, sunt transpuși în colecții fotografice, pliante promoționale, filme documentare. Maniera tratării figurative, opțiune a *studenților-diplomați*, renumele celor imortalizați, conceperea rotondei, sunt comparabile cu amenajările tematice de la Blaj și Alba Iulia.

Rotonda Goleștilor (1988)

Dezvelirea *Rotondei* (27 noiembrie 1988) a permis semnatarului acestor paragrafe, având calitatea de președinte al Comitetului Județean pentru Cultură Argeș, să adreseze mulțumiri publice *plasticienilor*, arhitectului Nicolae Ernst, istoricilor Vasile Novac, Iulian Ilie – Rizea, Sebastian Tudor, rectorului Vasile Drăguț, actorilor ce au întruchipat *pașoptiștii*, constructorilor Șantierului Valea Mare (Ștefănești), implicați în finalizarea demersului prezentat. Concluziv, *Aleea personalităților* din Câmpulung și *Rotonda Goleștilor* sunt, în egală măsură, atracții turistice, repere existențialiste, locuri de *reverie*, favorabile cunoașterii unor valoroși predecesori.

NICOLAE ERNST ȘI SIMFONIA LALELELOR

Una dintre *cărțile de vizită* pentru municipiul Pitești este Expoziția dendro-floricolă *Simfonia lalelelor*, organizată anual, prima ediție desfășurându-se în *foaiorul* Casei Sindicatelor (6–9 mai 1978). Inițiativa, datorată inginerului Ilarie Isac, doctor în științe agricole, directorul Institutului de Pomicultură Mărăcineni, a presupus eforturi *graduate* permanente din partea *experților* Administrației Serelor și Parcurilor Pitești, conducerii Primăriei Pitești, altor factori cooperanți.

Kragujevac (Serbia), 21 octombrie 1982. De la stânga, spre dreapta: Nicolae Ernst, Manole Bivol, -, -, Gheorghe Borțea, Octavian Ciobanu.

În istoria *Simfoniei*, arhitectul Nicolae Ernst ocupă un loc binemeritat! Devenise, așa cum s-a precizat mai sus (1977), coordonatorul Serviciului municipal de profil, atribuții exercitate, cu pasiune și rigoare, până spre mijlocul anului 1993. Cooptat în comandamentul reuniunii, a conceput, de fiecare dată, grafica *mijloacelor vizuale*, intersectate promovării primelor 16 ediții ale *Simfoniei*, respectiv: efigie, afișe, panouri stradale, invitații, programe, diplome, plachete, trofee. Varietatea schițelor rămâne proverbială, panoplia *motivează* sensuri estetice, formative, inclusiv *ecologice*, culorile nuanțează deductibilități, iar dimensiunile uzitate sunt pretabile arhivării.

Detalii relevante, suprapuse contribuției sale la perenitatea acestei manifestări, regăsim în volumele autorului Mircea Pungoci, multă vreme inginer – șef al Domeniului Public Pitești, participant la pregătirea și derularea tuturor edițiilor. Muzeul *Simfoniei* va *etala*, ca piese fundamentale, *exponate* purtând *sigla* arhitectului – șef Nicolae Ernst, ceea ce reprezintă deja, pagini de istorie recentă, elogii, din partea unor confrăți care l-au stimat și respectat ca atare!

PROIECT NEFINALIZAT: MONUMENTUL REPREZENTATIV AL EROILOR DIN PITEȘTI

La 20 mai 1988, reședința Argeșului consemna *șase secole* de la prima atestare documentară scrisă, *hrisovul* purtând *nimbul* voievodului Țării Românești, Mircea cel Bătrân (1386–1418). Programul aniversar, conturat (1979), de cel care vă relatează, având calitatea de viceprimar, se referea, distinct, la posibilitatea edificării monumentului reprezentativ al eroilor din Pitești. Conveneam, cu arhitectul – șef, Nicolae Ernst, asupra unui loc special: *triunghiul* format, urbanistic, prin unirea Bulevardului *Eroilor* cu Strada *Stadionului*, astăzi, *Nicolae Dobrin*. Ideea, acceptată, în principiu, de superiori, este și acum un proiect nefinalizat!

Cu toate că, din 1988, au trecut aproape trei decenii, planurile elaborate de arhitectul Nicolae Ernst își păstrează valabilitate! Preconiza un obelisc, așadar, pe verticală, având elemente colaterale,

întregul ansamblu comemorativ *rezonând* atât cu panoramarea spre zona centrală, cât, mai ales, prin *cardinalitate* cu Cimitirul Eroilor, plasat adiacent (1920). Diferența de nivel permite amenajarea, la demisol, a unui punct muzeal, etalând, printre altele, urne cu pământ din așezările interne și externe, unde s-au remarcat, prin lupte, ostașii municipiului. Cauza pentru *Monumentul din triumphi*, obiectiv patriotic, aflat, mai multă vreme, pe *masa de lucru* a prietenului nostru, Nicolae Ernst, se poate relansa, *decident*, prin subscripție publică, onorând, astfel, *Centenarul Marii Uniri* (1918–2018). Precizăm faptul că, reamplasarea, într-o poziție mult mai favorabilă a monumentelor dedicate eroilor din fostele comune Prundu și Găvana, localități integrate, postbelic, reședinței Argeșului, s-a făcut, în 1982-1983, tot după proiectele arhitectului – șef, Nicolae Ernst, primar (1982-1986), Manole Bivol (1934-2013).

În 1993, prietenul nostru se desparte de municipalitatea Pitești, deschide un atelier privat la Curtea de Argeș, temporar fiind și salariatul Inspectoratului Județean pentru Cultură (1995–1997).

NOMINALIZĂRI ANTUME ȘI POSTUME ÎN CRONICA URBEI

Bibliografia României cuprinde numeroase titluri referitoare la Pitești, multe dintre cele apărute după 1970 amintind, onorant, numele arhitectului Nicolae Ernst. Bunăoară, împreună cu juristul Silvestru D. Voinescu și profesorul Paul Dicu, ori alături de alți colaboratori, identificați prin descifrarea casetelor tehnice, l-am nominalizat, distinct, în volumele: Pitești 600–Memento (1983), paginile 153, 157; Pitești.Ghid de oraș (1985), paginile 56, 94; Pitești. Studii și comunicări (1986), pagina 324; Istoria municipiului Pitești (1988), pagina 309; Pitești. Tradiție și contemporaneitate (2008), pagina 230; Pitești 620 – Memento (2008), paginile 229, 236, 237.

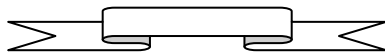
Reprezentativ este textul din Enciclopedia Argeșului și Muscelului, II (2010), variantă electronică (pagina 82), aprecierea esențializată, referitoare la arhitectul Nicolae ERNST, fiind semnată,

redacțional, de arhitectul Alexandru Muțescu (A.I.M.). Este listat, totodată, alături de soția sa, arhitecta Emilia Ernst, și de fratele acesteia, arhitectul Pompiliu Soare. Spiritul familial a fost benefic Cetății! Sunt speranțe privind realizarea unui dicționar, consacrat, special, arhitecților și constructorilor din Argeș-Muscel!

Competențele arhitectului Nicolae Ernst s-au manifestat antum, în breaslă, prin intermediul Uniunii Arhitecților din România (1964 – 2005), filialele Brașov, apoi, Pitești, și Ordinul Arhitecților din România, Filiala teritorială Argeș (2001 – 2005), președinte actual, arhitectul Eugeniu Ivănescu, secretar executiv, Iuliana Liliana Coroș. Postum, este identificat în Registrul Urbaniștilor din România.

Pentru Pitești-630 (2018), sugerăm Consiliului Local și Primăriei Pitești fixarea unor plăci de marmură pe fațada clădirilor edificate după proiectele arhitectului Nicolae Ernst, având consemnări adecvate. Vom perpetua, astfel, numele cunoscutului intelectual, care, prin realizările sale, a înnobilat finalul secolului XX. Inițiativa, având ca suport reglementări legislative în domeniu, se poate generaliza!

Text promoțional: *Atitudine în Argeș, Nr. 450*, Pitești, 16-22 ianuarie 2017

13. IOAN GH. FOCȘA

(Peceneaga, Tulcea, 14 februarie 1925 – Pitești, Argeș,
11 ianuarie 2012)

Actor, literat, publicist, memorialist,
regizor, colecționar, donator comunitar.

Prin noua conexiune, calendarul lunii *februarie* nominalizează, *sinoptic*, nașterea și altor specialiști, apropiați *proiectelor* autorului, precum: Teodor Bachide (înalț funcționar public); Gheorghe Chiriță (universitar); Dumitru Gherăsoiu (inginer); Alexandru Th. Ionescu (profesor); Ion Moiescu (medic); Emanoil Popescu (dirijor); Dumitru Udrescu (institutor). Dar, istoriografic, optăm pentru evocarea prietenului nostru, enciclopedistul Ion/Ioan Gh. FOCȘA (1925-2012)

*

*

*

ÎN STUDIOURILE ACADEMIEI REGALE DE ARTĂ

Cunoscutul Ion/ Ioan Gh. F Focșă, născut la 14 februarie 1925, era originar din comuna Peceneaga, județul Tulcea. În relatările sale ne orienta, *geografic*, pe Dunărea Veche, la granița cu județul Brăila (traseul Măcin-Dăeni), iar nu în sudul județului Constanța, unde, o altă așezare Peceneaga este aferentă Podișului *Negru Vodă* și vecinătăților orașului Mangalia. Ambele fac parte, ancestral, din Dobrogea tradițională!

*Teatrul Alexandru Davila Pitești (1967). Actorul Ion/Ioan Focșa în spectacolul Sfântu` Mitică Blajinul, de Aurel Baranga.
Sus (de la stânga spre dreapta): Marin Alexandrescu,
Sorin Gheorghiu, Adrian Grigoriu, Constantin Zărnescu.*

Insistând asupra locurilor natale, vorbea, pasional, despre copilărie, natura specifică satelor fluviale, reuniunile periodice, organizate prin bunăvoința școlii gimnaziale, primăriei, bisericii ortodoxe, căminului cultural, la care participa frecvent, proiectele vizând reevaluarea postbelică a sistemului economic regional.

Acolo, în Tulcea, Peceneaga lui Ion Focșa reliefa, statistic, spre finalul participării României la Primul Război Mondial (1916-1918), demografie inferioară etapelor precedente! Motivația suprapunea, evident, numărul mare de oșteni, căzuți eroic pe fronturile din Dobrogea (1916) și Moldova (1917), în luptele cu

armata *Puterilor Centrale*. Simbolic, faptele acelor militari sunt așezate, perpetuu, la temelia unirii tuturor provinciilor autohtone, concept devenit realitate în 1918. Dar, istoria s-a repetat în vremea celui de Al Doilea Război Mondial, atât pe durata ofensivei estice (1941-1944), apoi, vestice (1944-1945). Ca urmare, atunci când actorul Ion Focșa ajungea la Peceneaga, se oprea, evlavios, în fața Monumentului eroilor, pe care sunt dăltuite numele mai multor membri ai *genealogiei* proprii, vecinilor, cunoscuților, colegilor de generație. Mental și profesional, a *developat* permanent sentimente patriotice viguroase, izvorâte inclusiv din asemenea realități comunitare.

Pitești (1979). Actorii Ion Focșa și Petre Dumitrescu, pregătind un nou spectacol de teatru.

La 13 ani, Ion Focșa a vizionat, după cum ne povestea în 1999, primul spectacol de teatru, piesa fiind jucată pe o scenă

improvizată, din incinta școlii Peceneaga, iar interpreții erau cadre didactice. Atunci, prin 1938, replicile dascălilor, spuse convingător, l-au acaparat psihologic, intenția aderării adolescentului la trupe de teatru devenind câștigătoare! Peste puțină vreme (1941), abandonează climatul provincial și ajunge, sub oblăduirea fratelui său mai mare, în Capitală, unde, concomitent cu frecventarea Liceului *Dimitrie Cantemir*, a urmat Academia Regală de Muzică și Artă Dramatică.

Referindu-se la această perioadă, Ion Foțșă perora despre șansa repartizării în *Clasa* renumiților actori Ion Manolescu și Alice Voinescu, măiestria *corifeilor* imprimându-i noblețea viitoarei profesii! Primordială a fost pecetea lui Ion Manolescu (1881-1959), care, la rândul său, provenea din Școala legendarului Constantin Nottara (1859-1935). Artist al Poporului, Ion Manolescu a oferit *studentului* Ion Foțșă mostre inegalabile, în roluri antologice din piesele *Strigoii*, *Cadavrul viu*, *Hamlet*, *Richard III*, *Suflete tari*, fizionomii conservate existențialist și de prietenul nostru, sărbătorit astăzi.

Vreme de un deceniu (1945-1955), actorul Ion Foțșă apare pe afișele mai multor spectacole bucureștene, prezentate la: Teatrul Național, debut prin interpretarea rolului *Biliargiul (Asta-i ciudat)*, de Miron Radu Paraschivescu, regizor, Tudor Mușatescu); Studioul *Dina Cocea*; teatrele *Muncă și Voie Bună*, *Constantin Nottara*, *Tineretului*; *Comedia*. Apoi, trei stagiuni (1955-1958) îl regăsim la Galați, dimensionând, alături de alți entuziaști, instituția dramatică urbană.

CONSACRARE LA TEATRUL ALEXANDRU DAVILA PITEȘTI

Din 1958, până la începutul anului 2012 (peste o jumătate de secol), personalitatea nominalizată s-a contopit cu spiritualitatea zonei Argeș-Muscel, *catifelând* evoluția parametrilor scenei piteștene. Instituția, numită inițial Teatrul Comunal Pitești (1914-1948), apoi, Teatrul Muncitoresc (1948-1949), respectiv Teatrul de

Stat (1949-1958), folosea edificiul inaugurat cu piesa *O noapte furtunoasă*, autor, Ion Luca Caragiale, în prestația artiștilor Teatrului Național București (1914).

La data când Ion Focea s-a transferat la Pitești (1 septembrie 1958), așezământul cultural devenise Teatrul *Alexandru Davila* (30 mai 1958), eponimia amintind, și astăzi, personalitatea dramaturgului citat (Golești, Muscel, 12 februarie 1862 – București, 19 octombrie 1929), fiul doctorului Carol Davila (1828-1844). Se remarcase datorită scrierii capodoperei *Vlaicu Vodă* (1902), acțiunea petrecându-se, prevalent, la Curtea de Argeș.

Volumul I

Volumul II

Volumul III

Primul său rol, interpretat la Pitești (21 ianuarie 1959), *Murmski*, din piesa *Nunta lui Krecinski*, de Suhovo Kobâlin (clasic rus), regizor, Ovidiu Georgescu (stagiunea 1858-1859), iar ultimul, Gheorghe Orleanu, din spectacolul *Lichidarea*, de Paul Everac, regia autorului (stagiunea 2003-2004). În acest interval (1958-2004), actorul Ion Focea a fost preferat, regizoral, la Pitești, pentru aproximativ 100 de roluri principale.

Totodată, adăugăm partiturile jucate pe scenele din București și Galați, ori cinematografic, sau radiofonic, ceea ce ridică numărul ipostazelor la peste 300! Recordul este foarte greu de egalat!

Interogându-l, asupra selectării, din atare panoplie, a primelor zece roluri, Ion Focșa stabilea următoarea ierarhizare: *Sir Toby* (*Noaptea regilor*, William Shakespeare); *Matei Millo* (*Căruța cu paiate*, Mircea Ștefănescu); *Willy Loman* (*Moartea unui comis voiajor*, Arthur Miller); *Chirică* (*Omul cu mârtoaga*, Gheorghe Ciprian); *Carandâșev* (*Fata fără zestre*, Alexandr Nikolaevici Ostrovski); *Mitică* (*Sfântu` Mitică Blajinul*, Aurel Baranga); *Ion Eliade* (*Bălcescu*, Camil Petrescu); *Procopie* (*Papa se lustruiește*, Spiros Melas); *Logofătul Trotușan* (*Viforul*, Barbu Ștefănescu Delavrancea); *Stroe Vâlceanu* (*Confrații*, Gib Mihăescu).

În câteva dintre acestea, partener de scenă i-a fost actrița Ileana Focșa, căsătoria lor având vechimea stagiunilor din Capitală, iar debutul *tandemului* consumându-se prin configurația piesei ”Poarta” (autor, Paul Everac), premieră absolută la Pitești (1 mai 1959). Ca urmare, mulți spectatori veneau, *special*, la Teatrul *Alexandru Davila*, din Reședința Argeșului, pentru a urmări ”jocul soților Ion și Ileana Focșa”, admirația determinând aplauze prelungite, ridicări repetate de cortină, multe flori!

Carierea actricească a prietenului nostru listează, cu succes, roluri importante în filmele: *Nepoții gornistului* (1953); *Răsare soarele* (1954); *Desfășurarea* (1955); *Povestea Unirii* (1979); ultima peliculă conferind actorului Ion Focșa posibilitatea relevării calităților prim-ministrului Mihail Kogălniceanu (1817-1891), colaborator devotat al principelui Alexandru Ioan Cuza (1820-1873).

ION/IOAN FOCȘA – PUBLICIST ȘI PEDAGOG

Format la Școala postbelică a *teatrologiei* din București, personalitatea actorului Ion Focșa se va exprima, în Pitești, pe multiple paliere. Foarte important, pentru cultura națională, rămâne conținutul paginilor tipărite, care amplifică mentalitatea sa privind scopul dramaturgiei majore și interpretării scenice vivante.

Radiografierea sensurilor meseriei transpare, în special, din trilogia *Ghinionul a fost norocul meu* (1999, 2007, 2010), totalizând peste 1 000 de pagini și iconografie consistentă. Un loc aparte ocupă

scrisorile primite de Ion și Ileana Focșa, din partea marilor actori români, dramaturgi, regizori, scenografi, critici de artă, nume care au dominat perioada 1960-2010.

Adăugăm participările sale frecvente la reuniuni publice, acordarea de interviuri, înregistrările radio, secvențele televizate, celelalte abordări *media*, interne și continentale. Sărbătoritul a fost *partizantul* dialogului constructiv, purtat cu persoane având vârste, profesii sau convingeri diferite, uneori total opuse doctrinar.

Un aspect mai puțin cunoscut! Ion Focșa rămâne este fondatorul *Clasei Regie Teatru*, din cadrul Școlii Populare de Artă Pitești, șeful primei promoții fiind managerul cultural Valeriu Dobrin, regăsit în paginile precedente. Cele două figuri nominalizate vor colabora în beneficiul redimensionării, cu deosebire după 1970, a mișcării teatrale de amatori, municipiul Pitești fiind, atunci, un *pol* național.

*Teatrul Alexandru Davila Pitești. Reuniune tematică, 3 martie 1981.
De la stânga spre dreapta: Petre Popa, Ion Zamfirescu, Ion Focșa, Constantin Zărnescu. Sala Studio 125.*

Actorului Ion Focșa îi datorăm, de asemenea, amenajarea muzeului din incinta Teatrului *Alexandru Davila* Pitești. Proiectul, gândit alături de actorii Petre Dumitrescu și Marin Alexandrescu, s-a finalizat la 3 m artie 1981, i naugurarea completând programul Reuniunii Studiourilor de Teatru din România (Ediția a II-a). Directorul instituției era Constantin Zărnescu (1931-2003), prezentat lectorilor noștri în săptămâna 11-17 iulie 2016.

*Pitești, scena teatrului Alexandru Davila (1962).
De la stânga spre dreapta: Dumitru/Dem Niculescu, Eugenia Laza,
Ion Focșa (spectacolul Febre, de Horia Lovinescu).*

Expoziția permanentă, funcțională în *Fresca Nord*, lucrarea murală de mari dimensiuni, opera pictorului Sorin Ilfoveanu, cuprinde: documente istorice; costume, purtate pe scena din Pitești de celebrii actori Alexandru Critico, Gheorghe Leahu, Ion Manta, Colea Răutu, George Vraca; recuzită; fotografii; afișe; programe; facsimile; memorii. Demonstrează continuitatea dramaturgiei scenice în Argeș-Muscel, atestată, la Pitești, încă din 1829, parte componentă a portofoliilor moderne și contemporane. În 1981, realizările de la Pitești au fost considerate reprezentative pentru România, prospectele

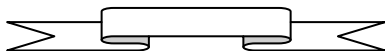
actualizându-se, constant, pe timpul activității actorului Ion Focșa. Sugerăm conducerii Teatrului *Alexandru Davila* Pitești, relansarea preocupărilor de atare factură onorând, instituțional, *Anul Centenar* (1918-2018).

CONSEMNAREA INTELECTUALULUI ION/IOAN FOCȘA ÎN ISTORIA CETĂȚII

Receptând valoarea preocupărilor actorului Ion Focșa, analiștii domeniului l-au nominalizat, frecvent, în paginile consacrate acestor locuri. Ca dovadă, tomurile intitulate *Pitești. Memento* (1983, 2008), *Pitești. Ghid de oraș* (1985), *Pitești. Pagini de istorie* (1986), *Istoria municipiului Pitești* (1988), *Pitești. Tradiție și contemporaneitate* (2008), *Memorialul de război Mateiaș* (2009), *Interviuri nonconformiste de pe patru continente* (2015), evidențiază contribuția prietenului nostru la diversificarea repertorială a Teatrului *Alexandru Davila* Pitești, descifrarea roului formativ al creației populare, transferarea sensurilor culturii naționale spre cuantificări continentale. La 21 mai 1995, Ion Focșa a fost gratulat cu titlul de *Cetățean de Onoare* al Municipiului Pitești.

Portretul postum, dedicat omului de cultură Ion Focșa, ne conferă posibilitatea să reamintim implicarea sa redacțională, până spre finalul anului 2011, în elaborarea *Enciclopediei Argeșului și Muscelului*, atribuții continuate, apoi, de bunul său prieten, actorul Petre Dumitrescu (*P.A.D.*) Cu generozitatea cunoscută, soții Ion și Ileana Focșa au donat Muzeului Județean Argeș o parte din biblioteca familială, seturi de afișe, numeroase fotografii, diverse obiecte personale, amintind legăturile lor plurivalente cu lumea mirifică a teatrului universal. Vă mulțumim! Omagiile noastre sunt sincere!

Text promoțional: *Atitudine în Argeș, Nr. 508*, Pitești, 12-18 februarie 2018

14. CONSTANTIN ION GH. FULGEANU

(Pitești, Argeș, 14 martie 1933 – Pitești, Argeș, 26 august 2005)

Profesor, *Limba și literatura română*, cercetător științific, publicist, colecționar, formator de talente.

Calendarul lunii *martie* înscrie, *sinoptic*, nașterea mai multor specialiști, apropiați *proiectelor* autorului, precum: Dan Theodor Acioabăniței (actor); Eugenia Andrei (profesoară); Florin Anghel (literat); Marin M. Braniște (teolog); Ion Hurdubețiu (germanist); Maria Muțescu (arhitectă); Mihai Șerp (publicist). Dar, *istoriografic*, optăm pentru evocarea prietenului nostru, filologul Constantin Ion Gh. FULGEANU (1933-2005).

*

*

*

GENEALOGIE TRADIȚIONALĂ

Mărți, 14 martie 2017, unul dintre cunoscuții profesori, dedicat, vocațional, aproape o jumătate de secol, diversificării rolului formativ al învățământului național, Constantin Fulgeanu, ar fi împlinit 84 de ani! Dar, *Atotputernicul* îl chema, spre *Ceruri*, vineri, 26 august 2005, odihnindu-se, acum, în Cimitirul *Sfântul Gheorghe*, din reședința Argeșului. Existența sa pământească (1933-2005) suprapune, după cum vom observa, preocupări semnificative,

relatările oferind cititorilor posibilitatea selectării unor importante *cuantificări* citadine.

Documentar, viitorul dascăl, Constantin Fulgeanu s-a născut la Pitești (14 martie 1933), consolidând, treptat, genealogia familiei, având *sorginte* musceleană (Conțești, Davidești, Racovița). Tatăl său, Gheorghe C. Fulgeanu (1900-1983), stabilit în comuna Găvana, integrată orașului Pitești, prin **Legea Nr. 499**, din 15 iunie 1946, a fost, multă vreme, maistru tăbăcar, apoi, asociat la Fabrica de Încălțăminte *Constantin și Ionel Dumitrescu*, productivă după 1921. Gospodăria *Fulgeanu*, aflată și acum în același loc, este un reper distinct al perimetrului adiacent.

Informal, statistica oficială, datată 10 septembrie 1941, notifică, pentru comuna Găvana, pe lângă unitatea deja amintită, Fabrica *Textila Românească* (1914), tăbăcăriile patronilor Constantin Petrescu, Ion Ionescu, Lică Petrescu, Ion I. Ionescu, Valeriu I. Ionescu, alte firme particulare, totalizând aproape 800 de salariați, mulți domiciliind în Pitești. După etatizările din 11 iunie 1948, ori anii imediat următori, fosta comună Găvana se transforma, prin amplitudinea *investițiilor cincinale*, în Platforma Industrială *Pitești-Nord*, precum și în cel mai mare cartier comunitar.

Adaptându-se climatului economico-social, propriu etapelor amintite, Gheorghe și Firica Fulgeanu s-au preocupat, insistent, de educația celor patru copii ai lor: Victor Gh. Fulgeanu (1927-1976), tehnician constructor, având contribuții directe la reclădirea localității Vedea (sediul raional); Maria Gh. Fulgeanu (1929-2011); Ion Gh. Fulgeanu (1931-1999), profesor de matematică, nominalizat în *analele* mai multor școli din Argeș; Constantin Fulgeanu, onorat prin acest medalion tematic. Au *translat*, pentru deceniile următoare, *efigia* familiei tradiționale!

ELEVUL FULGEANU GH. ION CONSTANTIN ÎN BĂNCILE LICEULUI FANION DIN PITEȘTI

După absolvirea claselor primare și secundare, urmate la instituții aflate în vecinătatea *casei părintești*, Constantin Fulgeanu

devenea elevul Școlii Medii de Băieți Nr. 1 Pitești, numită, ulterior, *Nicolae Bălcescu*, eponimie acordată conform **Ordinului Nr. 2053**, din 21 octombrie 1957, emitent, Ministerul Învățământului București. Sunt *titulaturi* folosite, temporar, de actualul Colegiu *Ion C. Brătianu* Pitești. Intra, așadar, pe sub *arcada* unității didactice *fanion* a județului Argeș, cunoscută, succesiv, prin denumirile: Gimnaziul Clasic (1866-1894); Liceul de Băieți (1894-1898); Liceul *Ion C. Brătianu* (1898-1947).

Pitești. Clădirea Colegiului Ion C. Brătianu, construită în 1897-1899, director, Nicolae Dumitrscu

Etapa când prietenul nostru frecventează această instituție (1948-1952) a fost concludentă pentru redimensionarea sistemului educațional autohton. Se va *consuma*, astfel, *experimental*, primul *ciclu școlar*, organizat pe baza prevederilor **Legii pentru Reforma Învățământului**, adoptată de Marea Adunare Națională a Republicii Populare Române (3 august 1948). Dintre noile reglementări, *convergente* deveneau: unificarea și laicizarea activităților didactice; fixarea duratei studiilor medii la 11 clase; posibilitatea înființării secțiilor serale; reconversia bacalaureatului în examen de absolvire;

introducerea aceluși *consiliului pedagogic*, privind orientarea absolvenților spre facultate.

Asemenea *direcționări*, aplicate inclusiv la Școala Medie de Băieți Nr. 1 Pitești, începând cu *exercițiul* 1948-1949, erau parcurse, cu succese notabile, inițial, de 12 *clase paralele*, totalizând 550 de elevi. Printre ei s-a distins, fără echivoc, Constantin Fulgeanu. Ca dovadă, notele obținute în cei patru ani de studiu (VIII-XI), dar și la *examenul maturității*, au motivat primirea recomandării oportune frecventării cursurilor universitare.

După cum ne mărturisea cu sinceritate, adolescența liceală din Pitești a fost marcată *pozitiv*, pentru generația sa, de prestațiile directorului Ion Steriopol (*Limba franceză*) și a celorlalți profesori, cu deosebire: Gheorghe Aman (*Limba română*); Preda Ionescu (*Limba latină*), Iulian Matei (*Istorie*); Emil Morțun (*Matematică*); Gheorghe Toma (*Geografie*); Florin Cosmescu (*Fizică*); Titu Păuna (*Științe naturale*); Tache Sâmbotin (*Muzică*); Ștefan Aricescu (*Educație fizică*). Marea majoritate au devenit *clasici* ai acestui *edificiu intelectual*, iar prestigiul lor va fi *cultivat*, cu precădere, prin *ținuta publică* a promoției 1948-1952.

STUDENT AL UNIVERSITĂȚII DIN BUCUREȘTI

Pasiunea pentru literatură, exersarea anumitor genuri narative, curiozitatea descifrării documentelor cronicărești, l-au determinat pe absolventul Constantin Fulgeanu să opteze, fără variantă subsidiară, pentru Facultatea de Filologie din Capitală. Instituția devenise unul dintre *pilonii* Universității București, numită, atunci, *Constantin I. Parhon*, modalitate ce *reverbera* meritele savantului endocrinolog, originar din Câmpulung (Muscel).

Tradiția specializării, selectate de prietenul nostru, era, în 1952, aproape *seculară*! La 30 octombrie 1863, luase ființă, prin *Decretul* principelui Alexandru Ioan Cuza, Școala Superioară de Litere, iar, peste aproximativ un an (4/16 iulie 1864), se organiza Universitatea din București, având trei facultăți: *Litere-Filosofie*,

Drept, Științe, rector fondator, juristul Gheorghe Costa-Foru (1821-1876).

Succesul admiterii piteșteanului Constantin Fulgeanu la Filologie a fost pe măsura dorinței și eforturilor exprimate, constant, de-a lungul claselor liceale, ori a proiectelor, complementare idealurilor *filtrate* intuitiv. Devenea coleg de generație, pentru cinci ani (1952-1957) cu viitorii universitari Sorin Alexandrescu, Ion Diaconescu, Eugen Simion, audiind, împreună, prelegerile unor personalități ale *academismului*, precum: Boris Cazacu, George Călinescu, Ion Coteanu, Zoe Dumitrescu-Bușulenga, Alexandru Graur, Iorgu Iordan, George Macovescu, Dumitru Micu, Alexandru Rosetti, Tudor Vianu. Renumele unei asemenea *galerii* profesionale, dar și exigența conducătorilor de seminarii, au stimulat frecventarea bibliotecilor reprezentative ale Capitalei, participarea la reuniuni științifice, pregătirea documentării pentru *teza de licență*, notificată maximal. Este contextul când ne-am cunoscut personal, intersectând amplele spații din strada *Edgard Quinet*, unde funcționa inclusiv Facultatea de Istorie, etajele superioare având acces spre Facultatea de Geografie și *balconul* devenit celebru în 1989-1990.

După promovarea *Examenului de Stat* și acordarea calității intitulate *diplomat în filologie*, se va consacra (1958) profesoratului. Revenit la Pitești, Secția Regională *Învățământ-Cultură*, coordonată, atunci, de viitorul director ministerial, Ion Radu, doctor în pedagogie, i-a încredințat tânărului dascăl, Constantin Fulgeanu, conducerea Casei Pionierilor din reședința Argeșului, responsabilitate exercitată patru ani (1958-1962).

Preocupările educative, gândite special pentru elevii claselor III-VII, datau, în România postbelică, din aprilie 1949, fiind complementare conținutului *Legii învățământului* (3 august 1948) și criteriilor organizaționale pentru tineret (21 martie 1949). O bună parte dintre activitățile instructive, specifice vârstei amintite, se desfășurau *extrașcolar*, fiind intermediare, pentru mediul urban, de casele pionierilor. În Pitești, asemenea instituție s-a deschis la 23 august 1954, momentul festiv amintind sărbătorirea primului deceniu al Eliberării (23 August 1944).

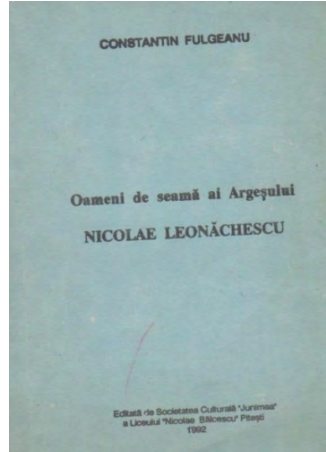
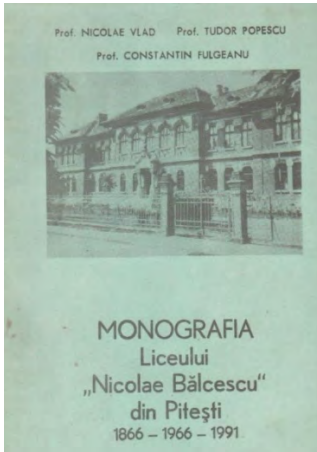

Pitești. Casa pionierilor (1962), astăzi, Clubul Copiilor (strada Trivale).

Datorită sporirii numărului copiilor, atrași spre *cercurile* Casei Pionierilor (anterior, sediul Camerei de Comerț Pitești), spațiile erau, în 1960, insuficiente. Ca urmare, obținerea altei *locații* se transforma în provocarea majoră a directorului Constantin Fulgeanu. Insistențele au avut succes! În 1962, Casa Pionierilor Pitești obținea, din partea Sectorului Silvic (inspector-șef, inginerul Teodor Șerb), edificiul unde funcționează, acum, Clubul Copiilor (strada *Trivale*), *negocierea* purtând semnătura primarului de atunci (1956-1964), Marin Gh. Teodorescu (1910-1979).

NOBLEȚEA DĂRUIRII PROFESIONALE

În toamna anului 1962, Constantin Fulgeanu devenea titularul Liceului *Nicolae Bălcescu* Pitești, instituție școlară *etalon* pentru Argeș, finalizată anterior, așadar, ca elev (1952). *Fotoliul* directoral era ocupat, din 1958, de istoricul Nicolae Vlad, iar în Cămară, a regăsit, după un deceniu (1952-1962), parțial, foștii săi profesori, nominalizați mai sus, dar și colegi aparținând noilor generații. Va rămâne profund atașat acestui spațiu elevat, propice exprimării și dăruirii educaționale, până la finalul carierei (1996).

Din *eșantionul* profesoral, venit la catedrele Liceului *Nicolae Bălcescu* în 1962, Constantin Fulgeanu ne vorbea despre: Marian Georgescu (*Limba română*); Veronica Tamaș (*Istorie*); Nicolae Mitulescu (*Geografie*); Ilie Ionescu (*Matematică*); Cornel Corciu (*Educație fizică*). Împreună cu *seniorii tradiționaliști*, au format *echipa redutabililor*, plasarea rezultatelor la *învățătură*, obținute de elevi, regăsindu-se, frecvent, pe *podiumul* național: olimpiade, bacalaureat, admitere la facultate, competiții sportive și artistice, voluntariat.

Asemenea succese au contopit inclusiv pasiunea și eforturile profesorului Constantin Fulgeanu, remarcat public datorită unor valoroase inițiative didactice, menite să *catalizeze* interesul tinerilor pentru studierea Limbii române, Literaturii autohtone sau universale, ori în scopul stimulării *creației juvenile*. Din atare perspectivă, amintim editarea revistei școlare *Mlădițe* (1966-1971), primele numere fiind consacrate aniversării *Centenarului* instituției (22 mai 1966). Apoi, în 1971, făcea parte din *statul major* al umaniștilor liceului, care au relansat tradițiile Societății literare *Junimea* (1897) și revistei cu același *generic* (1908), noua serie a publicației obținând Premiul I pe țară (1981). Totodată, Constantin Fulgeanu este fondatorul Cenaclului literar și al Cabinetului de Limbă română *Ion*

Minulescu, existente, peste decenii, în actualul Colegiu *Ion C. Brătianu* Pitești.

După 1990, era ales secretarul *Ligii Culturale pentru Unitatea Românilor de Pretutindenii, Filiala Argeș*, acordându-i-se, în același timp, calitatea de *mentor* al practicii studenților Universității Pitești și responsabilitatea Muzeului Școlar, pentru amenajarea căruia a trudit, împreună cu fostul său diriginte, Marin Manu Bădescu (*Limba română*), 20 de ani!

Convingător, profesorul Constantin Fulgeanu a susținut revenirea instituției la eponimia *Ion C. Brătianu*, idee concretizată prin **Ordinul ministerial Nr. 3455**, din 26 februarie 1997 (*Colegiul Liceal*), transformat, inclusiv după insistențe personale, pe timpul vizitei președintelui României Emil Constantinescu (21 mai 1997), fost elev al școlii, în *Colegiul Național (Ordinul Ministerului Educației Naționale Nr. 4105*, din 16 iunie 1997), directoare, Cornelia Domnișoru (*Istorie*).

MONOGRAFIST, CRITIC LITERAR, FORMATOR DE OPINIE

Pentru onorarea *Centenarului* amintit (director, Nicolae Mitulescu), profesorii Nicolae Vlad (*Istorie*) și Tudor Popescu (*Limba latină*) au scris **Monografia Liceului „Nicolae Bălcescu” din Pitești (1866-1966)**. Cartea, având 148 de pagini, (text și fotografii), tipărită la Întreprinderea Poligrafică Sibiu (5 000 de exemplare), rămâne, *istoriografic*, prima analiză postbelică, referitoare la o entitate didactică reprezentativă din Argeș-Muscel. Modelul a fost urmat, succesiv, de liceele teoretice: *Alexandru Odobescu*; *Zinca Golescu*; *Vlaicu Vodă*; *Dinicu Golescu*. Forma prezentării și conținutul acestor volume s-au *pliat* sensurilor ideologice ale timpului.

În 1991, Liceul *Nicolae Bălcescu* din Pitești (director, Nicolae Voica, matematician), consemna 125 de ani de la fundare gimnazială, reeditarea **Monografiei**, interferată evenimentului, fiind opera profesorului Constantin Fulgeanu. Practic, textul general s-a

revizuit și îmbunătățit, informațiile sunt generoase, concluziile referitoare la perioada 1966-1991 au densitate echilibrată, maniera stilistică este revigorată, normalizările surprind configurații documentare, utilitatea inițiativei personale denotă consistența sentimentelor autorului față de instituția care l-a consacrat. Cartea s-a editat în Pitești (1992). Are 176 de pagini.

Pregătirea cotidiană pentru *oficierea* lecțiilor la peste 30 de serii liceale (1962-1996), a conferit prietenului nostru, Constantin Fulgeanu, posibilitatea să *interogheze*, simbolic, autorii cuprinși în *programele analitice*, dar și alți creatori de literatură, formulând, uneori tranșant, convingeri proprii. Asemenea idei regăsim în numeroase articole, studii, referate, recenzii, note de lector, convorbiri *media*, publicate sau rămase în manuscris. Renumite sunt, totodată, *șarjele* amicale, ce *pigmentau* discuțiile din Catedra de Limba română și Catedra diriginților, conduse timp îndelungat, perorații *dialogate* colegial, predilect, cu profesorii Florin Anghel, Ion M. Dinu, Traian Gărduș, Irina Nicolaescu, Nicolae Spinei.

După cum s-a precizat, Constantin Fulgeanu a finalizat clasele liceale în Pitești (1952), făcând parte din ceea ce *cronica* școlii numește *Generația de aur*. Etichetarea este motivată prin rezultatele excepționale, obținute la examenele finale, concursul de admitere în facultăți, exprimare civică ulterioară. Ca urmare, unul dintre proiectele sale a fost, invocând *sintagma* enunțată, elaborarea *bibliografilor* intitulate ***Oameni de seamă ai Argeșului***, *colecție*, numai eseu din care a publicat (1992), referitor la colegul de clasă, Nicolae Leonăchescu, originar din Stroești (Mușătești), inginer constructor, doctor în științe tehnice, profesor universitar, parlamentar, cercetător, donator comunitar. Celelalte pagini au fost doar *creionate*! Pe aceeași temă, având, însă, referiri la alte promoții, *livrează* detalii foști elevi preferați ai persoanei portretizate: Marian Anghel, Gheorghe Badea, Ion Brănescu, Marian Diaconescu, Jean Dumitrașcu, Mihail Petre Georgescu, Robert Turcescu, Șerban Valeca, Constantin Vărășcanu, Spiridon Voinescu.

FAMILIST CONVINS

Profesorul Constantin Fulgeanu a promovat, în *Cetate*, spiritul *genealogiei* trainice, iar noua lui familie, constituită pe timpul studenției (1957), este și acum un *arhetip*. Soția, Aurelia Fulgeanu, originară din Secuieni (Bacău), colegă de facultate, se va adapta, *existențialist*, specificului vieții cotidiene și *cutumelor* zonei Argeș-Muscel, reușind o carieră de excepție (*Limba română*) în actualul Colegiu *Zinca Golescu* Pitești (1959-1987). Copiii lor, născuți tot la Pitești, au *arborat* ținută intelectuală, pregătire superioară, talent, perseverență: Gabriel (economist, manager, funcționar public); Bogdan (medic generalist); Mihaela-Corina (jurnalistă, realizatoare *media*, editorialistă).

Pitești. Tatăl, Constantin Ion Fulgeanu, și fiica, Mihaela Corina Fulgeanu (1981)

Sucesiunea familială continuă până în zilele noastre, având *ramificații* spre alte vârste, regiuni, preocupări, succese. De-a lungul deceniilor, ne-am respectat fără *disimulare*, profesoarele Aurelia

Fulgeanu și Livia Popa (1936-2001) au fost colege de Cămară, medicii Bogdan Fulgeanu (1961-2008) și Dan Gabriel Popa vor absolvi facultăți identice, iar conlucrarea *formatorului de opinie*, Constantin Fulgeanu, cu semnatarul acestor paragrafe a *rezonat*, vizibil, pentru beneficiul Cetății.

UN LOC BINE MERITAT ÎN ISTORIA CONTEMPORANĂ

Activitatea *antumă* și renumele dobândit *postum*, explică, decisiv, consemnarea profesorului Constantin Fulgeanu în multe sinteze *curriculare*. Astfel, ***Monografia Liceului „Nicolae Bălcescu” din Pitești (1866-1966)***, autori, Nicolae Vlad, Tudor Popescu, volum deja prezentat, amintește titularizarea sa (1962), importanță având și detaliul „*Fost elev al liceului*”, comentarii *asezonate* cu fotografia tânărului profesor (p. 118, 142). Reeditarea lucrării (1992), extinde informațiile privind subiectul abordat (p. 5, 107, 124, 130, 134, 137, 151, 171), evaluându-se, gradual, eficiența pregătirii elevilor pentru olimpiade, ori alte concursuri școlare.

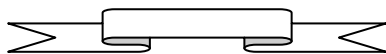
De asemenea, ***Monografia Liceului „Zinca Golescu” Pitești*** (1971), autori, directoarea Cecilia Petrescu și Emil Răcilă (istorici), semnalează (p. 214), colaborarea instituției cu profesorul Constantin Fulgeanu (1961, 1967-1968), amintind, special, titularizarea (1962) profesoarei Aurelia Fulgeanu (p. 215). Interesantă este *percepția* dr. Ion M. Dinu (prezentat la această rubrică, săptămâna 8-14 august 2016), asupra calităților lui Constantin Fulgeanu, relevate prin medalionul din volumul ***Figuri de dascăli argeșeni, II***, 2001 (p. 267-269). Postfața aparține, de altfel, prietenului nostru (p. 353-357), fiind un relevant omagiu adus, în replică, autorului.

Peste doi ani (2003), literatul Constantin Fulgeanu era inclus în ***Argeș. Dicționar de istorici*** (p. 128), operă aparținând directorului Muzeului Județean Argeș, dr. Spiridon Cristoccea, iar filologul Grigore Constantinescu îi *cardinaliza* preocupările didactice și publicistice, folosind tomurile: ***Dicționar etnocultural***, 2006 (p. 208); ***Argeșul monumental***, 2011 (p. 375).

Referiri cu privire la personalitatea sa detașăm, totodată, din elaborarea noastră, *Pitești 620. Memento*, 2008 (p. 104, 185, 203, 406), redactor responsabil, Mihaela Fulgeanu Matei. Dar, esența *comensurării* vieții profesorului Constantin Fulgeanu se regăsește în *Enciclopedia Argeșului și Muscelului, II*, 2010 (p. 121), variantă electronică. Selecția aparține redactorului de specialitate, Constantin Vărășcanu (C.M.V.).

Sugerăm conducerii Colegiului *Ion C. Brătianu* Pitești, amplasarea, în spații adecvate, a unor *busturi de interior*, reprezentând *elita* așezământului secular, *galerie* care să cuprindă inclusiv chipul profesorului Constantin Fulgeanu. Perpetuarea recunoașterii eforturilor acestor dascăli, pentru înnobilarea *efigiilor* contemporane, este datorie morală a noilor generații de lideri! Aniversarea *Pitești-630* (1388-2018) și sărbătorirea *Centenarului Marii Uniri* (1 Decembrie 1918) motivează, complementar, asemenea inițiative!

Text promoțional: *Atitudine în Argeș, Nr. 467*, Pitești, 13-19 martie 2017

15. MARCEL MIHAIL D. Ghibernea

(Brașov, 5 septembrie 1924 – București, 12 decembrie 2009)

Diplomat de carieră, filolog, limbi germanice, manager cultural, publicist, traducător.

Calendarul lunii *septembrie* înscrie, *sinoptic*, nașterea mai multor specialiști, apropiați *proiectelor* autorului, precum: Manole Bivol (înalț funcționar public); Ion Moise (universitar); Pande Olteanu (cercetător științific); Dumitru Petrescu (demnitar); Florian Popescu (economist); Gheorghe Stănculescu (ziarist); Octavian Ungureanu (publicist). Dar, *istoriografic*, optăm pentru evocarea prietenului nostru, poliglotul Marcel Mihail D. Ghibernea (1924-2009).

*

*

*

TRIUNGHIUL COPILĂRIEI ȘI ADOLESCENȚEI: BRAȘOV-PITEȘTI-CRAIOVA

Viitorul diplomat și om de cultură, Marcel Mihail Ghibernea (5 septembrie 1924-12 decembrie 2009), s-a născut la Brașov, unde, părinții săi, piteșteni tradiționali, au lucrat temporar. Tatăl, Dumitru Ghibernea, era specialistul *manutanțelor*, contractul civic, interferat, însă, militar, presupunând, efectiv, disciplină, ordine, rigurozitate, domiciliu familial raportat la cerințele Armatei Române.

Paternal, asemenea calității s-au *inoculat* și copilului Marcel Mihail, care, după absolvirea, în Pitești, a Școlii Primare de Băieți (1935), devenea elevul Liceului Militar *Dimitrie A. Sturdza*, din Craiova.

Instituția citată reverbera personalitatea academicianului Dimitrie A. Sturdza (1833-1914), prim-ministru al României de patru ori (1895-1896; 1897-1899; 1901-1904; 1907-1908), coautorul dezvoltării Colecției *Acte și Documente referitoare la istoria renașterii României*, fond tematic reprezentativ, aflat, acum, în patrimoniul celui mai important for științific autohton.

După cum ne-a relatat cu decenii în urmă, elevul-militar Ghibernea D. Marcel Mihail, venit din Pitești, la Craiova, se considera privilegiat pentru că studia, în reședința Olteniei, sub oblăduirea ilustrului *patron spiritual*, Dimitrie A. Sturdza, medalionul acestuia fiind expus, vizibil, pe ușa comandantului școlii, ori printre tomurile bibliotecii instituției. Uniforma, dublată de seriozitatea specifică unităților cu atare profil, i-au marcat, pozitiv, cariera!

Finalizarea studiilor liceale (1943) suprapunea evenimente îngrijorătoare pentru *contingentul* său! Ca dovadă, mulți dintre absolvenții perioadei erau chemați sub arme, fiind trimiși, cu deosebire, pe *Frontul de Est*.

Acolo, unități ale Armatei Române, supervizate, operațional, de Conducătorul Statului, mareșalul Ion/Ioan Antonescu (originar din Pitești), se mențineau, cu multiple sacrificii umane, talonând militarii Axei Berlin-Roma, în adâncimea aliniamentelor sovietice. Vor suporta, apoi, episoadele retragerii!

Totodată, câteva mii de tineri, inclusiv din Argeș, remarcați prin studii liceale tehnice, au fost selectați pentru școli superioare din Germania, iar alții primeau, *sedentar*, atribuții administrative. Contextul participării României la cea de a doua conflagrație mondială (1941-1945), se va *decanta*, cu suficiente emoții și argumente, de Marcel Mihail Ghibernea, pe timpul unor adunări publice sau convorbiri particulare.

SPECIALIZARE ÎN LIMBI GERMANICE LA BUCUREȘTI

În toamna anului 1945, Marcel Mihail Ghibernea devenea studentul Universității București, unitate *fanion* a învățământului superior din România. Documentar, instituția datează de la 4/16 iulie 1864, ulterior celei de la Iași (26 octombrie/7 noiembrie 1860), ambele purtând *sigiliul* principelui unionist, Alexandru Ioan Cuza (1859-1866).

Vor *livra* societății moderne, numeroși absolvenți, care au promovat, secular, imaginea României în lume, o parte fiind argeșeni și musceleni!

Marcel Mihail Ghibernea optează, inspirat, pentru Facultatea de Limbi Germanice, Secția *Engleză-Română*. Noile specializări, din Universitatea București, *trădau* nuanțări europene, intercondiționate pluralist, după capitularea Germaniei, în domeniile politic, economic, spiritual. Etapa *Înaltei Școli* (1945-1949) rămâne, pentru prietenul evocat astăzi, suportul viitoarei exprimări internaționale!

După cum cunoaștem, dintre *grairurile* Europei Occidentale, în România interbelică s-a studiat și folosit, predilect, *limba franceză*. Realitățile deceniilor următoare determinau, ministerial, inițiativa pregătirii unor profesioniști veritabili inclusiv pentru *limba engleză*. Acțiunea a fost lăudabilă, în sensul tendinței echilibrării balanței ce conținea, *cvasigeneralist*, studiul limbii ruse, pe toate treptele didacticii naționale.

Studentia lui Marcel Mihail Ghibernea este contemporană mai multor evenimente cardinale din istoria României, conotații speciale având: invitarea Delegației guvernamentale la Conferința Păcii din Franța (13 august 1946); instaurarea regimului republican (30 decembrie 1947); etatizarea industriei și transporturilor (11 iunie 1948); unificarea și laicizarea învățământului (3 august 1948). Efectele unor asemenea decizii supreme au influențat, nemijlocit, preocupările sale provinciale!

DEBUTANT ÎN ARENA FORMATIVĂ DIN ARGES

Conform normativelor autohtone, absolvenții facultăților didactice și medicale au realizat, obligatoriu, stagii în mediul rural (1948-1990), principiul funcționând, legal, pentru tânărul profesor de engleză-română, Marcel Mihail Ghibernea. Revenit la Pitești, forurile regionale l-au repartizat, succesiv, în școli din Vâlcea și Argeș (1949-1953), remarcându-se prin entuziasm, metodică novativă, conlucrare comunitară.

Elevii seriilor inaugurale de Gimnaziu Unic, instituții create în localitățile Bălcești, Morărești, Drăganu (1949), au asimilat, atunci, primele noțiuni calificate prin programa claselor V-VII, pentru limba și literatura română, datorită apostolului Marcel Mihail Ghibernea.

București. Marcel Ghibernea, împreună cu soția, Lucia, alături de fiii lor, Dan și Radu (1963).

Complementar, este antamată posibilitatea sudierii limbii engleze în școli din reședința Argeșului. După cum notificam anterior, majoritatea celor care au frecventat licee clasice, asimilau, prevalent, cunoștințe de limbă franceză. Din acest unghi de vedere, la Pitești sunt nominalizați, monografic, fondatorii modului parizian: Alexandru N. Nanu, directorul Gimnaziului de Băieți (1869-1870);

Smaranda Popovici Bekiș, directoarea Liceului de Fete (1921-1928); Alexandru Țuțuianu, cadru didactic la Școala Normală de Băieți (1923-1926). Alții predau latina, greaca (elina), germana, italiana, iar postbelic, rusa.

Primele ore de limbă engleză, în Pitești, sunt opera profesorului Marcel Mihail Ghibernea! Demersurile oficiale, privind acceptarea noii materii, aparțin directoarei Liceului de Fete/Colegiul *Zinca Golescu*, respectiv Lucia Simion (*Științe naturale*), aflată la conducerea instituției patru ani (1949-1953), iar beneficiare au fost elevele claselor terminale (1951-1952). Așadar, personalitatea sărbătorită prin eseul nostru, Marcel Mihail Ghibernea, *dimensiona*, în debutul deceniului șase al secolului XX, la Pitești, studiul limbii engleze, utilă, cu prisosință, generațiilor pasionate de *introspectarea* valorilor universale. Prestațiile din 1951-1952 au fost continuate, cu succes, în același liceu, de profesorii Lia Irimiaș, Traian Gârduș, Elena Vasilescu, Steluța Istrățescu, Ana Maria Petreanu, Gabriela Toană și colegii noului mileniu.

O altă etapă *curriculară*, pentru Marcel Mihail Ghibernea, suprapune calitatea de secretar literar în presa timpului (1953-1956). Este vorba despre singurul cotidian regional, editat la Pitești, intitulat ***Secera și ciocanul***, genericul simbolizând alianța muncitorilor cu țărani. Primul număr tipografiat, 16 martie 1951, iar ultimul, 22 decembrie 1989.

Prin atribuțiile specifice postului, profesorul Marcel Mihail Ghibernea a fost colaborator direct al redactorului-șef, Gheorghe Stănculescu (1924-2011), care va conduce ziarul peste trei decenii (1952-1985), dar și al jurnaliștilor principali, Marius Diaconescu (1930-1998), Horațiu Mahu (1916-1999), Ion Popescu (1927-2017). Împreună, au gândit și realizat *convergențe* privind: sporirea interesului cititorilor față de această publicație; oglindirea adevărului; rubrici permanente; seriale tematice; pagini culturale; acuratețe stilistică; machetare atractivă.

Tot atunci, Marcel Mihail Ghibernea își constituie propria familie, având, prin căsătoria cu Lucia, doi fii: Dan, născut la Târgu Mureș (15 septembrie 1954), cunoscut realizator media, parlamentar

de Argeș (1996-2000), ambasador în Marea Britanie (2000-2004); Radu, născut în Pitești (1 ianuarie 1956), inginer.

Vor conserva, la Pitești, numeroase prietenii, speciale dovedindu-se relațiile cu familia renumitului medic, Ștefan Știrbu (1926-2008) și directorului Tipografiei Argeș, Constantin Siman, continuate, prin diferite modalități, inclusiv astăzi.

DIRECTOR AL BIBLIOTECII REGIONALE ARGEȘ

La 6 septembrie 1950, *Legea Nr. 5*, publicată în *Monitorul Oficial Nr. 77*, din 8 septembrie 1950, regionaliza România postbelică, desființându-se, așadar, județele ancestrale. Ca urmare, Biblioteca Urbană Pitești s-a transformat în Biblioteca Regională Pitești (1951-1968), având, concomitent cu preocupările anterioare, calitatea de for metodic pentru instituțiile raionale și comunale, din entitățile teritoriale precedente (Argeș, Muscel, Olt, Vâlcea). Sediul bibliotecii se va afla, multă vreme, în Palatul Culturii Pitești (1955), clădire impozantă a municipiului, construită, inițial, pentru Tribunalul Argeș (1914), atribuită, după 2003, total, Curții de Apel Pitești.

Directorul fondator al Bibliotecii Regionale Argeș (1951-1956) este profesorul Mircea Ștefănescu (*Desen, caligrafie, muzică*), dar, personalitatea timpului, care a *propulsat* instituția în spiritualitatea regională și națională, a fost profesorul Marcel Mihail Ghibernea (*Limba engleză*), aflat, la *timonă*, pentru anii 1956-1960. Ambii au beneficiat de consilierea reprezentantului ministerial în teritoriu, scriitorul Mihail Ghițescu, originar din Curtea de Argeș.

Pe timpul directoratului său, Marcel Mihail Ghibernea coordonează, în premieră: realizarea cataloagelor de bibliotecă (alfabetic și sistematic); elaborarea listelor bibliografice pe domenii; organizarea reuniunilor cu public; înființarea compartimentului achiziții; conlucrarea cu Centrala Editorială București și Centrul de Librării Pitești (existent din 1958). Vizita, frecvent, Biblioteca Centrală de Stat, deschisă, în București, la 23 august 1956

(directoare, Angela Popescu-Brădiceni), marile tipografii din Capitală, anticariatele, unitățile similare Brașov, Craiova, Ploiești.

Cooperarea cu factorii locali s-a materializat, printre altele, în: obținerea unor spații corespunzătoare pentru bibliotecila raionale Costești, Drăgănești-Olt, Potcoava; finanțarea trimestrială a noilor achiziții de carte; bugetarea posturilor de bibliotecari comunali. Celor din urmă le dedica, prin intermediul ziarului *Secera și ciocanul* Pitești, articolele: *Atenție ultimei etape a concursului bibliotecarilor de la sate* (30 octombrie 1958); *Să dezvoltăm realizările obținute în bibliotecile noastre* (14 ianuarie 1959).

Expertiza perioadei 1956-1960 va fi continuată și amplificată de cei care l-au urmat: bibliotecarul-șef, Veronica Balmuș (1960-1961); directorii: Petre Popa (1961-1964); Silvestru D. Voinescu (1964-2004); Octavian Sachelarie (2004-). Remarcabilă este proiectarea, execuția și inaugurarea actualului sediu al Bibliotecii Județene *Dinicu Golescu* Argeș (8 martie 2003), demersuri gestionate prin eforturile juristului Silvestru D. Voinescu (1935-2005). La acest eveniment a fost invitat și Marcel Mihail Ghibernea!

DIPLOMAT ROMÂN DE ANVERGURĂ CONTINENTALĂ

Activitatea provincială (1949-1960) nu l-a îndepărtat pe Marcel Mihail Ghibernea de ideea *accederii* spre diplomație! După cum ne-a mărturisit în 1959 (eram, atunci, directorul Casei de Cultură Topoloveni), *arta dialogului*, ornată cu mulți spini, era *cuibărită*, mental, din adolescență, prin lectură, filme, exerciții imaginare, evocări istorice. Pași convingători deveneau, apoi, studiile universitare, talentul însușirii limbilor engleză și franceză, comportamentul manierat, evitarea stărilor conflictuale, ținuta intelectuală și fizică, punctualitatea, rigoarea, admiterea pluralismului. În toamna anului 1960, promovând, colocvial și scris, examenele organizate guvernamental, Marcel Mihail Ghibernea a fost acceptat secretar III la Ministerul Afacerilor Externe, titularul portofoliului, Avram Bunaciu (23 ianuarie 1958-21 martie 1961). Treptat, obține, în Centrala Ministerului, calitățile de secretar II,

respectiv I, gradații favorabile exercitării anumitor misiuni la ambasadele României.

Vreme de peste două decenii (1960-1984), rezultatele preocupărilor sale au intrat în atenția miniștrilor Externelor: Corneliu Mănescu (21 martie 1961-23 octombrie 1972); George Macoveșcu (23 octombrie 1972-28 martie 1978); Ștefan Andrei (28 martie 1978-11 noiembrie 1985), aprecierile anuale fiind, constant, pozitive. Spre informarea cititorilor, pe durata acestor mandate, în Ministerul de Externe au lucrat mai mulți diplomați argeșeni, precum: Vasile Mușat (Călinești); Ion C. Pătrașcu (Brăduleț); Ion C. Popescu (Mălureni).

Apogeul calităților diplomatului Marcel Mihail Ghibernea s-a definit în două capitale occidentale de prim rang: atașat cultural, Ambasada României din Marea Britanie (1962-1968); ministru consilier, Ambasada României din Franța (1972-1979). Rafinat, inteligent, pragmatic, a *negociat* personal, ori împreună cu ambasadorii, importante acorduri, programe, înțelegeri, tratate bilaterale, sau documente vizând țări din alte continente, reședințele noastre, de la Paris și Londra, fiind veritabile *plăci turnante*, spre Africa, America de Nord, America de Sud. Elocvent: primele consulate românești sunt cele din Franța (1798) și Anglia (1803)! Datorită bunăvoinței sale, luni, 1 aprilie 1974, am avut privilegiul să vizităm, împreună cu

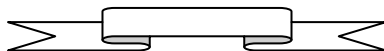
Trupa teatrală *Breve* (Palatul Culturii Pitești), sediul Ambasadei României de la Paris, monument istoric, dar și câteva locuri celebre din capitala Franței. Sentimentele primului profesor de engleză din Argeș (1951-1952), pentru oamenii acestor locuri, au fost perene, iar activitatea Directorului Bibliotecii Regionale Pitești (1956-1960), Marcel Mihail Ghibernea, este ilustrată, generos, prin intermediul paginilor tipărite sau virtuale.

TRADUCERI DIN CUNOSCUȚI AUTORI CONTEMPORANI

După finalizarea activităților diplomatice oficiale, Marcel Mihail Ghibernea a *relansat* vechea pasiune intelectuală: traducerea unor volume semnate de analiști ai fenomenologiei universale. Proiectul s-a derulat selectiv, împreună cu fiul său, Dan Ghibernea, poliglot, nominalizat mai sus. Principala bibliotecă publică din Pitești, numită, după 8 martie 2003, *Dinicu Golescu*, al cărei director a fost, așadar (1956-1960), prietenul nostru, Marcel Mihail Ghibernea, posedă aceste tomuri, toate titlurile fiind interesante pentru reevaluarea subiectelor abordate. Conform criteriilor uzuale, listăm cronologic: *Mari decizii ale celui de Al Doilea Război Mondial*, autor Jacques Delannay (1988); *Expediția Jason*, de Tim Severin (1989); *Istoria secretă a petrolului*, coautori Jacques Delannay și Michel Chartier (1989); *Tainicul pelerin*, de John le Carre (1994); *Până la Ierusalim și înapoi*, de Saul Bellow (2002).

Din paragrafele precedente, rezultă că, la 5 septembrie 2017, profesorul, managerul, diplomatul, traducătorul Marcel Mihail Ghibernea ar fi împlinit 93 de ani! Decedat, sâmbătă, 12 decembrie 2009, se odihnește, acum, într-un cimitir al Bucureștilor. Să-l omagiem perpetuu pe cetățeanul-patriot, care, prin realizările proprii, a insuflat mândrie argeșenilor europeni!

Text promoțional: *Atitudine în Argeș, Nr. 489*, Pitești, 11-17 septembrie 2017

16. GHEORGHE I. GOMOIU

(Topoloveni, Muscel, 22 iulie 1939 – Călinești, Argeș,
30 august 2016).

Profesor, *Muzică*, dirijor, *formații corale*, memorialist, colecționar, publicist.

Calendaristic, luna *iulie* înscrisă, *sinoptic*, nașterea mai multor specialiști, apropiați *proiectelor* autorului, precum: Virgiliu G. Andronescu (medic); Constantin Florea (arhivist); Gheorghe Iliescu-Călinești (artist plastic); Nicolae Oanță (ziarist); Nicolae Păunescu (inginer); Ion Todor (universitar); Mihai Zissu (demnitar). Dar, istoriografic,

optăm pentru evocarea prietenului nostru, omul de cultură Gheorghe I. GOMOIU (1939-2016).

*

*

*

OBÂRȘIA MUSCELEANĂ OBLIGĂ PRECUM NOBLEȚEA

Majoritatea celor apropiați profesorului și dirijorului Gheorghe Gomoiu suprapun domiciliul său cunoscut, Călinești, Argeș, localității *ancestrale* notorie. Spre clarificare, precizăm faptul că, viitorul muzician s-a născut la Topoloveni, Muscel, în casa bunicilor dinspre mamă, acum 78 de ani (22 iulie 1939). Imobilul, reprezentativ interbelic, se interferează, astăzi, centrului urban, imediat după traversarea podului peste pârâul Cărcinov (dreapta),

traseul rutier Pitești-București. Acolo a funcționat, vremelnic, Judecătoria Raională Topoloveni (1950-1960).

Semnificativă rămâne, din atare unghi de vedere, *circumscrierea* celor două geografii *megieșe*, Călinești și Topoloveni, perimetrului tradițional Muscel, iar prietenul nostru, Gheorghe Gomoiu, se considera privilegiat deoarece aparținea, *evlavios*, renumitei spiritualități. Uneori, dorea să ne convingă de virtutea muscelenilor, egalând promovarea înaltelor principii, asemănător *nobleței!* Iar comportamentul său a demonstrat moralitate, civism, talent, patriotism, dăruire.

Ca urmare, îl integrăm, fără dubiu, *galeriei personalităților* ce conferă vigoare contemporană așezărilor seculare Călinești (1388), Topoloveni (1421), ori fostului județ Muscel (1510-1950). De atunci, până acum (2017), asemenea *embleme* individualizate intonează nemurirea, muzicienii, *aidoma heruvimilor*, fiind apropiații Cerului!

TREPTELE FORMĂRII PROFESIONALE

Existențialist, se confirmă ideea că, talentul *componistic* este înnăscut! Conceptul *rezonează*, motivant, pe toată durata definerii carierei personalității sărbătorite, Gheorghe Gomoiu. Nativ, apoi, prin eforturi asumate *sistemic*, prietenul nostru a parcurs drumul dintre copilărie, când diferenția, intuitiv, zgomotele de vibrațiile melodice, și măiestria dirijorală, consacrată scenic, spectacular, convingător.

Inițial, elevul Gomoiu I. Gheorghe a învățat la școlile primară (1946-1950) și gimnazială (1950-1953) de la Călinești, iar în adolescență, s-a integrat *efectivelor* Liceului *Ion Neculce*, instituție prestigioasă din București (1953-1957). Dascălii acestor etape i-au stimulat pasiunea pentru muzică, deși obiectul era notificat, grație tuturor hotărârilor superioare, la *periferia* paginilor catalogale.

Următoarea treaptă *formativă* a devenit, cu prisosință, *vocațională*: frecventarea cursurilor Facultății de Muzică, din cadrul Institutului Pedagogic, București. Diploma, obținută la absolvire

(1966), i-a facilitat semnarea, *în alb*, a unui *contract moral*, pe timp nelimitat, cu profesoratul, dar și exprimarea *apetiturii* pentru dirijat, ori exersarea conlucrării metodice, direcționate, colegial, spre noile performanțe ale corurilor din Argeș-Muscel (1969-1980).

Pe fundalul unor asemenea preocupări cotidiene, Gheorghe Gomoiu a *țintit* câteva obiective strategice, demne de toată lauda: continuarea studiilor superioare, la Conservatorul *Ciprian Porumbescu* București, Secția *Muzicală-Dirijat*, proiect finalizat, cu succes, în 1977; obținerea definitivatului (1980) și a gradelor didactice II (1985), respectiv I (1990); modernizarea tipologiilor camerale, pe voci egale, din instituțiile culturale urbane Pitești, Câmpulung, Curtea de Argeș; valorificarea potențialului coral, specific mediului rural; stimularea noilor formații, apărute pe marile platforme industriale; participarea la reuniuni tematice autohtone și externe.

PORTATIVE TRANSFORMATE ÎN LECTURI PRIMORDIALE

După opinia noastră, dimensiunea intelectuală a profesorului Gheorghe Gomoiu se datorează câtorva factori influenți, care au *plantat*, pe terenul fertil al pasiunii sale pentru muzică, *rodnicia performanței*. Amintim, cronologic, șansa *mentoratului* spiritual, oferit de preotul-dirijor Ion Ioan Ionescu (1922-2004), animator, vreme de peste trei decenii postbelice, al mișcării corale din perimetrul Topoloveni. De la slujitorul eclesiastic amintit, Gheorghe Gomoiu asimilează, benefic, transformarea portativelor în lecturi primordiale, *sintagmă* remodelată prin experiență proprie.

Parafraza se va cizela, apoi, datorită specialiștilor în armonie, contrapunct, orchestrație, teorie-solfegiu, compoziție, dirijat, profesori ai facultăților de profil, din București, absolvite de Gheorghe Gomoiu. Frecvent, ne vorbea, cu multă recunoștință, despre *corifeii-pedagogi*: Ion Alexandrescu, Petre Brâncuși, Mircea Buciu, Nicolae Chitoran, Petre Crăciun, Vasile Donose, Viniciu

Grefiens, Iovan Miclea, Vasile Nicolescu, Nicolae Nistor. Semnăturile lor ornează carnetul fostului student, Gheorghe Gomoiu.

București (1966). De la stânga la dreapta: Nicolae Nistor, Gheorghe Gomoiu

Remarcăm, în etapa postuniversitară, *navigarea* profesorului Gheorghe Gomoiu în preajma unor valoroși compozitori contemporani, care au *amprentat*, prolific, interferența secolelor XX-XXI: Constantin Arvinte, Gheorghe Bazavan, Marin Constantin, Voicu Enăchescu, Emil Lerescu, Mircea Neagu, Irina Odăgescu-Țuțuianu, Ludovic Paceag, Alexandru Pașcanu, Ion Pelearcă, Laurențiu Profeta, Constantin Romașcanu. Recunoscându-i calitățile și motivația *productivă*, au elaborat partituri dedicate, special, corurilor sau grupurilor corale din Argeș-Muscel, intermediar fiind, prin urmare, Gheorghe Gomoiu.

Pentru receptarea personalității sale, importantă a fost *ascensiunea* în structurile metodice ale Casei Creației Populare Argeș, director, Constantin Alexandrescu (literat), urmat de universitarul Sorin Mazilescu (filolog). Ipostază i-a permis conlucrarea, în primul rând, cu dirijorii locali *tradiționaliști*: Dumitru

Croitoru, Doru Ghilencea, Ion Greu, Ion Ionescu, Theodor Manda, Marian Mecu, Grigore Mircescu, Moise Mitulescu, Emanoil Popescu, Ion Vlădescu. Totodată, reușește *regruparea* tinerilor profesori, absolvenți ai facultăților de profil, domiciliați la Pitești, sau în apropiere, prefigurând *noul val*, sortit afirmării persistente.

Ca urmare, concomitent cu Gheorghe Gomoiu, s-a format *contingentul* muzicienilor entuziaști, dornici să dezvolte proiecte novative, de largă respirație: Paul Baidan, Eugeniu Bercu, Monica Boncescu, Florica Ciotea, Gheorghe Ciuculescu, Gina Glușescu, Ion Iancu, Magdalena Ioan, Dorel Manea, Ion Mateescu, Gheorghe Mihai, Ileana Miron, Margareta Morărescu, Viorel Nedelcu, Aurel Petrică, Tatiana Petrică, Alexandra Popescu, Ileana Ropcea, Margareta Șerbănoiu. Vor dirija, cu deplin *aplomb*, formații școlare, ale caselor și căminelor culturale, sindicatelor, unităților militare, veteranilor, evidențiindu-se, treptat, național și continental.

Rezonantă devine, ca factor convergent aprecierii antume și postume a profesorului Gheorghe Gomoiu, inițierea, dirijarea, gestionarea Corului mixt de cameră *Ars Nova* Pitești, etichetat, enciclopedic, *apoteoza* calităților sale plurivalente. Sorgintea acestei formule reverbera pasiunile copilăriei și adolescenței.

Dar, *creuzetul* fundamentalist a fost, pentru individualizarea muzicianului omagiat, familia sa: părinții, Ion și Ioana Gomoiu, gospodari recunoscuți ai satului Turculești (Călinești); soția, Elena Gomoiu, profesoară, *Limba și literatura română*, absolventă a Liceului Topoloveni; fiii lor, Bogdan (inginer) și Ion Sorin (economist). Climatul, consolidat gospodărește la Călinești (Argeș), i-a permis să *lectureze*, așadar, capo al fine, toate portativele!

CARTEA DE VIZITĂ NUMITĂ "ARS NOVA"

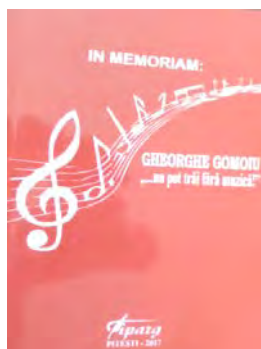
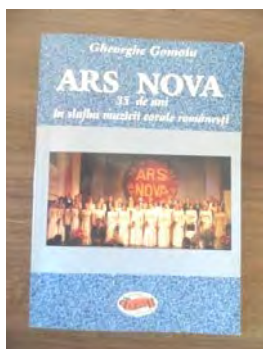
Lider incontestabil al muzicienilor stabiliți în Argeș după 1970, Gheorghe Gomoiu a intuit oportunitatea diversificării *paletii* corale, atractivă scenic, interpretativ, concurențial. Personal, în Pitești a mizat pe varianta corului de tineret (1970), devenit prin recalibrare valorică, *Ars Nova*. Comparativ cu formațiile amatorilor,

semnalate la Pitești încă din 1866, *camerata* va aborda o tehnologie nuanțată profesionist, stilată virtual și competitiv.

Mioveni, Argeș, 2015. Dirijorul Gheorghe Gomoiu și corul Ars Nova (Festivalul Internațional Dumitru Georgescu-Kiriac).

Prin volumul său, intitulat *Ars Nova - 35 de ani în slujba muzicii corale românești* (2006), profesorul Gheorghe Gomoiu motivează *probatoriu*: denumirea, inspirată după tendințele difuzate de Renașterea franceză și italiană (secolul XIV); rigoarea selecției membrilor formației; supralicitarea *decodificării* unor partituri de mare dificultate; normativele ținutei scenice; preconizarea succeselor spectaculare.

Realizare incontestabilă a dirijorului Gheorghe Gomoiu, Corul mixt de cameră *Ars Nova*, din Pitești, a t ranspus vocal, folosind acompaniament instrumental numai pentru atmosferă, creații celebre, suportul parcurgerii traseelor consacrarii fiind, prevalent, repertoriul, echilibrat universalist.

Din atare perspectivă, ne face o deosebită plăcere să reamintim cititorilor numele marilor compozitori ai Lumii, aduși, simbolic, la Pitești, prin *intonările* Corului *Ars Nova*: Johann Sebastian Bach, Ludwig van Beethoven, Georges Alexandre Bizet, Johannes Brahms, Piotr Ilici Ceaikovski, Achille-Claude Debussy, Franz Joseph Haydn, Luca Marenzio, Pietro Mascagni, Jean-Philippe Rameau, Franz Peter Seraph Schubert, Giuseppe Verdi.

Ca om de cultură, admirator al muzicii corale, nutream emoții reale atunci când, dirijorul Gheorghe Gomoiu și *confrății* săi urmau să transmită publicului *mesajele* renumiților compozitori, citați în acest eseu omagial. Dar, ultimele frazări, bine *acordate*, aplauzele, uneori ovațiile spectatorilor, români ori străini, ne-au indus, reparatoriu, confortul asociat, prietenește, policromiei acestei cărți de vizită, numită *Ars Nova*!

FESTIVALURI, TURNEE, RECUNOAȘTERI ANTUME

În 1968, reședința Argeșului devenea *municipiu*, iar noua *catalogare* administrativă a presupus redimensionarea *parametrilor* din economie, cultură, urbanism. Printre intelectualii care s-au oferit să contribuie la îmbogățirea sistemului nostru muzical, polarizând energiile colegilor, îl regăsim, constant, pe Gheorghe Gomoiu. Ideile avansate s-au concretizat, *promoțional*, în două reuniuni de excepție: Festivalul coral interjudețean *Dumitru Georgescu-Kiriac* (prima ediție, Pitești, 30-31 mai 1970), devenit, inclusiv, prin strădaniile sale, internațional (23-26 iulie 1992); Festivalul de muzică cultă și dans clasic *Darclée* (ediție inaugurală, Pitești, 1-4 iunie 1972). Ambele manifestări au beneficiat, substanțial, de pragmatismul profesorului Gheorghe Gomoiu, documentele vremii poziționându-l într-o dinamică permanentă, eficientă, aplicată.

După cum s-a reliefat anterior, dirijorul Gheorghe Gomoiu a gândit, pentru Corul *Ars Nova*, un repertoriu tangent mai multor școli componistice europene. Știmatele, stabilite *exploratoriu*, au favorizat atât succesele obținute pe scenele din țară, precum și motivarea deplasărilor peste hotare. Statistic, dintre toate formațiile de gen, din Argeș, Corul *Ars Nova* a realizat cele mai multe deplasări externe, cu deosebire în statele actuale Uniunii Europene (1975-2015).

*Barcelona, Spania (1982). Corul Ars Nova, spectacol internațional,
dirijor Gheorghe Gomoiu*

Recordul se datorează, *predilect*, dirijorului, sub bagheta căruia s-au perindat câteva serii de coriști, existând, însă, și persoane ce amintesc *eșaloanele* fondatoare! Împreună, *cuantifică* mii de spectatori, sute de concerte, zeci de trofee! Realitatea înnobilează arta interpretativă, eforturile instituțiilor *patronatoare*, dăruirea membrilor formației, talentul și pasiunea profesorului Gheorghe Gomoiu.

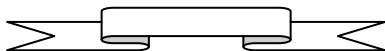
Lăudabil, *arhiva* familială conservă numeroase dovezi ale aprecierii forurilor diriguitoare din Pitești, București, ori ale altor reședințe continentale, decernate *maestrului*, expresie a venerării calităților sale antume, interferând, cu generozitate, *strunele* altarului muzicii corale românești.

DECANTĂRI PENTRU ETERNITATE

Renumerele profesorului și dirijorului Gheorghe Gomoiu transpare, frecvent, din filele *tomurilor* consacrate evoluției zonei Argeș-Muscel, suprapunând veridic, mărturiile celor care l-au cunoscut și apreciat pentru faptele perene. Un loc special ocupă listările din monografiile unităților școlare sau de cultură, documentarele referitoare la multe formații artistice, sintezele din Capitală. Totodată, personalitatea aniversată prin acest medalion, Gheorghe Gomoiu, este nominalizată în cărți elaborate de semnatarul acestor pagini, împreună cu juristul Silvestru Voinescu (1935-2005) și profesorul Paul Dicu (1926-2008), ori alți colaboratori, din diverse generații: *Pitești 600. Memento* (1983); *Pitești. Ghid de oraș* (1985); *Pitești. Pagini de istorie* (1986); *Istoria municipiului Pitești* (1988); *Pitești 620. Memento* (2008); *Pitești. Tradiție și contemporaneitate* (2008); *Enciclopedia Argeșului și Muscelului*, II (2010, variantă electronică). Adăugăm, *sentimental*, detaliul că, profesoara Elena Gomoiu a fost, cândva, eleva Liviei Popa (1936-2001), iar intersecțiile noastre, cu actualele familii Gomoiu, au cunoscut, pasager, modalități universitare.

Apelăm, *opimist*, la bunăvoința oficialităților anului 2017, pentru acceptarea sugestiilor formulate, editorial, în volumul memorial: *Gheorghe Gomoiu: Nu pot trăi fără muzică!*, elaborat din inițiativa profesoarei Elena Gomoiu, tipografiat, recent (2017), la Pitești, lucrare realizată, cu sprijinul Consiliului Județean Argeș, prin Centrul Cultural. Cu certitudine, aceste relatări pot contribui la perpetuarea sensului realizărilor profesorului și dirijorului Gheorghe Gomoiu (1939-2016), complementare, *exponențial*, timpurilor prezente sau viitoare!

Text promoțional: *Atitudine în Argeș*, Nr. 483, Pitești, 17-23 iulie 2017.

17. IULIAN M. ILIE-RIZEA

(Broșteni, Costești, Argeș, 4 martie 1934 – Broșteni, Costești, Argeș, 28 iulie 1996).

Profesor, *Istorie*, muzeolog, manager școlar, publicist, colecționar, donator comunitar.

Reevaluând, calendarul lunii martie înscrie, *sinoptic*, nașterea altor specialiști, apropiați proiectelor autorului, precum: Gheorghe Băiașu (inginer); Vasile Călinescu (universitar); George Nițu (literat); Floarea Stănescu (profesoară); Florinel Șufariu (manager). Dar, *istoriografic*, optăm pentru evocarea prietenului și colegului nostru, omul de cultură Iulian M. ILIE-RIZEA (1934-1996).

*

*

*

COLEGI DE GENERAȚIE

Vineri, 4 martie 2016, prietenul Iulian Ilie-Rizea a fost readus, *symbolic*, în mijlocul familiei, la împlinirea celor 82 de ani! Este plecat spre Veșnicie, însă, din 28 iulie 1996. Ne-am cunoscut pe timpul studenției (1953-1958), la Facultatea de Istorie, Universitatea *Constantin I. Parhon* București, militând, ulterior, pentru realizarea unor proiecte culturale în Argeș.

Acum un deceniu și jumătate, în contextul sesiunii Muzeului Județean Argeș (10-11 noiembrie 2000), aveam posibilitatea să-i evocăm, pentru prima oară, personalitatea, momentul reprezentând,

ca esență, sorgintea acestui serial. Comunicarea, denumită simplu, *În memoriam. Iulian Ilie-Rizea*, s-a publicat în culegerea *Argessis, Seria Istorie, Tomul X* (2001), dar și în volumul de autor, *Studii culturale*, Editura Universității din Pitești (2003). Actualizarea preceptelor sale, *juxtapuse* etapelor de început ale Mileniului III, a fost inspirată de ideea că Iulian Ilie-Rizea este, după opinia noastră, fondatorul *muzeologiei contemporane* din Argeș-Muscel, agreeată generalist. Pasiunea pentru atare domeniu, exprimată, în ultima jumătate a secolului XX, suprapune, veridic, *geografia spirituală* ! Demonstrează rigoare, moralitate, trăinicie, calități subsumate unei relevante *paradigme*, favorabilă *multiplicării* preocupărilor de profil.

Prietenul nostru, Iulian Ilie Rizea s-a născut, așadar, la 4 martie 1934, în localitatea Broșteni, integrată (1968) *topografiei* orașului Costești (Argeș). Părinții săi, Marin și Floarea, lucrători ai pământului, apreciați de consăteni, au dorit ca toți cei patru urmași ai lor să se realizeze, onorabil, în diverse domenii. Iulică s-a dovedit pasionat pentru cunoașterea, mai ales, a tradițiilor neamului românesc! După absolvirea cursurilor gimnaziale, din satul natal, a frecventat Școala Medie Nr. 1/Colegiul *Ion C. Brătianu* Pitești, devenind, apoi, studentul Facultății de Istorie, cursuri de zi, cinci ani, Universitatea *Constantin I. Parhon* București, finalizată în 1958.

Erau atunci, în plină afirmare științifică și didactică, mentorii multor generații: Dumitru Almaș, Dumitru Berciu, Eliza Campus, Emil Condurachi (academician), Valeria Costăchel, Gheorghe Georgescu-Buzău, Ion Ionașcu, Mauriciu Kandel, Vasile Maciu, Ion Nestor, Andrei Oțetea (academician), Aron Petric, Dionisie Pippidi, Aurel Sacerdoțeanu, Gheorghe Ștefan, Dumitru Tudor, Emil Vârtosu care au contribuit la formarea sa ca viitor intelectual, dar și a colegilor de promoție cu Iulian Ilie-Rizea, precum: Ionel Batalli, Lucian Chițescu, Ioana Constantinescu, Gheorghe Dragoș, Grigore Dominte, Mircea Dumitriu, Niculina Florea, Anastasie Iordache, Gabriel Mihăescu, Mircea Mușat, Petre Popa, Petre Roman, Mioara Turcu, Corneliu Tamaș, Veronica Tamaș, Constantin Vlăduț, remarcăți public în cercetare, didactică, muzeologie, arhivistică.

București, 31 iulie 1963, Liceul Dimitrie Cantemir. De la stânga spre dreapta, colegii: Nicolae Checiu, Iulian ILIE-RIZEA, Petre Popa, Grigore Dominte (în așteptarea rezultatelor de la definitivat).

Devine familist prin căsătoria cu Marioara Avram (18 februarie 1962), originară din Căldăraru (Argeș), născută la 30 august 1939, multă vreme (1962-1995), *specialistă* a Bibliotecii Institutului Pedagogic/Institutului de Învățământ Superior/Universității din Pitești. Copiii lor, Carmen-Roxana, *economistă* la Banca Națională a României, Sucursala/Agenția Argeș, respectiv Aurelian Iulian, *jurist* în Capitală, asemănător părinților, se exprimă, elocvent, prin succese profesionale. Cu toții au relevat, de-a lungul anilor, tenacitate, pasiune, civism, *traduse* cotidian.

Traectoria polivalentă a lui Iulian Ilie-Rizea începe la 1 septembrie 1958: dascăl în așezarea Broșteni, raionul Costești, regiunea Argeș. L-am vizitat de câteva ori, venind de la Bogați (Argeș), unde efectuam *stagiatura*. Colegii din cancelarie îi apreciau

standardul cunoștințelor, transmise elevilor, iar spiritul său de inițiativă a fost *receptat* de cetățeni și diriguitorii acelor timpuri. În consecință, peste doi ani (1 septembrie 1960), era preferat director al Școlii Elementare din Broșteni, responsabilitate îndeplinită, cu dăruire, până la 15 ianuarie 1963. Periodic, împreună cu elevii a vizitat muzee și monumente istorice din Argeș-Muscel, pentru redefinirea cărora, nu peste multă vreme, va depune, oficial, eforturi consistente!

Valea Mare-Pravăț, Argeș, 24 octombrie 1984.

De la stânga spre dreapta: Iulian ILIE-RIZEA, Radu Gava, Constantin Șorcaru (inaugurare, Memorialul de război Mateiaș).

Exersând calități manageriale evidente, a reușit să construiască, în timp record, cu ajutorul administrației și al obștii, un nou local de școală, având zece săli de clasă, laboratoare, cabinete. Permanent, s-a mândrit cu această realizare! În urma examenului, susținut împreună, Institutul de Perfecționare a Cadrelor Didactice București ne-a acordat titlul *Profesor definitiv* (31 iulie 1963).

RECONSTRUCȚIA MUZEOLOGIEI DIN ARGEȘ-MUSCEL

Ulterior deceniului șapte al secolului XX, zona Argeș-Muscel devine, treptat, *pol de interes* economic și cultural, susținerea *comandamentelor* determinând promovarea tinerilor! Printre aceștia s-a aflat și Iulian Ilie-Rizea, care, după calitatea de referent la Societatea pentru Răspândirea Științei și Culturii *SRSC*, Comisia Pitești (ianuarie-septembrie 1963), a fost numit directorul Muzeului Regional Argeș. Avea aproape 30 de ani! Contractul spiritual cu acest segment se va prelungi, prin rezultate concludente, până spre sfârșitul vieții.

Curtea de Argeș, 1 martie 1985. Muzeul Municipal, de la stânga spre dreapta: Nicolae Uță, Petre Popa, Iulian ILIE-RIZEA, Gheorghe Ologu, inaugurare, Expoziția de etnografie și artă populară (Casa Dumitru Noroce).

Prestațiile sale impun câteva ierarhizări. Prima acoperă perioada 1 septembrie 1963 – 25 aprilie 1967, când a relevat *pasiunea*, devenită *vocație*, privind descoperirea și valorificarea, la Pitești, a tradițiilor istorice, ori protejarea specificului natural, proprii

arealelor dintre Carpați, Dunăre, Olt, Dâmbovița. Conlucrarea cu ceilalți salariați ai instituției, amintim, special, numele profesoarelor Eugenia Popescu și Elena Mușat, va conferi acestui muzeu un rol sporit în *perimetrul* Munteniei. Determin, pe baza portofoliului depozitar și criteriilor de atunci, structurarea expozițiilor permanente (*Istorie, Științe Naturale*), derularea sistematizată a campaniilor arheologice, organizarea unor evenimente tematice. Prin urmare, prestigiul Muzeului Regional, cu *autoritate* instituțională pentru fostele județe Argeș, Muscel, Olt, Vâlcea, folosind spațiile din *Casa Fostiropol*, unde funcționează, acum, Școala de Arte și Meserii Pitești, crește permanent, iar numele directorului Iulian Ilie-Rizea se vehicula, stimulatoriu, în viața *Cetății*.

O nouă exprimare personalizată contopește etapa când a condus, directorul, Muzeul Golești (25 aprilie 1967 - 1 februarie 1969). Este vremea organizării secției în aer liber, profilată pe etalarea tradițiilor din viticultura și pomicultura României, unitatea devenind, astfel, *etalon* etnografic, apropiat celor din București, Constanța, Sibiu. Beneficiind de sprijinul profesorului emerit, Nicolae Mihăilescu, vicepreședintele Sfatului Popular Regional Argeș, dar și al inspectorului-șef pentru Învățământ – Cultură, Ion Radu, doctor în științe pedagogice, achiziționa, pentru Golești, după cercetări de teren, gospodării complete, ori construcții solitare, specifice activităților productive enunțate. Distinctă a fost transferarea bisericii din lemn Drăguțești, comuna Cotmeana (Argeș), *relocată*, noutate pentru această perioadă, într-un muzeu cu asemenea profil.

Continuând demersurile predecesorului, Constantin Iliescu (1935-2016), la Golești a colaborat atunci, dar și în etapele viitoare, cu: Paul Capșa, Gheorghe Chirilă, Grigore Constantinescu, Mihail Gorgoi, Gheorghită Lăzărescu, Dumitru Maican, Gheorghe Mihăilă, Aurelian Motomancea, Filofteia Pally, Vasile Novaci, Radu Oprea, Valentina Popa, Sevestian Tudor, Filoftei Vochin. Privind retrospectiv, *pionieratul* s-a concretizat în dezvoltarea vizibil permanentă a Muzeului Golești, pentru care Iulian Ilie-Rizea exprima

afinități benefice. Strategia, declarată public, era demonstrată prin contribuții directe la multiplicarea obiectivelor etapei 1967-1969.

*Sălătrucu, Argeș, 30 iunie 1987. De la stânga spre dreapta:
Petre Popa, Grigore Constantinescu, ~, Calinic Argatu, IULIAN ILIE-RIZEA
(Mănăstirea Văleni).*

APĂRĂTOR AL VALORILOR NAȚIONALE

Preocupările diversificate *cuantifică* perioada 1 februarie 1969 - 4 martie 1990, când Iulian Ilie-Rizea a fost inspector principal (*muzee, monumente, artă*) în cadrul Comitetului Județean pentru Cultură și Educație Socialistă Argeș, condus, temporar, de cel care vă relatează (1979-1990). Din atare perspectivă, acțiunile sale rămân incontestabile, echilibrate, convingătoare. Așa, de exemplu, tematica și amenajarea secțiilor actuale, din muzeele Pitești, Câmpulung, Golești, Curtea de Argeș subsumează, gradual, opiniile sau acțiunile lui pragmatice.

Reliefăm, contextual, disponibilitatea privind organizarea caselor memoriale și a expozițiilor permanente de la: Valea Mare (*Liviu Rebreanu*), Teiu (*Vladimir Streinu*), Priboieni (*Constantin*

Rădulescu-Codin), Leordeni (*Dinu Lipatti*), Mușătești (*Constantin Dobrescu-Argeș*), Curtea de Argeș (*Dumitru Noroce*), Arefu (*George Stephănescu*), Domnești (*Pictură sacră*), Brăduleț (*Artă populară*).

Consensul unor asemenea preocupări s-a finalizat împreună cu directorii instituțiilor muzeale citate mai sus: Radu Stancu (Pitești), Vasile Novac (Golești), Ștefan Trâmbaciu (Câmpulung), Nicolae Moiescu (Curtea de Argeș). Unul dintre proiectele importante (1983-1984), schițat alături de Iulian Ilie-Rizea și Paul Trache, nu s-a realizat: amenajarea muzeistică a *Castelului Perticari*, din comuna Izvoru, intenționând prezentarea caracteristicilor zonei de sud a județului nostru.

București, 12 noiembrie 1988. De la stânga spre dreapta: Valerie Georgescu, ~, Iulian ILIE-RIZEA, Neculai Pădurariu, Paul Vasilescu, Petre Popa (vizionare, macheta statuii Basarab I, pentru Curtea de Argeș, Combinatul Fondului Plastic din Capitală).

Salvarea și valorificarea monumentelor istorice din Argeș-Muscel a fost una dintre preocupările majore ale profesorului Iulian Ilie-Rizea. Va reuși să implice, sistematic, în atare demers, foruri civile, religioase, militare, precum: Institutul de Proiectare Argeș; Oficiul Județean pentru Patrimoniu Cultural Național; Episcopia Argeșului și Muscelului; Garnizoana Pitești. Contribuie la elaborarea documentației pentru repararea mănăstirilor Aninoasa, Câmpulung, Cotmeana, Glavacioc, Tutana; Cetății Poenari (Arefu); bisericilor din lemn, aflate, acum, în incinta reședinței Arhiepiscopiei Curtea de Argeș, obeliscurilor dedicate eroilor.

Faptele lui Iulian Ilie-Rizea sunt asociate, totodată, proceselor privind reabilitarea și extinderea Memorialului de război *Mateiaș* (Valea Mare-Pravăț); montarea statuii *Nicolae Bălcescu* (Pitești); realizarea statuii *Basarab I* (Curtea de Argeș); amenajarea *Rotondei personalităților* (parcul Muzeului Golești); aducerea, temporar, în această incintă, a statuii *Ion I. C. Brătianu*; fixarea unor plăci memoriale; amenajarea mai multor expoziții naționale sau internaționale.

Formatorul de opinie, Iulian Ilie-Rizea a susținut numeroase studii și comunicări la reuniuni din Capitală, instituții culturale urbane și rurale, ori acolo unde a călătorit (Belgia, Franța, Germania, Polonia, Ungaria). Bunăoară, la 25 octombrie 1985, în cadrul *Zilelor cultural științifice ale Muzeului Județean Argeș*, a prezentat evoluția domeniului, pentru zona noastră, după 1948, iar la Castrul Roman Jidova (24 octombrie 1986), reliefa dinamica restaurării *sitului* arheologic *Poarta pretoria și latura de sud a rezervației*, elemente integrate Muzeului *Limes Transalutanus*, amenajat aici.

Deseori, îl găsim coordonând grupurile care au *gestionat* darea în circuit, la Muzeul Golești, a caselor de viticultori sau pomicultori: Dobridor (23 noiembrie 1986); Teleorman (27 noiembrie 1988); Sarmizegetusa (3 decembrie 1989). Editorial, completează Colegiul redacțional pentru volumele de referință: *Localitățile județului Argeș* (1971), *Monografia județului Argeș* (1980), *Argeș. Cartea eroilor* (1984). Se află printre fondatorii

Asociației Folcloriștilor Argeșeni *Constantin Rădulescu-Codin*, sau altor inițiative civice ori religioase.

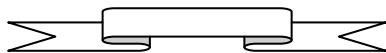
Pensionarea (5 martie 1990) nu a însemnat renunțarea la preocupările care l-au consacrat, Iulian Ilie Rizea continuând să conlucreze cu factori decizionali din Argeș, Dâmbovița, Vâlcea. Ultima sa acțiune rămâne asumarea *demontării* bisericii de lemn din Fâlfani, comuna Stolnici (Argeș), datată secolul XVIII, apoi reamplasarea monumentului în Campusul *Gheorghe Doja*, Nr. 41, Universitatea Pitești. Așezământul, având hramurile *Cuvioasa Paraschiva* și *Sfânta Muceniță Filofteia*, s-a sfințit, joi, 5 decembrie 1996, când a fost evocată, distinct, contribuția profesorului Iulian Ilie-Rizea la salvarea acestui obiectiv, devenit *paraclis* pentru studenții teologi, dar și locaș de cult ortodox. Dintre participanții la eveniment lipsea cel lăudat! Iulian Ilie-Rizea plecase spre *Lumea umbrelor* cu puțin timp înainte (28 iulie 1996). Avea 62 de ani!

Era într-o duminică ce se anunța tihnită, dorea să o savureze, împreună cu familia, la casa lor din Broșteni. Viața fondatorului muzeologiei contemporane din Argeș-Muscel se finaliza, însă, fulgerător, așa cum i-au fost, uneori, intuițiile, deciziile, dinamismul responsabilităților, exprimate aproape patru decenii. L-am privegheat câteva ore, alături de profesoara Livia Popa (1936-2001), aducând cu noi, la Pitești, chipul său împietrit! Familiile noastre s-au respectat nedisimulat.

Personal, i-am recunoscut meritele antume, transferate postum, prin citarea în: *Pitești. Memento* (1983, 2008); *Pitești. Ghid de oraș* (1985); *Pitești. Pagini de istorie* (1986); *Istoria municipiului Pitești* (1988); *Mausoleul de la Mateiaș* (1988, 2009); *Studii istorice* (2000); *Pitești. Tradiție și contemporaneitate* (2008); *Interviuri nonconformiste de pe patru continente* (2015). La rândul lor, Spiridon Cristoccea prezintă detalii, folosind *Argeș. Dicționar de istorici* (2003), respectiv *Enciclopedia Argeșului și Muscelului, II* (2010), iar Teodor Mavrodin (coordonator) amintește despre Iulian Ilie-Rizea în *Argeșul și Mușcelul. Spații istorice ale românismului, II* (2013).

Pentru a-i onora memoria, cred că s-a făcut, totuși, prea puțin, ca de altfel și în cazul altor *promotori* ai intelectualismului argeșean! Iulian Ilie-Rizea nu a fost un *simplicu funcționar cultural*, ci un *veritabil creator și protector de valori esențiale*, într-o perioadă când erau necesare dăruirea, riscul, finalitatea. Ca urmare, apreciem inițiativa actualului manager general al Muzeului Județean Argeș, lector universitar dr. Cornel Popescu, privind fixarea plăcii de marmură cu inscripționarea tuturor directorilor instituției, unde regăsim, în succesiune normală, numele Iulian Ilie-Rizea. Permanentizarea amintirii etapelor consemnate mai sus presupune, la Pitești, după modelul altor muzee, acordarea *eponimiei* pentru un spațiu din Expoziția de Istorie, unde să i se expună lucrările, fotografia, *Curriculum vitae*. Totodată, la Muzeul Golești, o alee poate să-i reamintească numele, având inscripționate și anii de viață (1934-1996). Ne vom racorda, astfel, celebrei expresii, veche de când Lumea: „*Adevărul este o stea care răsare după ce omul apune!*“.

Text promoțional: *Atitudine în Argeș*, Nr. 421, Pitești, 7-13 martie 2016.

18. ION M. LICĂ

(Vulpești, Dobroteasa, Olt, 10 iunie 1939 - Pitești, Argeș,
29 ianuarie 2017).

Profesor, Filologie, literat, redactor,
memorialist, editor, cronicar.

Calendarul lunii iunie înscrie, *sinoptic*,
nașterea altor specialiști, apropiați *proiectelor*
autorului, precum: Radu Albu (ziarist); Viorica
Ana Arjoca (profesoară); Stelian Bojureanu
(cercetător științific); Nicolae Călin
(agronom); Vasile Fălcescu (monografist);
Petre D. Ionescu (medic); Eugeniu Mazilu
(inginer).

Dar, istoriografic, optăm pentru evocarea prietenului și colegului
nostru, scriitorul și gazetarul Ion M. LICĂ-VULPEȘTI (1939-2017).

*

*

*

DIN DOBROTEASA SPRE ALTE ORIZONTURI

Prietenul nostru, Ion M. Lică, născut la 10 iunie 1939, e ra
mândru pentru faptul că, *ancestralitatea* neamului său multiplică
numele așezării natale, Vulpești, apropiată râului Olt, cântat, paseist
și contemporan, de valoroase spirite continentale. Secular, localitatea
Vulpești, integrată comunei Dobroteasa, domină zona *piemontană* de
la interferența județelor Olt și Vâlcea, *gravitând*, uneori, spre alte
orizonturi geografice.

Astfel, conform prevederilor **Înaltului Decret Regal**,
publicat în **Monitorul Oficial Nr. 187**, din 14 august 1938, care a

parafat, pentru România Mare, o nouă organizare administrativă, satul Vulpești, asemănător celorlalte entități rurale vecine, a intrat în componența Ținutului Olt, format din județele Olt, Dolj, Gorj, Mehedinți, Romanați, Vâlcea, *capitală* oficială devenind Craiova.

Temporar (1950-1968), plaiurile invocate s-au atașat cartografiei Argeșului! După cum precizează *Anuarul statistic al regiunii Pitești*, București, 1960 (pagina 29), comuna Dobroteasa (3046 de locuitori), constituia un reper important al raionului Drăgășani (95 388 de coabitanti), structuri istorice asemănătoare fiind: Băbeni-Bistrița, Costești, Curtea de Argeș, Drăgănești-Olt, Găești, Horezu, Muscel, Pitești, Potcoava, Râmnicu-Vâlcea, Slatina, Topoloveni, Vede. Epicentrul regiunii era orașul Pitești, transformat, apoi, în municipiu (1968).

Pitești (1972). Cununie civilă: Elena și Ion Lică

După revenirea la județele tradiționale (**Legea Nr. 2**, din 16 februarie 1968), bărbați ai satului Vulpești (Dobroteasa), acceptând oportunitățile oferite, s-au îndreptat spre noile centre industriale: Slatina, Râmnicu Vâlcea, Drăgășani, Govora, Scornicești. Atractive

au devenit șantierelor *hidroenergetice* de pe Olt, adiacente zonei invocate, practicându-se naveta zilnică, ori săptămânală.

Mai mulți intelectuali din Dobroteasa preferă, însă, municipiul Pitești, unde *sporurile* economice plurivalente influențau, vizibil, dimensiunile învățământului, culturii, științei. Printre aceștia se va afla și prietenul nostru. Aducea, cu sine, *vocea* satului natal, iar formula nominală, consacrată treptat, devine Ion Lică-Vulpești. Toponimia se referă, prin urmare, la Vulpești de Dobroteasa (Olt), iar nu la Vulpești de Buzoești (Argeș). Modificările demografice sensibile, proprii comunei Dobroteasa, sunt prelucrate, informal, pentru 1971, grație volumului *Mic dicționar enciclopedic român*, București, 1972 (pagina 1200), respectiv 2900 de locuitori stabili.

De-a lungul deceniilor, călătorind spre obârșie (satul Bocșa, comuna Măciuca, județul Vâlcea), am parcurs, de nenumărate ori, traseul Pitești-Moșoaia-Poiana Lacului-Vedea-Făgețel-Dobroteasa-Drăgășani. Ne-am bucurat atunci când, pe durata escalelor auto, din vecinătatea satului Vulpești, diverși cetățeni, aflând că domiciliem la Pitești, aminteau numele consăteanului lor, profesorul Ion M. Lică, ajuns *cineva*, în reședința Argeșului. Și aveau dreptate!

ETAPELE PREGĂTIRII CONTINUE

După absolvirea cursurilor primare și gimnaziale, adolescentul Lică M. Ion urmează Școala Medie Tehnică din orașul Anina, județul Caraș-Severin, finalizată în 1958. Opțiunea *interlocutorului* pentru această zonă, până unde se parcurgea, cu trenul, luat din gara Drăgășani, o distanță considerabilă, era motivată, atunci, prin *certitudinea* angajării absolvenților în sectoare productive dificile, dar bine remunerate.

Obișnuit cu natura copilăriei, *brăzdată* de văi și înălțimi *mediane*, elevul Lică M. Ion acumulează, la Anina, noi lecții de geografie autentică! Entuziasmul vârstei, bunăvoința colegilor, originari din Severin, îndemnurile profesorilor, l-au determinat să urce *cărările* munților Banatului, masiv *flancat* de râurile Caraș și Nera, până spre vârful Conuna (1047 m.)

Referindu-se la orașul Anina, relatează, cu suficiente amănunte, despre *epopeea* revigorării urbei, dar și a celui alt centru apropiat, Oravița, fenomen observat chiar pe durata frecventării claselor liceale.

Memoria personală, aliat fidel, a conservat, perpetuu, imagini spectaculare, specifice munților Semenici, exploatarea hulei, producerii cocsului, fabricării cherestei. Din cei aproximativ 8.000 de locuitori, *recenzați*, oficial, în Anina (1956), majoritatea se raporta sectoarelor amintite, iar instituțiile formative asigurau instruirea noilor serii de elevi, prin optica eforturilor pentru realizarea strategiei naționale. Acumulările etapei 1954-1958 vor influența *aritmetica* preocupărilor sale ulterioare.

Rezultatele pozitive, obținute la examenele maturității (1958), erau urmate de recomandarea privind susținerea concursului pentru admiterea la facultate. Pragmatic, Ion Lică-Vulpești devenea studentul Institutului *Maxim Gorki* din București (1959-1963), unde se pregăteau profesori, traducători și traducători de Limba rusă, modalitate gramaticală folosită, universal, inclusiv astăzi.

Comparativ cu o parte dintre colegii seriei sale, care vor abandona această calificare superioară, considerată, uneori, *desuetă* și nerentabilă intelectual, Ion Lică-Vulpești a rămas loial segmentului preliminar, dublat, însă, printr-o nouă licență, Limba română, purtând *apostila* Universității *Constantin I. Parhon* București (1967).

Vreme de opt semestre școlare (1963-1967), tânărul dascăl a educat elevii claselor V-VIII din Tigveni (Argeș), pregătește și susține *definitivatul*, termină Filologia, se adaptează cerințelor sociale, participă la reuniuni tematice, elaborează creații perfectibile, contactează reprezentanți ai forurilor superioare, cultivă prietenii durabile, vizitează edituri, redacții, tipografii.

EVOLUȚIE CONCLUDENTĂ LA PITEȘTI

Stagiatura de la Tigveni, etichetată, *curricular*, ca introducere în temă, lansată spre reședința Argeșului, un profesor valoros, nutrește preocupări pluridisciplinare: Ion M. Lică. Ideea este probată prin cei

peste 30 de ani, dedicați, preponderent, îndeplinirii obiectivelor specifice *școlii active*. S-a implicat, succesiv, în realizarea cerințelor pedagogice de la: Consiliul Regional, apoi Județean al Pionierilor (1964-1974), organizație diriguată, aproape un deceniu, de profesoara Maria Ciobăcel (1934-2009); Școala Gimnazială Merișani (1974-1976), instituție coordonată, pentru un timp, de profesorul Marian Stoica (1937-2012), evocat, la această rubrică, în săptămâna 3-9 octombrie 2016; Liceul Industrial Nr. 3 *Căi Ferate* (1976-1978), evidentă fiind conlucrarea cu inginerul Ion D. Sandu (director, 1970-1982); Liceul *Zinca Golescu* (1978-2001), unde, conform mărturisirilor personale, a fost onorat prin *asimilarea* într-o cancelarie selectă, supervizată, competitiv, de la Cecilia Petrescu (*Istorie*), la Emil Oprescu (*Informatică*), perioadă convergentă și exercitării atribuțiilor proprii (director adjunct, 1991-1992).

Apogeul responsabilităților publice, pentru Ion M. Lică, rămâne, fără echivoc, funcția supremă din Inspectoratul Școlar Județean Argeș (1990-1991). Mandatul său, intersectat alegerii predecesorului, Cornel Constantinescu (*Sociologie*), în Adunarea Constituantă (1990-1992), s-a confruntat cu numeroase clarificări, privind: reprofilarea liceelor vocaționale; titularizarea suplinitorilor, elaborarea noilor planuri de învățământ; difuzarea manualelor alternative; organizarea, după criteriile reevaluate, a examenelor de

admitere și bacalaureatului. Cu toate acestea, nu va acuza oboseală, neliniște, *improvizații*. Din contră, exulta atunci când obține victoria adevărului; instaurarea climatului pacifist în colective didactice turbulente; prognozarea succeselor. Întâlnim și acum directori de școli, sau profesori asistați la ore, care evocă personalitatea inspectorului general Ion M. LICĂ, adeptul *conduitelor* novative, decente, productive, consensuale principiilor democratice.

SCRIITORUL ION LICĂ-VULPEȘTI ȘI CĂRȚILE SALE

Încă din liceu, elevul Lică M. Ion a exersat diverse *crochiuri* literare, iar convingerea intimă, dublată de recomandările profesorilor sfătuitoari, va *condensa*, tacit, un singur cuvânt: proză! Inspirat, decizia juvenilă s-a transformat în notorietate!

Debutul publicistic a fost promițător: proză scurtă, revista **Luceafărul**, București, 1966. Avea 27 de ani! Peste aproximativ un deceniu (1978), aceeași gazetă îi acorda *Premiul special*, garantând, simbolic, traiectoria favorabilă a naratorului din Vulpești, Dobroteasa, Olt, stabilit, definitiv, la Pitești.

Consacrarea scriitorului s-a definit, valoric, prin romane, totalizând mii de pagini, apărute sub genericele: **Ziua cu gândurile-**

n hățuri (1981); **După amiezi cu cai** (1987); **Dom` Petrică și celelalte** (1991); **Prințul cenușiu** (2004); **O poală cu ouă** (2006); **Dintr-o palmă** (2016). Tematic, autorul Ion LICĂ-VULPEȘTI este asociat grupării literare majore, preocupată de *fresca* satului românesc, dominatori fiind, pentru mulți consumatori de literatură, Marin Preda, Fănuș Neagu, Nicolae Velea, Marin Ioniță, Stelian Zamora.

Incitante încă din titlu, romanele editate de prietenul nostru au fost primite favorabil pe tărâmul criticii specializate, s-au vândut în librării, sunt identificate bibliografic, se folosesc, ilustrativ, la clasele cu profil umanist, iar dicționarele generaliste autohtone listează autorul și opera. Există câteva elemente comparatiste, singularizând creația scriitorului Ion M. Lică-Vulpești: inteligența nativă a personajelor rurale; coabitarea oamenilor cu animalele de muncă, prioritate având caii; ambientarea mediului comunitar prin intercalarea poveștilor pripășite.

Primul său volum, *Ziua cu gândurile-n hățuri*, era prezentat, de profesoara Livia Popa (1936-2001), în Catedra profilului, *Limba română*, dar și la Cenaclul literar *Nicolae Labiș*, din Liceul *Zinca Golescu* Pitești, ceea ce i-a permis prozatorului Ion M. Lică-Vulpești să grafieze, *olograf*, următoarele cuvinte, adresate elevilor literați: ”*Pentru acum și pentru totdeauna! De pe vremea când eram alături de membrii talentați ai Cenaclului Nicolae Labiș, pentru acum și pentru totdeauna, dragostea și respectul meu. Pitești, 27 ianuarie 1983. Ion M. Lică-Vulpești*”.

MEMBRU AL UNIUNII SCRITORILOR DIN ROMÂNIA

Profesorul Ion M. Lică-Vulpești a fost, nedisimulat, *partizanul* dialogului! Este și motivul apropierii de Cenaclul literar *Liviu Rebreanu*, integrat Palatului Culturii Pitești, având în componență cadre didactice, ingineri, juriști, medici, ziariști, care *cochetau* cu poezia, proza, dramaturgia. Ipostaza îi facilitează testarea subiectelor abordate, judecarea manierei *stilistice* folosite, cuantificarea intereselor colegiale față de preceptele individuale

vehiculate. Valoarea creațiilor, dar și implicarea *elegantă* în funcționarea Cenaclului, au determinat alegerea romancierului Ion M. Lică-Vulpești ca președinte coordonator (1974-1978), succedând nume cunoscute, precum: Mihail Ghițescu, Drăghici Mărgineanu, Ion M. Dinu, Zenovie Păun, Tudor Diaconu, Sergiu Nicolăescu, Ludmila Ghițescu. După 1990, Cenaclul a devenit Fundația *Liviu Rebreanu* Pitești, primul președinte Nicolae Badi.

*Pitești, 2016. Alături de profesorul Vasile Ghițescu (stânga) la prezentarea volumului **Dintr-o palmă** (Centrul Cultural).*

Publicarea mai multor cărți, sub *sigla* unor edituri consacrate din Capitală, a generat posibilitatea primirii lui Ion M. Lică-Vulpești în Uniunea Scriitorilor. Asociația profesională, existentă de la mijlocul secolului XX (27 martie 1949), grupa *elita* literaților. În cazul prietenului omagiat, preparativele au durat doi ani, confirmarea calității de membru al Uniunii (președinte, Mircea Dinescu), având loc pe *fundalul* evenimentelor din decembrie 1989.

Inițial (1990-2002), Ion M. Lică-Vulpești a făcut parte din Filiala București, dar, evaluarea potențialului scriitorilor argeșeni determina constituirea Filialei Pitești (duminică, 10 martie 2002). Fondatorii, listați istoriografic, sunt: Mircea Bârsilă, Toma Biolan, Liviu Capșa, Gheorghe Crăciun, Virgil Diaconu, Petru Mihai Gorcea, Marin Ioniță, Gheorghe Izbășescu, Ion M. Lică-Vulpești, Nicolae Oprea, Aurel Sibiceanu, Florian Stanciu, Călin Vlasie (primul președinte al Filialei Pitești).

Colaborator constant al revistelor **Argeș**, **Luceafărul**, **România literară**, care i-au conferit mai multe premii, Ion M. Lică-Vulpești a fost interesat, *pasional*, de ritmicitatea presei scrise! Motivăm, astfel, acceptarea invitației Consiliului Județean al Frontului Salvării Naționale, pentru a deveni redactor-șef al săptămânalului **Curierul de Argeș**, fondator (1990-1991), istoricul Sevastian Tudor. Timp de patru ani (1991-1994), scriitorul Ion M. Lică-Vulpești s-a aflat pe *baricada* publicației amintite, expertiza probând calități manageriale, nuanțate profesionist!

NOMINALIZĂRI PENTRU ETERNITATE

Diversitatea preocupărilor citadine l-au fixat pe dascălul și scriitorul Ion M. Lică-Vulpești în conștiința contemporanilor, iar generațiile următoare vor afla anumite detalii, referitoare la personalitatea sa, inclusiv din filele realizate de semnatarul acestor paragrafe. Așa, spre exemplu, volumul **Pitești 600. Memento** (1983), colaboratori, Constantin Cârstoiu, Spiridon Cristocea, Ion Ilie (1937-2005), reprezentând prima cronică dedicată aniversării reședinței Argeșului (1388-1988), îl nominalizează (pagina 183), ca *exponent* al creației literare contemporane. Apoi, **Istoria municipiului Pitești**, elaborată împreună cu Paul Dicu și Silvestru Voinescu, imprimare Editura Republicii Socială România, București, 1988, evidențiază, printre altele, participarea prozatorului la viața *Cetății* (pagina 303). Ideea se degajă, totodată, din tomurile aceluiași autori: **Pitești. Pagini de istorie**, Editura *Museum*, Pitești, 1986 (pagina 315);

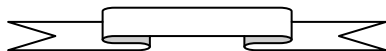
Pitești. Tradiție și contemporaneitate, Editura Tiparg, Pitești, 2008 (pagina 133).

Nominalizări mai ample, referitoare la intelectualul Ion M. Lică-Vulpești, *grafiază* sinteza **Pitești 620. Memento**, Editura Paralela 45, Pitești, 2008 (paginile 259, 274, 287, 340, 392), colaboratori, foștii noștri studenți, Constantin Augustus Bărbulescu, Marius Cârjan, Narcis Ionuț Gherghina (1979-2008), Marius Păduraru.

Pe același *palier* informal plasăm detaliile selectate de Marian Stoica pentru **Enciclopedia Argeșului**, referitoare la Ion M. Lică-Vulpești (volumul II, pagina 18), operă de anvergură, *postată*, așadar, pe internet. Alți publiciști l-au *gratulat* prin cronici, recenzii, medalioane, evocări, așa cum sunt rândurile emoționante, intitulate **Scriitorul Ion M. Lică-Vulpești a trecut Styx-ul**, purtând semnătura profesorului Vasile Ghițescu, memorialist, apropiat celui dispărut neașteptat: duminică, 29 ianuarie 2017 (**Cafeneaua literară**, Pitești, februarie 2017, pagina 2).

Remarcăm faptul că, Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș dar și Biblioteca Națională a României posedă, în totalitate, volumele scriitorului Ion M. Lică-Vulpești, aflate la dispoziția cititorilor de vârste sau profesii diferite. Gesturile acestei zile, complementare viitoarelor inițiative, au menirea să *promoveze*, împreună cu familia prozatorului, imaginea polivalentă a unui om care și-a clădit *renumele* prin talent, muncă, optimism!

Text promoțional: **Atitudine în Argeș, Nr. 477**, Pitești, 5-11 iunie 2017

19. DAN HORIA C. MAZILU

(Pitești, Argeș, 20 aprilie 1943 – București, 16 septembrie 2008).

Academician, Filolog, limbi slave, manager didactic, publicist, expert continental.

De această dată, calendarul lunii *aprilie* înscrie, *sinoptic*, nașterea altor specialiști, apropiați *proiectelor* autorului, precum: Gheorghe Aman (literat); Constantin Giurgea (manager); Dumitru Ivan (actor); Nicolae Macovei (universitar); Constantin Urluianu (professor); Gheorghe Vrabie (folclorist). Dar, *istoriografic*, optăm pentru evocarea prietenului nostru, enciclopedistul Dan Horia C. MAZILU (1943-2008).

*

*

*

ANOTIMPURILE COPILĂRIEI ȘI ADOLESCENȚEI

Personalitatea evocată astăzi, Dan Horia Mazilu, suprapune, existențialist, evoluția postbelică a reședinței Argeșului, conferind Cetății, tradițională pentru istoria României, un cumul intelectual de excepție.

La 20 aprilie 1943, atunci când viitorul academician a văzut lumina zilei, în Pitești, comunitatea, numărând, statistic, 26 500 de locuitori, se afla sub *imperiul* operațiunilor militare, specifice *Frontului de Est* (1941-1944), direcționate conform strategiei mareșalului Ion Ioan Antonescu (1882-1946), originar, după cum se știe, tot din urbea noastră, iar mulți concetățeni serveau avanposturile conflagrației mondiale amintite. Primarul, care va autentifica, oficial,

venirea pe lume a copilului Dan Horia, era ofițerul de carieră, Emil Poruțiu, numit, în această funcție tranzitorie, pentru etapa 25 martie 1943 – 25 februarie 1944.

Asemenea atmosferă cotidiană nu a diminuat bucuria notorie, exprimată de părinții Constantin și Ioana Mazilu, apreciați experți financiari, casa familiei, aflată *contemporan* la interferența străzilor *Gheorghe Lazăr-Constantin Brâncoveanu*, reverberând fericirea neamurilor, dar și luminarea minții noului născut, prezisă de ursitoare.

Juvenil, Dan Horia Mazilu a demonstrat, convingător, pasiunea pentru învățătură! Frecventează, inițial (1950-1954), Școala Nr. 3 Pitești, existentă din 1882, faima instituției datorându-se, cunoscuților învățători Teodor Acatincăi și Constantin Arsene (1914-1992), ori directorului Gheorghe Toma (1909-1979), profesor de geografie. Clădirea școlii s-a aflat, tradițional, pe Bulevardul Republicii, iar în urma deteriorărilor grave, suferite de-a lungul vremii, s-a reconstruit pe strada Rahovei (1975). Poartă numele scriitorului Ion Pillat (1891-1945).

Câteva detalii, privind situația la învățătură sau comportamentul elevului Mazilu Dan C. Horia, pe timpul claselor I-IV, descifrează *Monografia Școlii Nr. 3 Pitești*, autori, profesorii Paul I. Dicu (Istorie) și Nicolae Mitulescu (Geografie), tipografie relativ recentă (1998).

Urmează, în continuare, clasele V-XI (1954-1961), la Școala Medie Mixtă Nr. 1 *Nicolae Bălcescu* Pitești, astăzi, Colegiul Național *Ion C. Brătianu*, instituție de prestigiu, existând, gimnazial, din 1866. C ataloagele anilor terminali *developează*, cu deosebire, pasiunea elevului Mazilu C. Dan Horia pentru obiectele umaniste. Stimulatorie a fost, bineînțeles, prestația directorilor Ion Beșoiu (Geografie) și Nicolae Vlad (Istorie) dar, mai ales, filtrarea cunoștințelor transmise de profesorii claselor sale: Gheorghe Aman (*Limba română*); Tudor Popescu (*Limba latină*); Maria Strătilă (*Limba franceză*); Lidia Fotescu (*Limba rusă*); Marin Găiseanu (*Filosofie*). Rezolvarea temelor, derivate din aceste materii liceale, se va dovedi utilă, formativ și documentar, pe toată durata studiilor

superioare, sau în activitățile publice, vizitele externe, inițiativele editoriale.

Deseori, pe timpul convorbirilor noastre, Dan Horia Mazilu reamintea influența, asupra evoluției individuale, a concursurilor școlare, cercurilor, cenaclurilor, spectacolelor teatrale și cinematografice, frecventate, selectiv, la Pitești. Din atare unghi de vedere, relata cu entuziasm despre actorii Teatrului *Alexandru Davila* Pitești, cunoscuți personal: Constantin Zărnescu, Ion Focșa, Ileana Focșa, Dumitru/Dem Niculescu, Telly Barbu Militaru, Valeriu Buciu, Ioana Ciomârtan, Nicolae Georgescu, Lili Ciumber, Eftimie Popovici. Cita, din repertoriul vizionat la Pitești, piese precum: **Drumul Soarelui** (Virgil Stoenescu); **Harap Alb** (George Vasilescu, după Ion Creangă); **Hangița** (Carlo Goldoni); **Tache, Ianke și Cadâr** (Victor Ion Popa); **Vlaicu Vodă** (Alexandru Davila). Reper al adolescenței, păstrat într-un colț al memoriei, a fost inaugurarea Secției Estradă (19 ianuarie 1958), elevul din clasa a VIII-a participând, alături de ceilalți colegi, la spectacolul **Prima seară, primul cântec**, dirijorul orchestrei, Gheorghe Moreanu. Asemenea preocupări, conexe programei și manualelor școlare, au contribuit la *metamorfozarea* cunoștințelor sale lingvistice, extinderea pasiunii pentru descifrarea textelor *grafiate* cu litere slavone, inocularea dorinței de a realiza cercetări științifice proprii, complementare celor deja cunoscute.

La sfârșitul anului școlar 1960-1961, promovând, cu succes, Examenul de absolvire, Dan Horia Mazilu a primit acceptul Consiliului pedagogic privind continuarea studiilor postliceale. Se va îndrepta spre Capitală! Multe vacanțe le-a petrecut la Pitești (1961-1966), iar în deceniile imediat următoare, câteva zile, ori săptămâni, din fiecare an, erau *predestinate* locurilor natale. Vorbea cu însuflețire despre transformarea orașului într-un pol al industriei autohtone, parcurgea la pas zona centrală, reînnoită perimetral, aprecia proiectanții și constructorii noilor cartiere (*Craiovei, Găvana, Nord, Prundu, Războieni, Trivale*) răspundea cu plăcere invitației forurilor culturale și didactice pentru participarea la diverse reuniuni tematice. În ultimii ani de viață, entuziasmul temporal, interferat

cadenței postbelice a reședinței Argeșului, s-a diminuat treptat. Prin urmare, asemănător altor intelectuali de elită, Dan Horia Mazilu nu a contestat niciodată obârșia sa provincială, fapt care îl onorează inclusiv postum!

STUDENT LA UNIVERSITATEA CONSTANTIN I. PARHON BUCUREȘTI

Logic, rezultatele studiilor liceale îl plasau pe Dan Horia Mazilu ca fiind câștigător sigur al concursului de admitere în orice facultate umanistă din România. Va opta, inspirat, așadar, pentru București! Timp de cinci ani (1961-1966), a *savurat* cursurile mai multor *somități*, precum: George Călinescu, Ion Coteanu, Zoe Dumitrescu-Bușulenga, Alexandru Graur, Iorgu Iordan, George Macovescu, Alexandru Rosetti, Tudor Vianu. Se adaugă seminariile conduse de viitoare personalități ale culturii naționale.

Atare *galerie profesorală* a onorat, câteva decenii, Filologia Capitalei, climatul influențând, covârșitor, ținuta intelectuală exprimată, după 1967, inclusiv de Dan Horia Mazilu. *Sorgintea* acestor perspective s-a aflat în conținutul **Decretului** din 30 octombrie 1863, semnat de principele unionist, Alexandru Ioan Cuza (1859-1866), prin care se înființa, la București, ca instituție de învățământ superior, *Școala de Litere*. Apoi, peste câteva luni (4/16 iulie 1864), era anunțată *decizia* privind organizarea Universității din București, având trei facultăți: Litere-Filosofie, Drept, Științe, rector fondator, juristul Gheorghe Costa-Foru (1821-1876).

Printre participanții la sărbătorirea *Centenarului Școlii de Litere/Facultății de Litere*, amintind intrarea Capitalei României în rândurile centrelor academice europene, s-a aflat, indubitabil, prietenul nostru, studentul Dan Horia Mazilu (Anul III, 1963/1964). Peste decenii, va relata, cu oarecare emoție, traversarea acestor momente festive, trăite nemijlocit!

Evidențiem faptul că, în etapa la care ne referim, studiile facultăților Universității *Constantin I. Parhon* București aveau zece semestre, modulele viitoarei profesii suprapuneau anii III-V,

examele finale presupuneau elaborarea și susținerea unei lucrări științifice, probată prin cercetări asidue, la care se adăugau mai multe probe orale, efectuarea practicii pedagogice, alte considerente specifice profilului. În vara anului 1966, Dan Horia Mazilu era declarat Diplomat universitar (*Filologie Clasică*), aprecierile fiind maxime.

TREPTE DIDACTICE ȘI FUNCȚII ADMINISTRATIVE

Acuratețea descifrării și studierii scrierilor slavone, cu deosebire textele aferente literaturii române, a motivat hotărârea decanatului Facultății de Filologie, privind angajarea noului absolvent, Dan Horia Mazilu, preparator la Catedra *Limbi Slave*. Calitatea reprezenta prima treaptă didactică universitară, debutul consumându-se în exercițiul 1967-1968. Vor urma concursurile pentru funcțiile de asistent (1979), lector (1975), conferențiar (1983), profesor (1991), parafate vectorial! Avantajele livrate facultății amintite, de Dan Horia Mazilu, erau *productive* atât pentru Universitatea din București, dar și în sensul *stimulării* cercetării științifice naționale.

Travaliul elaborării tezei doctorale, intitulată **Opera umanistului Udriște Năsturel în contextul relațiilor româno-slave**, s-a finalizat prin unanimitatea opiniilor pozitive ale membrilor comisiei reprezentând Ministerul Educației și Învățământului, titularul portofoliului (28 februarie 1970-13 octombrie 1972), academicianul Mircea Malița. Lucrarea a fost tipografiată la mijlocul anului 1974. Obținerea doctoratului marchează distinct traiectoria polivalentă a slavistului Dan Horia Mazilu, concluziile fiind comunicate imediat prietenilor din Pitești. După cum cunoaștem, Dan Horia Mazilu dobânda calitatea de profesor universitar (1991), concomitent cu autorizarea *eruditului* pentru conducerea doctoratelor tematice, la facultate ori unități de cercetare din București. Era ales, apoi, decanul Filologiei două mandate (1996-2004), *gestionând*, printre altele, acreditarea și reacreditarea specializărilor, *implementarea* normelor europene,

conform cerințelor **Programului de la Bologna**, diversificarea masteratelor, extinderea relațiilor externe.

București, Academia Română. De la stânga spre dreapta: Ștefan Ștefănescu (la pupitru), Dan Horia Mazilu, Dan Berindei, Virgil Câdea, - , Gabriel Ștrempele (reuniune colegială).

Ultima responsabilitate publică, îndeplinită de concetățeanul nostru, Dan Horia Mazilu, a fost directoratul Bibliotecii Academiei Române (2004-2008), funcție preluată de la o altă personalitate apropiată Argeșului, respectiv academicianul Gabriel Ștrempele (născut în 1926), precedat, la rândul său, de academicianul Șerban Cioculescu (1902-1988), unul dintre primii colaboratori ai Institutului Pedagogic Pitești (1962-1965). Spre informare, Biblioteca Academiei, din București, s-a deschis în 1867, anul debutului editării Analelor Societății Academice Române.

PORTOFOLIU EDITORIAL IMPRESIONANT

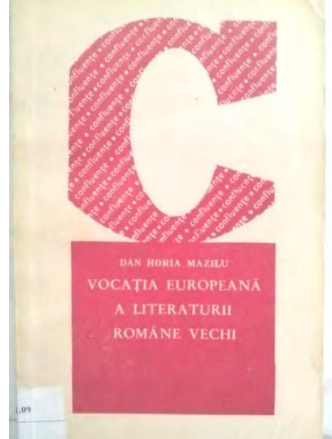
Universitarul Dan Horia Mazilu rămâne unul dintre prolificii autori români contemporani, cititorii având posibilitatea să lectureze scrieri *robuste*, stilizate diferențiat și procesual, adaptate temporalizării autohtone medievale, ideilor vehiculate în mediile generațiilor secolului XX, ori deceniilor actuale. Din atare perspectivă, volumele sale, publicate în edituri consacrate, *derobează* succesiuni tipografice bine dozate, la intervale calendaristice care nu depășesc trei ani, dimensiunile fiecărei cărți însumând, constant, peste 300 de pagini. Dialogul purtat pe această temă ne-a convins că, Dan Horia Mazilu a urmat un adevărat *traseu* strategic, prefigurat încă din 1967, tematica suportând, periodic, modificări conjuncturale.

Primul segment cuprinde *tomuri* ce reevaluează literatura nobiliară feudală, civică sau eclesiastică, proiectul fiind interferat genericelor: *Cronicarii munteni* (1978); *Varlaam și Ioasaș. Istoria unei cărți* (1981); *Recitind literatura română veche, I, II* (1994), *III* (2004); *Cronicarii moldoveni* (1996). Dezvoltă, apoi, preocupările mai multor figuri *emblematic*e ale vremurilor, conceptul preliminarând titlurile: *Udriște Năsturel* (1974); *Petru Movilă. Un reper românesc pentru europenizarea estului* (1996); *Introducere în opera lui Dosoftei* (1997); *Introducere în opera lui Antim Ivireanul* (1999); *Dimitrie Cantemir prinț al literelor* (2001).

Sugestivă a fost dorința autorului de a turna, în *creuzetul* ideilor avangardiste, proprii occidentalilor, contribuția neamului nostru, explicitare indusă titlurilor: *Barocul în literatura română din secolul al XVIII-lea* (1976); *Literatura română în epoca Renașterii* (1984); *Proza oratorică în literatura română veche I* (1986), *II* (1987); *Vocația europeană a literaturii române vechi* (1991); *Literatura română barocă în context european* (1996).

După 1998, Dan Horia Mazilu *recalibrează* tenta anumitor volume, pariind, astfel, pe gusturile cititorilor, atrași, uneori, de spectacular. Așa motiva, însuși autorul, titlurile: *Noi despre ceilalți*.

Fals tratat de imunologie (1999); *O istorie a blestemului* (2001); *Un Dracula pe care Occidentul l-a ratat* (2001); *Voievodul dincolo de sala tronului* (2003); *Noi printre ceilalți sau despre literatura peregrinilor* (2003); *Văduvele sau despre istorie la feminin* (2008).

Extrapolând formulările exotice, avem plăcerea să descoperim un analist înclinat spre senzațional, moralitate, civism, cutume, arhetipuri, fațete care nu anulează, din contră, susțin, comparatist, *eșafodajul* operei sale fundamentale, integrată patrimoniului spiritual național. Cuvinte de laudă pentru Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș și Biblioteca Universității din Pitești, unde am regăsit, catalogate *exhaustiv*, după norme tehnice internaționale, scrierile prietenului nostru, Dan Horia Mazilu (1943-2008).

MEMBRU CORESPONDENT AL ACADEMIEI ROMÂNE

De-a lungul timpului, Dan Horia Mazilu a contribuit, nemijlocit, la extinderea colaborării cu alte medii culturale continentale, preocupările sale majore integrându-se, veridic, cercetării primordiale autohtone. Spre exemplu, a fost lector la

Universitatea *Kliment Ohridski* din Sofia (1972-1974), traduce mai multe romane ucraineene (1975, 1985), publică numeroase studii, articole, cronici, opinii în periodice literare, editate inclusiv la Pitești, este gratulat cu premiul *Titu Maiorescu* al Academiei Române (1994), iar marile dicționare tematice îl nominalizează frecvent.

Bilanțier, Dan Horia Mazilu a fost primit membru corespondent al Academiei Române (2001), alăturându-se, așadar, *minților luminate* ale neamului, grupate în forul științific superior al națiunii. Instituțiile inițiale, Societatea Literară Română (1866) și Societatea Academică Română (1867), se redimensionau la 30 martie 1879, fiind numite, oficial, Academia Română. Avea, acum 138 de ani, trei secțiuni: *Literară* (literatură, artă, filologie, filosofie); *Istorică* (istorie, geografie, discipline sociale); *Științifică* (preocupări teoretice și aplicative).

București (2005). Sediul Academiei Române

Prin *coroborare* cu alte *prescripții* interne, membrii corespondenți pot deveni titularii Academiei, momentul onorându-se, opțional, cu **Discursul de recepție**. Dan Horia Mazilu urma să parcurgă acest traseu, dar sfârșitul, survenit fulgerător (marți, 16 septembrie 2008), l-a *imortalizat* în ipostaza deja amintită. Cunoaștem faptul că, interlocutorul era preocupat de conținutul perorației evocate anterior, iar pe durata ultimei noastre convorbiri (București, 2007), am readus în prim-plan cuvântarea savantului

Nicolae Iorga (1871-1940), **Două concepții istorice**, consacrată unui eveniment asemănător (17 mai 1911).

Fără îndoială, Dan Horia Mazilu cunoștea documentul, dar, pentru *animarea* momentului, ne-a permis să cităm paragraful introductiv, generalizator, rostit de marele erudit: "*Academia Română, instituție menită a îmbogăți știința neamului nostru, dar nu mai puțin a îndemna, judeca și răsplăti silințele culturale ale tuturor, e datoare să cuprindă, unul după altul, pe aceia cari s-au deosebit prin râvna lor pentru ocupațiile cele mai înalte ale spiritului omenesc, și în literatură, dar, mai ales în cercetările speciale și în cugetarea filosofică aplicată. Ea resumă astfel prin personalitatea membrilor ei starea culturală a poporului nostru în fiecare timp.*" Am lecturat, atunci, din cartea **Permanențe istoriografice românești**, scrisă de cel care vă relatează (2002), identificată chiar în rafturile Bibliotecii Academiei Române, instituție coordonată, directorial, de prietenul sărbătorit astăzi.

DAN HORIA MAZILU ȘI CENTRUL UNIVERSITAR PITEȘTI

În 1962, reședința Argeșului a completat sinopticul localităților urbane, care aveau, ceea ce numim, *Alma Mater!* Anterior (1961), așa cum s-a precizat, personalitatea aniversată devenise student al Filologiei din București, dar, pe timpul vacanțelor, sau cu alte prilejuri, Dan Horia Mazilu s-a arătat optimist pentru perspectiva Centrului Universitar Pitești, reformat de câteva ori: Institutul Pedagogic de 3 a ni (1962-1974); Institutul de Învățământ Superior (1974-1990); Universitatea din Pitești (22 martie 1991).

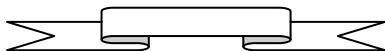
Colaborarea dintre aceste structuri didactice și profesorul Dan Horia Mazilu, intermediată de intelectualii piteșteni Ion Moise, Petru Mihai Gorcea, Ștefan Găitănar, Alexandrina Mustăța, Gheorghe Bănică, Gheorghe Barbu, Gheorghe Secară, s-a axat pe câteva paliere: coordonarea științifică a mai multor teze doctorale; susținerea unor cursuri speciale; realizarea inspecțiilor pentru

obținerea gradelor didactice; autorizarea și acreditarea noilor specializări sau facultăți cu profil umanist. Distinctă a fost implicarea sa în organizarea secțiilor Universității din Pitești la Râmnicu-Vâlcea, inițiativă care a cuprins, datorită insistențelor decanilor de atunci, Ștefan Găitânaru și Petre Popa, dubla specializare *Română-Istorie*, deschidere oficială, 3 octombrie 2003. Enumerarea poate continua!

Asemenea detalii sunt comentate în câteva dintre scrierile noastre, sau ale colegilor, care l-au cunoscut și apreciat pe academicianul Dan Horia Mazilu. Se pot aminti, selectiv, titluri precum: **Argeș. Dicționar de istorici** (Spiridon I. Cristocea, 2003); **Pitești 620. Memento** (2008) și **Interviuri nonconformiste de pe patru continente** (2015), de Petre Popa; **Enciclopedia Argeșului și Muscelului, volumul III** (2012), elaborat sub egida Muzeului Județean. Reținem, totodată, gestul Bibliotecii Universității din Pitești, care, la decesul profesorului (16 septembrie 2008), a expus **In memoriam Dan Horia Mazilu. Opera omnia**, numeroasele sale scrieri, multe folosite, bibliografic, de titularii cursurilor și seminariilor ținute la facultățile din Pitești, ori pentru aprofundarea studiului studenților filologi.

Sugerăm Consiliului Local și Primăriei Pitești fixarea unei plăci adecvate pe fațada casei academicianului Dan Horia Mazilu și acordarea denumirii eponime pentru strada adiacentă. Vom menține contemporane, inclusiv prin asemenea modalități, spiritul și faptele sale, intrate definitiv în istoria urbei natale și filele culturii românești.

Text promoțional: **Atitudine în Argeș, Nr. 472**, Pitești, 24-30 aprilie 2017.

20. ALEXANDRU I. MULȚESCU

(București, 24 octombrie 1942 – Pitești, Argeș, 22 iulie 2016).

Arhitect, memorialist, publicist, colecționar, critic de artă, expert patrimonial.

Calendarul lunii *octombrie* înscrie, *sinoptic*, nașterea mai multor specialiști, apropiați *proiectelor* autorului, precum: Mircea Adameștenu (profesor); Gheorghe N. Amzăr (agronom); Varlam Balmuș (manager); Gheorghe I. Deaconu (cercetător științific); Marius Diaconescu (ziarist); Marius Giura (muzician); Mihail Ilovici (scriitor); Alfons Popescu (dirijor); Victor Raicu (jurist). Dar, istoriografic, optăm pentru evocarea prietenului nostru, omul de cultură Alexandru I. MULȚESCU (1942-2016).

*

*

*

ORAȘUL COPILĂRIEI ȘI ADOLESCENȚEI

Personalitatea onorată astăzi, arhitectul Alexandru I. Mulțescu, s-a născut, la București, în ziua de 24 octombrie 1942, ceea ce presupune că, marți, 24 octombrie, 2017, aveam posibilitatea să-l sărbătorim pentru împlinirea celor 75 de ani! Firul existenței sale terestre se rupea, *ireversibil*, vineri, 22 iulie 2016, bilanțând o jumătate de secol profesionist, consacrat *redesenării* Argeșului contemporan.

Volubil, pe timpul discuțiilor noastre *citadine*, Alexandru I. Mulțescu releva, uneori cu superioritate, sorgintea urbană a familiei sale tradiționale, dornică să conserve *cutumele* metropolei de

odinioară! Perimetrul natal, adiacent Cheiului Dâmboviței și Pieței Unirii, va cunoaște, însă, pe vremea copilăriei, apoi adolescenței personale, evenimente care modificau, esențial, structurile anterioare.

Ca dovadă, părinții îi vor povesti despre *austeritatea* inerentă participării României la ultima conflagrație mondială (1941-1945), iar dascălii Școlii Gimnaziale *Vasile Alecsandri* (1949-1956) și Liceului *Dimitrie Cantemir* București (1956-1960), punctau, convergent vârstelor generației din care făcea parte, reperele cruciale postbelice.

Atunci când, la maturitate, era *interogat* să rezume, curricular, etapa 1942-1960, Alexandru I. Muțescu *decupa*, din sinopticul național generalist, 12 evenimente percepute ca fiind cardinale pentru ceea ce a urmat. Selecția cronologică etaja sumarul influent astfel: ofensiva Armatei Române dincolo de Nistru (1942-1943); retragerea ultimelor efective spre aliniamentele strategice (1943-1944); bombardamentul anglo-american asupra orașului București (4 aprilie 1944); discolarea guvernării mareșalului Ion/Ioan Antonescu și conținutul **Proclamației către Țară**, adresată de regele Mihai I (23 august 1944); instaurarea *cabinetului* condus de Petru Groza (6 martie 1945); *abolirea* monarhiei și instaurarea Republicii (30 decembrie 1947); *etatizarea* marilor proprietăți industriale (11 iunie 1948); regionalizarea administrativă (6 septembrie 1950); efectuarea primei reforme bănești postbelice (28 ianuarie 1952); primirea României în Organizația Națiunilor Unite (14 decembrie 1955); plecarea trupelor sovietice (iunie-iulie 1958); lansarea marilor planuri cincinale (25 iunie 1960). Efectele câtorva dintre aceste decizii supreme vor avea repercusiuni inclusiv asupra preocupărilor individuale.

STUDENT LA INSTITUTUL DE ARHITECTURĂ BUCUREȘTI

În 1960, Alexandru I. Muțescu finaliza, așadar, cu bacalaureat, Școala medie/Liceul *Dimitrie Cantemir* București. Climatul, oferit de această școală, era comparabil cu seriozitatea altor

unități renumite din Capitală: *Sfântul Sava*, *Gheorghe Lazăr*, *Gheorghe Șincai*, *Spiru Haret*. Emblema *Dimitrie Cantemir* deroba complementar, atunci, dar și acum, concepte precum: celebritatea savantului de formație europeană; valoarea operei sale, privind conștiința unității neamurilor din Muntenia și Moldova; expertiza scrierii primei *Istoriei Otomane*; simbolistica particularităților Cancelariei țarului tuturor Rusiilor, Petru I cel Mare (1682-1725).

Totodată, edificiul Liceului *Dimitrie Cantemir* reprezenta, pentru Alexandru I. Mușescu și colegii care doreau să urmeze *Arhitectura*, un posibil studiu de caz: amplasarea pe suprafață limitată interstradal; valorificarea caracteristicilor stilului neoromânesc; generozitatea *volumetriei* interioare; funcționalitate specifică didacticii moderne; rezistență probată la seismul din 9/10 noiembrie 1940 și bombardamentele aviatice virulente.

Succesul admiterii s-a datorat, preponderent, eforturilor depuse în anii terminali ai liceului amintit, cu deosebire la matematică, fizică, desen tehnic și ornamental. Apoi, vreme de șase ani (1961-1967), Alexandru I. Mușescu studiază, temeinic, într-un spațiu *aureolat* cu multiple relevanțe paseiste! Școala națională de arhitectură s-a conturat, inițial, sub egida *belle-artelor*, societății române de profil (1891), notorietate dobândind după 1892.

Artizanalul sistemului este Ion Mincu (1852-1912), renumitul creator al stilului neoromânesc, inspirat de *claritatea* arhitecturii carpato-danubiene a secolelor XVII-XVIII, recunoscută continental, iar edificiul din strada *Biserica Enei* București s-a ridicat în etapa 1912-1917, planurile aparținând *magistrului* Grigore Cerchez (1850-1927). Extinderea și modernizarea sunt relativ recente.

Ideile *discipolilor* nominalizați au fost continuate, spre zilele noastre, de profesorii afirmați la catedră, ori datorită elaborării unor ample proiecte funcționaliste. Arhitecții Richard Bordenache, Ascanio Damian, Octavian Doicescu, Grigore Ionescu, Cezar Lăzărescu, Horia Maicu, Ștefan Mănciulescu, Sandu Miculescu, Vladimir Popov, Ignace Șerban semnau, cu toată încrederea, carnetele și diplomele sutelor de absolvenți ai Institutului *Ion Mincu* București!

Perspectivile seriei din care făcea parte Alexandru I. Muțescu erau prezumate novativ, intermedierea aparținând Comitetului de Stat pentru Arhitectură și Construcții, respectiv Uniunii Arhitecților, organisme înființate postbelic (1952). Solicitarea guvernamentală impunea accelerarea proiectării marilor platforme industriale, căilor de transport feroviar sau rutier, hidrocentralelor, rețelelor electrice, aducțiunilor de apă și gaze, cvartalelor rezidențiale, dotărilor social-culturale, amenajărilor agricole, sistematizării localităților.

Ca urmare, absolvenții Institutului de Arhitectură din București se vor adapta ritmului programat calendaristic, repartizarea acoperind, cu deosebire, cerințele *provinciale*, așa cum s-a procedat și în cazul lui Alexandru Muțescu!

ACTIVITATE RELEVANTĂ LA PITEȘTI

Carierea *diplomatului* în Arhitectură, Alexandru Muțescu, se va defini, convingător și peren, după 1967, la Institutul de Proiectare Pitești, ce ființa din 1957. Acceptarea reședinței Argeșului *subsuma* motivații plauzibile: apropierea de București; beneficiul conlucrării succesive cu directorii unității, *profesioniștii* Claudiu Popișteanu, Vladimir Perceac, Emil Inoveanu, Valeriu Manu, Eugeniu Dumitrache; relansarea vizibilă a parametrilor economici urbani; existența unor mari trusturi de construcții; densitatea monumentelor istorice; domicilierea, în localitate, a prietenului său din facultate, arhitectul Adrian Viorel Mahu; mediul natural temperat.

Atașamentul față de Pitești s-a consolidat, apoi, datorită căsătoriei cu talentata arhitectă Maria Niculescu (1938-2009), colegă de serviciu, fiica unui cunoscut ofițer superior din Câmpulung (Muscel), nașterii celor doi copii, deveniți tot arhitecți, Barbu Andrei (stabilit la București) și Gheorghe Petru (rezident în Marea Britanie), proiectării mai multor edificii reprezentative pentru acest spațiu geografic, exprimării calităților dialogale.

Pitești, 2012. Institutul de Proiectare Argeș/SC Proiect SA

Consemnând, redacțional, 75 de ani de la nașterea lui Alexandru Mușescu (1942-2017), avem bucuria să amintim cititorilor principalele proiecte, finalizate prin construcții, schițate, pentru început, pe *cartoanele* planșetelor sărbătoritului și colaboratorilor, edificii care *mobilează*, acum, harta municipiului Pitești, sau altor localități importante din România.

Se detașează: sediul Institutului de Proiectare/SC Proiect Argeș SA (1977-1978); Spitalul de Pediatrie Pitești (1984); extinderea Muzeului Județean Argeș (2000); Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș (2003); Planetariul și Observatorul Astronomic Pitești (2004). Adăugăm: Spitalul de Pediatrie *Marie Sklodowska Curie* București; Biblioteca Municipală Râmnicu Vâlcea; Catedrala Ortodoxă Mioveni (Argeș); cartiere, unități școlare, spații ambientale.

Pentru 2018, propunem factorilor decidenți din Pitești, conducerii acestor instituții, fixarea pe fațada clădirilor citate, a unor însemne care să individualizeze trăinicia operei arhitectului

Alexandru Muțescu, numele șefilor de șantier, anii finalizării, managerii de la inaugurare.

UN ARHITECT PRINTRE ISTORICI

Ipotetic, dacă Alexandru Muțescu nu reușea la *Arhitectură*, avea șansa să devină un istoric de mare succes! Diversificarea *țintelor* exercitării profesiei tutelare, memoria prodigioasă, *incizia* fenomenelor abordate l-au integrat, factologic, specialiștilor preocupați să valorizeze, cu deosebire, spiritualitatea Evului Mediu din Argeș-Muscel. Colaboratorul școlilor, societăților științifice departamentale, muzeelor, așezămintelor eclesiastice, arhivelor, s-a dovedit foarte activ!

București, 2016. Spitalul Clinic de Urgență pentru copii Marie Sklodowska Curie (pavilionul central)

Pasiunea pentru *decodificarea* acestei perioade istorice îl determină să realizeze numeroase documentări interne și externe, traduceri din literatura universală, investigații depozitare, crochiuri, relevee. Din atare perspectivă, Alexandru Muțescu și Maria

Mulțescu erau considerați printre cei mai *productivi* arhitecți în domeniul restaurării monumentelor feudale!

Bunăoară, semnătura lui Alexandru Mulțescu a garantat viabilitatea proiectelor elaborate în scopul salvării și reabilitării: complexelor monastice *Negru Vodă* (Câmpulung), Glavacioc (Ștefan cel Mare), Vieroș (Mioveni), Râncăcirov (Călinești); bisericilor ortodoxe Beștelei și *Maica Precista* (Pitești), Marina și Sfântul *Gheorghe* – Olari (Câmpulung), Drujești (Curtea de Argeș); conacelor Bilcești (Valea Mare-Pravăț) și Merișani; stăreției Mănăstirii Cotmeana; culei din Budeasa. Enumerarea poate continua!

Râmnicu Vâlcea (2016). Biblioteca Județeană Antim Ivirenu

Pe marginea acestor demersuri, Alexandru Mulțescu a publicat în reviste, culegeri, anuare, singur sau apelând la colaboratori, zeci de articole, studii, comunicări, referate, ceea ce probează calități apropiate istoricilor, criticilor de artă, monografiștilor. Suport bibliografic au devenit paginile intitulate:

Monumente de arhitectură civilă medievală din orașul Pitești (1977); *Câmpulung-Muscel, reperi arhitecturale înscrise în cronică secolului al XIX-lea* (1980); *Legături între Transilvania și Țara Românească oglindite în arhitectura bisericii Sf. Marina din Câmpulung* (1982); *Noi date privind câteva monumente de arhitectură din județul Argeș* (1984); *Castrul roman de la Jidova* (1987); *Cloașterul C âmpulungean* (2000); *Clădiri din incinta mănăstirii Văleni* (2001); *Probleme legate de Palatul de la Curtea Domnească din Argeș* (2001).

Mioveni, Argeș (2017). Catedrala ortodoxă Sfinții Apostoli Petru și Pavel

Apogeul insistențelor privind cunoașterea vestigiilor medievale s-a regăsit în exercitarea funcției de conservator, apoi director al Direcției Argeș pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național (1998-2006). Responsabilitățile i-au favorizat editarea caietelor **Fragmente argeșene**, corpus menit să livreze numeroase detalii asupra tradițiilor, prezentului și așteptărilor sistemului monumentelor din această parte a Uniunii Europene.

COLECȚIONAR ȘI IUBITOR DE TEATRU

Proiectele elaborate, filele dactilografiate, expozițiile vizionate de Alexandru Muțescu erau multiplicare datorită consistenței bibliotecii familiale, reprezentativă, la finalul secolului XX pentru Pitești, ordonării seturilor de fotografii și cărți poștale ilustrate, participării frecvente la spectacole dramatice.

Ca dovadă, autorii unor volume originale, editate în Argeș, au apelat la *portofoliul* arhitectului Alexandru Muțescu pentru *innobilarea* paragrafelor tipărite. Elocvente sunt imaginile și relatările oferite, cu generozitate, muzeografei Eugenia Greceanu, interferate crestomației **Ansamblul urban medieval Pitești** (1982), profesoarei Silvia Popescu, în vederea finalizării scrierii **Tărâmul tăcerii. Cimitirul Sfântul Gheorghe Pitești** (2008), istoricilor Spiridon Cristocea, Elena Rotaru, Romeo Maschio, realizatorii albumului **Piteștiul de altădată/Pitești in old times** (2011).

Speciale au fost consensurile ideatice ale arhitectului Alexandru Muțescu cu intelectuali de seamă ai Cetății, precum: medicul Gheorghe Roland Anceanu (1929-1995); actorul Ion/Ioan Foça (1925-2013); pictorul Gheorghe Pantelie (1941-2008); dirijorul Emanoil Popescu (1926-2007). Deseori, se întâlneau la premierele Teatrului *Alexandru Davila* Pitești, stalurile fiind rezervate prin amabilitatea directorului Constantin Zărnescu (1931-2003). O, tempora!

CONSEMĂRI PENTRU ETERNITATE

Beneficiile datorate inițiativelor arhitectului Alexandru Muțescu au facilitat nominalizări adecvate în majoritatea scrierilor contemporane despre *geografia* care l-a consacrat. Foiletând asemenea izvoare, numele său, dar și cel al arhitectei Maria Muțescu apar în sinteze precum (cronologic): **Pitești 600. Memento** (1983); **Pitești. Ghid de oraș** (1985); **Pitești. Pagini de istorie** (1986); **Istoria municipiului Pitești** (1988); **Argeș. Dicționar de istorici**

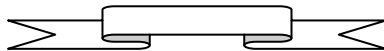
(2003); **Pitești 620. Memento** (2008); **Pitești. Tradiție și contemporaneitate** (2008); **Memorialul de război Mateiaș** (2009); **Argeșul monumental** (2011); **Enciclopedia Argeșului și Muscelului, III** (2012); **Argeș și Muscel. Spații istorice ale românismului** (2013). Aprecierile, semnate de autori din diferite compartimente, sunt completate, uneori, fotografic.

Arhitecții Alexandru Muțescu și Maria Muțescu se odihnesc, acum, în Cimitirul *Sfântul Gheorghe* Pitești! După 15 ani de la inaugurare (1978), Institutul de Proiectare, realizat inclusiv după viziunea personalităților evocate, s-a privatizat (1993), ulterior fiind vândut investitorilor urbani, iar multe documente, referitoare la cei care au lucrat aici, sunt irecuperabile!

Pentru evitarea disoluției totale a patrimoniului informal, ori anularea memoriei colective, sugerăm oficialilor locali, reprezentând forurile profesionale naționale, elaborarea **Dicționarului arhitecților din Argeș-Muscel**, precum și amenajarea unei expoziții permanente, unde să fie etalate, istoriografic, valoroasele realizări ale domeniului, convergente entității noastre administrative.

Generațiile următoare au dreptul să cunoască virtutea predecesorilor!

Text promoțional: *Atitudine în Argeș*, Nr. 495, Pitești, 23-29 octombrie 2017.

21. CONSTANTIN GH. OLTEANU

(Pitești, Argeș, 5 februarie 1929 – Pitești, Argeș, 15 august 2005)

Inginer, urbanist, manager, tehnolog, donator comunitar.

Complementar, calendarul lunii *februarie* înscrie, *sinoptic*, nașterea unor alți specialiști, apropiați *proiectelor* autorului, precum: Ion I. Apostol (sociolog); Vasile Cociu (cercetător științific); Virgiliu Georgescu (medic); Alexandru Matei (farmacist); Ilie Șandru (arheolog); Florin Vlad (agronom). Dar, istoriografic, optăm pentru evocarea prietenului

nostru, renumitul constructor Constantin Gh. OLTEANU (1929-2005).

*

*

*

DESTIN CONVERGENT REDIMENSIONĂRII AȘEZĂRII NATALE

Debutul acestei luni calendaristice permite, așadar, consemnarea nașterii, în urmă cu 88 de ani, la Pitești, a inginerului constructor și manager, Constantin Gh. Olteanu (5 februarie 1929-15 august 2005), personalitate apreciată de locuitorii zonei Argeș-Muscel. Existența lui pământeană a durat, prin urmare, șapte decenii și jumătate, dar, cele realizate *antum* îl propulsează, veridic, spre evocare perpetuă. Subliniem ideea că, în comparație cu medalioanele precedente, portretul *postum*, dedicat, astăzi, prietenului nostru, suprapune, efectiv, istoria contemporană a *sistemului* construcțiilor civile din această parte a României, cu trimitere la ultima jumătate a

secolului XX. Exprimăm și acum respectul cuvenit pentru oamenii domeniului, persistența *construcțiilor* supralicitând, frecvent, milenii!

Fiul urbei Pitești, Constantin Olteanu, provenea dintr-o *genealogie* tradițională, iar noua sa familie, constituită prin căsătorie, s-a integrat preocupărilor citadine, benefice *Cetății*. Spre informarea cititorilor, în 1929, atunci când primarul orașului, Constantin I. Rătescu (jurist), *certifica* venirea pe lume a copilului botezat Constantin, așezarea noastră era un *reper* economic modest, totaliza, statistic, 19 500 de rezidenți, iar preocupările formative conturau limite asemănătoare.

Obișnuit, de timpuriu, cu *indeletnicirile* practice, absolventul claselor generale, Olteanu Gh. Constantin, frecventează, inițial, Liceul Industrial Pitești (1943-1947). Unitatea, existentă, sub această *titlatură*, din 1936, continua tradiția Școlii de Meserii (1882), astăzi, Colegiul Tehnologic *Armand Călinescu*. Reședința Argeșului era, în 1947, printre puținele *capitale* de județ unde funcționau, distinct, licee industriale, detaliul influențând, *notoriu*, pregătirea mai multor generații, maturizate imediat după finalizarea conflagrației mondiale (1939-1945).

Cunoștințele acumulate și dorința autodepășirii îl determină să se orienteze, apoi, având ajutorul celor apropiați, spre Institutul de Construcții București (1948-1952), *entitate* conexă celebrei *școli politehnice* a României. Ingineria *prevala*, comparativ cu alte profesionalizări, datorită câtorva avantaje: existența strategiei *etatiste* în atare segment; garantarea, la terminarea studiilor superioare, a locului de muncă, *remunerat* convenabil; posibilitatea exprimării *romantismului* specific perioadei, mulți tineri acceptând participarea, inclusiv voluntară, la eforturile dedicate schimbării *fizionomiei* economice a țării.

Pentru studentul Constantin Olteanu, asemenea idealuri se vor transforma în realitate! După șase ani de la terminarea facultății (1952), i se încredințau, la Pitești (1958), responsabilități menite să faciliteze redimensionarea constructivă a urbei natale!

STAGIAR ÎN DEPRESIUNEA BEIUȘ

Susținerea proiectelor și promovarea, cu succes, a examenelor *bilanțiere*, la Institutul de Construcții București, îl *propulsează*, pe tânărul inginer, Constantin OLTEANU, prin *repartiție guvernamentală*, spre o stagiatură obligatorie, efectuată în regiunea Crișana (1952-1958). Ca urmare, primul său loc de muncă devine Intreprinderea Extractivă *Cuarțit* Beiuș. Depresiunea, străjuită de munții Codrului, Vlădeasa, Pădurea Craiului, *drenată* prin *debitul* Crișului Negru, se deosebea, vizibil, față de Argeș, oferea un *spectacol* geografic inedit, *savurat* cu entuziasm și interes documentar. Resursele naturale exploatare se utilizau, *predilect*, în construcții, industria sticlei, ceramicii, materialelor refractare, metalurgie, tehnologia utilizată asigurând *recristalizarea* rocilor cu ingrediente conexe. Confluent devenise orașul Beiuș, având aproximativ 5 000 de locuitori (1952), următoarele fiind Vașcău și Nucet.

Unitatea unde a lucrat inginerul stagiar, Constantin Olteanu, făcea parte, atunci, din grupul societăților mixte *Sovrom*, structură agreată, imediat după *aderarea* țării noastre la coaliția antifascistă, prin *Convenția de Armistițiu cu Aliații* (Moscova, 12 septembrie 1944), redefinită ulterior (București, 16 iunie 1945). În Argeș–Muscel, exprimări identice au vizat exploatarea petrolului, cărbunelui, lemnului. Asemenea *formule*, menținute aproape un deceniu, *contabilizau* despăgubiri de război.

După cum ne-a relatat Constantin Olteanu mai târziu, anii petrecuți în *Depresiunea Beiuș* au fost adevărate *lecții de viață*, uneori *austeră*, care i-au permis *antamarea* principalelor *trasee* bihorene, cunoașterea unor specialiști, pregătiți pentru diverse compartimente, a muncitorilor veniți din toate provinciile, iar prietenia cu alți ingineri s-a *cultivat*, sentimental, ori pragmatic, pe durata reconstrucției contemporane a orașelor argeșene.

ȘEF DE ȘANTIER LA PITEȘTI

În 1948, la Pitești a luat ființă Întreprinderea Locală de Construcții, *obiectivată* pentru edificarea primelor blocuri, repararea clădirilor deteriorate pe timpul războiului, introducerea și extinderea rețelelor stadale (apă, gaze, canalizare). Diversificarea preocupărilor economice și a cerințelor sociale determina, apoi, transformarea acestei unități în Trustul Regional de Construcții Argeș (1950-1968), numit, după revenirea la județe, Trustul de Construcții Argeș (1968-1990). Subsuma: puncte de lucru, ateliere, baze productive, echipe, brigăzi, loturi, șantiere, grupuri de șantiere, laboratoare, servicii funcționale (peste 6 000 de salariați în 1980). Bugetat prin asigurarea planificată a surselor financiare din partea statului, trustul, având sediul la Pitești, a realizat un amplu *program investițional urban*, cu prioritate locuințe, școli, spitale, spații comerciale, utilități de interes public. Tot la Pitești, au funcționat, până în 1990, Trustul de Construcții Industriale, respectiv Trustul de Construcții Hidroelectrice.

*Pitești, 1 iunie 1970. Interferențe între vechi și nou
(zonă centrală urbană, segment Sud)*

Asemenea *dinamică* a determinat sporirea continuă a numărului de ingineri, tehnicieni, maiștri, muncitori calificați, lucrători auxiliari, eforturile lor putând să fie *cuantificat*, după decenii, prin amplitudinea zonelor rezidențiale și *platformelor* Pitești, Câmpulung, Curtea de Argeș, Mioveni, Topoloveni, Costești, *definite*, cu deosebire, în perioada 1961-1988. Prin urmare, activitatea Trustului de Construcții Argeș, dar și a celorlalte entități, amintite mai sus, *înnobilează*, fără echivoc, retrospectiva acestei perioade, suprapusă concludent, contemporaneității autohtone.

*Pitești, 9 iunie 1982.
Zona centrală urbană (panoramare aeriană).*

Ecuția prezentată a favorizat revenirea prietenului nostru, Constantin Olteanu, de la Beiuș, în reședința *ancestrală*! Era numit, *decizițional*, director al Șantierului Pitești, funcție exercitată, convingător, cinci ani (1958-1963). Se întorcea, așadar, *acasă*, iar moralitatea obligației, privind redimensionarea locurilor natale, s-a exprimat verosimil! Etapa suprapune contribuții directe la amplasarea și executarea, în Pitești, a zonelor *rezidențiale* denumite,

convențional, 9 Mai (1958), *General Christescu* (1958-1960), *Calea București* (1960-1965), *Gară-Sud* (1963), concretizându-se, astfel, *secțiuni* ale schiței sistematizării generale preliminare (1948-1962).

Contractul profesional, *interferat* sporirii patrimoniului civic local, a debutat, pentru inginerul Constantin Olteanu, așadar, sub auspicii favorizante!

MANAGER AL TRUSTULUI DE CONSTRUCȚII ARGES

În 1963, Constantin Olteanu devenea inginer – șef al Trustului Regional de Construcții Argeș, *superiorii* recunoscându-i, astfel, calitățile manageriale, demonstrate pe timpul coordonării Șantierului Pitești. Avea 34 de ani! Sfera responsabilităților se extinde și asupra loturilor din Câmpulung sau Curtea de Argeș, noua *ipostază* presupunând colaborarea permanentă cu Direcția de Arhitectură, instituțiile sectoriale, *forurile* centrale specializate, consiliile locale.

Pitești, 1 mai 1974. Conducerea Trustului de Construcții Argeș, de la stânga spre dreapta: Constantin Chelcea, Constantin Olteanu, Ion Dumitrică, Anton Francec, Mihai Ghiță (reuniune civică).

Dar, de cele mai multe ori, *provocările* grupau ritmicitatea îndeplinirii programelor prestabilite, introducerea unor noi tehnologii, cu deosebire pentru executarea blocurilor înalte, calitatea finisajelor în *acord global*, reducerea costurilor pe *metru pătrat* construit. Funcția de inginer-șef s-a prelungit până în 1971, timp în care se adăugau *zestrei* orașului Pitești, proclamat municipiu prin **Legea Nr.2**, din 16 februarie 1968, marile cartiere *Craiovei* (1964-1969) și *Negru Vodă* (1966-1971).

Apogeul carierei profesionale a inginerului Constantin Olteanu devine, fără discuție, acordarea titlului de director al Trustului (1971-1990), perioada *coagulând* sporuri nuanțate *monografic* pentru Argeș-Muscel. S-au definitivat, la Pitești, amplele cvartale: *Războieni* (1970-1976); *Trivale* (1976-1987); *Centru* (1972-1988); *Găvana* (1975-1990); *Banatului* (1976-1988); *Petrochimiștilor* (1978-1990); *Pătrașcu Vodă* (1979-1982); *Popa Șapcă* (1982-1990); *Exercițiu* (parțial, 1983-1988). Ca urmare, la finalul *Cincinalului opt* (1986-1990), în Pitești existau peste 45 000 de apartamente, construite, marea majoritate, din fondurile statului, reprezentând un adevărat *record* urbanistic. După 1990, vor deveni proprietate individuală, fiind cumpărate, preponderent, de locatarii care foloseau, plătind chirie, spațiile respective.

Eforturile constructorilor, coordonați de inginerul Constantin Olteanu, s-au reliefat, totodată, în cartiere din Câmpulung (*Vișoi, Gruți, Republicii*), Curtea de Argeș (6 martie, Basarabilor) Topoloveni și Costești (*Centru*), Mioveni (așezare *reconfigurată* generalist). Adăugăm, selectiv, edificiile pentru: Sala Sporturilor, Bazinul Olimpic de Înot, Institutul de Proiectări, Centrul de Calcul, Casa Cărții, Casa Artelor, complexe comerciale *Trivale, Fortuna, Centru-Vest* (Pitești), noile spitale și hoteluri din Pitești, Câmpulung, Curtea de Argeș, peste 100 de clădiri pentru creșe, grădinițe, gimnazii, licee, școli profesionale, unități bancare, juridice, culturale, administrative. Complementar (1970-1971), Constantin Olteanu a condus, prin cumul, și Institutul de Proiectări Argeș, *supervizorul* schiței sistematizării municipiului Pitești fiind arhitectul Radu Mihai Răuță.

TRUSTUL DE CONSTRUCȚII ARGEȘ-ETALON PE ȚARĂ

Dimensiunea activităților specifice, *zugrăvite* sumar în paragrafele precedente, au fost răsplătite, *simbolic*, prin: cuvinte *măgulitoare* din partea forurilor locale și naționale; impresii onorante, *transcrise* de șefii unor delegații străine; primirea anumitor *efigii*, purtând *sigiliul* președinției României. Dintre acestea, se detașează **Ordinul Muncii Clasa I**, acordat Trustului de Construcții Argeș, director inginerul Constantin Olteanu, pentru ocuparea *Locului I* pe țară (1979). Festivitatea decernării distincției este datată 18 aprilie 1980, fiind *conservată*, ulterior, *grație* amintirilor *livrate* de personalitatea evocată, notificărilor *media*, consemnărilor bibliografice referitoare la Pitești.

Pitești, 23 August 1977. De la stânga spre dreapta: Vasile Dumitrașcu, Valentin Ioniță, Petre Popa, Constantin Olteanu (reuniune civică).

Răsfoind motivarea acestei *calificări*, vom redescoperi câteva detalii speciale, *catalogate* pozitiv de *juriul suprem*: depășirea indicatorilor eficienței economice; implicarea conducerii Trustului în *ameliorarea* efectelor *seismului* din 4 m artie 1977, a supra unor clădiri municipale; contribuția specialiștilor Trustului, personal a directorului Constantin Olteanu, la reabilitarea mai multor monumente istorice și de arhitectură din Argeș-Muscel (Teatrul *Alexandru Davila* Pitești, Biserica *Sfântul Nicolae Domnesc*, de la Curtea de Argeș, Palatul Prefecturii Argeș și Vechea Primărie Pitești, atribuite, după 1970, Muzeului Județean Argeș, Mausoleul *Mateiaș*, Valea Mare-Pravăț, statuia *Nicolae Bălcescu* și obeliscul dedicat eroilor Războiului independenței, din Pitești); seriozitatea participării unor experți argeșeni la realizarea anumitor proiecte naționale de anvergură (Canalul Dunăre-Marea Neagră; Drumul montan Transfăgărășan; Autostrada Pitești-București; Traseul feroviar Vâlcelele-Ciofrângeni).

Dincolo de obligațiile *standard*, acceptate prin *filele planurilor economice anuale*, inginerul Constantin Olteanu a depistat *resurse interne* pentru *complementaritățile* enunțate mai sus, câteva gândite împreună cu cel care vă relatează, semnatarul fiind, pasager, viceprimar al municipiului Pitești, ori președintele Comitetului pentru Cultură Argeș. Ne-am convins, pe durata unor asemenea conlucrări, de faptul că, prietenul nostru *nutrea*, din convingere, simțăminte patriotice, opinii estetice, judecăți de valoare enciclopedică, principii continentale și universaliste.

Climatul încrederii, exprimat pentru colaboratorii direcți și subalterni, *filtrarea* sugestiilor cetățenești, *tratamentul* acordat recomandărilor oficiale, *pasiunea* pentru lectură și teatru sunt *fațete* relevate *discret* pe timpul manageriatului Trustului de Construcții Argeș. Din atare perspectivă, stăruie în memorie *dialogul* purtat cu inginerul Constantin Olteanu, pe teme existențialiste majore, în timpul inaugurării Spitalului Județean Argeș (miercuri, 27 iunie 1973), contextul *permițându-i* renunțarea la *introvertirea* bănuită de *interlocutor*, în favoarea *debitului* verbal, *persuasiv*, convingător, *sustenabil*, educațional. Ne-am r eamintit, ulterior, împreună, de

reușita acelor momente, *derobate* intelectual! Ca director al Trustului, a prelucrat, cu diplomatie, recomandările exprese, formulate, succesiv, de liderii județului Argeș (1968-1989): Petre Duminică, Gheorghe Năstase, Ion Dincă, Vasile Mohan, Constantin Matei, Ion Sîrbu, Constantin Zanfir, Ion Băluță.

REGRETE TARDIVE PENTRU DISOLUȚIA TRUSTULUI DE CONSTRUCȚII ARGEȘ

Directoral, inginerul Constantin Olteanu s-a *postat* în suscesiunea predecesorilor Petre Argeșanu, Gheorghe Băiașu, Ion Ionescu, *bagheta* fiind oferită, în 1990, inginerului Ion A. Popescu. Despre toți vorbea cu multă considerație! Constituise, în deceniile când s-a aflat la conducerea Trustului, o autentică echipă, *reduțabilă* prin nume cunoscute: Ion P. Bulacu (inginer-șef, director tehnic); Constantin Chelcea (director economic); Mihai Ghiță (contabil-șef); Dumitru Gherăsoiu (directorul Liceului de Construcții); Ion Alexandrescu, Adrian Chirca, Ilie Cocoș, Dumitru Dima, Mircea Georgescu, Eugeniu Mazilu, Gheorghe Măndiță, Mihail Mitrache, Ion A. Popescu, Gheorghe Stanciu, Ion Vasiliu (șefi de șantier, baze de producție, compartimente tehnice). Uneori, discuțiile asupra proiectelor, ce urmau să prindă contur în teren, modalităților sporirii *randamentului* pentru satisfacerea *foamei de apartamente*, eficienței cursurilor policalificării, se prelungeau până spre *miezul nopților*! Indiferent de anotimp, sediul Trustului, aflat, din 1967, în imediata vecinătate a Pieței Comerciale *Ceair (Calea București)*, găzduia un adevărat comandament!

Ultima noastră convorbire s-a *consumat* după 1990. Era pensionar pentru limită de vârstă, colabora cu firme care valorificau *expertiza* profesionalismului său, reamintea *povestea* principalelor edificii din Argeș-Muscel, pentru care se considera, pe bună dreptate, *coautor*! Permanent la datorie, vreme de patru decenii, *conectat*, din plin, realității acelor timpuri, *febrile* și *productive* pentru domeniul servit cu *devoțiune*, receptase semnificația istorică a evenimentelor

din decembrie 1989, urmate, printre altele, de reglementările care au condus la *disoluția* Trustului de Construcții Argeș.

Prevederile **Deciziei Nr. 243**, din 21 decembrie 1990, semnată de prefectul, Ion Cîrstoiu, erau lămuritoare: se constituiau *opt societăți comerciale pe acțiuni* (*Apartamentul, Comus, Infocom, Instag, Nordco, Premeco, Secona, Selca*), gestionate, preponderent, de foștii șefi ai vechilor șantiere, *inventarul* Trustului era *partajat*, lucrările în curs de execuție continuau numai la solicitarea beneficiarilor, activitățile viitoare intrau sub *imperiul* cerințelor economiei de piață, *comensurate* prin negocierea ofertei.

Inginerul Constantin Olteanu s-a retras, treptat, din viața publică, decesul survenind, luni, 15 august 2005, la Pitești. Numele și faptele sale rezidă *colocvial*, uneori *tipografic*, sunt evocate *emoțional* de colaboratori sau cunoscuți, se suprapun realităților *Cetății*, împreună cu *epopeea* redesenării contemporane a urbei, aflate la *confluența* Râului Doamnei cu Argeșul. Fără să exagerăm, Constantin OLTEANU a fost și rămâne unul dintre marii constructori ai României secolului XX!

NOMINALIZĂRI ÎN CĂRȚILE DE ISTORIE

Activitatea prodigioasă a inginerului Constantin Olteanu rezonează inclusiv din scrierile privind evoluția reședinței Argeșului, elaborate de semnatarul acestor pagini, împreună cu juristul Silvestru Voinescu (1935-2005), profesorul Paul Dicu (1926-2008), alți oameni de cultură, aparținând noilor generații.

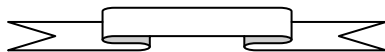
Bunăoară, numele său este consemnat în: cronologia **Memento** (1983), subintitulată **Pitești-600** (p.167); volumul, apărut sub *egida* Muzeului Județean Argeș (1986), **Pitești. Studii și comunicări** (p.324); sinteza *girată* de Biblioteca Județeană Argeș (2008), **Pitești.Tradiție și contemporaneitate** (p.230); noua ediție **Memento** (2008), **Pitești-620** (p.177, 248); minimonografia (2009) denumită **Memorialul de război Mateiaș, Valea Mare-Pravăț** (p.57).

Un loc aparte este rezervat prezentării managerului Constantin Olteanu în **Encilopedia Argeșului și Muscelului, III** (p.184,190),

dicționar de mari dimensiuni, *patru volume*, varianta virtuală fiind accesibilă pe internet (2012). Textul aparține inginerului constructor Dumitru Gherăsoiu (1935-2016), simbol redacțional **D.I.G.**, colaborator statornic al directorului evocat. Fără îndoială, viitoarele *tomuri* despre municipiul nostru, preconizate să apară succesiv (2018-2020), interferând *sintagma Pitești-630* și Centenarul Marii Uniri, vor conține analize referitoare la *dinamica* postbelică a urbei, ceea ce favorizează, contextual, etalarea contribuției inginerului constructor, managerului de succes, Constantin OLTEANU, la asemenea realitate.

Conform reglementărilor uzuale, sugerăm forurilor abilitate să generalizeze fixarea, pe clădirile reprezentative din județul nostru, ridicate de Trustul amintit mai sus, a unor *însemne* distincte, precizându-se arhitecții, constructorii, data inaugurării, alte informații comunitare. Gestul, *reparatoriu* inclusiv pentru Constantin Olteanu, se va bucura, cu certitudine, de aprecieri publice!

Text promoțional: *Atitudine în Argeș*, Nr. 462, Pitești, 06-12 februarie 2017

22. GHEORGHE D. PETRESCU

(Glodeni, Dâmbovița, 26 aprilie 1934 – Pitești, Argeș,
8 octombrie 1997).

Profesor universitar, Matematică, manager școlar, cercetător științific, publicist.

Prin urmare, calendarul lunii *aprilie* înscrie, *sinoptic*, nașterea mai multor specialiști, apropiați *proiectelor* autorului, precum: Ionel C. Balaban (ofițer de carieră); Gheorghe Briceag (general); Dumitru Mateescu (filolog); Radu Pieleanu (inginer); Alexandru Popa (peisagist); Elena Zărnescu (traducătoare). Dar, *istoriografic*, optăm pentru evocarea prietenului nostru, cunoscutul cadru didactic, Gheorghe D. PETRESCU (1934-1997).

*

*

*

ABSOLVENT DE EXCEPȚIE AL ȘCOLII MATEMATICE DIN CAPITALĂ

Personalitatea onorată prin acest portret evocator, universitarul Gheorghe D. Petrescu, s-a născut, la 26 aprilie 1934, în localitatea Glodeni, județul Dâmbovița. Ar fi împlinit, așadar, peste puțină vreme, 84 de ani! Prenumele său remintește, ortodox, sărbătorirea Sfântului Mare Mucenic Gheorghe (23 aprilie), catalogat *purtătorul de biruință*, expresia creștină stimulând, existențialist, succesele prietenului nostru, obținute până spre sfârșitul vieții (Pitești, 8 octombrie 1997).

Așezarea natală Glodeni, din vecinătatea comunelor Ocnîța și Valea Lungă, adiacente traseului rutier Târgoviște-Pucioasa-Fieni-Sinaia, număra, în 1934, peste 3800 de locuitori, fiind, atunci, una dintre *demografiile* rurale importante ale Munteniei. Ca urmare, acolo erau mai multe școli primare, iar după 1948, s-a înființat Gimnaziul Unic, instituție obiectivată *generalizării* învățământului de șapte clase. Finalizând aceste trpte educaționale, elevul Petrescu D. Gheorghe frecventează, patru ani (1949-1953), Școala Media Nr. 1 *Ienăchiță Văcărescu* Târgoviște.

Pitești, 1979. Alături de soție, Adriana Anula împreună cu fii lor, Dragoș (stânga) și Adrian (moment aniversar).

Referindu-se la studiile liceale, Gheorghe D. Petrescu relatea, constant, despre șansa personală ca matematicile să fie predate prin stăruința unor *profesori cu har*, care i-au transferat logica lor pentru

decodificarea acestei materii, considerată aridă, orientându-l, prevalent, spre algebră.

Totodată, în etapa cât a fost elev la Târgoviște, prietenul nominalizat era atras, *pasional*, de istoria urbei! Convorbirile ulterioare probau, retroactiv, persistența detaliilor, specifice memorialiștilor, referitare, bunăoară, la atestarea documentară a reședinței voievodale (1396), rolul capitalei Târgoviște în evoluția Țării Românești (secolele XV-XVII), *simbolistica* transmisă, peste timp, de ruinele Curții Domnești (secolul XIV), Turnul *Chindiei*, Biserica Domnească (1583), Biserica *Stelea*, Mănăstirea *Dealul* (1501), unde se păstrează capul unificatorului Mihai Viteazul (1593-1601).

Interesantă a fost optica viitorului dascăl Gheorghe Petrescu, privind obligația promovării imaginii patronului spiritual, nume inscripționat pe *frontonul* Liceului Central din Târgoviște, respectiv Ienăchiță Văcărescu (1740-1797), figură marcantă pentru cultura autohtonă premodernă. După calculele sale, genealogia *Văcărescu*, din Dâmbovița, a prefațat atitudinea progresistă a membrilor familiei *Golescu*, din Muscel, continuitatea ideatică fiind notorie!

Tradițional, în Dâmbovița există comuna Văcărești, reverberând semnificația faptelor plurivalente, lăsate moștenire de: Enache Văcărescu (?-1714), *slujitor*, prin moarte violentă, al domnului Constantin Brâncoveanu (1688-1714); Ienăchiță Văcărescu, amintit mai sus; fiii acestuia, Alecu Văcărescu (1762-1800), Nicolae Văcărescu (1784-1828); nepoții și strănepoții Iancu Văcărescu (1791-1863), Elena Văcărescu (1866-1947). Asemănător, în orașul Ștefănești (Argeș), *reevaluăm*, astăzi, la Golești, generațiile suprapuse marilor evenimente autohtone din secolul XIX (1821, 1848, 1859, 1877).

Sub asemenea *zodie* spirituală, Gheorghe Petrescu obținea **Certificatul** absolvirii Liceului din Târgoviște și recomandarea participării la concursul universitar de admitere. Opțiunea pentru Matematică se concretiza, apoi, după numeroase examene și colocvii, în 1958. Trudind, cu toată *ardoarea*, pe băncile Facultății specializate din Capitală, i se va acorda, spre aducere aminte,

Diploma de Onoare a Universității *Constantin I Parhon* București. Purta, astfel, *nimbul* Școlii Naționale de Matematică, dominată, științific, prin autoritatea *mentorilor* săi, academicienii: Caius Iacob (1912-1992); Grigore Moisil (1906-1973); Miron Nicolescu (1903-1975); Nicolae Teodorescu (1908-2000). Liderul seriilor de absolvenți, din deceniul 1958-1968, rămâne matematicianul Marius Iosifescu, născut la Pitești (12 august 1936), membru titular al Academiei Române (24 noiembrie 2000).

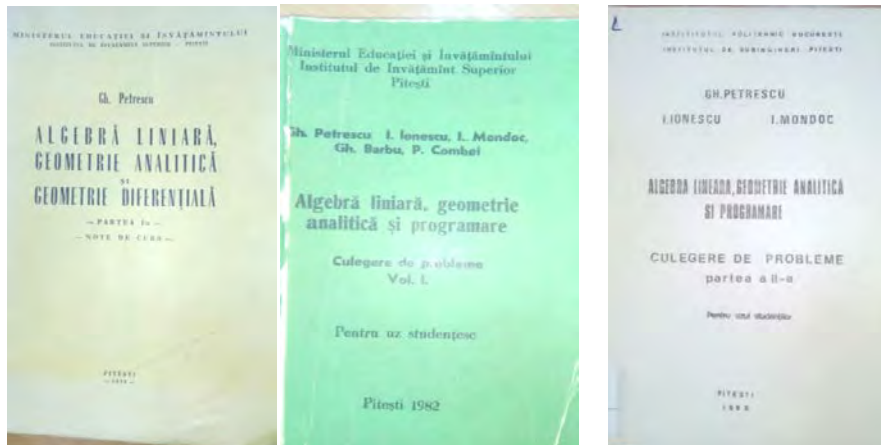
Este etapa când l-am cunoscut personal pe studentul matematician Gheorghe D. Petrescu. Istoria, urmată de noi (1953-1958), folosind, uneori, aceleași amfiteatre, biblioteci, cămine, cantine, cluburi. Ne vom reîntâlni, la Pitești, în 1961!

BĂTĂLIA PENTRU STANDARDE COMPETITIVE!

Spre sfârșitul deceniului șase al secolului XX, obiectivul primordial, stabilit programatic Școlii românești, devenea *calitatea*, standardizată postbelic. În atare scop, incluzând, obligatoriu, descifrarea căilor redimensionării economiei naționale, matematicienii erau solicitați să imprime un nou ritm însușirii acestei științe, fundamentală pentru o țară ce dorea alinierea la ritmul continental. Ca urmare, cei mai mulți dintre absolvenții facultăților de matematică (seria 1958) au fost introduși în *arena* didacticii preuniversitare, antamându-se, așadar, posibilitatea extinderii studiilor elementare la opt clase, iar a celor medii (liceale), la 12 clase.

Inițial, tânărul profesor Gheorghe D. Petrescu, *diplomat* al Universității București, a fost repartizat, stagiar, la Școala Medie *Aurel Vlaicu* Breaza, regiunea Ploiești, activitate prestată în exercițiile didactice 1958-1961. Ulterior, prin căsătoria cu profesoara Adriana Anula Croitoru (Chimie), originară din Mangalia, Constanța, domiciliată în reședința Argeșului, se va stabili, definitiv, la Pitești. Tot aici s-au născut băieții noii familii: Adrian (rezident în Statele Unite ale Americii); Dragoș (domiciliat la București).

Pentru doi ani (1961-1963), matematicianul Gheorghe PETRESCU, profesor care promovase definitivatul, examen național, specific învățământului, a fost salariatul Școlii Medii *Nicolae Bălcescu* Pitești, astăzi, Colegiul *Ion C. Brătianu*, unitate fanion a structurilor liceale din această parte a României.

Instituția, existentă gimnazial de la 1866, e tala o redevabilă catedră profilată pe științele exacte, prestigiu clădit pe timpul directorilor matematicieni, tradiționaliștii Ion Păiș (1894), Emil N. Teohari (1905-1907), Ion N. Boierescu (1914-1923), și liderilor Cancelariei, Emil I. Silberg (1890-1891), Ion Raion (1896-1900), Ion Tutuc (1904-1910), Ion Oncică (1913-1944), Emil Morțun (1940-1963), Ilie Ilasievici (1945-1953).

Generația imediat următoare îl va capacita, favorizant, pe ultimul sosit (1961), Gheorghe Petrescu, constituind, alături de Alexandru Stănescu, Dumitru Mihalașcu, Cecilia Manu, Eduard Minasian, Ion Ruse, Viorel Popa, Ilie Marinescu, Eugenia Minasian, ori Ilie Ionescu, Aurelian Constantin, Agatia Curelea, Nicolae Voica, Pavel Voinopol, majoritatea foști elevi ai Liceului, entitatea *cardinală*, care imprima ritmul succeselor la olimpiade sau admiteri universitare.

Remarcabil este faptul că, deși Gheorghe Petrescu a fost profesor la această școală puțină vreme (1961-1963), *Monografia Liceului Nicolae Bălcescu Pitești* (1966), autori, Nicolae Vlad (*Istorie*), Tudor Popescu (*Latină*), lucrare reeditată (1992) de colegul Constantin Fulgeanu (integrat serialului nostru, săptămâna 13-19 martie 2017), ilustrează temeinicia eforturilor sale cotidiene, cultivarea pasiunii pentru studiul matematicilor, rezultatele obținute de elevi la examenul maturizării intelectuale.

AFIRMARE ÎN VIAȚA UNIVERSITARĂ

La 21 iulie 1962, orașul Pitești devenea, prin **Ordin ministerial**, semnat de titularul portofoliului, matematicianul Ilie Murgulescu (21 martie 1961-16 aprilie 1963), centru universitar. Se vor succeda trei *formule* organizaționale: Institutul Pedagogic (1962-1974); Institutul de Învățământ Superior/Institutul de Subingineri (1974-1991); Universitatea Pitești (din 23 martie 1991). Prietenul nostru, Gheorghe D. Petrescu, onorat, astăzi, la apropierea zilei de naștere (26 aprilie) s-a remarcat, în evoluția citată mai sus, după 1963, până spre sfârșitul vieții (8 octombrie 1997).

Introdutiv, contextul a devenit *operant* datorită *grefării*, pe structura Institutului Pedagogic, a Facultății de Matematică Pitești,

decan fondator (1962-1968), Silviu Teleman. Echipa, constituită sub coordonarea prorectorului (1962-1967) Marin Mocanu, a fost completată, la 1 septembrie 1963, prin transferarea, din sistemul liceal, a colegului Gheorghe Petrescu. Avea 29 de ani!

Oferindu-ne adevărate exemple de perseverență în domeniul perfecționării profesionale, a urcat, fără *sincope*, toate treptele învățământului superior românesc: asistent (1963); lector (1969); conferențiar (1974); profesor (1991). În 1972, Gheorghe Petrescu obținea bursă pentru un stagiu postuniversitar, realizat la Facultatea de Matematică, Universitatea *Taras Șevcenko* Kiev (Ucraina). Aprofundează, prevalent, opera celebrului matematician Nikolai Ivanovici Lobacevki (1792-1856), unul dintre fondatorii *geometriei neeuclidiene*, având, totodată, *valorizări* în domeniile algebrei și analizei matematice.

Repere importante în definirea personalității prietenului nostru sunt: anul 1973, când, Universitatea din București i-a acordat titlul științific *doctoral*, teza, intitulată **Contribuții la studiul metodei de reprezentare prin sumare și la aplicarea ei în teoria filtrației**, pregătindu-se sub îndrumarea matematicianului Ștefan Gheorghiu; anul 1991, obținerea calității de profesor universitar, decizie adoptată, în unanimitate, la reuniunea Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare București, *parafată*, ministerial, datorită **Ordinului** emis pe timpul mandatului exercitat de Mihai Golu.

Concomitent, Gheorghe Petrescu a elaborat, singur, ori în colaborare (1970-1994), mai multe volume tematice, recunoscute bibliografic, precum: **Matematică teoretică** (1970); **Algebră liniară, geometrie analitică și geometrie diferențială** (1979, cinci reeditări ulterioare); **Matematici superioare** (1979); **Programare în limbajul Fortran** (1981); **Ecuatii diferențiale** (1990).

Este printre puținii argeșeni care au editat manuale școlare (în colaborare): **Algebră pentru clasa a XI-a** (1993); **Algebră. Culegere de probleme pentru clasa a XI-a** (1994). Pe aceeași linie *productivă* regăsim: participarea la sesiuni științifice din Bulgaria, Cehia, Grecia, România, Ucraina; completarea listei rezolvitorilor de

marcă ai Seriilor A - B, **Gazeta Matematică**, București; gestionarea organizării, în Pitești, reședința Argeșului, a Balcaniadei de Matematică, Secțiunea **Studenti și Tineri Cercetători**, Ediția a VI-a (28 august-2 septembrie 1982), coordonator, academicianul Nicolae Teodorescu, președintele Societății Naționale de Matematică.

Personalitatea onorată prin acest medalion s-a aflat în *avangarda* militanților pentru transformarea Institutului de Învățământ Superior Pitești în Universitate. Așa cum ilustrează comentariile timpului, *impact* pozitiv a degajat inclusiv articolul de fond, publicat, de conferențiarul dr. Gheorghe Petrescu, în cotidianul **Argeșul liber** (25 septembrie 1990), folosind un generic perspectival: **Amfiteatrele se deschid cu gândul la Universitate!** Esențiale erau cuvintele: *"Va trebui să câștigăm universitatea la Pitești nu prin greve, demonstrații sau petiții, ci cu competență, mîgală și multă, multă unitate a noastră, a tuturor."*

Insistențele forurilor locale, suprapuse atitudinii constructive a cadrelor didactice și studenților au fost răsplătite! Concret, **Nota Guvernului României**, din 4 ianuarie 1991 (prim-ministru, Petre Roman), apoi, **Ordinul Ministrului Învățămîntului și Științei, Nr. 4894**, datat, 22 martie 1991 (titularul portofoliului, Gheorghe Ștefan), anunțau faptul că, începând cu semestrul al doilea, din exercițiul școlar 1990-1991, titulatura structurilor educative superioare locale, deveneau Universitatea Pitești. Se completa, atunci, *patrulaterul* noilor universități (1990-1991), funcționale și în 2018: Sibiu, Oradea, Suceava, Pitești. Fără teama de a exagera, evenimentul la care ne-am referit *coagulează*, subiectiv, optimismul exprimat, insistent, de matematicianul Gheorghe Petrescu!

RESPONSABILITĂȚI FORMATIVE PERMANENTE

După accederea în mediile școlii superioare din Pitești, Gheorghe Petrescu s-a dedicat, riguros, cerințelor formative, având ca suport ideea conform căreia, *limbajul matematic este liantul civilizației universale*. Pentru demonstrarea viabilității principiului, a mizat, convingător, pe talentul și afirmarea tinerilor! De aceea,

primele colective ale Catedrei specializate, formată la Institutul Pedagogic Pitești (1963-1970), dar și pentru etapele următoare, erau constituite din absolvenți ai anilor din urmă, precum: Vasile Ancuța, Iulian Curelea, Petre Diță, Valeriu Dorobanțu, Florin Mihai Drăgan, Ilie Ionescu, Ilie Marinescu, Ion Mondoc, Antoaneta Niță, Viorel Popa, Georgel Popescu, Sorin Simion, apoi, Mircea Boloșteanu, Laurențiu Cristian Deaconu, Bogdan Nicușor Nicolescu, sau șefii promoțiilor, evidențiați pe durate studiilor în reședința Argeșului.

Timp de peste trei decenii (1963-1997), Gheorghe Petrescu a contribuit, direct, la pregătirea, în Pitești, a viitorilor profesori, ingineri, subingineri, ori studenți străini (anul stagiar), eforturi exprimate, lucrativ, din următoarele ipostaze: decan Facultatea de Matematică (1970-1974); șef, Catedra de Matematică (1974-1976; 1990-1996); decan, Facultatea Pedagogică (1974-1976); prodecan, Facultatea de Științe (1996-1997). Ultima funcție i-a dat posibilitatea să transfere, din expertiza proprie, metodici utile tânărului decan, Ion Iorga Simăn (*Fizică*), dar și altor colegi, implicați în consolidarea noilor departamente ale Universității din Pitești.

Matematicianul Gheorghe Petrescu a fost colaborator de excepție al rectorilor Marin Mocanu, Ion Todor, Augustin Z.N. Pop, Victor Rădulescu, Gheorghe Poțincu (prezentat, la această rubrică, în săptămâna 12-18 septembrie 2016), Ioan Vucu, Gheorghe Barbu, precum și al prorectorilor Sofia Sorescu, Nicolae Arsenescu, Neculai Bădescu, Gheorghe Secară, contribuind, împreună, la evoluția Centrului Univesitar Pitești.

Activitățile noastre profesionale s-au interferat, *didacticist*, dar și public, respectul bilateral fiind nedisimulat! Succesele personalității evocate, Gheorghe D. Petrescu, se multiplicau prin exercitarea președinției Societății de Științe Matematice din România, Filiala Argeș (1975-1997) și a Clubului Sportiv Univesitar Pitești (1970-1974), ori ca membru în Comisia pentru reorganizarea Centrului Univesitar (1990), Consiliul Fundației *Universitatea* (1991), Senatul instituției (1991-1996).

Detalii referitoare la asemenea aspecte sunt condensate, istoriografic, în paginile mai multor tipografieri, inițiate și

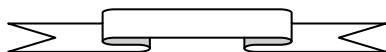
coordonate de cel care vă relatează: *Medalioane universitare. Dicționar* (2002); *Monografia Universității din Pitești* (2004); *Pitești 620. Memento* (2008); *Enciclopedia Argeșului și Muscelului, III* (2012, varianta electronică). Relatări, privind viața și opera matematicianului Gheorghe Petrescu, regăsim, documentar, în cartea *Figuri de dascăli argeșeni II* (2001), autor, profesorul Ion M. Dinu (1920-2009), integrat, deja, serialului *Portrete postume pentru prieteni* (săptămâna 8-14 august 2016).

Contextual, relevăm identificarea scrierilor prietenului nostru, Gheorghe Petrescu, în cataloagele Bibliotecii Naționale a României, Bibliotecii Universității Pitești, Bibliotecii Județene *Dinicu Golescu* Argeș, ori integrate colecțiilor tematice, din principalele licee și grupuri școlare, urbane sau rurale. Sunt folosite pentru pregătirea tinerilor profesori, studenților, masteranzilor, elevilor, participanților la diverse concursuri graduale, dar și de persoane care doresc să rezolve, *pasional*, probleme matematice cu dificultate sporită.

Acum, în 2018, când sărbătorim Centenarul Marii Uniri, dar și cinci decenii de la acordarea calității municipale reședinței Argeșului(1968), avansăm Rectoratului Universității Pitești, respectiv Decanatului Facultății de Științe, propunerea ca principalul amfiteatru, folosit pentru pregătirea matematicienilor, să primească eponimia *Gheorghe D. Petrescu*, fotografia renumitului dascăl onorând, totodată, *Galeria profesorilor* instituției noastre academice.

Prin asemenea simboluri cotidiene, înnobilăm devotații profesiilor tutelare!

Text promoțional: *Atitudine în Argeș, Nr. 517*, Pitești, 23-29 aprilie 2018.

23. GHEORGHE GH. POȚINCU

(Moeciu, Brașov, 17 septembrie 1933 – Pitești, Argeș, 18 decembrie, 2002).

Inginer, profesor universitar, cercetător științific, manager industrial, publicist.

Redefinind, calendarul lunii *septembrie* înscrie, *sinoptic*, nașterea altor specialiști, apropiați *proiectelor* autorului, precum: Constantin Belu (agronom); Sergiu C. Budan (cercetător științific); Marius Gheorghe Gheorghiu (geograf); Florin Măntescu (psiholog); Maria Nicolae (profesoară); Adrian Oprea (matematician);

Emil Teodorescu (manager). Dar, *istoriografic*, optăm pentru evocarea prietenului nostru, doctor în științe tehnice, Gheorghe Gh. POȚINCU (1933-2002).

*

*

*

UN TRANSILVĂNEAN AJUNS DINCOACE DE MUNȚI

Personalitatea nominalizată, Gheorghe Poțincu, s-a născut, la 17 septembrie 1933, în comuna Moeciu, din județul Brașov, așezare aflată pe renumitul *culoar* Câmpulung-Bran, parcurs, frecvent, de statornicii Carpaților Meridionali. Remarcăm faptul că, în etapa imediat postbelică, orașul Brașov, *etalonul* Țării Bârsei, devine centru economic important al României, potențialul anterior diversificându-se, convingător, prin fabricarea tractoarelor, aeronavelor, autocamioanelor. Climatul de atunci orienta majoritatea

absolvenților, din gimnaziile acestui *areal*, spre unități cu profil *directional*, care, la terminarea anilor de studiu, asigurau tinerilor angajarea în producție, ori, perspectiva cursurilor unei facultăți.

Traectoria îl *capacitează* și pe Gheorghe Poțincu! După clasele elementare, susține *examenul admiterii* la Școala Medie Tehnică Mecanică, din Brașov, finalizată printre primii (1952). Obține acordul Consiliului Pedagogic, obligatoriu în cazul concursului aferent intrării la Institutul Politehnic Brașov, rezultatele fiind pe măsura aprofundării *disciplinelor reale*.

Datorită promovării tuturor colocviilor sau examenelor, efectuării stagiilor practice și aprobării *Proiectului de Diplomă*, lui Gheorghe Poțincu i se conferă titlul de inginer (1957). Repartiția guvernamentală îl *propulsează* la Întreprinderea Metalurgică de Stat / *IMS Câmpulung* (Argeș). Prin urmare, un alt specialist, format în Transilvania, trecea dincoace de munți! Nu era primul, dar nici ultimul!

Conexiunea *meșteșugărească* a celor două zone limitrofe data de secole! Apoi, în 1944, pe timpul guvernării mareșalului Ion/Ioan Antonescu (1940-1944), originar din Pitești, sub presiunea bombardamentelor anglo-americane s-a *evacuat*, de la Brașov, în Câmpulung, Fabrica de Elice pentru Avioane, coordonatorii programului, Mircea Iliescu (Ministerul Înzestrării Armatei și Producției de Război), Dumitru Barbieri (tehnolog), Gheorghe Mircea Enescu (arhitect), *exod* prelungit până în 1945. Enciclopedic, primele *elice* s-au realizat, la Câmpulung, folosind spațiile Fabricii de Hârtie (1885), iar, în etapa 1945-1948, prin completarea *inventarului* adus din Brașov, se va *dimensiona* o nouă unitate productivă (lacăte, utilaje agricole, motociclete).

Reorganizarea ulterioară (1948-1960) favorizează *definirea* Întreprinderii Metalurgice de Stat / *IMS Câmpulung*. Executa utilaje pentru industria textilă, motociclete cu capacitate variabilă, motoare pe benzină, piese de schimb auto.

ȘEFUL SECȚIEI MOTOR LA CAMPULUNG

Atunci când Gheorghe Poțincu se stabilea în fosta reședință a Muscelului (1957), unitatea amintită *asambla* primele autoturisme de teren din România (*IMS 57*), urmate de *IMS 58* și *IMS 59*, director emblematic (1957-1982), Victor Naghi (1920-2001). Pasionat de fabricarea și exploatarea autovehiculelor, după stagiul tehnologic, Gheorghe Poțincu a fost promovat șeful Secției Motor. Se va dedica, asemănător altor colegi de generație, realizării programelor stabilite, *etatist*, uzinei, unde a lucrat nouă ani (1957-1966). Este perioada consolidării *siglei* Întreprinderii Mecanice Muscel / *IMM* (1960-1972), capabilă să execute, integral, autoturismele de teren, *carieră* făcând, special, gama *M 461*, exportată în state din Europa, Africa, Asia. Pentru etapa 1972-1993, unitatea invocată s-a numit Întreprinderea *Aro* Câmpulung.

Directive superioare stabileau niveluri sporite productivității, dar și reducerea costurilor, calcularea eficienței economice, introducerea indicatorului producție – marfă vândută și încasată, aspecte care solicitau inginerilor cunoștințe adecvate. Este motivarea cursurilor postuniversitare (1962-1965), urmate de Gheorghe Poțincu la Institutul Politehnic București, profilul *Tehnico-Economic*. Reactualiza, astfel, noțiunile acumulate în facultate, pe linia de fabricație, la standul de probă și poligonul experimental, adăugând *mobilități* specifice economiei generale și departamentale. După cum ne-a mărturisit uneori, *modulul* enunțat i-a facilitat orizonturi pluridisciplinare, contacte cu personalități ale României, studierea *tratatelor* de referință, vizitarea marilor obiective din Capitală, diverse *relaționări* personale. Asemenea beneficii se vor dovedi utile revigorării anumitor sectoare de la Întreprinderea Mecanică Muscel / *IMM* Câmpulung, dar și pe timpul viitoarelor responsabilități publice.

Evoluția Argeșului, datorată, în bună măsură, energiei electrice, livrate de Hidrocentrala *Vidraru* (inaugurare, 9 decembrie 1966), amplifică preocupările factorilor decizionali privind coordonarea sistemului industrial în profil teritorial. Ca urmare,

activitatea Comisiei economice permanente, cu sediul la Pitești, formată din analiști recunoscuți, s-a diversificat. Printre *experții* acestei structuri, temporar, îl regăsim (1966-1969) și pe inginerul Gheorghe Poțincu, transferat, după o scurtă perioadă, când a fost *atașat* conducerii orașului Câmpulung, în reședința Argeșului. Sunt anii edificării Întreprinderii de Autoturisme Pitești, intrată în producție la 20 august 1968, astăzi, compania *Dacia-Renault* Mioveni, eveniment remarcabil, *subsumând* inclusiv strădaniile celui evocat. Detaliind, Platforma Industrială *Pitești-Est* s-a creionat, după 1952, cu ajutorul preponderent al specialiștilor veniți de la Brașov, *interacțiune* valabilă multe decenii.

FONDATOR AL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI SUPERIOR TEHNIC DIN ARGEȘ-MUSCEL

Centrul Universitar Pitești, oficializat prin înființarea Institutului Pedagogic (1962), a cunoscut un moment special în ziua de 1 octombrie 1969: deschiderea cursurilor Institutului de Subingineri (trei ani).

*Pitești, 15 iunie 1972. Institutul de Subingineri.
Prima promoție, rândul I, de la stânga spre dreapta: Isidor Turbatu,
Eugenia Cârstea, Viorel Popa, Ioan Vucu, Gheorghe Poțincu, Constanța Partenie,
Florin Furdac, Nicolae Linte (Campusul Doaga).*

Pentru coordonarea acțiunilor preliminare și organizarea activităților specifice, era preferat inginerul Gheorghe Poțincu, numit *prodecan* (1969-1970). Sediul inițial s-a stabilit la Grupul Școlar Metalurgic, aparținând Întreprinderii de Autoturisme Colibași dar, începând cu exercițiul 1970-1971, noua instituție a primit spațiile din strada *Doaga* (Pitești).

Subordonată Politehnicii din București (rector, academicianul Gheorghe Bărănescu, prorector, Suzana Gâdea), *entitatea* din Pitești a evoluat gradual, meritul incontestabil revenind șefului de lucrări (lector), Gheorghe Poțincu, avansat decan (1970-1974), membru al Senatului unității coordonatoare. Prin raportare la numărul studenților (*Tehnologia Prelucrării Metalelor și Auto*), perseverează pentru titularizarea, în Pitești, a mai multor cadre didactice, provenite din industrie, ori de pe băncile amfiteatrelor.

I-au fost alături, inițial, dar și în etapa imediat următoare, viitorii profesori universitari: Marioara Abrudeanu, Emilian Baciuc, Neagoie Băilă, Elena Bărăscu, Gheorghe Chiriță, Ioan Ciurea, Radu Nicolae Dobrescu, Vasile Dumitrescu, Vasile Hara, Aureliu Matea, Ion Mitrache, Nicolae Pandrea, Viorel Popa, Victor Rădulescu, Ion Tabacu, Ion Ungureanu, Ioan Vucu. În atare context, amintim câțiva dintre studenții decanului Gheorghe Poțincu, regăsiți, acum, în activități didactice la Universitatea noastră: Adrian Clenci, Jan-Cristian Grigore, Sorin Ilie, Marian Moțoi, Elena Neagu, Eugen Nicolae, Constantin Onescu, Sebastian Pârlac, Dinel Popa, Corneliu Slăvilă, Marinică Stan, Ștefan Tabacu, Gheorghe Vasile, Cătălin Zaharia. Contribuie la relansarea specializărilor tehnice, în *epoca* digitală.

RECTOR AL INSTITUTULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR PITEȘTI

Cele două structuri universitare, din reședința Argeșului, prezentate anterior, *Pedagogie și Inginerie*, conform prevederilor **Decretului Nr. 174**, București, 5 iunie 1974, s-au unificat, constituind Institutul de Învățământ Superior Pitești. Rector a fost

ales decanul Institutului de Subingineri, Gheorghe Poțincu, funcție exercitată două mandate (1974-1981).

Valorificând *expertiza* personalităților care au condus, anterior, Institutul Pedagogic (1962-1974), Marin Z. Mocanu, Ion Todor, Augustin Z. N. Pop, noul rector conferă exprimării academice locale, dimensiuni pe măsura prestigiului economic al municipiului Pitești, ocupând, atunci, unul dintre locurile preferate ale statisticilor naționale comparatiste.

București, 20 noiembrie 1984. Reuniune națională, în prim plan, de la stânga spre dreapta, rândul I: Constantin Zanfir, Gheorghe Catană, Simion Săpunaru; rândul II: Gheorghe Poțincu, Constantin Savu, Ion Popa; rândul III: Gheorghe Nicolae, Nicolae Oanță (Sala Palatului Republicii)..

Distinct, anul 1977 marchează, în cariera inginerului Gheorghe Poțincu, două momente foarte importante: obținerea titlului doctoral, acordat de Institutul Politehnic București, teza susținută fiind complementară exploatării autoturismelor românești *Dacia*, respectiv ocuparea, prin concurs, validat ministerial, a postului de conferențiar (*Discipline Tehnice*).

Eforturile *manageriale* erau concretizate, în 1977-1978, prin: debutul pregătirii, la Pitești, a inginerilor, preliminarea adaptării laboratoarelor, centrelor de excelență, bazelor productive la cerințele sectoriale, redimensionarea contractelor de cercetare cu marii agenți

regionali, repartizarea, în zona centrală urbană a clădirilor pentru Rectorat, Casa Studenților, Pensiunea *Turist*.

Colaboratorii direcți, ai rectorului, conferențiar universitar dr. inginer Gheorghe Poțincu au fost: Sofia Sorescu (prorector); Gheorghe D. Petrescu, Constantin I. Dumitrescu, Nicolae Arsenescu, Victor Rădulescu (decani); Ion Călin, Vasile Ghițescu, Niculina Iacomî, Mihai Lăzăroiu (servicii funcționale); Mariana Sârbu (Bibliotecă).

În etapa la care ne referim (1974-1981), au devenit vizibile, la Pitești, *polarizări* specifice învățământului superior modern: responsabilizarea cadrelor didactice, studenților, personalului auxiliar; implementarea obiectivării în viața *Cetății*; derularea unor reuniuni tematice naționale (științifice, artistice, sportive); angajarea parteneriatelor externe cu instituții similare din Bulgaria, Cehia, Franța, Germania, Polonia, Slovacia, Ungaria; alegerea rectorului în diverse foruri municipale.

După finalizarea celor două *mandate rectorale* (1974-1981), Gheorghe Poțincu a primit alte responsabilități publice, atribuțiile specifice funcției amintite fiind continuate (1981-1984) de profesorului universitar dr. inginer Victor Rădulescu. Deceniul nouă, din secolul XX, afectează, vizibil, *configurația* Institutului de Învățământ Superior Pitești: Facultatea Pedagogică a intrat în lichidare, menținându-se numai *Anul pregătitor* pentru studenții străini; Facultatea Tehnică redevine Institutul de Subingineri, subordonat, de la 1 septembrie 1984, Politehnicii București. Situația se va menține până în 1990, când, se reînființează Institutul de Învățământ Superior, devenit Universitatea Pitești (**Ordinul Ministrului Nr. 4894**, București, 23 martie 1991). *Fotoliul* rectorului s-a ocupat, până astăzi, succesiv, de: Ioan Vucu (inginer); Gheorghe Barbu (matematician); Gheorghe Secară (economist); Ionel-Claudiu Didea (jurist); Dumitru Chirleşan (fizician). Tangențial, împlinirile personalităților nominalizate s-au intersectat gândurilor preconizate, cândva, de Gheorghe Poțincu!

VICEPRESEDINTE AL CONSILIULUI POPULAR JUDEȚEAN ARGES

Succesele obținute, ca rector, l-au *calificat* pe inginerul Gheorghe Poțincu pentru promovarea în conducerea județului Argeș (1981-1986). Este perioada afirmării plurivalente a zonei noastre, ocupând locul patru în *topul* perimetrelor naționale, dezvoltate postbelic. Bunăoară, în 1983, volumul producției globale industriale din municipiul Pitești, incluzând, teritorial, comunele suburbane (Bascov, Bradu, Colibași/Mioveni, Mărăcineni, Ștefănești) era de 30 de ori mai mare, comparativ cu 1965, nivelul anului 1952 realizându-se numai în două zile!

Principalele sale responsabilități au fost de factură economică, axate, prioritar, pe câteva direcționări: urmărirea finalizării proiectelor investiționale; realizarea *decadală* a programelor industriale; asigurarea standardelor de calitate în fabricarea autoturismelor; aplicarea indicatorului *producție netă*; derularea exportului. Pentru exercitarea unor asemenea atribuții, Gheorghe Poțincu coordona, concomitent, ca președinte, *Consiliul Județean Argeș de Control Muncitoresc al Activităților Economice și Sociale*, organism politico-administrativ, cu activitate permanentă, vicepreședinte, Ion Dicu (economist), având, în componență, analiști pe domenii convergente, comisii obștești, numeroși colaboratori.

Etapele la care ne referim (1981-1986) a însemnat implicarea directă a inginerului Gheorghe Poțincu pentru: consolidarea noilor unități industriale din Curtea de Argeș, Topoloveni, Costești; extinderea anumitor capacități productive pe Platforma Petrochimică *Pitești Sud*, ori la întreprinderile constructoare de autoturisme *Aro* (Câmpulung), *Dacia* (Colibași/Mioveni); edificarea Dispeceratului Întreprinderii de Rețele Electrice și Bazinului Olimpic de Natație (Pitești), stației *Dacia Service II* (Bascov), Complexului Național de Kaiac-Canoe (Budeasa); realizarea cvartalelor urbane planificate. În 1983, prin intermediul forurilor de profil, diriguite de cel evocat, s-a elaborat *Proiectul Planului Dezvoltării Argeșului (1985-1990)*.

Deosebită satisfacție i-a oferit succesul reuniunilor apropiate profesiei sale, organizate, la Pitești, în anii enunțați: Simpozionul *UNESCO* pe tema industrializării contemporane; Balcaniada Studenților și Tinerilor Cercetători în Matematică; vizita primului cosmonaut român, Dumitru Prunariu; ieșirea, de pe banda de montaj, a mașinii *Dacia*, purtând numărul 700 000 (9 martie 1983). La 24 octombrie 1984, se inaugura Memorialul de Război *Mateiaș*, Valea Mare-Pravăț, *locație* adiacentă *plaiurilor* natale, reverberând, perpetuu, operațiunilor militare din 1916, favorabile constituirii României Mari (1 Decembrie 1918). Numeroase informații și documente credibile amintesc inițiativele, împlinirile, minusurile, discrepanțele perioadei 1981-1986, *traversată*, cu eforturi, echilibru, optimism, de inginerul Gheorghe Poțincu. A făcut parte din *echipa* liderilor județului Argeș: Ion Sîrbu (1980-1984); Constantin Zanfir (1984-1988).

DIRECTOR GENERAL LA CENTRALA INDUSTRIALA DE AUTOTURISME PITEȘTI

În 1978, conform *Hotărârii Guvernului României*, s-a constituit, pe Platforma Colibași/Mioveni, Centrala de Autoturisme Pitești, menită să *armonizeze* conlucrarea unităților cu atribuții pentru acest domeniu. Se *raliau* conceptului, întreprinderile: *Dacia* Colibași; *Aro* Câmpulung; *Oltcit* Craiova; *Mic Litraj* Timișoara; *Piese Auto și Subansamble* Pitești; *Supape și Bolțuri* Topoloveni; *Scule, Dispozitive și Verificatoare* Costești; Comerț Exterior *Auto-Dacia* Pitești; *Service Auto* Pitești; fabrici din Drăgășani, Oradea, Scornicești, Sibiu, Slatina, Turda; Institutul de Studii și Cercetări pentru Industria de Autoturisme Colibași. A fost una dintre cele mai mari ale timpului! Conducerea Centralei s-a asigurat, succesiv, de inginerii: Mihai Dumitru (1978-1979); Simion Săpunaru (1979-1986); Gheorghe Poțincu (1986-1988); Ion Giuvelcă (1988-1990).

Manageriatul lui Gheorghe Poțincu (1986-1988) se concretizează prin decizii care au stimulat: ritmicitatea producției integrate; calitatea autoturismelor, pieselor de schimb, *mentenanței*;

respectarea *clauzelor* contractuale; diversificarea exportului pe *devize convertibile*; preocupări pentru noile *prototipuri*. La 4 ianuarie 1988, directorul Centralei și *oamenii uzinei* consemnau, exponențial, *Autoturismul 1 300 000*, care, deși montat la Mioveni, *înmagazina* contribuția tuturor lucrătorilor de pe *orizontala* funcțională, identificată mai sus. Apoi, în ziua de 20 august 1988, aniversam două decenii de la inaugurarea Întreprinderii *Dacia*, considerată *fanion* al industriei autohtone.

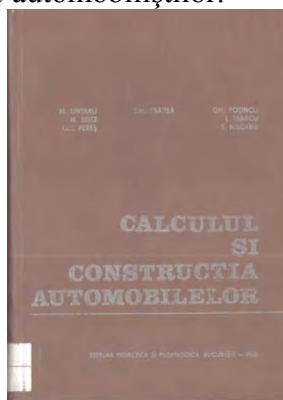

Inginerul Gheorghe Poțincu a finalizat *suita* responsabilităților sale publice, greu de egalat, ca director general la Întreprinderea de Asistență Tehnică *Service Auto* Pitești (1988-1990). După cum ne-a relatat ulterior, această funcție i-a dat posibilitatea să recepteze, mult mai intens, exprimarea *sinuozităților* economiei socialiste în Argeș-Muscel: lipsa materiilor prime; fluctuația costurilor; diminuarea absorbției produselor românești pe diverse piețe continentale; *presiunea* ritmului achitării datoriilor externe; amplificarea privațiunilor individuale.

AUTOR DE VOLUME SI CURSURI UNIVERSITARE

Revenit la vechile *îndeletniciri* didactice (1990), se implică, nemijlocit, în organizarea Catedrei *Automobile*, din Facultatea

Mecanică și Tehnologie Pitești, obține, prin concurs, titlul de profesor universitar (1995), prestațiile *formative* continuând, *pasional*, până spre sfârșitul vieții (18 decembrie 2002). Se odihnește, acum, în Cimitirul *Sfântul Gheorghe* Pitești. Scrierile semnate de personalitatea evocată probează seriozitatea conținutului, utilitatea demonstrațiilor și figurilor geometrice, acuratețea stilului propriu. Publicate, de regulă, în colaborare, volumele inginerului Gheorghe Poțincu au văzut lumina tiparului la edituri consacrate din România: *Automobile* (1980); *Dinamica autovehiculelor pe roți* (1981); *Calculul și construcția automobilelor* (1982); *Dinamica autovehiculelor, I, II* (1998). Adăugăm numeroasele studii, apărute în reviste europene, valoarea intrinsecă a contractelor de cercetare științifică, onorarea unor simpozioane tematice, documentările externe, apartenența la renumite societăți și asociații internaționale din *breasla* automobiliștilor.

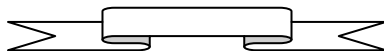
Parcurgerea *traseului* profesional și public, ilustrat prin paragrafele precedente, a fost posibilă datorită susținerii familiale, exprimate, constant, din partea soției, Elisabeta Poțincu, apreciată pentru activitatea prelungită la Întreprinderea de Motoare Electrice Pitești, precum și a fiicei lor, ingineră Ariana Poțincu, stabilită, după căsătorie, în Franța. Lăudabile rămân inițiativele profesorului Ion Tabacu, multă vreme decan, apoi, prorector, privind *cultivarea* memoriei colegului său de Catedră (1972-2002), Gheorghe Poțincu:

eponimia acordată principalului amfiteatru din Facultatea de Mecanică și Tehnologie (2003); editarea manuscriselor; așezarea portretului în *Galeria Rectorilor* (pictură). Acestea, dar și alte gesturi antume sau postume, denotă recunoașterea contribuției inginerului Gheorghe Poțincu la evoluția Argeșului contemporan, special, în domeniul învățământului superior tehnic.

Notificările noastre istorice fac, deseori, *trimitere* la preocupările lui Gheorghe Poțincu, numele său fiind *citat* în cărțile: *Pitești. Memento* (1983; 2008); *Pitești. Ghid de oraș* (1985); *Pitești. Pagini de istorie* (1986); *Istoria municipiului Pitești* (1988); *Medalioane universitare. Dicționar* (2002); *Studii culturale* (2003); *Monografia Universității din Pitești* (2004); *Pitești. Tradiție și contemporaneitate* (2008); *Enciclopedia Argeșului și Muscelului, III* (2012). Atribuții municipale ne-au creat posibilitatea să participăm, cronologic, la: deschiderea cursurilor Institutului de Subingineri (1969); inaugurarea clădirilor din strada *Doaga* (1970); alegerea inginerului Gheorghe Poțincu în calitate de rector (1974); adoptarea deciziilor Senatului (1979-1981); organizarea unor activități didactice (lector asociat), științifice, sportive, artistice.

Întotdeauna, i-am apreciat sinceritatea comportamentului cotidian, onestitatea, dorința evitării stărilor conflictuale, pasiunea pentru soluții constructive, exigența bine calculată, dăruirea civică și familială. De aceea, ne-am hotărât să-l evocăm la vârsta când ar fi meritat să se afle printre noi, astăzi, 17 septembrie 2016! Sugerăm conducerii Universității din Pitești amenajarea unei expoziții documentare personalizate adecvate, în spațiile Bibliotecii, iar, cu prilejul festivităților *Pitești – 630* (20 mai 2018), amplasarea bustului *Gheorghe Poțincu*, folosind proximitatea instituției. Alte opinii și propuneri sunt binevenite!

Text promoțional: *Atitudine în Argeș, Nr. 444*, Pitești, 12-18 septembrie 2016.

24. RADU ST. STANCU

(Ionești, Buzoești, 28 februarie 1937 – Pitești, Argeș,
10 octombrie 2008).

Muzeograf, manager, profesor, universiter, Biologie, cercetător științific, publicist, memorialist.

Îmbogățit, calendarul lunii *februarie* etalează, *sinoptic*, nașterea altor specialiști, apropiați *proiectelor* autorului, precum: Constantin Apostol (ziarist); Traian Dumitrașcu (agronom); Alexandru Mărgăritescu (demnitar); Nicolae Sălan (inginer); Corneliu Tamaș (arhivist); Gabriel Țepelea (academician). Dar, *istoriografic*, optăm pentru evocarea prietenului nostru, omul de cultură Radu St. STANCU (1937-2008).

*

*

*

DIN SUDUL ARGEȘULUI SPRE ALTE ORIZONTURI

Peste puțin timp, la 28 februarie 2016, prietenul Radu Stancu ar fi sărbătorit 79 de ani, dar, *clepsidra* personificată se oprește în ziua de 10 octombrie 2008! Reperle existenței sale terestre subsumează, convingător, valoroase împliniri, universitarul Radu Stancu devenind, pentru etapa interferenței de secole și milenii, prin excelență, director *emblematic* al Muzeului Județean Argeș (1967-2005).

Originar din satul Ionești, comuna Buzoești (Argeș), Radu St. Stancu s-a născut, așadar, la 28 februarie 1937, provenind dintr-o

familie cunoscută și respectată de întreaga obște. Intuiește *dinamica vremurilor*, pentru început, ca elev al școlii primare din așezarea natală, atunci când *dascălii* încercau să explice copiilor, cu o anumită jenă, de ce Regatul României devine Republică. Chipurile monarhilor sunt trecute în arhive, iar peste aproape o jumătate de veac, *muzeografi* le revalorizează.

Facilitățile anilor 1950-1960 sugerează, benefic, posibilitatea extinderii studiilor liceale pentru adolescenții mediului rural. Ca urmare, Radu Stancu *accede*, din Câmpia meridională a Argeșului, spre al te repere ale învățaturii, *cantonând*, în urma cursurilor gimnaziale, la Școala Medie Tehnică de Comerț *Nicolae Kretzulescu* București. A fost o alegere potrivită pentru direcționările de mai târziu. Pragmatic din fire, se îndreaptă, după *exersarea conturilor contabile* specifice fermele agricole, socialiste care, totuși, nu convingeau, spre o facultate considerată, în deceniul VII al secolului trecut, *parțial neutră* față de provocările politice incisive. La finalizarea studiilor superioare, Radu Stancu devenea *diplomat în Biologie* (1965) Universitatea din București. Natura îl chema să lucreze pentru viitor!

Eta *postuniversitară* i-a oferit tânărului profesor două variante: o catedră didactică, un mic laborator școlar și mai multe cataloage ale multiplelor serii de elevi, ori implicarea în extensia rolului Muzeului *interdisciplinar* din Pitești, având interferențe cu învățământul superior de specialitate din reședința Argeșului, dar și cu instituțiile de cercetare științifică, pentru domeniul agriculturii, aflate în acest *areal*. Optează, inspirat, în 1965, pentru cea de a doua soluție, dovedind, realmente, *calități de adaptare* la cerințele programelor prioritare ale timpului.

DIRECTOR EMBLEMATIC AL MUZEULUI JUDEȚEAN ARGEȘ

Unitatea muzeală cu acoperire regională, condusă, anterior, de istoricul Iulian Ilie-Rizea (1934-1996), prezentat în acest serial, îl va *acapara*, pentru întreaga viață, oferindu-i, pe parcursul deceniilor,

climatul comunicării, ca director (1967-2005), atât *cu vremurile*, cât, mai ales, *cu înalte spirite* ale culturii naționale și universale. Doctorand al academicianului botanist Nicolae Sălăgeanu (1907-1988), *somitare* în domeniul fotosintezei, nutriției și respirației plantelor, Radu Stancu finalizează demersul *maturizării intelectuale* (1981), concomitent cu avansarea pe noi trepte științifice și didactice.

Adevărata *piatră unghiulară* a succeselor sale rămâne, pentru prima etapă a manageriatului (1967-1989), *instalarea* Muzeului Județean în fostul Palat al Prefecturii Argeș, oficialitățile vremii, printre care s-a aflat și cel ce vă relatează, dovedind *vrednicia* unei asemenea decizii. Următorul pas îl atașază, relevant, *novatorilor* europeni ai secțiilor clasice derivate științelor naturale, inițiind, împreună cu colaboratorii apropiați, proiectarea și amenajarea *Expoziției de Ecologie și Protecția Mediului*, noutate absolută a domeniului în România. Pe această temă, a dezvoltat, insistent și prestigios, ample *canale* de conlucrare continentală.

TRIBUN AL NOILOR TIMPURI

Generoase motivații au determinat apropierea biologului Radu Stancu, în *decembrie 1989*, esența evenimentelor *antitotalitare*

din Pitești, (decembrie 1989-mai 1990) aspect ce constituie inaugurarea altor etape privind *comunicarea sa cu vremurile* (1990-2008). După modificarea operativă, de rigoare, a expozițiilor de bază din Muzeu și *înmagazinarea*, pentru istorie, a numeroase documente, devine un autentic și credibil *tribun* revoluționar.

În atare împrejurare, dintr-o convingere interioară, *nedisimulată*, avea puterea să *dezavueze obida* familiilor tradiționale, dezmoștenite, prin cooperativizare, de *suportul funciar*; distrugerile provocate anumitor *ecosisteme* reprezentative ale țării; anularea, în mare măsură, a locului intelectualității interbelice pentru cultura autohtonă; izolarea față de Occident; deteriorarea, mai ales în penultimul deceniu din veacul XX, a *standardelor* vieții cotidiene; promovarea *exacerbată* a principiilor ateismului. Cu toate acestea, nu va afișa prestații *nihiliste*, logica evoluției generale pentru Europa postbelică îndemnându-l la selecție, evitând, astfel, respingerea *conjunctural*, globală a realităților proprii *autoritarismului* românesc.

Discursul public, cuvintele tipărite, îndemnul la evitarea violenței, special pentru ocrotirea patrimoniului național, adresate, prioritar, tinerilor, alegerea în primele structuri ale conducerii județului, instituite prin votul democratic, specific zilelor și nopților din decembrie 1989 - ianuarie 1990, calitățile de *consilier județean*, (2000-2004), apoi, președinte pentru mai multe *comisii specializate*, locale ori naționale, cooptarea în *foruri eclesiastice*, l-au *propulsat*, legitim, pe directorul Muzeului, Radu Stancu, în *ipostaza* liderului de opinie al intelectualilor timpurilor sale, din Argeș-Muscel. Obiectiv strategic: *redefinirea vremurilor* contemporane. În ceea ce nu privește, i-am susținut direct, ori mental, demersurile *pluraliste* de atunci, motivând istoricește, ulterior, micile sale deziluzii.

Preocuparea esențială postdecembristă viza, totuși, *comunicarea constructivă* în folosul instituției *tutelar*, Muzeul din Pitești. Ca dovadă, Radu Stancu a relansat una dintre cerințele *cardinale* pentru actualitatea argeșeană, respectiv extinderea acestui așezământ de cultură și artă cu spații moderne, necesare, prevalent, laboratoarelor, expozițiilor temporare, depozitelor, bibliotecii, activităților cu publicul.

Succesul i-a aparținut! Concomitent cu înălțarea Bibliotecii Județene Argeș, director; juristul și cărturarul Silvestru D. Voinescu (1935-2005), erau edificate noile clădiri ale Muzeului, inaugurate succesiv (2000, 2004), arhitecți, Maria Muțescu, Alexandru Muțescu. Constituie, acum, realități urbanistice de excepție ale anilor din urmă, datorate finanțării avansate de Guvernul României, Consiliul Județean Argeș, Primăria Pitești. *Liantul* acestor *parteneriate lucrativ*e a fost, prin insistente de toată lauda, directorul și universitarul Radu Stancu.

ARTA COMUNICĂRII CU VREMURILE

Ipostazele relevate mai sus denotă vocația adaptării botanistului Radu Stancu la *comandamentele vremurilor*, potrivnică izolării și contemplației sterile. Folosind, uneori discret, alteori vehement, *arta comunicării* cu viața *Cetății*, a imprimat ritmuri și responsabilități, consensuri perene, acumulări existențialiste.

Leordeni, 17 decembrie 1985. Inaugurare Casa memorială Dinu Lipatti, de la stânga spre dreapta: Florentina Cojocaru, Valentin Dumitrescu, Aurelia Sorescu, Petre Popa, Valentin Lipatti, Moise Mitulescu, Radu Stancu (Satul Ciolcești).

Asemenea *filosofie* a fost adusă în prim-plan, de Radu Stancu, inclusiv atunci când s-a confruntat, ca șef de catedră, cu anumite tendințe vizând *disoluția* profilului Științe naturale, ori *implantarea* noilor module, *Ecologie și Protecția Mediului*, propuse Universității din Pitești. Deseori, a transformat o *cauză pierdută*, catalogată oficial ca atare, într-o *victorie autentică*, dovedind capacitatea și talentul, poate înnăscute, dar cultivate, specifice *evaluatorilor* de performanță.

În aceeași ordine ideatică plasăm atitudinea rezonabilă, față de colaboratori, prieteni, cunoștințe. De altfel, Radu Stancu a exersat *portofoliul* îndelungatei conlucrări direcționale, științifice, obștești, în primul rând, cu valoroșii colegi, desemnați pentru conducerea *operativă* a instituției, secțiilor și filialelor muzeale, ori cu alte categorii *demografice*, vizitatori obișnuiți ai expozițiilor, studenți, participanți la sesiuni, oficiali temporari, președinți, primari, prefecți, academicieni, mitropoliți, patriarhi, ambasadori, șefi de stat, parlamentari, lideri din România sau de pe alte coordonate geografice. Adevărată *panoplie* spirituală!

Convergența preocupărilor noastre intelectuale s-a consolidat în timp, mai ales că, inițial, după absolvirea tot a unui liceu comercial, la Craiova, am *cochetat* cu posibile studii superioare bucureștene în domeniul științelor naturale. Nu a fost să fie! Radu Stancu a manifestat, însă, o *excelentă predispoziție* pentru cunoașterea și explicarea *tainelor factologice*. De aceea, pe bună dreptate, îl putem considera *biolog între istorici*, calitate virtuală demonstrată inclusiv în cazul formulării unor concluzii definitorii.

O dovadă ce susține *sintagma* de mai sus datează, *auguric*, din 1984. Este vorba de o ilustrată primită din Italia, unde Radu Stancu, bursier al Peninsulei, alături de Vasile Novac (istoric), directorul Muzeului Golești, explica realități tranzitorii: „*Vedi Roma i poi mori! E fantastic să privești de aproape capodoperele michelangiene. Nu e ușor, dar nici un sacrificiu nu este prea mare pentru a colinda pe străzile Cetății Eterne. Nici chiar conferințele în limba italiană pe care le ținem!*”.

Sentimentul că aparținem aceleiași *lumi*, didacticismul, munca în echipă ne-au determinat reciprocitatea respectului personal

și familial, comunicând *sistemic* opinii, nedumeriri, prognoze, certitudini. Așa, de exemplu, atunci când am condus, timp de un deceniu, cultura argeșeană (1979-1989), Radu Stancu a făcut parte, împreună cu alți destoinici și împătimiți *confrați*, din ceea ce e numeam, figurativ, *artileria grea*, folosită special pentru a *escamota*, tactic, inadvertențele opozante obiectivelor preconizate. După 2002, anumite sugestii, avansate din propria-i experiență managerială, le-am aplicat în calitatea de decan fondator al Facultății de Istorie, Filosofie, Jurnalism, din Pitești.

Totdeauna, Radu Stancu, a cântărit meticolos deciziile instituționale, dar și personale, inclusiv în cazul aplicării hotărârilor considerate obligatorii. Cred că posedă, din atare punct de vedere, ceva *sânge transilvănean*: inițial, chibzuință, ulterior, pronunțarea! Se apropie, *comunicativ*, de ceea ce spunea *inductivistul* englez Francis Bacon (1561-1626): „*Dacă omul va începe cu certitudinile, va sfârși prin a se îndoi, dar dacă se va mulțumi a începe cu îndoielile, va sfârși prin a avea certitudini*”.

Pitești, 14 mai 1984. Reuniune internațională, Galeria de Artă, de la stânga spre dreapta: Radu Stancu, Niculina Pițigoii, Gabriel Octavian Pârvan, Mohamed el Moktar Zannad, Petre Popa (Zilele Culturii Tunisiene).

Personalitate bine definită în *peisajul* intelectual argeșean, Radu Stancu a beneficiat de o familie *redutabilă*, care i-a înțeles și respectat, cu optimism și deplinătate, investigațiile științifice, valoroasele elaborări, succesele manageriale, determinările civice, frământările sufletești. Soția, profesoara Salștița Stancu, aflată multă vreme în conducerea unor școli din Pitești, fiicele, Luminița și Daniela-Ileana, care continuă preocupările părinților, dar și cei trei nepoți au constituit, împreună cu noua *fizionomie* a Muzeului Județean Argeș, *mândria îndreptățită*, incontestabilă, a celui evocat astăzi.

ACTIVITĂȚI ȘI PREOCUPĂRI

Acordarea titlurilor de cercetător științific I (1994) și profesor universitar (2000) a fost motivată inclusiv prin amplitudinea operei editoriale. Cele mai importante scrieri, elaborate de Radu Stancu, sunt axate, în colaborare, pe teme contemporane majore: *Monografia județului Argeș* (1980); *Ecologie și protecția ecosistemelor* (1980); *Micologie, I* (1997); *Fiziologia plantelor, I* (1998); *Ecologie. Ecosistemul, biocenoza, populația, I* (1999); *Dicționarul istorico-geografic al localităților județului Argeș* (1999). Se adaugă numeroase studii, articole, referate, comunicări, reuniuni tematice naționale sau continentale. Este inițiatorul sesiunilor anuale de comunicări muzeale (1970), Societății Științifice *Omul și Natura* (1980), Editurii *Cultura* (1991), Asociației Muzeografilor Naturaliști din România (2001).

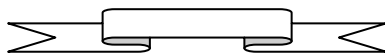
Semnificative pentru aprecierea realizărilor oficiale și personale sunt prezentările din volumele: *Figuri de dascăli argeșeni, II* (2001), autor, Ion N. Dinu; *Medalioane universitare. Dicționar* (2002) și *Monografia Universității din Pitești* (2004), coordonator, Petre Popa. Un loc aparte revine scrierii intitulată *In honorem Radu Stancu* (2007), demers aparținând conferențiarului universitar dr. Spiridon Cristoceca (istoric), succesorul său. Cartea este dedicată sărbătoririi celor șapte decenii de la nașterea *naturalistului* Radu

Stancu, aflat, aşasar, aproape patruzeci de ani, la conducerea Muzeului Judeţean Argeş.

Recent, datorită iniţiativei actualului manager general al instituţiei, lector universitar dr. Cornel Popescu, numele profesorului universitar dr. Radu Stancu *domină*, ca perioadă directorală, celelalte nume inscripţionate pe placa de marmură, care au *gestionat* evoluţia Muzeului Judeţean Argeş, entitate importantă a sistemului cultural din România. Cu toată certitudinea, nu peste multă vreme, un spaţiu generos, din această unitate va deveni *eponimie*, reverberând momente şi realizări veridice, *livrate* posterităţii, de Radu Stancu! Ne referim, pe lângă amenajarea secţiilor permanente şi redimensionarea sediului central din Piteşti, la amprenta directorului Radu Stancu privind: electrificarea peşterii Dâmbovicioara; revalorizarea Castrului roman *Jidova*; amenajarea Casei memoriale *Dinu Lipatti*; relansarea activităţilor consacrate eroilor şi consolidării unităţii noastre statale.

Text promoţional: *Atitudine în Argeş*, Nr. 416, Piteşti, 1-7 februarie 2016.

25. MARIAN I. STOICA

Ciurari, Săceni, Teleorman, 4 octombrie 1937 – Pitești, Argeș,
7 februarie 2012)

Profesor, Limba și literatura română, manager școlar, publicist, memorialist.

Direcțional, calendarul lunii *octombrie* înscrie, *sinoptic*, nașterea câtorva specialiști, apropiați *proiectelor* autorului, precum: Octavian Antonovici (medic); Gheorghe Mateescu (manager); Rachel Năstase (profesoară); Vasile Rizeanu (artist plastic); Filip Stănescu (tehnolog). Dar, *istoriografic*, optăm pentru evocarea prietenului nostru,

inspectorul școlar Marian I. STOICA (1937-2012).

*

*

*

PECEȚI TELEORMĂNENE

Acum 79 de ani, la 4 octombrie 1937, venea pe lume, în satul Ciurari, din actuala comună Săceni, reprezentativă pentru județul Teleorman, viitorul profesor gradul I (Limba și literatura română), Marian Stoica. Peste decenii, consacrarea sa plurivalentă se va realiza, *convingător*, în Argeș, decesul survenind, la Pitești, miercuri, 7 februarie 2012. Este notificat, uneori, Marian I. Mărășescu.

Interferența dintre *entitățile* teritoriale citate, care, împreună cu Vlașca, Dâmbovița și Muscel au format Ținutul Bucegi (1938-1940), apoi, Regiunea IX Pitești (1940-1950), favorizează, inclusiv astăzi, opțiunea unor copii și adolescenți, din familii cu posibilități

adevate, să urce pe râul Teleorman, inițial, pentru învățătură, spre plaiurile Argeșului. Printre aceștia s-a aflat și Marian Stoica.

După cum ne-a mărturisit deseori, avea, spiritual, bucuria apartenenței la grupul intelectualilor proveniți din Sud, stabiliți în Argeș-Muscel, *amalgamare* compensată prin cei ajunși, de aici, pe traseele dunărene. Exemplele sunt numeroase, iar o parte din scrierile sale au convergența acestor locuri ancestrale.

SEMINARIST LA CURTEA DE ARGEȘ

Evoluția definirii caracterului individualizat, degajând un comportament echilibrat, prefața, însă, la Marian Stoica, dorința *incizării* adevărului filosofal, privind existența perpetuă. Preliminariile s-au conturat frecventând gimnazial, Seminarul din Curtea de Argeș (1951-1956).

Instituția, renumită prin *pecetea* reședinței Basarabilor, data din 1836, fondator, recunoscut istoriografic, fiind înaltul ierarh Ilarion, episcop al Eparhiei Argeșului (1820-1823; 1828-1845), apropiat ideilor exprimate, programatic, la 1821, de Tudor Vladimirescu.

Pentru perioada interbelică (1918-1938), Seminarul de la Curtea de Argeș s-a dezvoltat, cu deosebire, sub directoratul preotului Mihail I. Chiriță, iar după **Reforma învățământului** (3 august 1948) și **Legea cultelor religioase din România** (4 august 1948), activitatea era adaptată cerințelor timpului. Pentru elevul Marian Stoica interesante se dovedeau, pe lângă materiile având conținut *ecclesiastic* și de cultură generală, limbile greacă, latină, slavonă.

Va descifra, treptat, reminiscențele acestor *vorbiri* din graiul românesc, prin studii aprofundate, prestații didactice, publicistică. Etapa teologiei școlare s-a încheiat la Institutul de profil din Capitală (1956-1958), dar, pasiunea pentru cunoașterea *tainelor* religioase a rămas constantă

ABSOLVENT AL FACULTĂȚII DE FILOLOGIE DIN BUCUREȘTI

Reorientarea civică îi permite *teleormăneanului* Marian Stoica să urmeze Institutul Pedagogic (de trei ani) București (1960-1963), apoi, Facultatea de Filologie, Universitatea *Constantin I. Parhon*, București, licență obținută în 1968. Printre dascălii săi de renume, consemnați evocator, lista cuprinde nume precum: Boris Cazacu, Jean Bick, Grigore Brâncuș, Vera Călin, Paul Cornea, Ion Coteanu, Tamara Dobrin, Zoe Dumitrescu-Bușulenga, Mitu Grosu, Dimitrie Macrea, Dumitru Micu, Mihai Novicov, Ion Vitner. Preocupările ulterioare au adus în legătură directă cu opera și personalitatea acestora, *intermediind* reuniuni tematice, ședințe ale cenaclurilor literare, lansări editoriale, lecții deschise, inspecții și examene graduale.

Din vremea studiilor superioare datează stabilirea definitivă în Argeș (1963), decizie pe care Marian Stoica nu a regretat-o niciodată. Titularizarea profesională, constituirea familiei, evoluția publică, implicarea în fenomenele culturale specifice locurilor, etalarea creației literare, colaborările *media*, dar, mai ales, cunoașterea colegilor de generație, prietenii nedisimulate, atmosfera spirituală au favorizat gândirea și exprimarea cotidiană.

PROFESOR ȘI DIRECTOR LA ȘCOALA MERIȘANI

Consistența atașamentului față de Argeș-Muscel determină insistențele tânărului profesor, Marian Stoica, pentru obținerea, în atare perimetru, a unei catedre adecvate pregătirii sale (*Limba și literatura română*). Succesul se va concretiza la Școala din Merișani (1966), așezare *colinară*, aflată pe traseul rutier și feroviar Pitești-Curtea de Argeș. Contractul moral cu această instituție s-a prelungit până în 1990. Provocarea individuală majoră, în etapa 1966-1968, a fost temeinica lecțiilor predate elevilor, (clasele V-VIII), la obiectul fundamental de studiu, precizat anterior. *Partenerii* din bănci, scoși

frecvent la tablă, se dovedeau receptivi, probând atracția față de metodologia novativă a dascălului lor.

Merișani, Argeș (1992). De la stânga spre dreapta, profesorii: Marian Stoica, Ion Marinescu, George Miclăuș (concluzii metodice).

Selectat pentru responsabilități publice județene (1968), profesorul Marian Stoica revine, la Școala Merișani (1983), în calitate de director coordonator, atribuții exercitate până spre debutul anului 1990. Deși confruntat cu *disfuncționalități* inerente statutului unităților din mediul rural, determină beneficii precum: reconfigurarea suportului financiar bugetar; *standarde* pentru cadre didactice, elevi, personalul auxiliar; sporirea inventarului laboratoarelor; înnoirea expozițională a cabinetelor; interacțiunea cu agenți economici patronali.

ÎNDRUMĂTOR AL INSTITUȚIILOR CULTURALE MUSCELENE

Datorită calităților sale didactice și participării frecvente la numeroase activități extrașcolare, Marian Stoica era promovat, consilier la Comitetul Județean pentru Cultură și Educație Socialistă Argeș, funcție îndeplinită, 15 ani (1968-1983).

Este perioada când ne-am cunoscut personal. Având, atunci, calitatea de președinte al forului județean, care coordona programele culturale, am convenit, cu profesorul Marian Stoica, să asigure îndrumarea instituțiilor din zona Muscel (case de cultură, cămine culturale, biblioteci, cluburi, cenacluri literare, cinematografe). Sectorul cuprindea orașul Câmpulung și comunele ce *gravitau*, secular, spre acest nucleu voievodal, renumite, pentru tradițiile spirituale, fiind considerate: Berevoești, Boteni, Dâmbovicioara, Lerești, Mioarele, Rucăr, Stoenеști, Vulturești.

Strategia asumată viza, însă, *revigorarea* potențialului din toate localitățile perimetrare, capabile să organizeze manifestări

complexe, cu valențe tematice privind: dezvoltarea economică, valorificarea etnografiei, muzicii corale și instrumentale; păstarea portului popular; conservarea folclorului autentic; protecția mediului.

Pitești, 1977, *Librăria Mihai Eminescu*. De la stânga spre dreapta:
Petre Lungu, Mihai Parvu, Ion Banuta, Marian Stoica (la microfon), Dan Rotaru
(lansare editorială).

Plaiurile Câmpulungului au transferat Mileniului III, printre alte inițiative paseiste, două generice, gândite de Marian Stoica, împreună cu factorii locali abilitați: *Expopastoralis* (Rucăr) și *Brâul muscelean* (Boteni). Astăzi, sunt recunoscute monografic! Numele profesorului este consemnat, totodată, pentru comuna Stoenești, onorând *Caseta tehnică* a operei bibliofile, *Argeș. Cartea eroilor* (1984), unicat în materie, ori, ca editor al traducerii textelor (limba engleză), aferente albumului *Plaiuri argeșene* (1982) colaborator, poliglotul Alexandru Vasile.

Climatul redimensionării Memorialului de război *Mateiaș*, Valea Mare-Pravăț (1979-1984), s-a datorat inclusiv militantismului patriotic, difuzat educațional, convingător, perpetuu, de literatul Marian Stoica. În etapa *consilierului cultural*, a fost coleg cu profesorii: Maria Ciobăcel, Traian Ciuculescu, Iulian Ilie-Rizea,

Gheorghe Nicolae, Paul Trache, alături de Filofteia Mărăcine, Constantin Zaharia, Vasile Zăvoianu.

INSPECTOR ȘCOLAR

Așadar, după un deceniu și jumătate de la promovarea ca îndrumător cultural (1968-1983), profesorul Marian Stoica revenea la catedra Școlii Merișani (director coordonator), atribuit la care ne-am referit mai sus (1983-1990). Apoi, evenimentele din decembrie 1989 au *preliminat*, așa cum era firesc, schimbarea componenței corpului de control al Inspectoratului Școlar Județean Argeș. În atare context, datorită opțiunii colegilor de *breaslă*, profesorul gradul I, Marian Stoica, apreciat, distinct, pentru creațiile sale poetice, a fost *mandatat* inspector școlar, specializarea *Limba și literatura română* (1990-1997).

Septenatul la care facem referire i-a facilitat transferul și titularizarea în Pitești (Școala gimnazială Nr. 8), colaborarea cu Filiala Universității Româno-Americane (1992-1995), editarea mai multor reviste, volume de autor, studii, articole, comentarii, analize. Pensionarea survine peste alți trei ani, având calitatea de expert metodist Casa Corpului Didactic Argeș (1997-2000) și, totodată, secretar general, Fundația Română *Casa Școalelor*, Filiala Pitești.

Participarea seniorului Marian Stoica, la derularea activității structurilor coordonatoare ale învățământului preuniversitar din Argeș-Muscel (1990-2000) a fost consistentă, convingătoare, productivă. Realizează numeroase deplasări, inspecții, reuniuni metodice, sugerând schimbarea *opticii* privind comunicarea cu elevii și părinții, *flexibilizarea* conținutului manualelor, reorientarea pregătirii olimpiadelor și promovării pe trepte formative superioare. Recomandările ancorau expertiza proprie, acumulată la catedră, sau ca manager și analist pragmatic, fără implicare politică semnificativă.

Obiectiv special, pentru Inspectoratul Școlar, a fost reevaluarea prestigiului directorilor, competențele acestora fiind atribuite, în numeroase cazuri, cadrelor didactice agreeate prin consiliile pedagogice și acceptul factorilor administrativi provizorii.

Profesorul Marian Stoica a făcut parte din echipele inspectorilor generali Cornel Constantinescu, Ion M. Lică, Octavian Liviu Drăghici, Gheorghe Lungoci.

UN POTENȚIAL MEMBRU AL UNIUNII SCRITORILOR DIN ROMÂNIA

Indiferent de preocupările uzuale, Marian Stoica a continuat, frecventând cenacluri sau fundații literare, ori în liniștea ceasurilor *lăuntrice*, să scrie versuri, eseuri, reflexii. Periodic, asemenea pagini le-a adunat în volumele intitulate, sugestiv: *Sud* (1977); *Prier* (1988); *Dincolo de continentele serii* (1994); *Iubirea florii de mai* (1995); *Izvorul Pripășitului* (2000). Gânduri *răzlețite* descifrăm în culegerile: *Doruri spuse pe hârtie* (1970); *Anii devenirii noastre* (1983); *Vacanța mare* (1995); *Eco România* (1995). A lăsat moștenire familiei, manuscrisele: *Viscolul* (roman); *Trenul de vacanță* (versuri); *Între Florar și Gerar* (poeme).

După câte cunoaștem, Marian Stoica a pregătit documentația necesară primirii în Uniunea Scriitorilor din România, Filiala Pitești (2009, 2010), calitate meritată cu prisosință! Timpul nu a mai avut, însă, răbdare!

Spre bucuria noastră, am avut onoarea să-l regăsim citat în valoroase creștomății teleormănene, ori în *istoriile, Pitești 600. Memento* (1983), respectiv *Pitești. Tradiție și contemporaneitate* (2008) nominalizat ca om de cultură al Cetății. Totodată, volumul *Prier*, publicat la București (1988), primit, cu dedicație, de profesorul Marian Stoica, face parte din *portofoliul* elevat al familiei Petre și Livia Popa (1936-2001).

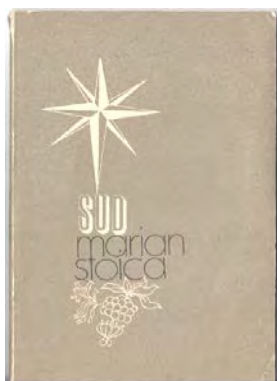

Curtea de Argeș (1995), Biblioteca Municipală. De la stânga spre dreapta: Mihai Golescu, Marian Stoica, Elisaveta Novac (lansare editorială)

COLABORATOR LA ENCICLOPEDIA ARGEȘULUI ȘI MUSCELULUI

Joi, 5 octombrie 2006, din inițiativa semnatarului acestor paragrafe, s-a prezentat, la Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Pitești, director, Octavian Mihail Sachelarie, proiectul elaborării ***Enciclopediei Argeșului și Muscelului***, lucrare de anvergură, patru volume, inspirate după dicționarele franceze *Larousse*. Discuțiile pregătitoare au identificat, în profesorul Marian Stoica, redactorul *acreditat* să prezinte scriitorii și alte detalii literare, pliate criteriilor prestabilite. Propunerea s-a acceptat, iar primele enunțuri, realizate, *tehnologic*, prin amabilitatea profesorului Ion Marius Motreanu, implicat, de asemenea, în elaborarea **Enciclopediei** (diplomați, oameni de afaceri), erau atașate tomurilor I (2008), II (2010), III (2012), IV (2014). Numeroase informații au furnizat soția redactorului specializat, profesoara Maria Silvia Stoica (data căsătoriei, 1963), precum și fiica lor, Margareta Adriana Onofrei,

absolventa Școlii Doctorale de la Universitatea din Pitești (**Structura limbajului poetic arghezian**).

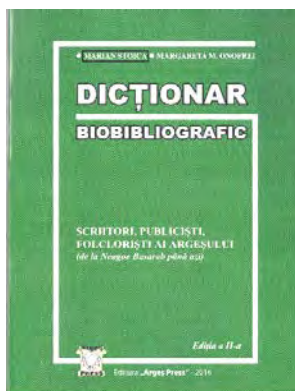

Biroul Colegiului redacțional, preocupat de tipografierea clasică a **Enciclopediei Argeșului și Muscelului**, difuzată, acum, în variantă electronică, păstrează, *evlavios*, sursele oferite de colaboratorii trecuți, după 2008, în *Lumea umbrelor*, printre care și profesorul Marian Stoica. Enunțurile furnizate au statut *patrimonial*, folosindu-se, în continuare, inițialele convenite (M.M.S.). Completările ulterioare se datorează profesoarei Margareta Onofrei (M.M.O.).

REALIZATORUL PRIMULUI DICȚIONAR AL SCRIITORILOR, PUBLICIȘTILOR ȘI FOLCLORIȘTILOR DIN ARGEȘ

Conținutul celor patru volume *pluridisciplinare*, amintite în paragraful precedent, a stimulat dorința colaboratorilor privind integrarea în ceea ce n umim, simbolic, *Școala enciclopedică de la Pitești*. Semnale, favorabile conceptului, sunt, deja, *lexicoanele pe domenii*, editate anterior: **Figuri de dascăli argeșeni** (Ion M. Dinu); **Argeșeni și musceleni în Academia Română** (Silvestru D. Voinescu); **Medalioane universitare** (Petre Popa); **Dicționar de istorici** (Spiridon Cristoce); **Martiri argeșeni și musceleni 1939-**

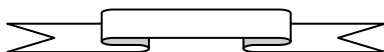
1989 (Zicu Ionescu, Remus Petre Cîrstea); **Inginerii agronomi ai Argeșului** (Constantin Budan). Se află în pregătire dicționarele muzicienilor și artisticilor plastici. Exercițiul cel mai plauzibil îl datorăm, profesorilor Marian Stoica și Marghereta Onofrei: **Dicționar biobibliografic. Scriitori, publiciști, folcloriști ai Argeșului. De la Neagoe Basarab până azi**, Editura Argeș-Pres, Pitești (2010; 2016). Sorgintea se află în serialul eponim, găzduit, după cum se cunoaște, de **Săgetătorul**, suplimentul cotidianului **Argeșul**, director, Mihai Golescu.

Este primul tom, cu asemenea tematică, din literatura acestei geografii! Referirile prezintă persoane născute în Argeș-Muscel, domiciliat aici, ori *aclimatizate* pe alte coordonate universale, dar și *infuzii* colaterale, contribuatoare la evoluția spiritualității tradiționale contemporane.

Laudatio autorilor noștri primordialii!

Text promoțional: **Atitudine în Argeș, Nr. 447**, Pitești, 3-9 octombrie 2016.

26. CONSTANTIN N. STROE

(Hulubești, Dâmbovița, 24 martie 1942 – București, 17 decembrie 2016).

Inginer mecanic, manager automobile, negociator, formator de opinie.

Redescoperind calendarul lunii *martie*, înscriem, *sinoptic*, nașterea altor specialiști, apropiați *proiectelor* autorului, precum: Vasile Budrigă (cercetător științific); Florea Giuhat (manager); Zicu/Gheorghe Ionescu (medic); Gheorghe Marinescu/Dinizvor (literat); Pârvan Parnia (agronom); Alexandru Stănculescu (inginer). Dar, *istoriografic*, optăm pentru evocarea prietenului nostru, doctor în tehnologie, conferențiarul universitar Constantin N. STROE (1942-2016).

*

*

*

PITEȘTI! ATENȚIE, VENIM DIN HULUBEȘTII DÂMBOVIȚEI!

În evoluția urbei noastre, etapa 1950-1968 a reprezentat exprimarea unei *geografii* maxime, diriguată, oficial, de la Pitești! Atunci, conform prevederilor **Legii Nr. 5**, din 6 septembrie 1950, orașul secular devenea reședință oficială pentru fostele județe istorice Argeș, Muscel, Olt, Vâlcea, formând o nouă *configurație* republicană. Se adăugau, totodată, câteva perimetre dâmbovițene vecine, printre acestea aflându-se și localitatea Hulubești, așezarea natală a personalității evocate astăzi, Constantin Stroe.

Din atare perspectivă, spre informarea cititorilor, regiunea condusă de la Pitești avea, în 1959, statistic, 14 raioane administrative, entitatea Hulubești fiind integrată raionului Găești (27 de comune, 104 800 de hectare, 87 548 de cetățeni). Bunăoară, la Hulubești trăiau 4 157 de persoane *recenzate*, evidențe superioare acestui indicator având numai ruralitățile Mogoșani (4 441), Slobozia (4 760), Vișina (5 110).

Născut la 24 martie 1942, copilul Stroe N. Constantin a receptat, familial, schimbările *topografice* ale anului 1950! *Megieșii*, rămâneau, totuși, consecvenți spiritualității provenite din vechea capitală românească medievală, Târgoviște, aparținând, *secular*, județului Dâmbovița! Ca urmare, după finalizarea Gimnaziului Unic Hulubești, îl regăsim în cataloagele Școlii Medii Ienăchiță Văcărescu Târgoviște, regiunea Ploiești, iar la absolvire (1962), Constantin Stroe primea acceptul Cancelariei profesionale, pentru studii superioare.

Vacanțele preuniversitare l-au apropiat de mulți colegi ai generației amintite, printre aceștia aflându-se consăteanul Badea Șt. Gheorghe, originar tot din Hulubești (12 martie 1946). Prietenia viitorilor *industriași*, Constantin Stroe și Gheorghe Badea, ajunși, peste ani, *manageri* de succes la Pitești, a fost perenă, sinceră, productivă. Conjunctural, vor facilita, multor tineri din Hulubești, obținerea calificărilor dorite, atât în Pitești, ori la Câmpulung, Curtea de Argeș, Costești, Topoloveni.

Dimensionarea economiei autohtone, în deceniul 1960-1970, a influențat, *covârșitor*, opțiunea dâmbovițeanului Constantin Stroe pentru Institutul Politehnic București, acordarea titlului ingineresc fiind datată 1967. La rândul său, Gheorghe Bedea a preferat Facultatea de Mecanică din Brașov (1963-1968).

Fire comunicativă, dar cerebrală, Constantin Stroe a *cimentat*, pe timpul studenției, prietenia cu alt viitor inginer, musceleanul Ion Ungureanu, fiul comunei Călinești (14 octombrie 1942), ajuns cadru didactic universitar, decan, conducător de doctorat la Pitești. Tripleta intelectuală Constantin Stroe, Gheorghe Badea, Ion Ungureanu,

regrupată, în reședința Argeșului, după 1970, rămâne, peste timp, modelatoare.

ÎNCĂ DIN 1968, CONSTANTIN STROE A PARIAT PE UZINA DACIA PITEȘTI

Reportându-ne la uzanțele timpului, anterioare anului 1989, absolvenții tuturor facultăților din România primeau **Repartiție guvernamentală** pentru activitatea *stagiară*. Ca urmare, tânărul inginer mecanic, onorat, astăzi, când ar fi împlinit 76 de ani, ajungea, spre finalul toamnei 1967, salariatul Uzinei din Teleajen, integrată, tradițional, peisajului prahovean, consolidat încă din secolul XIX.

Dar, ținta prestabilită, așa cum ne-a relatat într-un interviu nonconformist, acordat la 2 decembrie 2014, devenise Intreprinderea de Autoturisme din Colibași, Argeș! Unitatea, strategică pentru economia *etatisă* națională, s-a edificat prin eforturi financiare autohtone și consultanță franceză (1966-1968), inaugurare, 20 august 1968. Administrativ, comuna citată făcea parte, atunci, din zona *metropolitană* Pitești, devenind, ulterior, așezarea urbană Colibași (16 aprilie 1989), apoi, orașul Mioveni (20 mai 1996).

Obținerea transferului mult dorit (1968) a stimulat, vizibil, preocupările inginerului Constantin Stroe, personalitate care s-a dedicat, aproape o jumătate de veac (1969-2016), consolidării Platformei Industriale *Pitești-Est*. Relevantă a devenit, concomitent, *traietoria* proprie, clădită, gradual, prin: eficiența coordonării, nemijlocit, a mai multor ateliere, secții și laboratoare, cuprinse în programul fabricării autoturismelor românești; promovarea conlucrării deschise cu muncitorii, maiștrii, responsabilizați pe fluxul specific acestui segment; dorința performării manageriatului personal, ori a socializării cotidiene; valorificarea aprecierilor colegiale sau publice, favorabile promovării ierarhice și organizaționale.

Succesiv, după cum listează paginile **Enciclopediei Argeșului și Muscelului** (2014), Constantin Stroe a îndeplinit, la Uzina din Colibași, funcții suprapuse *avântului* indicatorilor

automobilistici, și cerințelor asimilării imperioase a reperelor importate occidental: tehnolog; șef, Secția *Sculărie*; inginer șef, Fabrica *Mașini Unelte* (1968-1982).

Rezultatele maturizării sale productive, *bilanțate* pozitiv, l-au propulsat, pentru următorii ani (1982-1987), în fotoliul directorului tehnic al Centralei de Autoturisme Pitești, perioadă când Europa s-a confruntat cu *virulența* crizei materiilor prime, reflectată, printre altele, în diminuarea asamblării modelelor *Dacia* și onorării clauzelor contractuale la export. Seisme identice au determinat, în Brașov, concedierea directorului Intreprinderii de Autocamioane, iar *declinarea* propunerii ministeriale, referitoare la preluarea conducerii acestei mari unități transilvane de Constantin STROE, atrăgea *ostracizarea* lui la filialele din Slatina, Scornicești, Craiova (1987-1988). Evenimentele revoluționare (decembrie 1989-ianuarie 1990) l-au surprins în Timișoara, numit acolo, directorul Intreprinderii de Autoturisme Mic Litraj (Lăstunul, Dacia 500).

Cu toate disfuncționalitățile temporare, Uzina de la Colibași a continuat să fie credibilă pentru economia națională, iar pariul industriașului Constantin Stroe, asumat în 1968, de cupa previziuni optimiste.

ARTIZANUL RELANSĂRII CONTINENTALE A FIRMEI DACIA-RENAULT

După cum este cunoscut, Guvernul provizoriu (26 decembrie 1989-28 iunie 1990), prim-ministru Petre Roman, a pregătit *crochiurile* prin care economia națională urma să parcurgă procedurile trecerii de la socialism la capitalism! Ulterior alegerilor generale (20 mai 1990), noul cabinet (28 iunie 1990-26 septembrie 1991), validat parlamentar, condus de aceeași personalitate, elabora, cu trimiteri distincte pentru industrie, două directivări cardinale: **Legea Nr. 15**, privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale (**Monitorul oficial Nr. 98**, din 8 august 1990); **Legea Nr. 58**, referitoare la privatizarea societăților comerciale (**Monitorul oficial Nr. 169**, din 16 august 1991).

Asemenea ecuații au schimbat, fundamental, inclusiv fizionomia Platformei Industriale *Pitești-Est*, conurbație citată mai sus. Viitorul traseu existențialist, suficient de complicat, reclama, pentru conducerea Intreprinderii de Autoturisme Colibași, poziționarea unor specialiști tenace, bine intenționați, care cunoșteau specificul fabricației, oamenii locurilor, expertiza continentală în domeniu. Contextul i-a fost favorabil inginerului Constantin Stroe!

Aflat, prin urmare, la Timișoara (1998-1990), demersurile revoluționare, numite *curățarea vârfurilor*, nu l-au vizat, din contră, argeșeanul nostru, Constantin Stroe, era asimilat, pe mai departe, ca manager talentat! Dar, cu ocazia vizitei la Intreprinderea de Autoturisme *Mic Litraj*, a vicepreședintelui Guvernului, ministrul Industriei Construcțiilor de Mașini, Ion Aurel Stoica, reprezentanții salariaților din Colibași obțineau acordul demnitarului nominalizat, privind *repatrierea* inginerului Constantin Stroe și instalării sale, în funcție directorială executivă, pe platforma *Pitești-Est*.

*Mioveni, aprilie 2010, vizită prezidențială.
De la stânga spre dreapta: Constantin Stroe, Manuel Joseph Gomez,
Traian Băsescu (Compania Dacia-Renault)*

Se concretiza, astfel, dorința reintegrării în *marea familie* a celor care lucrau la Colibași! Voința acestora, privind acceptarea conducerii unității, având rol hotărâtor pentru sectorul prezentat, i-a conferit *energia* adaptării la sistemul concurențial. Documentele perioadei 1991-1999 reliefează conținutul **Programului relansării**, gândit de managerul general Constantin Stroe, focalizat pe următoarele obiective: producția maximală, folosind dotarea

învechită, funcțională prin grija permanentă a utilizatorilor; evitarea destructurării lanțurilor furnizoare; păstrarea, neapărat, a pieței interne; vânzarea autoturismelor *Dacia* la prețuri rezonabile; introducerea în fabricație a noilor modele *Dacia Liberta* (1991), *Dacia Nova* (1995), camionetelor *Dacia 1307*, *Dacia 1309*, la standarde aferente ocrotirii mediului; contracararea presiunii grupurilor de interese; conservarea capitalului circulant; nivel minim de îndatorare; animarea exportului; eliminarea căpușării; anticiparea problemelor sociale (aproximativ 31 000 de salariați); investigarea posibilităților de asociere cu un *partener* de anvergură mondială, preferabil, Compania franceză *Renault*, cunoscută în România din 1966.

Mioveni 2011, vizită parlamentară. De la stânga spre dreapta: Constantin Stroe, Mircea Drăghici, Christian Estève, Călin Popescu-Tăriceanu, Nicolas Maure (Compania Dacia-Renault).

Pentru sporirea responsabilității tuturor verigilor de pe Platforma Colibași, fosta întreprindere s-a reorganizat în șapte *gestiuni*, acțiune permisă legislativ: *Automobile Dacia SA* Pitești; *Ecma SA* Colibași; *Segment SA* Colibași; *Comas SA* Colibași; *Fat SA* Colibași; *Fam SA* Colibași; *Dacotrans SA*. De asemenea, patrimoniul, valorizat acțional, se partaja între Fondul Proprietății de Stat/FPS (70%) și Fondul Proprietății Personale/FPP (30%). Cu toate acestea, formula salvatoare, susținută, insistent, de managerul

general, Constantin Stroe, rămânea privatizarea, convenabilă Grupului *Renault*, datorită intereselor *Hexagonului* pentru Europa orientală și meridională.

Negocierile s-au finalizat prin **Contractul** datat 2 iulie 1999, semnat la București, momentul istoric fiind *intermediat* de inginerul Constantin Stroe și *parafat* datorită voinței oficialilor: Radu Sârbu (Agenția pentru Valorificarea Activelor Statului *AVAS*); Ion Diaconescu (președintele Camerei Deputaților, originar din Argeș); Radu Vasile (premierul României, senator de Argeș); Traian Băsescu (ministrul Transporturilor); Traian Remeș (ministrul Finanțelor).

Referindu-se la atare eveniment, interlocutorul nostru, Constantin Stroe, preciza: ”*Arhitectul privatizării trebuie să fie cunoscut de toți cei interesați, se numește Louis Schweizer, fiind, atunci, președintele Grupului Renault*”. Vorbind despre această personalitate franceză, Constantin Stroe amintea cuvintele personale, transmise decidentului în etapele negocierilor: ”*Dacia este singura marcă din lume care oferă un automobil cu prețul final de 3.000 de dolari. Renault nu va reuși niciodată această performanță, împreună, însă, putem să cucerim piețele continentelor*”. Strângerea mâinilor, între Louis Schweizer și Constantin Stroe, face ca, în martie 2018, privatizarea Platformei Mioveni să constituie un succes răsunător!

La 2 octombrie 1999, avea loc prima ședință a Consiliului de Administrație din Grupul *Dacia-Renault*: președinte, Manuel Joseph Gomez (Franța); director general, Constantin Stroe (România); directori generali adjuncți, Christian Emmanuel Marie Estève, Manuel Robert (Franța).

Concluzionând, inginerul Constantin Stroe, după revenirea, de la Timișoara, pe Platforma Colibași, a fost: directorul Intreprinderii de Autoturisme (1990-1991); director general, SC Automobile SA (1991-1999); director general, Grupul *Dacia-Renault* (1999-2002); vicepreședinte, Consiliul de Administrație S.C. Automobile *Dacia* SA (2002-2015). Traectoria de excepție a industriașului sărbătorit astăzi, rămâne solitară în peisajul economiei din Argeș-Muscel, iar faptele sale exprimă beneficii de necontestat!

INGINERUL CONSTANTIN STROE ȘI UNIVERSITATEA DIN PITEȘTI

În urmă cu 56 de ani (1 octombrie 1962), la Pitești s-au deschis cursurile primelor facultăți, având profil pedagogic. Apoi, după inaugurarea Intreprinderii de Autoturisme Colibași (20 august 1968), folosind spațiile Grupului Școlar Mioveni, lua ființă Institutul pentru Subingineri (1 octombrie 1969), entitate *relocată* imediat la Pitești (1 octombrie 1970). Unificarea acestor structuri, sub *genericul* Institutului de Învățământ Superior Pitești (15 septembrie 1974), a favorizat specializările tehnice, agreate național. Prin **Ordinul Ministerului Învățământului și Științei Nr. 4894**, datat, 22 martie 1991, *Școala Înaltă* din reședința Argeșului, devenea Universitatea Pitești, existentă și astăzi.

Receptând pozitiv dinamica prezentată, Constantin Stroe și-a oferit disponibilitatea privind contribuții la pregătirea tehnologilor-practicantți, utili Platformei *Dacia*, predilect, în sectoarele prelucrării metalelor, fabricării autoturismelor, reparațiilor.

Colaborarea didactică a managerului Constantin Stroe, cu facultățile noastre, acoperă etape din deceniile 1972-2002, activitatea consolidându-se, special, după 1981, atunci când, inginerul obține, la București, titlul doctoral. Teza abordează subiecte primordiale, circumscrise industriei autohtone de profil. În atare climat formativ, elaborează două volume: *Elemente de proiectare a dispozitivelor* (1985); *Proiectarea dispozitivelor pentru mașini unelte* (1995). Valorificând inovațiile, invențiile, studiile brevetate, comunicările științifice, temele reuniunilor interne sau externe, consolida experimentele inoculate productiv!

Frecvent, lectorul universitar dr. Constantin Stroe a participat, după 1991, la deschiderea festivă a cursurilor studentești, expozeul său fiind așteptat, cu vădit interes, de cei prezenți. Cuvintele, bine cântărite, îndemnau la perseverență, pragmatism, viziune pluralistă universală, exemplele, axate pe realitatea de la Dacia, fiind mobilizatoare, optimiste, perspective.

Asemenea atitudine l-a îndrituit să fie ales membru onorific al Senatului, bucurându-se de aprecierea rectorilor Gheorghe Poțincu, Victor Rădulescu, Ioan Vucu, Gheorghe Secară. Sinceritate, rafinament, eleganță a degajat, totodată, prietenia dintre familiile Gheorghe Barbu (rector), Anca Barbu (literată), Constantin Stroe (manager), Ecaterina Stroe (profesoară), exprimată, convingător, atât în etape faste, dar și pe timpul anumitor momente de cumpănă!

ETERNIZARE ANTUNĂ ȘI POSTUMĂ

Pe durata existenței pământene (1942-2016), Constantin Stroe a intrat, treptat, datorită *perenității* faptelor sale, în istoria acestor locuri! Numeroase documente oficiale, *tomuri* specializate, monografiile, analize, consemnări *media* l-au nominalizat, cu deosebire după 1991, ca personalitate *exponențială* pentru industria de automobile din România, ceea ce egalează *arhetipurile* eternizate, deja, antum. Reamintim faptul că, paralel cu manageriatul gradual al Platformei *Dacia* (1990-1999), respectiv Grupului *Dacia-Renault* (1999-2015), inginerul Constantin Stroe, doctor în științe tehnice, a fost preferat, *colegial*, pentru funcții precum: președinte, Uniunea Generală a Inginerilor din România/*UGIR 1903*, Filiala Argeș (29 mai 1997); președinte fondator, Asociația Constructorilor de Automobile din România/*ACAROM*, cu sediul în Pitești (1996-2016), atribuții continuate, din 2017, de colaboratorul său, Gabriel Sicoe; vicepreședinte, Asociația Producătorilor și Importatorilor Auto din România/*APIAR* (1996); președinte, Clubul de Fotbal Argeș (1990-2000).

Decesul surprinzător al concetățeanului nostru Constantin Stroe (București, sâmbătă, 17 decembrie 2016), a impresionat toată *sufлера* Argeșului, lideri naționali și locali au prezentat condoleanțe, numeroși oficiali, prieteni, cunoscuți, inclusiv reprezentanții Ambasadei Republicii Franceze la București, vor participa la slujba religioasă (Biserica *Sfânta Vineri* Pitești), înhumarea creștină Cimitirul *Sfântul Gheorghe* din localitate (marți, 20 decembrie

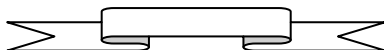
2016), comemorări ulterioare. Mijloacele *media* au relatat, consistent, evenimentele.

Documentar, păstrăm textul convorbirii prelungi cu interlocutorul Constantin Stroe (Pitești, 2 decembrie 2014), așezat, ritualic, în cuprinsul **Capitolului 43** din **Interviuri nonconformiste de pe patru continente** (2015), dar și câteva fotografii de la reuniunea Asociației de Prietenie Român-Chinez (Biblioteca Universității Pitești, marți, 29 septembrie 2015), la care, printre participanții onoranți s-a aflat inginerul Constantin Stroe. Vor fi folosite enciclopedic.

În finalul acestui *eseu*, apreciem, *istoriografic*, realizarea și amplasarea bustului *Constantin Stroe*, opera sculptorului Orlando Năstase, pe terasa din fața Casei de Cultură a Sindicatelor Mioveni, dezvelit, sâmbătă, 16 decembrie 2017, inițiativă laudabilă a forurilor locale, primar, Ion Georgescu. Gesturi asemănătoare, cum ar fi denumiri de străzi, se pot lua în calcul inclusiv la Pitești, Hulubești, Târgoviște!

Text promoțional: *Atitudine în Argeș*, Nr. 513, Pitești, 19-25 martie 2018.

27. ION C. VASILIU

(Pitești, Argeș, 23 iunie 1936 – Târgu Mureș, 8 septembrie 2000)

Inginer, Construcții civile, manager, notabilitate publică, sportiv de performanță.

Consultativ, calendarul lunii *iunie* înscrie, *sinoptic*, nașterea câtorva specialiști, apropiați *proiectelor* autorului, precum: Nicolae Arsenescu (universitar); Gheorghe Budan (inginer); Marcel Nicolae Calangiu (medic); Marin Radu Ene (actor); Iulian Matei (profesor); George Miclăuș (literat). Dar, *istoriografic*, optăm pentru evocarea prietenului nostru, *urbanistul* Ion C. VASILIU (1936-2000).

*

*

*

PASIONAT DE STIINTELE EXACTE SI BASCHET

Joi, 23 iunie 2016, evocăm numele și faptele prietenului nostru, Iancu/Ion Vasiliu, ziua reamintind nașterea sa, în urmă cu opt decenii (23 iunie 1936), la Pitești. Spre regretul tuturor celor care l-am cunoscut și apreciat, decesul survenea, *neașteptat*, vineri, 8 septembrie 2000, în municipiul Târgu Mureș. Avea, prin urmare, 64 de ani, marea majoritate petrecuți pe șantierele Argeșului. Se odihnește veșnic în Cimitirul *Sfântul Gheorghe* Pitești. Provenea dintr-o familie de constructori, tatăl, Constantin, fiind *conducător principal* pentru amenajarea drumurilor și podurilor, iar mama, Elena, funcționară, biroul teritorial Argeș. Sunt amintiți în ***Anuarul general al orașului Pitești și județului Argeș*** (1936), lucrând, atunci,

la Serviciul Tehnic al Prefecturii. Viitoarea profesie a fiului lor, Ion, se datorează inclusiv acestui *statut* particular.

Inginerul adus în prim-plan este absolventul Școlii Medii de Băieți Nr. 1/Colegiul *Ion C. Brătianu*, seria din care a făcut parte (1950-1954) obținând, la *Examenul maturității*, rezultate notorii, consemnate în *analele* instituției. Printre cei apropiați lui, s-a aflat elevul Marius Iosifescu, devenit matematician celebru, membru al Academiei Române. Pasionat de științele exacte, dar practicând și baschetul, adolescentul Ion C. Vasiliu rămâne, pe timpul liceului, preferatul mai multor cadre didactice, afirmate, plurivalent, în etapa amintită: Dumitru Mihalășcu (*Matematică*); Florin Cosmescu (*Fizică*); Alexandru Priboescu (*Chimie*); Gheorghe Muranevici (*Sport*). Deseori, numele profesorilor, *perindați* la clasele VIII – XI, dar și cel al directorilor, Ion Steriopol (*Limba franceză*), sau Gheorghe Toma (*Geografie*), erau evocate în convorbirile noastre amicale. Competițiile baschetbaliștilor i-au *cultivat* spiritul de echipă, rigoarea, perseverența, calități regăsite, ulterior, în activitatea productivă, responsabilități civice, licitarea eforturilor intelectuale, ori ca antrenor ocazional în domeniu.

Notele scrise pe *Diplomă*, precum și recomandarea expresă a *Consiliului pedagogic*, privind oportunitatea frecventării cursurilor superioare, au favorizat accesul absolventului Ion C. Vasiliu, din Pitești, la Institutul de Construcții București, structură universitară *atractivă* pentru tinerii acelor vremuri. Remarcăm faptul că, deceniile imediat postbelice au presupus, inclusiv în Argeș-Muscel, ample investiții *etatiste*, urmărind generalizarea electrificării, extinderea căilor ferate, conturarea marilor platforme industriale și aglomerări urbane. Îndeplinirea unor asemenea *Directive* a transformat pregătirea noilor generații de constructori în prioritate națională! Printre aceștia s-a aflat și Ion C. Vasiliu.

Consecvent tradiției familiale, optează pentru Facultatea de Construcții Feroviare, specialitatea *Drumuri și Poduri*, studii superioare finalizate, prin Examenul de Stat, în iunie 1960. Debutează, conform *Repartiției guvernamentale*, ca stagiar (1960-1962), la Intreprinderea Construcții Drumuri Nr. 1, București,

aparținând Ministerului Transportului și Telecomunicațiilor, activitate continuată pe Șantierul Nr. 14 Ploiești (1962-1963).

S-a transferat, apoi, revenind acasă la Regionala Craiova, Șantierul 23 Pitești, unde era numit adjunctul șefului de brigadă (1963-1966). Va conduce, efectiv, *Lotul Drăganu*, organizat în vederea modernizării traseului rutier Pitești – Râmnicu Vâlcea, numit, astăzi, *DN7/E15A*. Ingineria se dovedea promițătoare și pasională.

CONTRIBUTII LA CONSOLIDAREA EFIGIEI ARGESULUI CONTEMPORAN

Pentru Ion C. Vasiliu, consacrarea survine, treptat, după angajarea, inițial, ca inginer-șef adjunct, la Trustul Regional de Construcții Argeș (1 februarie 1966). Traversează, împreună cu specialiștii timpului, perioade care definesc evoluția arealului nostru *ancestral*, specifice etapelor 1966-1996, responsabilitățile personale suprapunând, existențialist, afirmarea și restructurarea acestei cunoscute unități economice a României.

După *acomodarea* amintită mai sus (1966-1967), devine, succesiv, în Pitești, inginer-șef la: Grupul Construcții Nr. 2 (1967); Grupul Construcții Nr. 1 (1967-1968); Șantierul Nr. 2 (1969); Șantierul Construcții-Montaj Nr. 3 (1969-1974); Șantierul Construcții-Montaj Nr. 1 (1974-1978); Șantierul Construcții-Montaj Nr. 4 (1982-1984); Antrepriza Generală Construcții-Montaj Nr. 4 (1984-1985). Prin reorganizare internă, este promovat director Antrepriza Nr. 3 (1985-1990), ulterior, director Grupul de Șantiere Nr. 3 Argeș (1 iulie 1990 – 1 ianuarie 1991). Asemenea detalii, preluate după *Carnetul de muncă, Seria T.m. Nr. 140 140*, aparținând inginerului Ion C. Vasiliu, ne permit să *generăm* informații istorice, privind mobilitatea *schemei operative*, specifice Trustului de Construcții Pitești, adaptat cerințelor definitivării, cu precădere, a cartierelor, însumând zeci de mii de apartamente și alte dotări comunitare.

Pitești, 1 mai 1974. Inginerii-șefi, șantierele Trustului de Construcții Argeș, de la stânga spre dreapta: Ion C. Vasiliu, Dumitru Dima, Ion Nicolescu, Ion A. Popescu (reuniune civică).

Spre documentarea cititorilor, Trustul Regional/Județean de Construcții Argeș, activitate efectivă în perioada 1950-1990, a contribuit, nemijlocit, sub conducerea directorilor Petre Argeșanu, Gheorghe Băiașu, Ion Ionescu, Constantin Olteanu, Ion A. Popescu, la redimensionarea orașelor Pitești, Câmpulung, Curtea de Argeș, Costești, Mioveni, Ștefănești, Topoloveni, dar și a multor așezări rurale. Rezultatele speciale, obținute în 1979, au determinat conducerea țării să acorde, la 18 aprilie 1980, trustului nostru, *Locul I și Ordinul Muncii Clasa I* (director, Constantin Olteanu), pentru: realizarea planului de stat; creșterea productivității; calitatea lucrărilor. Asemenea succese, ori alte înfăptuiri perene, din Argeș-Muscel, proprii acelor vremuri, subsumează, fără îndoială, inclusiv contribuția inginerului Ion C. Vasiliu.

Numele său este interferat, direct, până în 1990, executării, la Pitești, a multor edificii *emblematiche*, precum: *Hotelul Muntenia II/Turnul* (1974-1976), investiție guvernamentală, proiect unicat, arhitectură, Nicolae Ernst, rezistență, Eugeniu Dumitrache, primar, Valeriu Nicolescu, inaugurare, 30 aprilie 1976, beneficiar, Oficiul Județean de Turism Argeș, director, Ion Coman; *Institutul de*

Cercetare-Dezvoltare pentru Pomicultură Pitești-Mărăcineni (1975-1976), proiectanți, Mihail Sthaif, Valentin Stratu (București), finanțare, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, beneficiar, unitatea nominalizată, director general, Constantin Ioniță; *Spitalul de Pediatrie Pitești* (1983-1984), arhitecți, Maria Muțescu, Alexandru Muțescu, investiție guvernamentală, beneficiar, Consiliul Județean Argeș, inaugurare, oficială, 3 noiembrie 1984, primar, Manole Bivol, director fondator, Constantin Capătă; *Casa Cărții* (1985-1989), șef de proiect, Pompiliu Soare, titularul investiției, Consiliul Municipal Pitești, inaugurare, 16 noiembrie 1989, primar, Nicolae Zevedei, beneficiar, Centrul de Librării Pitești, director, Petre Lungu; *Casa Artelor* (1985-1990), arhitect, Pompiliu Soare, titularii investiției, Consiliul Județean Argeș, președinte, Ion Sîrbu, Uniunea Artiștilor Plastici din România, președinte, Ion Irimescu, beneficiar, Filiala Pitești a Uniunii, președinte, Ion Pantilie.

București (2000). Institutul de Construcții/Universitatea Tehnică de Construcții

Adăugăm: blocurile înalte *A1-A5*, Zona centrală *Pitești-Est*, proiectare, Ion I. Popescu, Ion V. Popescu, având, la parter și mezanin, spațiile comerciale *Fortuna* (Premiul Uniunii Arhitecților din România, 1974); blocul înalt numit, convențional, *Pitești Centru-*

Vest, cu diverse magazine; Terasa *Turist/Casa Universitarilor* (bulevardul Eroilor); alte reperi funcționale.

ADAPTARE LA ECONOMIA DE PIATA

Legislația guvernelor României (1990-1991) impune *disoluția* Trustului de Construcții Argeș, oficializată prin **Decizia Nr. 243**, din 21 decembrie 1990, prefect, Ion Cîrstoiu. Normativele sunt aplicate începând cu 1 ianuarie 1991. Se înființau opt societăți comerciale pe acțiuni, respectiv: *Apartamentul*; *Connus*; *Infocon*; *Instag*; *Nordco*; *Premeco*; *Secona*; *Selca*. Patrimoniul fostului Trust est *dijuns*, bazele de aprovizionare și producție dobândesc altă configurație, lucrările nefinalizate continuă selectiv, raportându-se la *suportul financiar* al beneficiarilor, sunt antamate noile *rezervoare* profitabile.

Pitești, 16 noiembrie 1989. Casa Cărții și Casa Artelor, șef de șantier, Ion C. Vasiliu (inaugurare parțială).

În asemenea context, Grupul de Șantiere Nr. 3 Argeș (1990-1991), director, Ion C. Vasiliu, se transformă în SC *Apartamentul SA* Pitești, structură condusă, ca manager (1991-1997), prin strădaniile

aceleiași persoane. Inginerul Ion C. Vasiliu este, așadar, fondatorul noii entități, gândite concurențial. Acumulările anterioare, reevaluarea conlucrării cu subalternii, încadrarea unor specialiști tineri, aplicarea anumitor tehnologii performante, parteneriatele profitabile au favorizat primele *bilanțări* pozitive, firma *Apartamentul* rezistând, pe piață, și în 2016.

La 1 aprilie 1997, după aproape patru decenii de prezență neîntreruptă la conducerea diverselor șantiere, inginerul Ion C. Vasiliu s-a retras din activitate, oferind *manageriatul* societății amintite, fostului său adjunct, inginerul Ion P. Cantu, născut la Șuici (Argeș). **Raportul**, prezentat atunci acționarilor, releva, pentru etapa 1991-1997, noi edificii reprezentative ridicate la Pitești, sub egida celui care va rămâne consemnat, perpetuu, alături de alți constructori renumiți, în cronica așezării noastre multisekulare.

Exemplificăm prin: *Direcția Generală a Finanțelor Publice Argeș* (1991-1997), proiect unicat, propus de arhitectele Ileana Oprescu, Adina Toader, investitor, Ministerul de Finanțe, beneficiar, Consiliul Județean Argeș, directori generali, Ioan Șt. Chiriță, Ion Mihăilescu; *Sucursala Casei de Economii și Consemnațiuni Argeș* (1994-1996), arhitect, Pompiliu, Soare, investitor, Consiliul Județean Argeș, beneficiar, instituția amintită, director general, Gheorghe Sandu, primar, Tudor Pendiuc, inaugurare, 13 m ai 1996; *Universitatea Constantin Brâncoveanu Pitești* (1996-1997), arhitect, Ion V. Popescu, investiție privată, beneficiar, unitatea nominalizată, rector, Alexandru Puiu, inaugurare, 7 noiembrie 1997.

CETATEAN ȘI FAMILIST CONVINS

Cu deosebire după 1962, reședința Argeșului cunoaște sporuri demografice semnificative, stabilindu-se, aici, locuitori veniți din alte așezări urbane, dar, mai ales, sătești. Concomitent, specialiști ai zonei noastre au preferat Capitala României, sau centre superioare, ca potențial economic, orașului Pitești. Cu toate că, inginerul Ion C. Vasiliu a fost solicitat pentru responsabilități departamentale, va prefera să rămână, statornic, fiul *comunității natale!* Atașamentul

civic i-a fost onorat, special, prin alegerea în funcția de viceprimar al municipiului Pitești (1 ianuarie 1978 – 16 noiembrie 1982), preocupările administrative având tangență cu profesia tutelară. Continua, astfel, demersurile inginerilor Gheorghe Marinescu și Ion I. Alexandrescu asumate, apoi, după 1982, de inginerul Eugeniu Mazilu, viceprimari proveniți tot din *breasla* constructorilor.

Pitești, 1997. Direcția Generală a Finanțelor Publice Argeș, șef de șantier, Ion C. Vasiliu (zona centrală urbană).

Etapa 1978-1982, invocată mai sus, a livrat *istoriografiei* municipiului Pitești, câteva acțiuni de anvergură: realizarea cvartalelor *Petrochiștilor*, *Smârdan*, *Trivale II*, *Câmpineanu*; dublarea podului peste râul Argeș; sistematizarea nodului rutier spre Câmpulung și Topoloveni; reamenajarea Pieței Comerciale *Calea București*; stabilirea criteriilor conservării perimetrului *Târgu din Vale*; inițierea și organizarea primelor ediții *Simfonia lalelelor*. Sunt obiective asupra cărora viceprimarul Ion C. Vasiliu a lăsat, împreună cu toată *echipa municipală* de atunci, primari, cronologic, Valeriu Nicolescu, Manole Bivol, *probațiuni* indubitabile.

Pitești, 7 noiembrie 1997. Universitatea Constantin Brâncoveanu, șef de șantier, Ion C. Vasiliu (inaugurare oficială).

Încă din adolescență, Ion Vasiliu era pasionat de cunoașterea spiritualității autohtone, fenomenologiei continentale, tendințelor universaliste. Ca urmare, excursiile familiale, interne sau externe, realizate, de regulă, estival, s-au transformat în *documentări tematiche*, concluziile raportându-se, pragmatic, la *viața Cetății*. Idealurile inginerului Ion C. Vasiliu au devenit suportul optimismului cotidian!

Pitești, 15 septembrie 1974. Iancu Vasiliu și Mare Vasiliu (eveniment familial).

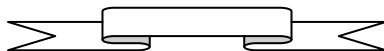
Soția sa, Maria, născută Simionovici (Oravița, Caraș-Severin, 10 august 1936), este absolventa Facultății de Medicină din Cluj, remarcându-se, apoi, prin excepționale calități profesionale, demonstrate, la Spitalul Județean Argeș. În *Casa Iancu și Mara Vasiliu* (data căsătoriei, Pitești, 18 octombrie 1960), au apărut, succesiv, copiii lor: Radu (30 iulie 1961), inginer, *Automobile rutiere*, acum, rezident german, expert al unor mărci internaționale; respectiv, Sanda (9 iunie 1965), care, continuând tradiția tatălui și a bunicului său, ajunge inginer constructor, la Pitești, cu activitate temporară în Israel.

Sinteza unor asemenea detalii, referitoare la personalitatea inginerului Ion C. Vasiliu, regăsim în *Enciclopedia Argeșului și Muscelului , Volumul IV* (2014), consemnări datorate redactorului de specialitate, inginerul Dumitru Gherăsoiu (**D.I.G.**), ori lecturând cărțile *Pitești. Memento* (1983; 2008), sau *Pitești. Tradiție și contemporaneitate* (2008), inițiate de cel care vă relatează.

Prietenia noastră este cu totul specială: soțiile, Mara și Livia Popa (1936-2001) au fost colege de bancă pe timpul studiilor liceale (actualul Colegiu *Zinca Golescu* Pitești), iar, peste ani, viitorul inginer, Radu Vasiliu, și viitorul medic, Dan Gabriel Popa, ajungeau, de asemenea, colegi de bancă, la Școala Generală Nr. 10 *Marin Preda* Pitești. Frumoasă coincidență!

Pentru 2018, *reiterăm* propunerea fixării, pe edificiile importante din reședința Argeșului, a unor *însemne* distincte, amintind numele arhitecților, șefilor de șantier, investitorilor beneficiarilor principali. Printre cei nominalizați se va afla, fără îndoială, Ion C. Vasiliu (1936-2000). Vom recunoaște, așadar, sărbătorind *Pitești – 630* (1388-2018), contribuția celor inscripționați la definirea caracteristicilor proprii așezării noastre, devenită municipiu în urmă cu o jumătate de secol (1968-2018).

Text promoțional: *Atitudine în Argeș, Nr. 435*, Pitești, 27 iunie-3 iulie 2016.

28. SILVESTRU D. VOINESCU

(Turculești, Călinești, Muscel, 2 ianuarie 1935 – Turculești, Călinești, Argeș, 13 septembrie 2005).

Jurist, manager cultural, cercetător științific, publicist, memorialist, colecționar, donator comunitar, literat.

Introdutiv, calendarul lunii *ianuarie* înscrie, *sinoptic*, nașterea multor specialiști, apropiați *proiectelor* autorului, precum: Ioan Baicu (demnitar); Dumitru Joița (parlamentar); Emil Lerescu (compozitor); Luminița Doina State (profesoară); George Șovu (literat); Nicolae Tunaru (inginer). Dar, *istoriografic*, optăm pentru evocarea directorului emblematic al Bibliotecii Județene *Dinicu Golescu* Argeș, prietenul și colaboratorul nostrum statornic, enciclopedistul Silvestru D. VOINESCU (1935-2005).

*

*

*

MUSCELEAN PRIN GENEALOGIE TRADIȚIONALĂ

La 2 ianuarie 2016, unul dintre cei mai importanți oameni de cultură ai ultimei jumătăți de secol, pentru Argeș-Muscel, juristul Silvestru D. Voinescu ar fi adunat, pe *răbojul* timpului, 81 de ani. Dar, la 13 septembrie 2005, după numeroase dovezi pozitive, indubitabile, bilanțând, distinct, cele patru decenii ale directoratului său la instituția numită, astăzi, Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu*, din Pitești, s-a retras, definitiv, de pe scena vieții. Se pensionase, în 2004, la 69 de ani.

Se spune, în tradiția populară, că atunci când un Om trece Dincolo, starea lui de spirit este reverberată, simbolic, prin caracteristicile atmosferice ale acelor momente, în sensul că Soarele dezvăluie lumina împăcării de sine a celui dispărut, iar norii și ploaia relevă regretul despărțirii de pământeni. Silvestru D. Voinescu a plecat spre Neant, așadar, în orele mohorâte ale zilei de marți, 13 septembrie 2005. Avea, într-adevăr, motive să-și dorească, pe mai departe, prelungirea existenței, pentru a se bucura, astfel, împreună cu semenii, de ceea ce a realizat, ori urma să făptuiască.

Întotdeauna l-am considerat un mare caracter, înnobilit cu multă voință, capacitate intelectuală rafinată, consistentă în finalități durabile, sinceritate cotidiană. Asemenea calități s-au clădit, pentru început, în familia părinților Dumitru și Elena Voinescu, din Călineștii Muscelului, respectați de întreaga obște pentru verticalitatea lor tradițională, în care s-a născut cel de al doilea fiu al lor, Silvestru, 2 ianuarie 1935, detaliu atestat prin Certificatul Nr. 1 al anului amintit.

Apoi, sub înrâurirea fratelui său, juristul Constantin Voinescu, expert guvernamental, a profesorilor de la Colegiul I. C. Brătianu, din Pitești, absolvit la 14 iunie 1955, ori a personalităților Facultății de Științe Juridice din București, finalizată în 1964, a intrat,

prin porțile maturizării, în climatul elevat al spiritualității contemporane.

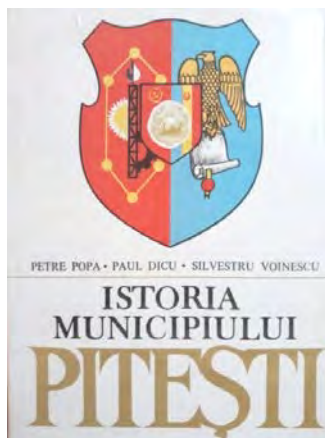
De un real ajutor, inclusiv în acest sens, i-a fost soția, farmacista Elena/Lenuța Voinescu (născută Ion, originară din localitatea Gruiu-Răcari, București, data căsătoriei, 31 octombrie 1965), care s-a dedicat, întru totul, redefinirii sensurilor unei căsnicii bazate pe încredere, iubire, duioșie, efort, conlucrare benefică celor dragi. Își serbează ziua de naștere, în fiecare an, la 5 decembrie. Cei doi băieți ai lor, Gheorghe (venit pe lume la 16 august 1971), și Spiridon Constantin (născut la 27 aprilie 1973) le-au creat marile bucurii ale vieții! Îmbrățișând alternative intelectuale apropiate mediului familial, au avut posibilitatea să se afle, constant și productiv, la bine sau la greu, lângă părinții lor.

DIRECTOR EMBLEMATIC AL BIBLIOTECII JUDEȚENE DINICU GOLESCU ARGEȘ

Silvestru D. Voinescu lucrează sistematic, de la 18 ani! Astfel, în etapa 1 august 1953 - 1 aprilie 1954, este secretarul Societății pentru Răspândirea Științei și Culturii/SRSC, Filiala Topoloveni, ulterior, pentru scurt timp, devenea referent tehnic la Uniunea Regională a Cooperației de Consum, Sucursala Topoloveni, Argeș. Distinct și promoțional, după 1 octombrie 1955, își asumă conducerea Bibliotecii Raionale Topoloveni, coordonator metodologic, de Biblioteca Regională Pitești.

Contractul profesional și moral, prelungit până spre finalul vieții, s-a convenit, însă, fundamental și peren, cu Biblioteca din Pitești. Ca dovadă, la 25 aprilie 1963, era preferat de conducerea a instituției, pe care o asiguram din 1961, ca bibliograf, iar la 10 septembrie 1964, recomandarea sa, pentru funcția directorală a Bibliotecii Regionale, îl plasează, convingător, în elita culturii argeșene. Chiar dacă, pasager (1970-1975) unitatea s-a numit Municipală, apoi, după 1976, Județeană, iar schimbarea forurilor locale avea dinamică alertă, totuși, juristul Silvestru D. Voinescu, care optase să-și conserve antum pasiunea pentru cărți, era menținut

în funcție, recunoscându-i-se, astfel, calitățile intelectuale, manageriale ori civice, probate inclusiv în exercitarea anumitor atribuții oficiale obștești, implicarea politică nefiind relevantă.

Succesul său incontestabil a devenit, fără îndoială, demersul insistent pentru edificarea actualei Bibliotecii Județene Dinicu Golescu din Pitești, timp în care a depășit, cu tenacitatea specifică muscelenilor, numeroasele etape și momente dificile, conexe societății românești în tranziția de la etatism spre inițiativa concurențială. Bilanțier, cântecul de lebedă, al directorului fără vârstă, Silvestru D. Voinescu, Palatul Bibliotecii rămâne un fapt istoric de primă mărime pentru cultura națională și municipalitatea Pitești.

Realizările durabile l-au consacrat că fiind un excelent coechipier. Toți colaboratorii direcți, printre aceștia aflându-se Veronica Balmuș, Constantin Berca, Georgeta Crania, George Cârstea Nicolescu, Constantin Popescu (Topoloveni), Nicolae Rizescu, Elena Roceanu (Pitești), Octavian Mihail Sachelarie, precum și mulți alții, i-au rămas alături, în primul rând pentru acuratețea proiectelor, colegialitatea bine cântărită, corectitudinea deciziilor, certitudinea profesiei.

Totodată, Silvestru D. Voinescu și-a arătat disponibilitatea pentru dialog deschis, fără inhibiții, consumat, uneori cu severitate, spre folosul clarificării ideilor aduse în dezbatere. Asemenea manieră de abordare l-a apropiat de spirite înalte ale culturii autohtone, precum: Dan Simonescu, Nicolae Teodorescu, Șerban Cioculescu, Constantin Bălăceanu-Stolnici, Alexandru Balaci (academicieni); Marin Preda, Eugen Jebeleanu, Ion Bănuță, Marin Ioniță (scriitori); Alexandru Puiu (universitar); Florian Tucă (istoric, militar); Dumitru D. Botez, Emanoil Popescu (muziceni). Am amintit numai câțiva intelectuali care au acceptat corespondență, ori dezbateri frecvente despre sensurile majore ale contemporaneității.

Eforturile fizice, suprapuse celor intelectuale, după cum îmi spunea deseori, îl odihneau sufletește! Nu au fost comode, dar l-au ajutat să se mențină multă vreme, în formă: naveta permanentă de la Călinești la Pitești, întrucât, după 1963, nu a îndrăznit, moral, să se despartă de locurile obârșiei; activitatea agrară proprie podgorenilor; preocupările artistice (roluri în piese de teatru, membru marcant al unor coruri de prestigiu, inclusiv parohiale); elaborările literare istorice și memoriale, șlefuite, predilect, noaptea. I-au plăcut călătoriile, era riguros cu sine, uneori dezvoltă discursul improvizat, îl atrăgea oratoria, că ar fi devenit, probabil, suficient de convingător

la bara avocaților profesioniști, se adapta ușor ipostazelor diverse, pornind de la subiectul discuțiilor purtate cu mii de cititori, cunoscuți de-a lungul carierei, până la convorbirile cu parlamentari, ambasadori, șefi de stat. Deseori, își permitea mici bucurii: lectură de bună calitate, interpretarea unor partituri la pian; ordonarea colecțiilor de cărți cu autograf, suporturi vizuale, cești pentru cafea; vizite la apropiați.

ULTIMUL NOSTRU MARE PRIETEN

Pentru mine, trecerea lui Silvestru D. Voinescu în Lumea umbrelor a fost un adevărat șoc. Îmi lipsește, așa cum l-am catalogat deseori, ultimul mare prieten! Ne cunoșteam din 1958, atunci când am participat, în calitate de bibliotecar obștesc al comunei Bogați (Argeș), unde eram profesor – stagiar, după absolvirea Facultății de Istorie, Universității Constantin I. Parhon București, la o reuniune inițiată de instituția de profil din Topoloveni. Tema dezbaterii a fost generoasă, literatură cronicărească, iar mediatorul, Silvestru D. Voinescu, stăpâna foarte bine domeniul abordat!

Ultima noastră discuție, purtată, de această dată, telefonic, din vara anului 2005, s-a centrat pe o nouă posibilă colaborare, în

speranța că vom putea determina realizarea Enciclopediei Argeșului și Muscelului. A rămas convins că intenția se va materialize!

Între aceste două momente regăsim nenumărate detalieri, convergente domeniului profesiei sale cardinale, cât și relansării, de exemplu, a istoriografiei referitoare, predilect, la evoluția așezării urbane Pitești.

Preocupările intelectuale ne-au consolidat respectul reciproc, favorizând gânduri de taină, mesaje particulare, ajutoare discret acordate, optimism în momentele dificile. La rândul său, profesoara Livia Popa (Limba și literatura română), în cartea *Aduceri aminte...*, I, pagina 33, apărută postum (2002), consemnează, printre prietenele statornice, numele Lenuței Voinescu.

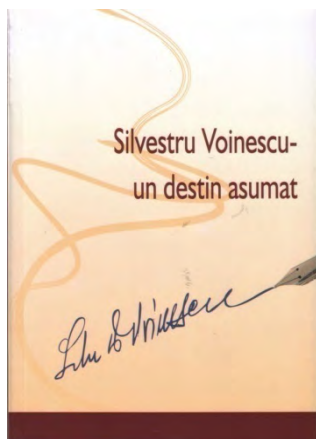
În virtutea unor asemenea sentimente, l-am privegheat pe Silvică, împietrit, timp de mai multe ore, anticipat procesiunii religioase, derulând, mental, prietenia familiilor noastre, care nu a cunoscut fisuri, exacerbări, ori momente derizorii. Recunoștința perpetuă, acum, la editarea volumului *Pitești. Portrete postume pentru prieteni* (2018).

AUTOR DE VOLUME REPREZENTATIVE PENTRU SPIRITUALITATEA ARGEȘULUI

Opera semnată de Silvestru D. Voinescu are mai multe caracteristici. Prima ține de valorificarea documentelor și altor izvoare cu valențe superioare. Din această categorie fac parte volumele de autor, intitulate: *Mănăstirea Curtea de Argeș, Impresii*, - Pitești, 1967, prefațând manifestările jubiliare din reședința Țării Românești medievale; *Un secol de activitate corală la Pitești*, Tipografia Argeș, Pitești, 1971; *Călinești – 600*, Pitești, 1989. Pe aceeași coordonată înscriem contribuția sa, de excepție, la realizarea lucrării, unicat în materie, Argeș. Cartea eroilor, editată, special, pentru inaugurarea Memorialului Mateiaș (24 octombrie 1984).

Cea de-a doua componentă vizează analiza evoluției așezării Pitești ori a zonei Argeș – Muscel. Asemenea preocupări se regăsesc, succesiv, în colaborări la volumele: *Pitești. Ghid de oraș*, București,

1985; Pitești 600. Pagini de istorie, Pitești, 1986; Istoria municipiului Pitești, București, 1988, contribuind, împreună cu Petre Popa și Paul Dicu, la onorarea sărbătoririi celor șase secole de la prima atestare documentară medievală a urbei (1388 – 1988); Argeș. Mică enciclopedie, București, 2001. O altă fațetă a operei sale este de natură portretistică, având numeroase referiri inedite, deosebit de valoroase, privind apartenența unor personalități la acest areal integrate contextul național și universal.

Aici catalogăm volumele: Argeșeni în spiritualitatea românească, I, Pitești, 1980; Argeșeni în spiritualitatea românească, II, Pitești, 1988 (colaboratori Nicolae Rizescu, Octavian Mihail Sachelarie); Argeșeni și musceleni în Academia Română, Pitești, 1995. Fără asemenea pagini nu putem concepe panoramarea potențialului intelectual, oferit de spațiul nostru geografic, principalelor domenii autohtone conexe progresului și prosperității continentale! Ca dovadă, majoritatea informațiilor au fost preluate de Enciclopedia Argeșului și Muscelului, I-IV (variantă electronică) autorul Silvestru Voinescu fiind nominalizat în Colegiul redacțional, patrimonial (S.D.V.) Rubrica este continuată, după 2005, de fiul său, Spiridon Voinescu (S.S.V.).

Există și cea de a patra structură a scrierilor elaborate de Silvestru D. Voinescu, memorialistic, evocând sensurile generoase ale exercitării profesiei tutelare, concretizate prin volumele I, II, III din seria bilanțieră *O viață printre cărți*, Pitești, 1997, 2001, 2004. Sunt dedicate, în succesiunea amintită: „Memoriei prof. univ. dr. docent Dan Simonescu, membru de onoare al Academiei Române, distinsul magistrul al generației mele.”; „Memoriei părinților mei, Elena și Dumitru Voinescu, de la care am moștenit credința în Dumnezeu, dragostea de țară și respectul pentru muncă”, respectiv „Colegilor mei de ieri și de azi, împreună cu care am realizat această bibliotecă”.

La titlurile enunțate, adaugăm numeroase articole de presă, studii apărute în anuare sau culegeri, comentarii, recenzii, interviuri, note de drum, versuri, povestiri pentru copii, epigrame, alte texte cu tematică diversă.

În 1984 și 1988, Silvestru D. Voinescu era gratulat cu Diplomă de Onoare a revistei *Argeș*. Ulterior (2003), devenea membru titular al Uniunii Scriitorilor din România, filiala Pitești. A făcut parte din mai multe asociații obștești și voluntariate comunitare. Existau și proiecte! Dar, firul existenței sale terestre s-a întrerupt într-o zi ploioasă de toamna timpurie, 13 septembrie 2005, dată care ne va reaminti, continuu, de plecarea spre Neant a ultimului mare prieten, Silvică Voinescu!

UN DESTIN ASUMAT

Biblioteca Județeană Dinicu Golescu Argeș, manager, dr. Octavian Mihail Sachelarie, a realizat, în 2006, pentru a-I celebra memoria, volumul *Silvestru Voinescu – un destin asumat*, Editura Tiparg Pitești, 176 pagini (texte și fotografii). Periodic sunt organizate reuniuni dedicate vieții și activității sale, iar nu peste multă vreme, un spațiu adecvat, din această instituție, va deveni, sperăm, eponimie.

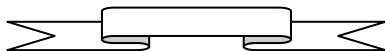

În același context, sub egida Bibliotecii Județene Dinicu Golescu Argeș s-a publicat cartea Pitești. Tradiție și contemporaneitate, Editura Tiparg, Geamăna 2008, 264 de pagini, respectiv 25 de eseuri, autori, Petre Popa, Paul Dicu, Silvestru Voinescu, preluate din revista Argeș, redactor-șef, Sergiu I. Nicolăescu, purtând genericul Ab urbe condita Pitești (mai 1986-mai 1988). Lăudabilă a fost, totodată, hotărârea forurilor administrative din comuna Călinești (2009), datorită cărora, există, acolo, Biblioteca Locală *Silvestru D. Voinescu* (1935-2005).

În final, la sărbătorirea Pitești-630, o întrebare: când se va așeza, în spațiul public, un bust al liderului culturii argeșene, de la interferența secolelor și mileniiilor actuale, Silvestru D. Voinescu?

Text promoțional: Atitudine în Argeș, Nr. 413, Pitești, 11-17 ianuarie 2016.

29. CONSTANTIN N. ZĂRNESCU

(Pitești, Argeș, 14 iulie 1931 – Pitești, Argeș, 16 decembrie 2003).

Actor, *teatru, film, radio, televiziune*, manager, om de cultură, literat, regizor, memorialist.

Succesiv, calendarul lunii *iulie* înscrie, *sinoptic*, nașterea unor specialiști, apropiați proiectelor *autorului*, precum: Radu Constantin Baltazar (jurist); Emanoil Braniște (teolog); Gheorghe P. P. (peisagist); Alexandru Teodorescu (cercetător științific); Constantin D. Voinescu (expert guvernamental). Dar, *istoriografic*, optăm pentru evocarea prietenului nostru, omul de cultură Constantin N. ZĂRNESCU (1931-2003).

*

*

*

MIRAJUL SCENEI DEVINE PROFESIE TUTELARA

În urmă cu opt decenii și jumătate (1931-2016), s-a născut, la Pitești, renumitul om de teatru, Constantin Zărnescu. *Ursitoarele* îi hărăzeau, atunci, o dată specială, *14 iulie*, care, *universalist*, suprapune evenimente importante, printre acestea fiind inclusiv Sărbătoarea Națională a *Hexagonului*. Coincidență *genetică*, sau pasiune *formativă*, Constantin Zărnescu a fost un mare admirator al culturii franceze!

Cel evocat provine dintr-o familie de intelectuali. Tatăl său, transilvăneanul Nicolae Zărnescu (1905-1961), inginer silvic, s-a stabilit la Pitești (1927), iar în urma căsătoriei cu profesoara Constanța Grigorescu, vor avea doi fii: Virgil (1930-2012), devenit inginer, activitate permanentă (*hidrotehnică*) în București; Constantin (1931-2003), atras de *mirajul* scenei și ecranului, *partizan* al stabilității natale. Uneori, vacanțele școlare le vor petrece la Complexul Forestier Comandău (Covasna). Ajungeau acolo, din Vatra Dornei, folosind trenul cu *cremalieră*, expediție despre care, actorului Constantin Zărnescu îi făcea mare plăcere să relateze! Pe timpul discuțiilor noastre amicale, încurajat de amintirile sale, vom parcurge, ulterior, acest perimetru montan, surprizele, oferite de *mocăniță*, având un farmec aparte!

Monografic, elevul Constantin N. Zărnescu a finalizat Școala Medie Nr. 1/Colegiul *Ion C. Brătianu* Pitești, promoția 1948-1949, instituție de prestigiu a învățământului liceal din Argeș-Muscel, director (1944-1952), francofonul Ion Steriopol (1899-1983). Se afirmau, atunci, la *Secția Umanistă*, cadre didactice precum: Laura Moldovanu (*Limba română*); Tudor Popescu (*Limba latină*); Felicia Nucă (*Limba franceză*); Nicolae Grigorescu (*Istorie*); Emil Lerescu (*Muzică*); Natalia Tătulescu (*Desen*); Ștefan Aricescu (*Educație fizică*). Amprenta lor s-a imprimat multor generații de absolvenți, înnobilând, apoi, domeniul existențialiste naționale.

După cum spunea Constantin Zărnescu, *mirajul scenei* l-a atras încă de pe vremea prezentării serbărilor școlare, la *clasele mici, sau mari!* Locuind aproape de sala Teatrului Comunal, funcțională din 1914, *vizionase*, în copilărie și adolescență, multe spectacole, organizate prin strădania *trupelor* locale, sau venite în turneu. Iar atunci când, la 6 martie 1948, s-a deschis *Teatrul Muncitoresc Pitești*, *formulă* inițiată de Sindicatele Unite, președinte, Stan Arsene, sală oferită prin generozitatea Cinematografului *Aquila*, proprietar Constantin Mircea (astăzi, Cinematograful *Sebastian Papaiani*, fost *Modern*), tânărul Constantin Zărnescu, împreună cu câțiva prieteni, s-a aflat printre spectatori. Era vorba de premiera *Insula păcii*, autor, Evgheni Petrov (1903-1942), director de scenă, Victor Handoca.

Pitești (1960). Teatrul Alexandru Davila, edificiu reprezentativ al Cetății

Peste aproximativ un an (1 februarie 1949), prin *Hotărârea* Ministerului Artelor și Informațiilor București (titularul portofoliului, Octav Livezeanu, originar din Râmnicu Vâlcea; consilier ministerial, Mihail S. Ghișescu, născut la Curtea de Argeș), unitatea culturală, amintită mai sus, a devenit *Teatrul de Stat Pitești* (din 24 noiembrie 1955, folosește actualul sediu). Contextul favorizează apartenența elevului Constantin Zărnescu, pasionat, *notoriu*, de dramaturgie, la *nucleul* entuziaștilor fondatori. Reverența *simbolică*, în fața spectatorilor, s-a *consumat* la finalul reprezentației intitulată *Medicul de plasă*, autori, Gheorghe Costăchescu, George Ulieș (1884-1943), premieră, 10 septembrie 1949, regizor, Mugur Mardan. Talentatul *figurant*, acceptat *bursier* al Teatrului de Stat din Pitești, va fi *notificat*, pentru întâia oară, *așadar, cronicărește!* Succesul îl urmărește! Datorită recomandării profesorului său de muzică, piteșteanul Emil Lerescu (1921-2006), regizorul-autor, Sergiu Milorian, l-a preferat pentru interpretarea partiturii *Băiatul cel Bun*, din piesa *Mic – Pitic, inimă de voinic*, în rolul principal, Elena Trantea, premieră, 1 octombrie 1949. Visele aveau, *așadar*, contururi precise!

Pitești, 1965, Teatrul Alexandru Davila. Detaliu din spectacolul *Fii cuminte, Cristofor!*, cu: Ileana Focșa și Constantin Zărnescu.

Devenit student al Institutului *Ion Luca Caragiale* București, Constantin Zărnescu a *cochetat* cu Teatrul Național, din Capitală, iar la finalizarea studiilor superioare (1 august 1954), se reîntoarce, la Pitești, ca *actor profesionist*. Instituția specializată, onorabilă pentru reședința Argeșului, îl va *capacita*, deci, tot restul vieții, activitatea prolifică devenind modul său de exprimare cotidiană, pe scenă, în ipostaze obișnuite, ori oficiale. Promovează multiple proiecte literare, muzicale, familiale, manageriale. Chemarea lăuntrică era *bipolară*: atașamentul nemărginit față de Teatrul din Pitești (după 1958, *Alexandru Davila*); respectul acordat locuitorilor *Cetății!*

ROLURI ANTOLOGICE

Panoplia interpretativă este covârșitoare! Dotat cu memorie, inteligență, aspect fizic, discurs agreabil și bine frazat, calități greu de egalat pentru teatrele provinciale, actorul Constantin Zărnescu va *adjudeca*, riguros, dimensiunile variate ale textului *dialogal*, respectiv greutatea specifică oricărui repertoriu, dar și *chintesența* celor redată pe scene autohtone sau continentale.

Sucesiunea temporală a creațiilor, aduse în prim-plan, acoperă o jumătate de secol, din septembrie 1954, până spre deceniul

care a inaugurat Mileniul Trei, numărul personajelor, transpuse sub diferite modalități, este de ordinul zecilor, iar cel al reprezentațiilor se ridică la câteva mii. Dintre acestea, unele au calitate *antologică*, sunt cuprinse în *enciclopedii, culegeri, tomuri specializate*.

Angajarea actorului profesionist, Constantin Zărnescu, în Teatrul de Stat Pitești, moment amintit mai sus, era consolidată, prin același *statut*, acordat renumitelor actrițe Maria Maximilian și Telly Barbu Militaru, ori colegilor săi de generație, Valeriu Buciu (1928-2001), Dumitru/Dem Niculescu (1929-2004), ulterior, din 1958, Ileana Focșa (1923-2014), Ion/Ioan Focșa (1925-2012). La 11 noiembrie 1954, interpreta unul dintre rolurile invocate ca reușită de excepție, *Horațiu*, piesa ***Școala femeilor***, autor *francezul*, Molière (1622-1673), regizor, Constantin Dinischiotu (1927-2008). Referindu-se la acest spectacol, secretarul literar, Dumitru Căpitanu, autorul volumului ***Teatrul Alexandru Davila. Douăzeci de ani de activitate*** (1969), carte ce ne-a inspirat multe dintre informațiile vehiculate în acest *portret postum*, scria (p.58): „*Piesa a prilejuit, în rolul lui Horațiu, debutul tânărului Constantin Zărnescu, întors de la studii, în teatrul pe scena căruia îndrăgise arta și-și descoperise vocația, cu șase ani în urmă, când încă purta chipiul liceenilor*”.

Teatrul Alexandru Davila Pitești, scene din spectacolele: Harap Alb (1956); spectacolul Ce înseamnă să fii onest (1966). Protagonist, Costantin Zărnescu

Un alt rol memorabil rămâne *Crai Stejerel*, reperul basmului *Harap Alb*, dramatizare, George Vasilescu, după Ion Creangă, licitat de spectatori prin calificativul *Făt Frumos* (stagiunea 1956-1957), Constantin Zărnescu lăsând impresii excepționale inclusiv pe durata turneului bucureștean. *Registre* diferite a presupus rolul *Mișu Felecan*, din cunoscuta montare scenică, *Nota zero la purtare*, scrisă de Virgil Stoenescu și Octavian Sava, premieră, 8 martie 1958, ori cel ce reînvia *nimbul* lui *Mircea Basarab*, din drama istorică, *Vlaicu Vodă*, autor, Alexandru Davila (1862-1929), regizor, interpretul primordial, George Vraca (1896-1964), premieră, 30 mai 1958.

Reverberează, după decenii, printre spectatorii din Pitești, admiratori ai actorului Constantin Zărnescu, dar și în paginile criticilor vremii, amintirile privind contribuția sa la succesul piesei clasice, *Nunta lui Krecinski*, autor, Suhovo Kobîlin, afișul grafiindu-l pe primul loc (21 ianuarie 1959), apoi, peste un an (16 ianuarie 1960), întruchipa personajul *Ferdinand*, din creația celebră, *Intrigă și iubire*, de Friedrich Schiller (1759-1805).

Semnatarul acestor pagini, stabilit definitiv în Pitești (1961), va avea privilegiul să vizioneze, la *sediu*, majoritatea premierelor unde, *protagonist* a fost Constantin Zărnescu! De aceea, *etichetăm* antologice și alte roluri, care *decodifică* harul nativ, propriu individualităților *cultivate*. Uneori, *dialogurile* s-au repetat familial, așa cum a fost în *Hangița*, piesa italianului Carlo Goldoni (1707-1793), rolul principal, *Miranolina*, fiind *tranșat*, cu mare succes, de actrița Ileana Zărnescu, repartizată la teatrul nostru (1 noiembrie 1961), iar actorul Constantin Zărnescu *debita* șarjele *Cavalerului di Ripafratta* (stagiunea 1963-1964), regizor, Jean Stopler (București).

Când a sărbătorit deceniul *oficierii* profesioniste pe această scenă (1954-1964), reliefa talentul autentic, dar și premisele perfecționării, *șlefuind* personajul *Cristofor Bellea*, din *Fii cuminte, Cristofor!*, consolidând, astfel, gruparea *elitelor*, interogatorii sensului comediilor lui Aurel Baranga. Urmează, pentru Constantin Zărnescu, noi provocări, convergente istoriei Teatrului *Alexandru Davila* Pitești: definirea subtilităților comportării lui *Mitică*, din piesa *Mitică Popescu* (stagiunea 1965-1966), autor, Camil Petrescu (1894-

1957), regie, Mihai Radoslavescu (1929-2008); exuberanța interpretării rolului *Jack Working* (**Ce înseamnă să fii onest**, de Oscar Wilde), regie, Dan Alexandrescu (stagiunea 1965-1966); motivarea suspiciunilor *proferate* de *Directorul Cristea*, în ***Sfântu' Mitică Blajinul***, autor, Aurel Baranga, regie, Nae Cosmescu (stagiunea 1966-1967); reliefarea substanței *difuzate* de *Regis Castel-Benac*, interfața spectacolului ***Topaze***, autor, francezul Marcel Pagnol, regia, Constantin Dinischiotu (stagiunea 1967-1968). După câțiva ani (1974), când *maestrul* sărbătorea două decenii pe scena Teatrului *Alexandru Davila* Pitești, Constantin Zărnescu ne-a furnizat o altă surpriză: rolul *Ulisse Melati*, personaj *egocentrist* pentru ***Dulcea farfurie zburătoare***, autor, Robert Milani, regie, Mihai Radoslavescu (stagiunea 1974-1975).

Concomitent cu transpunerea amplului *registru* interpretativ, *divulgă* preocupări *standardizate* regizoral.

Prima *tentativă* scotea la *rampă* (15 decembrie 1958), sub semnătura lui Constantin Zărnescu, tânăr regizor, comedia ***Deșteapta pământului***, autor, Victor Ion Popa (1895-1946). Semnificativă este, din atare perspectivă, *montarea* celor zece piese, de largă respirație, cuprinse în repertoriul Secției *Proză* (1984-2001), detașându-se *extrasele* dramaturgiei franceze: ***Operația Lifting*** (Pierre Chesont); ***Vicleniile lui Scapin*** (Molière). Detaliul motivează, după cum precizam la începutul *eseului*, atașamentul său, predilect, față de cultura pariziană.

FONDATORUL SECȚIEI ESTRADA

Pasiunea pentru lectură, muzică, balet, umor de bună calitate, i-a stimulat demersurile privind înființarea, la Pitești, a unei secții distincte. Insistențele aveau ecou, iar, la 19 ianuarie 1958, pe *Scena Mare*, se prezenta revista ***Prima seară, primul cântec***, libret, Constantin Zărnescu, Mircea Rătescu, regie, Gigi Niculescu, dirijor, Gheorghe Moreanu. După cum era de așteptat, persoana, în jurul căreia s-a *centrat* ritmul spectacolului, a fost *prietenul nostru!* Perioadele următoare vor presupune atragerea, spre *Estrada* din

Pitești, a multor compozitori, dirijori, actori de comedie, balerini, instrumentiști, regizori, scenografi, dăruți genului *revuistic*, stabiliți în Capitală, dar și constituirea *trupe* proprii, apreciată pentru calitatea aparițiilor cotidiene, ori *estivale*, pe litoralul Mării Negre.

Pitești, 1968, Teatrul Alexandru Davila.

*Configurație din spectacolul Topaze, de la stânga spre dreapta:
Sorin Gheorghiu, Cythna Zosmer; Constantin Zărnescu.*

Din acest unghi de vedere, monografia istoricului Sebastian Tudor, intitulată ***Teatrul Al. Davila Pitești în spațiu și timp (1948-2013)***, director al instituției (1997-2015), transcrie, riguros, toate spectacolelor *Estradei* (122), o bună parte subsumând gândurile, inițiativele, eforturile, bucuriile actorului, regizorului, textierului Constantin Zărnescu. S-a aflat, la conducerea acestei secții, peste trei decenii! Pentru reamintirea locurilor natale, afișele anunțau spectacole precum: ***Drag îmi ești, mai Pitești; Spune-mi, unde te Pitești; Serenada din Trivalea Soarelui; Stelele Piteștiului; Laleaua de Aur; De la Mamaia la Pitești; În Pitești și-n toată țara, nu e iarna cum e vara.***

Interesantă a fost apropierea dintre Constantin Zărnescu și Radio București, realizată împreună cu Alexandru Darian, pe traseul rubricii săptămânale *Unda veselă*, prezență solitară, multă vreme,

pentru Argeș-Muscel, ori momentele cuprinse în *Gala umorului*, de la Televiziunea Română. Selectiv, creațiile sale, interferate scenei din Pitești și spațiilor naționale *media*, se regăsesc în volumele de autor: ***Râdem, dar să fim serioși!***; ***Misterele din grotă râsului***. Pe eșicher complementar, plasăm colaborarea permanentă cu echipele amatorilor, elevii și studenții pasionați de *teatrologie*, autorii născuți sau stabiliți în acest areal.

DIRECTOR FERVENT AL TEATRULUI DIN PITEȘTI

Succesele dobândite la conducerea Secției *Estradă*, dar și alte calități, au favorizat opțiunea *decidenților* privind numirea actorului Constantin Zărnescu, spre finalul anului 1976, ca director al Teatrului *Alexandru Davila* Pitești, responsabilitate prelungită până în 1988. Continua mandatul precedent (1974-1976) al regizorului Mihai Radoslavescu, citat mai sus, pregătind pe cel exercitat (1988-1997) de un alt actor cunoscut, Sorin Zavulovici (1946-1997).

Pitești, 5 martie 1981, Teatrul Alexandru Davila, Simpozion tematic, studiourile și repertoriul național, de la stânga spre dreapta: Petre Popa, Ion Zamfirescu, Ion Focșa, Constantin Zărnescu.

Perioada 1976-1988, *gestionată* de Constantin Zărnescu, a fost, pe de o parte, una dintre cele mai dificile, dar, în același timp,

rodnică pentru spiritualitatea argeșeană. Sunt anii când, teatrul s-a confruntat cu: autofinanțarea *cvasigenerală*; reducerea numărului de angajați; rigoarea selecției repertoriale; *vizionarea* preliminară a spectacolelor; lipsa mijloacelor bugetare pentru întreținerea spațiilor folosite; anularea prevederilor investiționale. Cu toate aceste impedimente, datorită *inspirației* manageriale, unirii eforturilor colegiale, conlucrării cu departamentele ministeriale, factorii economici și administrativi locali, sindicatele, școlile, facultățile, celelalte structuri culturale, activitatea secțiilor *Proză, Estradă, Folclor, Păpuși* rămânea permanentă. Sporește ritmul premierelor și calitatea interpretării scenice, se diversifică programele pe bază de abonament, sunt reluate turneele în mediul urban și rural, implicarea civică instituțională fiind tot mai evidentă.

Printre altele, etapa suprapune: finalizarea reabilitării clădirii principale (1977-1979), arhitect, Nicolae Ernst (1939-2005), șef de șantier, inginerul Dumitru Gherăsoiu (1933-2016); Reuniunea națională a teatrelor de studio (prima ediție, 1980); Expoziția muzeală permanentă (1981), fondator, actorul Ion/Ioan Focșa (1925-2012), amintit mai sus; Concursul de muzică ușoară *Laleaua de Aur* (1987); spectacolele extraordinare pe Stadionul *Trivale* Pitești (1987, 1988); protocolar oferit unor personalități continentale; participarea sistemică la schimburi culturale externe. Câteva dintre aceste *acumulări* se mențin și astăzi!

IN GLORIAM

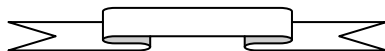
La 16 decembrie 2003, Constantin Zărnescu pleca, din Pitești, spre *Lumea Veșniciei!* În foaierea teatrului, unde era așezat pe *catafalca*, au răsunat, atunci, ultimele aplauze, bilanțând calitățile sale deosebite, proprii oamenilor dedicați *idealurilor constructive*. Relațiile familiilor noastre au fost statornice, bazate pe respect intelectual și principii *asortate* timpurilor trăite. De altfel, în cartea *Aduceri aminte, I* (2002), editată postum, profesoara Livia Popa (1936-2001) face referiri la sinceritatea comuniunii sufletești cu actrița **Ileana Zărnescu**, de la premierele căreia nu lipsea niciodată!

Frecvență este nominalizarea actorului Constantin Zărnescu în volumele inițiate și coordonate de semnatarul acestor paragrafe: *Pitești. Memento* (1983, 2008); *Pitești. Ghid de oraș* (1985); *Pitești. Pagini de istorie* (1986); *Istoria municipiului Pitești* (1988); *Studii istorice* (2000); *Pitești. Tradiție și contemporaneitate* (2008); *Memorialul de război Mateiaș* (2009); *Interviuri nonconformiste de pe patru continente* (2012).

Renumerele se pronunță, așadar, elogios! Există, în atare sens, trei gesturi oficiale, care îi perpetuează memoria: Secția Estradă *Constantin Zărnescu*, de la Teatrul *Alexandru Davila* Pitești, *eponimie* acordată în 2005, director, Sebastian Tudor; strada municipală *Constantin Zărnescu*, existentă din 2010, primar, Tudor Pendiuc; medalionul *Constantin Zărnescu*, text prezentat în *Enciclopedia Argeșului și Muscelului, IV* (2014), purtând *girul* actorului Petre Dumitrescu (**P.A.D.**), aflat pe aceeași scenă cu personalitatea evocată din 1966.

Dar, pentru 2018 (*Pitești-630*), sugerăm forurilor abilitate completarea recunoașterii anterioare prin: amplasarea unui bust, inițial pentru interior, dedicat actorului Constantin Zărnescu, în spațiul public al teatrului, preambul al unei posibile *galerii*; constituirea colecției personalizate *Constantin și Ileana Zărnescu*, la Muzeul Județean Argeș, valorificând, astfel, disponibilitatea *donatorului*, fiul lor, cunoscutul jurist, Nicolae Zărnescu, președintele Baroului Pitești (2003-2011). Lista rămâne deschisă!

Text promoțional: *Atitudine în Argeș, Nr. 437*, Pitești, 11-17 iulie 2016.

30. NICOLAE N. ZEVEDEI

(Vâlsănești, Mușătești, Argeș, 26 mai 1940 – Curtea de Argeș, 28 februarie 2011).

Înalt funcționar public, militant politic, manager, donator comunitar.

Constant, calendarul lunii *mai* înscrie, *sinoptic*, nașterea diversilor specialiști, apropiați *proiectelor* autorului, precum: Neculai Becescu (medic); Gabriela Drăgușin (artistă); Gheorghe Pârnuță (profesor); Radu Mihai Răuță (arhitect); Ștefan Trâmbaciu (manager). Dar, *istoriografic*, optăm pentru evocarea prietenului nostru, urbanistul

Nicolae N. ZEVEDEI (1940-2011).

*

*

*

FIU AL VĂII VÂLSANULUI

Personalitatea evocată prin paragrafele următoare, Nicolae Zevedei, s-a născut, la 26 mai 1940, în satul Vâlsănești, atestat documentar prin secolul XVI (1533), astăzi, reședința comunei Mușătești, Argeș. După cum precizează ***Anuarul general al orașului Pitești și județului Argeș*** (1936), localitatea era, atunci, comună distinctă, formând, împreună cu alte 35 de centre rurale, plasa Argeș. Statut identic aveau inclusiv satele din apropiere: Costești, Mușătești, Stroești, Valea Babei. Redefinirea administrativă survine datorită legislației republicane (1948, 1950, 1952, 1968).

După cum ne relatea uneori Nicolae Zevedei, copilăria i-a fost marcată de consecințele participării României la cel de-al Doilea

Război Mondial (1941-1945), etapă când au căzut, pe front, numai din Vâlsănești, 22 de combatanți. Numele lor sunt dăltuite, acum, pe monumentul apropiat Căminului Cultural (1972), precum și în paginile operei **Argeș. Cartea Eroilor** (1984). Lecturând *pomelnicele* parohiilor din comunele Mușătești și Brăduleț, vom reține faptul că, mai multe familii megieșe poartă numele *Zevedei*, demonstrând, astfel, perenitatea *genealogiei*, întâlnită, cu deosebire, pe valea râului Vâlsan.

Primele *slove* le-a deprins în școlile din Vâlsănești, dascălii de acolo fiind renumiți pentru temeinicie și dorința ca elevii lor să se afirme pe trepte superioare. În memoria adolescentului Nicolae Zevedei s-au creionat, *evlavios*, chipurile învățătorilor sau profesorilor cu patronimicul Teodorescu și Păuna, iar, peste timp, copiii săi vor deveni elevii urmașilor acestor intelectuali de excepție.

MATURIZARE PE ȘANTIERELE DE CONSTRUCȚII

Când a împlinit 17 ani (1957), Nicolae Zevedei s-a hotărât să lucreze, după expresia uzitată frecvent, la pădure, tentația uceniciei realizându-se, pentru aproximativ 121 uni, la Intreprinderea Forestieră Baia de Aramă, Gorj. Integrarea prematură într-o colectivitate muncitorească l-a forjat pentru viitor!

Următoarele etape productive se vor derula, profesionist, în Argeș: Trustul de Construcții Civile și Antrepriza de Construcții Hidroenergetice, perioadele 1958-1973 reprezentând, efectiv, maturizare și sporuri plurivalente, convingătoare. Ca dovadă, în paralel cu prestațiile pe șantiere, a finalizat cursurile Liceului *Nicolae Bălcescu* Pitești, urmează Școala de Maiștri la Craiova, specializarea *Electricitate*, antamează posibilitatea studiilor universitare economice, obiectiv atins ulterior (1979).

Din atare perspectivă, Nicolae Zevedei s-a integrat, efectiv, în *breasla* constructorilor argeșeni, contribuind, împreună cu echipele, loturile, brigăzile, șantierele aparținătoare, la redimensionarea postbelică a județului Argeș. Exponențiali au fost, printre alți manageri ai domeniului, renumiții specialiști, inginerii Constantin

Olteanu (1929-2005), prezentat, la această rubrică, în săptămâna 6-12 februarie 2017, și Nicolae Păunescu (1919-2000). Sub coordonarea lor *generalistă*, eforturile etalate de Nicolae Zevedei se contopesc fizionomiei primelor cartiere din Pitești și Curtea de Argeș, dar, cu totul special, dimensiunilor marilor obiective strategice, aparținând Sistemului Hidroenergetic Național *Argeșul Mare - Dâmbovița Superioară -Râul Târgului – Olt*. Așadar, preocupările arhitecților și constructorilor obișnuiți suprapun, de cele mai multe ori cu modestia proprie individualităților, istoria unei națiuni!

PRIMAR AL REȘEDINȚEI BASARABILOR

Curricular, Nicolae Zevedei s-a implicat în viața publică aproximativ un deceniu și jumătate (1973-1989). Era ales, inițial, secretarul Organizației de Partid din Antrepriza Construcțiilor Hidroenergetice Pitești (1973-1977), apoi, la nivelul orașului Curtea de Argeș (1977-1983), responsabilitate care i-a facilitat cunoașterea preocupărilor cetățenești, specificul spiritualității primei reședințe a Țării Românești, participarea la fundamentarea anumitor proiecte social-economice locale, degajate din directivele cincinalelor autohtone.

Dar, finalizări importante datează din etapa 1983-1986, când prietenul nostru, Nicolae Zevedei, a fost lider politic și primarul orașului Curtea de Argeș. Continua, așadar, *expertiza* predecesorilor, Vasile Mohan (1926-2001) și Floriean Ghițescu (1930-2004), mandate administrative, 1968-1976, respectiv 1976-1983, așezarea străveche devenind, *probatoriu*, unul dintre *polii* industriei nepoluante (fabrici de confecții, porțelan, componente electronice, obiecte electrotehnice, bioproteine). Se inovase, totodată, *Legea 20*, care permitea folosirea contribuției cetățenilor (bani sau muncă) pentru realizarea anumitor edificii, așa cum a fost clădirea Cinematografului *Unirea* din Curtea de Argeș (1973).

Cronica orașului notifică, pentru anii *primariatului* exercitat de Nicolae Zevedei în *seiful* Basarabilor, activități majore precum: sistematizarea nucleului *perimetral* central Curtea Domnească –

monumentul *Sân Nicoară*; inaugurarea Spitalului și Policlinicii (1984); acordarea unui spațiu adecvat pentru Muzeul Orășenesc; stabilirea locului amplasării statuii *Basarab I Întemeietorul*; amenajarea expozițională a *Casei Norocea*; continuarea restaurării *frescei* din Biserica *Sfântul Nicolae*; modernizarea altor artere de circulație; finalizarea noilor blocuri din cartierul *6 Martie* și a Stadionului urban.

Pasager, am subscris hotărârile adoptate, referitoare, predilect, la muzee și monumente, având, atunci, calitatea de președinte al forului cultural județean. Ne *cataliza* pasiunea colaboratorului nostru, Iulian Ilie-Rizea (1934-1996), portret evocator oferit cititorilor în săptămâna 7-13 martie 2016, specialist apropiat faptelor primarului Nicolae Zevedei și solicitărilor directoriale, formulate, insistent, de istoricul Nicolae Moiescu. După trei decenii, mulți cetățeni ai municipiului Curtea de Argeș amintesc, frecvent, colaborarea cu Nicolae Zevedei, prestația sa, *productivă* pe diverse *paliere*, adăugând *plusvaloare* specificului urbei lor.

CĂLĂTOR PRINTRE *POLDERELE BATAVE*

Perioada cât a făcut parte din conducerea orașului Curtea de Argeș a suprapus, printre altele, călătoria economistului Nicolae Zevedei în Olanda, managerind deplasarea Ansamblului folcloric *Argeșul*, director Mihai Tița, pe traiectorii occidentale.

Turneul, intermediat de Comitetul Județean pentru Cultură Argeș, ne-a favorizat parcurgerea unui lung drum continental, folosind același autocar, dar și *decuparea* câtorva concluzii, privind calitățile interlocutorului nostru. Zilele respective (14 martie – 4 aprilie 1982) au fost dense, instructive, modelatoare, iar *camaraderia* rutieră, cu Nicolae Zevedei, a demonstrat spiritul său de echipă, echilibru, receptivitate *dialogală*, dorința cunoașterii practicilor folosite de municipalitățile *batave* în administrație, livrarea nedisimulată a sentimentelor noastre patriotice.

Heino, Olanda, 18 martie 1982.

Primăria urbană, de la stânga spre dreapta: Petre Popa, Nicolae Zevedei, Alexandru Vasile, Jam Berger (liderul aşezării).

Ne-am convins de aceste preocupări, *concordante* promovării fizionomiei oraşului Curtea de Argeş, pe durata întâlnirilor protocolare, consumate la primăriile din Heino și Oldenzaal, interviului acordat de solista Thérèse Steinmetz, câştigătoarea *Cerbului de Aur* (Braşov), vizitei la Ambasada României din Haga, titularul portofoliului, universitarul Traian Pop.

Informații speciale a cules, atunci, Nicolae Zevedei, despre: cultivarea *lalelelor*; tehnologia amenajărilor hidroenergetice; prevenirea inundațiilor, cauzate, aici, de fluxul Mării Nordului; amenajarea *polderelor*, specifice Țărilor de Jos; sistematizarea zonelor rezidențiale; construirea autostrăzilor de mare viteză; contribuția acestui stat la fundarea Comunității Europene.

PRIMAR AL MUNICIPIULUI PITEȘTI

Rezultatele obținute în coordonarea administrativă a oraşului Curtea de Argeş au fost determinante pentru instalarea sa ca primar al municipiului Pitești, funcție exercitată, cu multă dăruire, aproape patru ani (1986-1989). Cronologic, îl postăm în continuarea celor 12 *gospodari* postbelici (1945-1986), apropiați ultimelor decenii ale secolului XX fiind: Valeriu Nicolescu, mandate succesive (1974-

1981); Manole Bivol (1934-2013), ocupant al *fotoliului* între 1982-1986. După Nicolae Zevedei au urmat, fiecare pentru câteva luni (1989-1990), actorul Mihai Nistor, juristul Nicolae Olteanu, economistul Ion Cârstoiu.

Din *panoplia* preocupărilor sale urbanistice, adecvate *vetrei* tradiționale, ori cartierelor municipale, primarul Nicolae Zevedei reamintea, folosind explicații *colaterale*, detalii privind: metodologia urmăririi sistemice a îndeplinirii planului economic industrial și a programului investițional, aferent cincinalului nefinalizat (1986-1990); continuarea organizării *Simfoniei lalelelor*, edițiile X-XII (1987-1989); reabilitarea rețelelor subterane pentru alimentarea cu apă; înnoirea dotării Stației Budeasa; inaugurarea, la termen, a Casei *Cărții* (16 noiembrie 1989); accelerarea ritmului construirii noilor hale comerciale *Târgu din Vale* (actualul Campus universitar); gestionarea vizitei de lucru a președintelui României, Nicolae Ceaușescu, la Pitești (14-15 mai 1987); diversificarea relațiilor cu orașele înfrățite, Kragujevac (Serbia) și Sumgait (Azerbaidjan).

Curtea de Argeș, 1 martie 1985. Deschiderea expoziției muzeale, Casa Noroceă, primul din stânga, Nicolae Zevedei (primarul orașului).

Semnificație specială acorda primarul municipiului Pitești, epicentru cuprinzând și localitățile suburbane Bascov, Bradu, Colibași/Mioveni, Mărăcineni, Ștefănești, conținutului *Hotărârii* forurilor centrale, privind transformarea comunei unde se fabricau, din 1968, autoturismele Dacia, în orașul Colibași. Demersul, inițiat de *liderul* județului, Gheorghe Catană, născut la Drăganu (Argeș), s-a materializat prin **Decretul Nr. 108**, din 26 a prilie 1989, iar constituirea structurilor urbane era parafată, la Casa de Cultură a Sindicatelor Colibași, vineri, 5 mai 1989. Oficialii *metropolitani* au fost reprezentați de Nicolae Zevedei! În 1996, denumirea se schimba în Mioveni.

AMFITRION AL ANIVERSĂRII *PITEȘTI - 600*

La 20 mai 1988, s-au sărbătorit *șase secole* de atestare documentară certă a localității Pitești, *cuantificarea* medievală scrisă purtând *pecetea* voievodului Mircea cel Bătrân (1386-1418). Șansa coordonării unui asemenea eveniment unic a fost de partea prietenului nostru, Nicolae Zevedei!

Pitești (2012). Sediul actual al municipalității Pitești, edificiu existent din 1936

În atare context, *parteneriatul* lucrativ, dintre factorii decidenți municipali și instituțiile culturale județene, s-a amplificat. Erau așezate, într-o dinamică evolutivă: definitivarea **Programului aniversar** (1 februarie 1988); obținerea aprobării forurilor județene și republicane; tipografierea afișului, cuprinzând suita manifestărilor intitulate *Pitești. Coordonate în timp* (7 aprilie 1988); transmiterea invitațiilor, adresate personalităților originare din reședința Argeșului și reprezentanților orașelor înfrățite, listate mai sus; desfășurarea *reuniunii festive*, dedicate momentului aniversar (vineri, 20 mai 1988); susținerea spectacolului *Omagiu Cetății* (Casa de Cultură a Sindicatelor Pitești).

Pitești, 16 noiembrie 1989. Inaugurarea Casei Cărții, primul din stânga, Nicolae Zevede (primarul municipiului Pitești).

Adăugăm: lansarea volumului ***Istoria municipiului Pitești***, autori, Petre Popa, Paul Dicu, Silvestru Voinescu, Editura Academiei Române, București (sâmbătă, 14 mai 1988); vernisajul Expoziției documentare *Pitești-600*, pregătită de Muzeul Județean Argeș, director, Radu Stancu (marți, 17 mai 1988); finalizarea Rotondei din parcul Muzeului Golești, director, Vasile Novac (miercuri, 18 mai 1988); inaugurarea Casei Cărții (16 noiembrie 1989). Toate acestea, dar și multe altele, au demonstrat, în primul rând, calitățile de organizator ale primarului Nicolae Zevedei! Dovezi ale timpului probează asemenea cuvinte, argumentând contribuția sa esențială la

reușita *Sărbătorii Pitești-600*. Următoarele aniversări se vor inspira după conceptele prezentate mai sus.

FINAL DE CAPITOL

Pe durata mandatului de primar al municipiului Pitești, Nicolae Zevedei s-a confruntat, asemănător tuturor așezărilor urbane din România Socialistă, cu adevărate fenomene sensibile: *raționalizarea* distribuirii alimentelor de bază și a combustibililor; circulația *alternativă* a mijloacelor familiale de transport (numere pare și impare); întreruperea *periodică* a furnizării energiei electrice, inclusiv pe marile platforme industriale; participarea salariaților și elevilor la muncile agricole; restrângerea posibilității deplasărilor în străinătate. Deciziile, asumate prin vocea *liderilor* naționali, comunicate public, au fost motivate prin necesitatea achitării, cu orice preț, a datoriilor externe.

Dificultățile de această factură au fost traversate cu înțelepciunea proprie oamenilor crescuți și maturizați în *climatul* satelor piemontane! Fără să ignore realitatea, primarul Nicolae Zevedei a mizat, personal, pe efectul unor inițiative *complementare*: menținerea *stocurilor* de alimente la nivelul avariilor naturale; preîntâmpinarea speculei; anularea taxelor percepute în piețe producătorilor rurali; ajutorarea familiilor cu mulți copii și venituri limitate.

Totuși, vineri, 22 decembrie 1989, inclusiv la Pitești s-au declanșat *proteste* stradale, sediile comitetelor județean și municipal de partid erau ocupate fără violență, se constituiau primele *nuclee* ale noii puteri, girate prin autoritatea Frontului Salvării Naționale. Înțelegând sensul evenimentelor, Nicolae Zevedei s-a retras din toate funcțiile, *oferind* revoluționarilor *logistica* parterului Primăriei Pitești, ceea ce a influențat adoptarea mai multor măsuri pragmatice, pliate viitorului. Numele și faptele sale nu au fost decredibilizate!

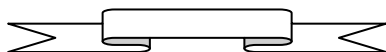
Ultima noastră întâlnire a fost ocazională, la 20 mai 1988, datorită manifestărilor *Pitești-610*. Răspundeam, și unul și celălalt, invitației primarului Tudor Pendiuc, pentru a participa la *dezvelirea*

statuui *Mircea cel Bătrân*, respectiv *inaugurarea* sediului Rectoratului Universității din Pitești. Ne-au bucurat, cu devoțiune, aceste momente! *Reiterând* valoarea anilor colaborării existențialiste (1973-1989), am conchis că, preocupările comune s-au centrat pe respectul reciproc, motivarea eforturilor, atașamentul față de *Cetate*.

Cronicile, elaborate de semnatarul acestor paragrafe, îl nominalizează pe Nicolae Zevedei, cu acceptul coautorilor, aparținând unor generații diferite, în *tomuri* precum: *Istoria municipiului Pitești*, 1988 (p. 212); *Monografia Universității din Pitești*, 2004 (p. 165); *Pitești. Tradiție și contemporaneitate*, 2008 (p. 8, 150, 164); *Pitești 620. Memento*, 2008 (p. 8, 272, 273, 387); *Memorialul de război Mateiaș*, 2009 (p. 114); *Enciclopedia Argeșului și Muscelului, IV*, 2014 (p. 331-332); *Interviuri nonconformiste de pe patru continente*, 2015 (p. 348).

Enumerarea poate continua! Acum, Nicolae Zevedei se odihnește, perpetuu, în cimitirul din Curtea de Argeș, sfârșitul său *pământean* survenind, luni, 28 februarie 2011. Soția, Maria Zevedei, împreună cu cei doi fii ai lor, Nicolae Bogdan și Radu Zevedei, ori apropiații familiei au dreptul să *venereze* sinceritatea calităților prietenului nostru, Nicolae N. Zevedei, evocat astăzi!

Text promoțional: *Atitudine în Argeș, Nr. 475*, Pitești, 22-28 mai 2017.

ADDENDA

VOLUME PERSONALIZATE TIPOGRAFIATE, EXISTENTE ÎN CATALOAGELE PRINCIPALELOR BIBLIOTECI PUBLICE DIN ARGEȘ (ALFABETIC, DUPĂ AUTOR ȘI TITLURI)

1. BĂCANU, ION S./ geograf/ publicist:

- *Argeș. Ghid turistic al județului* (în colaborare), București, 1978: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 32327; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, III 1531; Biblioteca Municipală *Ion Barbu* Câmpulung, 796.5
- *Argeș. Monografie* (în colaborare), București, 1980: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 35518, 913/A75
- *Geologie. Manual pentru anul I licee* (în colaborare), București, 1976: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, III 12697
- *Monografia comunei Davidești județul Argeș*, Pitești, 1999: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 59984, 90/B12; Biblioteca Universității Pitești, 908/B12; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, II 3912

2. BĂNUȚĂ, ION D./ scriitor/ editor:

- *Am rechemat iubirea*, București, 1975: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 3304
- *Copiii de pe Argeș după flori [versuri]*, București, 1975: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 320, 821.135.1/B27
- *Izvoare. Poezii*, București, 1956: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 1102, 821.135.1/B27
- *La hotarul dintre lumi*, București, 1960: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 3295, 821.135.1/B27
- *Lacrima diavolului. Poezii*, București, 1965: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, I 1097, 821.135.1/B27; Biblioteca Universității Pitești, 821.135.1-1/B27; Biblioteca de la Cercul Militar Pitești, 1864
- *Olimpul diavolului. Panorama efemeridelor*, Volumul 1, București, 1967: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, I 1093, 821.135.1/B27; Biblioteca Universității Pitești, 821.135.1-1/B27

- ***Olimpul diavolului. Panorama templului meu. Poezii***, Volumul 2, București, 1968: Biblioteca Județeană Dinicu Golescu Argeș, I 1093; Biblioteca Universității Pitești, 821.135.1-1/B27
- ***Panorama Duhului meu (Olimpul Diavolului)***, București, 1975: Biblioteca Județeană Dinicu Golescu Argeș, I 134, 821.135.1/B27
- ***Panorama focului albastru***, București, 1972: Biblioteca Județeană Dinicu Golescu Argeș, I 15183, 821.135.1/B27; Biblioteca Universității Pitești, 821.135.1-1/B27; Biblioteca de la Casa Sindicatelor Pitești
- ***Panorama iubirii zugravului***, București, 1974: Biblioteca Județeană Dinicu Golescu Argeș, I 1107, 821.135.1/B27; Biblioteca Universității Pitești, 821.135.1-1/B27
- ***Panorama sărutului. Poezii***, București, 1969: Biblioteca Județeană Dinicu Golescu Argeș, I 1104, 821.135.1/B27; Biblioteca de la Casa Sindicatelor Pitești
- ***Panoramă-n dor de domnișoara Pogany (Olimpul Diavolului)***, București, 1977: Biblioteca Județeană Dinicu Golescu Argeș, I 8976, 821.135.1/B27; Biblioteca Universității Pitești, 821.135.1-1/B27; Biblioteca de la Casa Sindicatelor Pitești

- *Panoramă-n sălcii plângătoare (Olimpul Diavolului)*, București, 1981: Biblioteca Județeană Dinicu Golescu Argeș, I 10305, 821.135.1/B27; Biblioteca de la Casa Sindicatelor Pitești
 - *Scrisoare către anul 2000. Poem*, București, 1963: Biblioteca Județeană Dinicu Golescu Argeș, I 1089, 821.135.1/B27
 - *Versuri, București*, 1963: Biblioteca Județeană Dinicu Golescu Argeș, I 1108, 821.135.1/B27
3. **CAPĂȚĂ, CONSTANTIN GH./ medic/ manager:**
Studii, articole, interviuri, comentarii
 4. **COSTACHE, SAVA V./ inginer/ petrochimie:**
Studii, articole, interviuri, comentarii
 5. **CRUCEANĂ, ION ȘT./ filolog/ finanțist:**
 - *Ceremonialul nunții în comuna Mozăceni – Argeș*, București, 1993: Biblioteca Județeană Dinicu Golescu Argeș, III 25893
 - *Figuri și evocări din cultura argeșeană*, volumul 1, Pitești, 1975: Biblioteca Județeană Dinicu Golescu Argeș, V 747

- ***Figuri și evocări din cultura argeșeană, manuscris:*** Biblioteca Muzeului Județean Argeș, V 127
- ***Goleștii – vatră de patriotism și cultură românească – extras,*** Viena, 1978: Biblioteca Muzeului Județean Argeș, III 2671
- ***Goleștii văzuți de Alexandru Odobescu în 1860:*** Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, III 28104
- ***Însemnări. Importanța monografiilor părintelui Răuțescu pentru cunoașterea istoriei județului Argeș,*** Pitești, 1972: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, III 19831
- ***Ionică, fiul pădurii,*** Pitești, 1998: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 58839, 821.135.1/C91
- ***Militanți socialiști în Argeș,*** Pitești, 1986: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, IV 2858; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, V 128
- ***Momente și figuri argeșene,*** Pitești, 1980: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 35527, 0/C91; Biblioteca Universității Pitești, 008/C91; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, II 3204; Biblioteca Municipală *Ion Barbu* Câmpulung, 90; Biblioteca de la Casa Sindicatelor Pitești

- *Mozăceni – leagănul copilăriei mele: micromonografie sentimentală*, Pitești, 2009: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 76275, 90//C91; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, II 5474
- *Pe Argeș în jos, pe un mal frumos. Culegere de folclor literar*, Pitești, 1981: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 38987, 39/C91; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, II 4115
- *[Varia studii]*, Pitești: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, V 1215
- *Câteva date biografice despre Urmuz – extras*, București, 1978: Biblioteca Muzeului Județean Argeș, III 2694

6. DICU, PAUL I./ istoric/ arheolog:

- *Contribuții la monografia Școlii nr. 3 Ion Pillat din Pitești (1873-1998)* (în colaborare), Pitești, 1998: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, IV 2971, 37/D39; Biblioteca Universității Pitești, 37/D39; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, V 228
- *Descoperiri atribuite paleoliticului inferior pe cursul mijlociu al Argeșului*, București, 1972:

Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, III 16756

- ***Din istoria Municipiului Pitești. Scurtă privire asupra epocilor străveche, veche și medievală***, 1988: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, V 1216
- ***Istoria municipiului Pitești*** (în colaborare), București, 1988: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, III 16297; Biblioteca Universității Pitești, 908/P79; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, III 1440
- ***Mareșalul Ion Antonescu și reședința Argeșului: consemnări istoriografice*** (în colaborare), Pitești, 2017: Biblioteca Universității Pitești, 94/A63
- ***Monede antice și bizantine din Dobrogea*** (în colaborare), București, 1983: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, III 16753
- ***Monede romane târzii și bizantine (sec IV-XI) descoperite pe teritoriul județului Argeș*** (în colaborare), București, 1989: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, III 19805
- ***Noi descoperiri de unelte atribuite paleoliticului inferior pe cursul mediu al Argeșului***, București, 1973: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, III 16755

- ***Paleoliticul inferior în piemontul Cotmeana și depresiunea Sibiu***, București, 1979: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, III 16754
- ***Pitești. Ghid de oraș*** (în colaborare), București, 1985: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 42729, 91/P79; Biblioteca Universității Pitești, 908/P79
- ***Pitești pagini de istorie*** (în colaborare), Pitești, 1986: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 45642, 94/P79; Biblioteca Universității Pitești, 908/P79
- ***Pitești. Tradiție și contemporaneitate. Eseuri istorice*** (în colaborare), Geamăna, 2008: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, I 20931, 90/P79; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, II 4705; Biblioteca Universității Pitești, 908/P79
- ***Pitești. Tradiție și contemporaneitate. Manuscris*** (în colaborare), Pitești, 2008: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, V 1626
- ***Pitești. Tradiție și contemporaneitate/Pitești 600: 25 de studii publicate în revista Argeș (mai 1986 - mai 1988): extrase din presă*** (în colaborare), Pitești, 1986-1988: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, V 2127

- ***Studii și comunicări. Pitești 600 – pagini de istorie*** (în colaborare), Pitești, 1986: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, V 1077
- ***Traco-geto-dacii în spațiul argeșean în izvoare arheologice numismatice***, Pitești, 1979: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, IV 2091
- ***Ziaristul piteștean Ioan G. Valentineanu și evenimentele istorice din anii 1848-1900***, București, 2005: Biblioteca Universității Pitești, 070(05)/J92

7. DINU, ION M./ filolog/ memorialist:

- ***Figuri de dascăli argeșeni***, volumul 1, Pitești, 1991: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 50798, 37/D49; Biblioteca Universității Pitești, 37/D49; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, II 3961
- ***Figuri de dascăli argeșeni***, volumul 2, Pitești, 2001: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 50798, 37/D49; Biblioteca Universității Pitești, 37/D49; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, II 3961
- ***Monografia comunei Valea Mare – Dâmbovița***, Pitești, 2008: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, 90/D49

- ***Monografia școlii normale și a liceului Alexandru Odobescu, Pitești. 50 de ani de la înființare 1919-1969***, Pitești, 1969: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 18375, 37/D49; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, II 5176; Biblioteca Municipală *Ion Barbu* Câmpulung Muscel, 908:373.6
- ***Nicolae I. Apostolescu: omul și opera***, Craiova, 1983: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 40594, 821.135.1.09/A68D; Biblioteca Universității Pitești, 821.135.1.09/A68; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, II 3832
- ***Oameni de seamă ai Argeșului de ieri și de azi***, 2 volume, Pitești, 2004: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 69182, 92/D49; Biblioteca Universității Pitești, 929/D49; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, volumul 1:II 4402, volumul 2: III 2135; Biblioteca Municipală Curtea de Argeș; Biblioteca Municipală *Ion Barbu* Câmpulung, 929
- ***Oameni și fapte. Vol XIV***, Pitești, 2007: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, III 25648, 0/D49; Biblioteca Municipală *Ion Barbu* Câmpulung Muscel, 929
- ***Pași prin memorie***, Pitești, 2005: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 79736; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, II 4451

- *Restituiri. Popas de cultură și lumină*, Pitești, 2001: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, III 22541, 821.135.1.09/D49; Biblioteca Universității Pitești, 821.135.1-92/D49; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, III 1863
- *Romulus Dianu. Jurnal intim din timpul detenției comuniste. Pagini de proză inedită*, Pitești, 1999: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 60425, 821.135.1.09/D38D; Biblioteca Universității Pitești, 821.135.1-94/D38; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, II4011; Biblioteca Municipală *Ion Barbu* Câmpulung, 82-94

8. DOBRIN, VALERIU/ manager cultural/ regizor:

- *Maison de la Culture de Pitești, Roumanie, Le Theatre d'amateurs „Breve” program de sală pentru turneul din Belgia (1972)*, 1972: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, III 28421

9. DOBRINESCU, VALERIU FLORIN F./ istoric/ universitar:

- *1917 pe Frontul de Est* (în colaborare), Focșani, 1997: Biblioteca Universității Pitești, 94/O10

- ***Aspecte ale luptei pentru unitate națională – Iași: 1600-1859-1918*** (în colaborare), Iași, 1983: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 40786, 94/A88
- ***Basarabia în anii celui de-al doilea război mondial (1939-1947)***, Iași, 1995: Biblioteca Muzeului Județean Argeș, II 3637
- ***Bătălia diplomatică pentru Basarabia: 1918-1940***, Iași, 1991: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, III 17660, 94/D59; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, III 2449; Biblioteca de la Cercul Militar Pitești, 8917
- ***Documente franceze despre Transilvania: 1944-1947***, București, 2001: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 63714
- ***Documente străine despre Basarabia și Bucovina: 1918-1944***, București, 2003: Biblioteca Municipală Curtea de Argeș
- ***Emigrația română din lumea anglo-saxonă***, Iași, 1993: Biblioteca Muzeului Județean Argeș, III 1605
- ***I.I.C. Brătianu, le diplomate***, Iași, 1987: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 25907; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, III 1927

- ***Plata și răsplata istoriei: Ion Antonescu, militar și diplomat (1914-1940)*** (în colaborare), Iași, 1994: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, III 18763, 94/A63D; Biblioteca Universității Pitești, 94/A63; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, III 1586
- ***Relații militare româno-engleze (1918-1947)*** (în colaborare), Pitești, 1998: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 59395, 94/D59; Biblioteca Universității Pitești, 35/D59
- ***Relații militare româno-germane (1939-1947)*** (în colaborare), volumul 1, Pitești, 2000: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, III 22668, 35/36/R43; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, III 8939
- ***Relații militare româno-germane (1939-1947). Documente (în colaborare)***, volumul 2, Pitești, 2005: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, III 22668, 35/36/R43; Biblioteca Universității Pitești, 35/D59; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, III 8939
- ***Relații politico-diplomatice și militare româno-italiene (1914-1947). Documente*** (în colaborare), 1999: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 79906; Biblioteca Universității Pitești, 32/D59; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, II 4130

- *Relații româno-engleze (1914-1933)*, Iași, 1986 : Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, III 25920
- *România și Anglia în anii '30*, Craiova, 1997: Biblioteca Universității Pitești, 94/P44; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, II 3873
- *România și organizarea postbelică a lumii (1945-1947)*, București, 1988: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 47422, 94/D59; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, II 4824; Biblioteca de la Casa Sindicatelor Pitești
- *România și Primul Război Mondial*, Focșani, 1993: Biblioteca Universității Pitești, 94/R70
- *România și Ungaria de la Trianon la Paris (1920-1947): Bătălia diplomatică pentru Transilvania*, București, 1996: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 72904; Biblioteca Universității Pitești, 32/D59
- *The Diplomatic Struggle Over Bessarabia*, Iași, 1996: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 61700, 94/D59
- *Ultimele luni de pace: martie-august 1939*, Iași, 1992: Biblioteca Muzeului Județean Argeș, III 2073

10. DRĂGUȘIN, MARIN N./ preot/ memorialist:

- *Tărâmul tăcerii: Cimitirul Sfântul Gheorghe din Pitești*, Iași, 2009: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, III 26412, 71/72/P81;

11. DUMITRESCU, CONSTANTIN I./ istoric/ universitar: Studii, articole, interviuri, comentarii

12. ERNST, NICOLAE/ arhitect/ urbanist: Studii, articole, interviuri, comentarii

13. FOCȘA, ION/IOAN GH./actor/ memorialist:

- *Ghinionul a fost norocul meu*, volumul 1, Pitești, 1999: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 59993, 821.135.1/F73; Biblioteca Universității Pitești, 792/F73; : Biblioteca Municipală Curtea de Argeș; Biblioteca Municipală *Ion Barbu* Câmpulung, 821.135.1-4:792
- *Ghinionul a fost norocul meu*, volumul 2, Pitești, 2007: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 59993, 821.135.1/F73; Biblioteca Universității Pitești, 792/F73; Biblioteca Municipală Curtea de Argeș; Biblioteca Municipală *Ion Barbu* Câmpulung, 821.135.1-4:792

- *Ghinionul a fost norocul meu: Din suferințele teatrului românesc*, volumul 3, Pitești, 2010: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 75030, 821.135.1/F73; Biblioteca Municipală *Ion Barbu* Câmpulung Muscel, 821.135.1-4:792

**14. FULGEANU, CONSTANTIN/ION GH./ filolog/
profesor:**

- *Monografia Colegiului Național „Ion C. Brătianu” - Pitești 1866-2016* (în colaborare), Pitești, 2016: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 80613, 821.135.1/F7337/V73
- *Monografia Liceului „Nicolae Bălcescu” din Pitești 1866-1991* (în colaborare), Pitești, 1991: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 52377; Biblioteca Universității Pitești, 37/V73
- *Oameni de seamă ai Argeșului: Nicolae Leonăchescu*, Pitești, 1992: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 53936, 5/L46F; Biblioteca Universității Pitești, 929F96

**15. Ghibernea, Marcel Mihail D./ diplomat/
traducător:**

- *Expediția Jason: În căutarea lânii de aur*/ Tim Sever, (Marcel Ghibernea, traducător), București,

1989: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, I 12912, 821.111/S50;

- ***Istoria secretă a petrolului: 1859-1984/*** Jacques de Launay (M. Ghibernea traducător), București, 1989: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 48176, 665/L27;
- ***Mari decizii ale celui de-al doilea război mondial/*** Jacques de Launay (M. Ghibernea traducător), 2 volume, București, 1988: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 46528, 94(100)/L27; Biblioteca Municipală *Ion Barbu* Câmpulung, 94(4)+327
- ***Rendez-vous în Atlanticul de Sud/*** Douglas Reeman (M. Ghibernea traducător), București, 1994: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, 821.111/R38;

16. GOMOIU, GHEORGHE I./ profesor/ dirijor:

- ***Apleacă-te, bradule: Culegere de cântece pentru grupuri vocale,*** Argeș, 1972: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, IV 860, 78/G69
- ***Ars Nova – 35 de ani în slujba muzicii corale românești,*** Pitești, 2006: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 71910, 78/G69; Biblioteca

Universității Pitești, 78/G69; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, II 4551

- ***Pe pârâu de rouă: Lucrări corale***, Pitești, 1970: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, 78/P61
- ***Pe un m al frumos: culegere de cântece***, Pitești, 1968: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, 78/P61
- ***Repertor de medici farmaciști, veterinari (personal sanitar) din ținuturile românești*** (în colaborare), București, 1938-1941: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, III 10855

17. LICĂ VULPEȘTI, ION M./ profesor/ scriitor:

- ***Dintr-o palmă***, 2016: Biblioteca Municipală Curtea de Argeș
- ***Dom' Petrică și celelalte. Roman***, București, 1991: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 50952, 821.135.1/V98
- ***După-amiezi cu cai. Povestiri***, București, 1987: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 45304, 821.135.1/V98
- ***O poală cu ouă, Pitești***, 2006: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 71886, 821.135.1/L59

- *Prințul cenușiu*, Pitești, 2001: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 78099; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, II 4442
- *Ziua cu gândurile-n hături. Schițe*, București, 1981: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 37151, 821.135.1-32/V98; Biblioteca Universității Pitești, 821.135.1-32/V98; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, II 4649

**18. MAZILU, DAN HORIA C./ universitar/
academician:**

- *Barocul în literatura română din secolul al XVII-lea*, București, 1976: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 29401, 821.135.1.09/M53; Biblioteca Universității Pitești, 821.135.1/M53; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, II 6566; Biblioteca Municipală *Ion Barbu* Câmpulung, 821.135.1-09
- *Cronicarii munteni. Câteva modele de retorică a povestirii*, București, 1978: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 32271, 821.135.1.09/M53; Biblioteca Universității Pitești, 821.135.1.09/M53; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, II 2596; Biblioteca Municipală *Ion Barbu* Câmpulung, 821.135.1-09

- ***Dimitrie Cantemir – Un prinț al literelor***, București, 2001: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 63747, 821.135.1.09/C19M
- ***Introducere în opera lui Antim Ivireanul***, București, 1999: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 17174
- ***Lege și fărădelege în lumea românească veche***, Iași, 2006: Biblioteca Municipală Curtea de Argeș
- ***Literatura română barocă în context european***, București, 1996: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 56473, 821.135.1.09/M53
- ***Literatura română în epoca Renașterii***, București, 1984: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 41626, 821.135.1.09/M53; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, II 616; Biblioteca Municipală *Ion Barbu* Câmpulung, 821.135.1-09
- ***O istorie a blestemului***, Iași, 2001: Biblioteca Universității Pitești, 1/M53
- ***Petru Movilă: Un reper românesc pentru europenizarea estului***, 1996: Biblioteca Universității Pitești, 94/M92
- ***Proza oratorică în literatura română veche***, București, 1986: Biblioteca Județeană *Dinicu*

Golescu Argeș, II 44679; Biblioteca Municipală *Ion Barbu* Câmpulung, 821.135.1-09

- ***Recitind literatura română veche: compendiu***, București, 2004: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu Argeș*, II 67994
- ***Recitind literatura română veche***, volumul 1, București, 1994: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu Argeș*, III 20760, 821.135.1.09/M53; Biblioteca Universității Pitești, 821.135.1.09//M53
- ***Studii de literatură română veche***, București, 2005: Biblioteca Universității Pitești, 821.135.1.09/M53; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, III 2299
- ***Udriște Năsturel***, București, 1974: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu Argeș*, II 5963; Biblioteca Universității Pitești, 821.135.1.09/N25; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, II 6346; Biblioteca Municipală *Ion Barbu* Câmpulung, 821.135.1-09
- ***Un Dracula pe care Occidentul l-a ratat***, București, 2001: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu Argeș*, II 63675, 821.135.1.09/M53
- ***Varlaam și Ioasaf: Istoria unei cărți***, București, 1981: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu Argeș*, II 36806, 821.135.1.09/M53; Biblioteca Universității Pitești, 821.135.1.09/M53; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, II 6439

- *Văduvele sau Despre istorie la feminin*, Iași, 2008: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, III 26188, 396/M53
- *Vocația europeană a literaturii române vechi*, București, 1991: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 51187, 821.135.1.09/M53; Biblioteca Universității Pitești, 821.135.1.09/M53
- *Voievodul dincolo de sala tronului. Scene din viața privată*, Iași, 2003: Biblioteca Muzeului Județean Argeș, III 1962

**19. MULȚESCU, ALEXANDRU I./ arhitect/
publicist: Studii, articole, interviuri, comentarii**

**20. OLTEANU, CONSTANTIN GH./ inginer/
construcții civile: Studii, articole, interviuri,
comentarii**

**21. PETRESCU, GHEORGHE D./ matematician/
universitar:**

- *Algebră: clasa a XI a* (în colaborare), Pitești, 1998: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, 51/P57
- *Algebră liniară – geometrie analitică și ecuații diferențiale*, Pitești: Biblioteca Universității Pitești, 512/P57

- *Algebră liniară și geometrie*, București, 1993: Biblioteca Universității Pitești, 512/P57
- *Algebră liniară, geometrie analitică și geometrie diferențială*, Pitești, 1981: Biblioteca Universității Pitești, 512/P57
- *Algebră liniară, geometrie analitică și programare* (în colaborare), 2 volume, Pitești, 1981: Biblioteca Universității Pitești, 512/P57
- *Astronomie elementară*, București, 1962: Biblioteca Județeană Dinicu Golescu Argeș, II 10890, 52/P57; Biblioteca Universității Pitești, 52/P57
- *Curs de astronomie*, București, 1959: Biblioteca Județeană Dinicu Golescu Argeș, IV 111
- *Curs de geometrie analitică. Spații afine*, Pitești, 1994: Biblioteca Universității Pitești, 514/P57
- *Curs de matematici superioare (pentru subingineri). Note de curs* (în colaborare), Pitești, 1994 : Biblioteca Universității Pitești, 517/C57
- *Cutremure de pământ*, București, 1959: Biblioteca Județeană Dinicu Golescu Argeș, II 19282; Biblioteca Universității Pitești, 55/P57
- *Descărcarea inelară* (în colaborare), București, 1983: Biblioteca Universității Pitești, 537/G57

- *Despre cutremurile de pământ și regiunile seismice din țara noastră*, București, 1955: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, I 13866
- *Despre distanțele cerești*, București, 1960: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 10894
- *Ecuatii diferențiale*, Pitești: Biblioteca Universității Pitești, 517/P57
- *Exerciții și probleme de trigonometrie sferică și astronomie* (în colaborare), București, 1963: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, III 1677; Biblioteca Universității Pitești, 514/P57
- *Waterloo 1815*, București, 1991: Biblioteca de la Cercul Militar Pitești, 9035

**22. POȚINCU, GHEORGHE GH./ inginer/
universitar:**

- *Automobile: Teoria automobilului*, volumul 1, Pitești, 1972: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, IV 3956; Biblioteca Universității Pitești, 629/P88
- *Automobile: Transmisia automobilului* (în colaborare), volumul 2, Pitești, 1973: Biblioteca

Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, IV 3956

- ***Automobile: Sistemele automobilului (în colaborare)***, volumul 3, Pitești, 1973: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, IV 3956
- ***Automobile (pentru subingineri)***, București, 1980: Biblioteca Universității Pitești, 629/P88
- ***Calculul și construcția automobilelor*** (în colaborare), București, 1982: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, III 13192, 629/C13; Biblioteca Universității Pitești, 629/C13
- ***Dinamica autovehiculelor***, 2 volume, Pitești, 1997-1998: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, 62/P88; Biblioteca Universității Pitești, 629/P88
- ***Dinamica autovehiculelor pe roți*** (în colaborare), București, 1981: Biblioteca Universității Pitești, 629/D47

23. RIZEA, IULIAN M. ILIE/ istoric/ muzeograf:

- ***Localitățile județului Argeș*** (în colaborare), Pitești, 1971 : Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 20063, 90/L72; Biblioteca Universității Pitești, 91/L72

24. STANCU, RADU ST./ biolog/ muzeograf:

- *Ecologie și protecția ecosistemelor*, Pitești, 1980: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, III 18782
- *Influența îngrășămintelor chimice și organice asupra unor procese fiziologice la grâul de toamnă*, București, 1981: Biblioteca Muzeului Județean Argeș, II 3850

25. STOICA, MARIAN I./ profesor/ literat:

- *Dicționar biobibliografic: Scriitori, publiciști, folcloriști ai Argeșului (de la Neagoe Basarab până azi)* (în colaborare), Pitești, 2010: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 75812, 81'374/S88; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, II 5391
- *Dincolo de continentele serii: Versuri*, Pitești, 1994: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, I 17523, 821.135.1/S88
- *Iubirea florii de mai: Versuri*, Pitești, 1995: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, I 16802, 821.135.1/S88; Biblioteca Municipală *Ion Barbu* Câmpulung Muscel, 821.135.1-1
- *Izvorul pripășitului: (Legende geografice repovestite)*, Pitești, 2000: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 62550, 821.135.1/S88

- ***Limba și literatura română. Subiecte rezolvate pentru examenele de capacitate și admitere*** (în colaborare), Pitești, 1998: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 62549
- ***Sud***, București, 1977: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 30231, 821.135.1/S88

26. STROE, CONSTANTIN/inginer/manager:

- ***De la IMS 57 la Dacia Duster. O istorie a fabricației de autoturisme în România; Seria „Pagini din istoria dezvoltării industriei României”***, București, 2017: Biblioteca Universității Pitești (se prelucrează)
- ***Elemente de proiectare a dispozitivelor pentru mașini-unelte*** (în colaborare), București, 1985: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, III 14827, 62/T12; Biblioteca Universității Pitești, 621.9/T12
- ***Managementul întreprinderii: teorie și aplicații***, Pitești, 2002: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, 65/S91; Biblioteca Universității Pitești, 65/S91
- ***Proiectarea dispozitivelor pentru mașini-unelte*** (în colaborare), București, 1995: Biblioteca

Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, III 19306, 62/T12;
Biblioteca Universității Pitești, 621.9/T12

**27. VASILIU, ION C./ inginer/ construcții civile:
Studii, articole, interviuri, comentarii**

**28. VOINESCU, SILVESTRU D./ jurist/ manager
cultural:**

- *Argeș – XV 1966-1981. Indice bibliografic selectiv* (în colaborare), Pitești, 1982: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 72668
- *Argeș Cartea eroilor* (în colaborare), Pitești, 1984: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș; Biblioteca Municipală Curtea de Argeș
- *Argeșeni în spiritualitatea românească*, volumul 1, Pitești, 1980: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 36578, 0/V84 ; Biblioteca Universității Pitești, 008/V84; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, II 3202
- *Argeșeni în spiritualitatea românească* (în colaborare), Volumul 2, Pitești, 1988: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 36578, 0/V84; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, II 3202

- ***Argeșeni și musceleni în Academia Română***, Pitești, 1995: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 55430, 0/V84; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, II 4037; Biblioteca de la Cercul Militar Pitești, 10521
- ***Călinești – Argeș: 1388-1988; 600 de ani de la prima atestare documentară***, Pitești, 1989: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, III 16748, 90/C14
- ***Elena Marin, a fi nemaifîind*** (în colaborare), Pitești, 2005: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 70514, 37/M39E
- ***File din istoria satelor Vulturești, Bîrzești și Huluba, Județul Argeș: 1975-1982*** (în colaborare) : Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, V1079
- ***Istoria municipiului Pitești*** (în colaborare), Pitești, 1988: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, III 16297, 94/P79 ; Biblioteca Universității Pitești, 908/P79; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, III 1440
- ***Județul Argeș: Mileniul III. Anul 1: Mică enciclopedie*** (în colaborare) București, 2001: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, 91/J84; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, II 4389

- ***Mănăstirea Curtea de Argeș. Impresii***, Pitești, 1967: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 55909; Biblioteca Universității Pitești, 908/V84; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, II 4905
- ***O viață printre cărți***, volumul 1, Pitești, 1997: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 58898, 0/V84 ; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, II 3728
- ***O viață printre cărți***, volumul 2, Pitești, 2001: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 58898, 0/V84; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, II 3728
- ***O viață printre cărți***, volumul 3, Pitești, 2004: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 58898, 0/V84; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, II 3728
- ***Pitești: Ghid de oraș*** (în colaborare), Pitești, 1985: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 42729, 91/P79 ; Biblioteca Universității Pitești, 908/P79
- ***Pitești pagini de istorie*** (în colaborare), Pitești, 1986: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 45642, 94/P79; Biblioteca Universității Pitești, 908/P79

- ***Pitești: Tradiție și contemporaneitate/ Pitești 600: 25 de ani de studii publicate în revista „Argeș” (mai 1986-mai 1988): extrase din presă*** (în colaborare), Pitești, 1986-1988: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu Argeș*, V 2127
- ***Pitești: Tradiție și contemporaneitate: Eseuri istorice*** (în colaborare), Geamăna, 2008: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu Argeș*, I 20931, 90/P79 ; Biblioteca Universității Pitești, 908/P79; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, II 4705
- ***Pitești: Tradiție și contemporaneitate: Manuscris*** (în colaborare), Pitești, 2008 : Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu Argeș*, V 1626
- ***Studii și comunicări. Pitești 600 - pagini de istorie*** (în colaborare), Pitești, 1986: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu Argeș*, V 1077
- ***Un secol de activitate corală în Pitești***, Pitești, 1971: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu Argeș*, V 1243; Biblioteca Universității Pitești, 908/P79; Biblioteca Muzeului Județean Argeș, II 3203

29. ZĂRNESCU, CONSTANTIN N./ actor/ manager cultural:

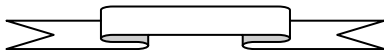
- ***Misterele din grota râsului***, Pitești, 2000: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu Argeș*, 821.135.1/Z35;

Biblioteca Universității Pitești, 821.135.1-7/Z35

- ***Râdem, dar...să fim serioși!!!***, Pitești, 2000: Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș, II 70363; Biblioteca Universității Pitești, 821.135.1-82/Z35

30. ZEVEDEI, NICOLAE N./ economist/ înalt funcționar public/primar Pitești: Studii, articole, interviuri, comentarii.

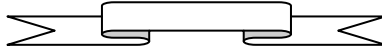
Titularul proiectului: Cristina Baci (Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș). Informații furnizate de: Ramona Gheoculescu (Biblioteca de la Casa Sindicatelor Pitești), Ioana Negoescu (Biblioteca Universității din Pitești); Cristian Militaru (Biblioteca Municipală *Ion Barbu* Câmpulung); Codruța Raicu (Biblioteca Municipală Curtea de Argeș); Nicolae Ionescu (Biblioteca Muzeului Județean Argeș); Mihaela Neacșu (Biblioteca de la Cercul Militar Pitești).

BIBLIOGRAFIE SPECIALĂ

- xxx *Antologia scriitorilor piteșteni*, Editura Tiparg, Pitești, 2013;
- xxx *Atitudine în Argeș* (săptămânal), Pitești, 11-17 ianuarie 2016 - 23-29 aprilie 2018;
- Budan, Constantin D. *Mică enciclopedie. Agricultura Argeșului și Mușcelului*, Editura Tiparg, Pitești, 2015
- Constantin, Paul. *Dicționar universal al arhitecților*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1986;
- Constantinescu, Grigore. *Argeșul monumental*, Editura Alean, Pitești, 2011;
- Cosma, Viorel. *Enciclopedia muzicii românești, I (A-B)*, Editura Arc 2000, București, 2005
- Cristocea, Spiridon I. *Argeș. Dicționar de istorici*, Editura Tiparg, Pitești, 2003;
- Cruceană, Ion. *Momente și figuri argeșene*, Palatul Culturii, Pitești, 1980;
- Dinu, Ion M. **Figuri de dascăli argșeni, I**, Complexul Muzeal Golești, 1991; **II**, Editura Paralela 45, Pitești, 2001
- xxx **Enciclopedia Argeșului și Muscelului**, I-IV, Pitești, 2008-2014, variantă electronică;
- Mavrodin, Teodor (coordonator). **Argeșul și Mușcelul, spații istorice ale românismului, I, II**, Editura Tiparg, Pitești, 2013;
- Picui, Lucreția, *Memoria muzicală argeșeană .Dicționar*, Biblioteca Județeană Dinicu Golescu Argeș, Pitești, 2018 (sub tipar)
- Popa, Petre. **Monografia Universității din Pitești**, Editura Universității din Pitești, Pitești, 2004;
- Popa, Petre; Dicu, Paul; Voinescu, Silvestru. **Istoria municipiului Pitești**, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1988;
- Popescu, Silvia; Drăgușin, Marin; Buburuzan, Silviu. **Tărâmul tăcerii...**, Editura Dosoftei, Iași, 2008;
- Rusu, Dorina N. **Membrii Academiei Române. Dicționar (1866-2003)**, Editura Enciclopedica, București, 2003;

- Tudor, Sebastian. **Teatrul Davila Pitești. 60 de ani de existență (1948-2008)**, Editura Paralela 45, Pitești, 2008;
- Voinescu, Silvestru D. **Argeșeni și musceleni în Academia Română**, Editura *Calende*, Pitești, 1995

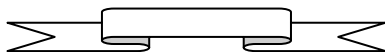

REZUMAT

Volumul intitulat *Pitești. Portrete postume pentru prieteni*, autor, profesorul universitar d r. Petre P opa, este consacrat sărbătoririi celor 630 de ani de la atestarea documentară medievală a localității (20 mai 1388), dar și semicentenarului acordării, pentru orașul tradițional, a prerogativelor municipale (1968-2018).

În atare context, istoria urbană recentă este reliefată evocând, original, 30 de personalități, care au contribuit, direct, la redefinirea așezării Pitești după 1968: academicieni, actori, arhitecți, cercetători, demnitari, diplomați, ingineri, medici, muzicieni, parohi, profesori, regizori, scriitori. După cum ilustrează capitolele cărții, asemenea figuri publice, născute la Pitești, ori stabilite aici, definitiv, au fost, prevalent, specialiști continentali, favorizând, cu precădere, ritmurile economiei, urbanismului, vieții spirituale, specifice reședinței Argeșului în ultima parte a secolului XX și primele decenii ale Mileniului III.

Detaliile, furnizate prin actuala tipografie, completează portofoliul bibliografic referitor la Pitești, inițiat, contemporan, de autor (1969), amplificat, succesiv (1985, 1986, 1988, 2008) împreună cu istoricul Paul Dicu și juristul Silvestru Voinescu, intelectuali cărora universitarul Petre Popa le aduce omagii distincte, inclusiv prin noul său demers editorial (Spiridon S. VOINESCU).

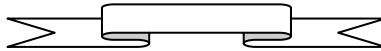

SYNOPSIS

Le volume intitulé : *Pitești. Portraits posthumes pour des amis*, dont l'auteur est le professeur d'université Petre Popa, est dédié à la célébration du 630-e anniversaire depuis l'attestation documentaire médiévale de la ville (20 mai 1388), mais aussi au millénaire depuis l'attribution, à la localité traditionnelle, des prérogatives municipales (1968-2018).

En ce contexte, l'histoire urbaine récente est mise en évidence en évoquant, d'une manière originale, 30 personnalités qui ont contribué directement à la redéfinition de la région de Pitești après 1968: membres de l'Académie, acteurs, architectes, chercheurs, dignitaires, diplomates, ingénieurs, médecins, musiciens, prêtres, professeurs, metteurs en scène, écrivains. Selon les chapitres du livre, de telles figures publiques, nées à Pitești ou y installées définitivement, ont été principalement des spécialistes continentales, en favorisant, notamment, les rythmes de l'économie, de l'urbanisme, de la vie spirituelle de la région d'Argeș vers la fin du XXème siècle et les premières décennies du IIIème Millénaire.

Les détails, fournis par l'actuel ouvrage typographique, complète le portefeuille bibliographique concernant la ville de Pitești, initié, en 1969 par l'auteur et amplifié successivement (en 1985, 1986, 1988, 2008) avec l'historien Paul Dicu et le juriste Silvestru Voinescu, des intellectuels auxquels l'universitaire Petre Popa rend des hommages distingués, y compris par sa nouvelle démarche éditoriale. (Andreea VOINESCU).

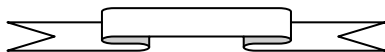

RESUMEN

El volumen llamado *Pitești. Retratos póstumos para amigos*, autor, profesor universitario doctor Petre Popa, está dedicado a la celebración de los 630 años desde la atestación documental medieval de la localidad (20 de mayo de 1388), pero también al semicentenario del ofrecimiento de las prerrogativas municipales, en lo que se refiere a la ciudad tradicional (1968-2018).

En tal contexto, la historia urbana reciente está evidenciada evocando originalmente 30 personalidades que contribuyeron de manera directa a la redefinición del asentamiento de Pitești después de 1968: académicos, actores, arquitectos, científicos, dignatarios, diplomados, ingenieros, médicos, músicos, párrocos, profesores, directores de film, escritores. Como muestran los capítulos del libro, semejantes figuras públicas, nacidas en Pitești, o quienes establecieron definitivamente su domicilio aquí, fueron, prevalentemente, especialistas continentales, favoreciendo, en particular, los ritmos de la economía, del urbanismo, de la vida espiritual, específicos para la capital de Argeș en la última década del siglo XX y en los primeros decenios del tercer milenio.

Los detalles, ofrecidos mediante la presente obra, completan el portafolio bibliográfico que hace referencia a Pitești, iniciado contemporáneamente por el autor (1969) y amplificado sucesivamente (1985, 1986, 1988, 2008) junto con el histórico Paul Dicu y el jurista Silvestru Voinescu, intelectuales a quienes el universitario Petre Popa les presenta sus distintos respetos, incluso mediante su nuevo planteamiento editorial. (Mironela Elena ZULUF).

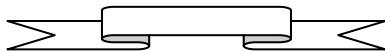

ZUSAMMENFASSUNG

Der Band mit dem Titel *Pitești, postum Porträts für freunde* von dem Autor, Universitätsprofessor Petre Popa, wird für den 630. Jahrestag der mittelalterlichen dokumentarischen Bescheinigung des Ortes (20. Mai 1388) gewidmet, aber auch für die Hälfte der Hundertjahrfeier der Gewährung von kommunalen Vorrechten (1968-2018) für die traditionelle Stadt.

In diesem Zusammenhang wird die jüngste Stadtgeschichte beschrieben, indem 30 P ersönlichkeiten hervorgerufen werden, die direkt zur Neuentwicklung der Pitești-Siedlung nach 1968 beitrugen: Akademiker, Schauspieler, Architekten, Forscher, Würdenträger, Diplomaten, Ingenieure, Ärzte, Musiker, Lehrer, Regisseure, Schriftsteller. Wie die Kapitel des Buches illustrieren, waren solche Persönlichkeiten aus dem öffentlichen Raum, die in Pitești geboren wurden oder sich definitiv hier niederließen, vorherrschende kontinentale Spezialisten, die die Rhythmen der Wirtschaft, des Urbanismus und des geistlichen Lebens in der zweiten Hälfte des 20. Jahrhunderts und die ersten Jahrzehnte des dritten Jahrtausends bevorzugten.

Die Details, die von der aktuellen Druckerpresse zur Verfügung gestellt werden, vervollständigen das bibliographische Porträt von Pitești, initiiert, zeitgenössisch, von A utor (1969), sukzessive (1985, 1986, 1988, 2008) zusammen mit dem Historiker Paul Dicu und Anwalt Silvestru Voinescu erweitert, welchen Petre Popa verschiedene Ehrungen bringt, einschließlich seiner neuen redaktionellen Tätigkeit. (Alina POPESCU).

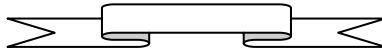

SUMMARY

Volume entitled *Pitesti. Posthumous portraits for friends*, author Petre Popa, PhD, is dedicated to celebration of the 630 years since the medieval documentary attestation of the locality (May 20th, 1388), but also to the semi-centenary of granting, for the traditional town, of municipal prerogatives (1968-2018).

In this context, the recent urban history is highlighted, initially evoking 30 personalities that contributed directly to the redefinition of Pitesti settlement after 1968: academics, actors, architects, researchers, dignitaries, diplomats, engineers, physicians, musicians, parishes, professors, directors and writers. As illustrated in the chapters of the book, such public figures born in Pitesti or definitively settled here, were mostly continental specialists, favoring especially the economy, urbanism and spiritual life rates, specific to the residence of Arges, in the latter part of the 20th century and the first decades of the third millennium.

The details, provided by the current printing house, complete the bibliographic portfolio referring to Pitesti, contemporarily initiated by the author (1969), amplified successively (1985, 1986, 1988 and 2008) together with the historian Paul Dicu and jurist Silvestru Voinescu, intellectual personalities whom Petre Popa brings distinct tributes, including by his new editorial approach.(Gheorghe S. VOINESCU).

COPERTA IV

Autorul acestui volum, profesorul univrsitar dr. PETRE POPA, originar din Măciuca, Vâlcea (16 august 1935), după finalizarea Școlii Medii Tehnice de Comerț Craiova (1953) și Universității Constantin I. Parhon București (1958), s-a stabilit, definitiv, la Pitești (1961). Activitate didactică permanentă (1958-2008), titlu doctoral (1974), responsabilități publice temporare, bibliografie editorială relevantă. Călăuzit de aserțiunea gânditorului american Charles Beard (1874-1948), respectiv ”istoricul trebuie să fie, în primul rând, un fiu al vremurilor sale”, insistă pentru reliefarea actualității reședinței Argeșului: *Municipiul Pitești pe noi coordonate* (1968); *Pitești. Memento* (1983, 2008); *Pitești. Ghid de oraș* (1985); *Pitești. Pagini de istorie* (1986); *Istoria municipiului Pitești* (1988); *Pitești. Tradiție și contemporaneitate* (2008). Tomurile sunt scrise împreună cu Paul Dicu (istoric), Silvestru Voinescu (jurist), ori alți cercetători, având preocupări sau convingeri plurivalente. Noul titlu de autor, *Pitești. Portrete postume pentru prieteni*, reintegrează Cetății 30 de personalități, gest complementar marcării Semicentenarului transformării urbei noastre tradiționale (20 mai 1388) în municipiu (1968-2018), localitate modelată, astăzi, european. Rămâne adeptul voluntariatului intelectual (Extras din: *Enciclopedia Argeșului și Muscelului, I-IV*, Pitești, 2008-2014, variantă electronică).